

LIBER II.
DECADIS I.
MISCELLANEORUM
HISTORICORUM

REGNI
BOHEMIÆ,
POPULARIS;

QVI
DE BOHEMIÆ POPULO,
ET VETERIBUS AC NOVIS
INCOLIS,

solidè & nervosè, sed in summa brevitate disputat :

DE
BOIIS, HERMUNDURIS, MARCOMANNIS ET CZECHIS;
*Quando & unde in has oras Czechus & Lechus Fratres
advenerint ;*

TUM
DE WANDALIS, ADVERSUS SCRIPTOREM NOVITIUM,
Bohemos Czechos, à Wandalis ortos affirmantem ;

*Multa in Historijs peccata refelluntur,
Controversa diligenter examinantur,
& quid tenendum in ijs videatur,*

Authoritate & Fide probatissimorum Scriptorum
statuitur.

AUTHORE
BOHUSLAO BALBINO, è SOCIETATE JESU,

*Adjecta est in fine Libri, Tractatio de Origine Czechorum,
à perverso Societatis nostræ Viro conscripta.*

PRAGÆ: Typis Georgij Czernoch,
cło. 100. LXXX.

Si qua est ullius gentis, aut ævi Historia, quæ cum admiratione observari, & ad posteritatem cum cura conservari mereatur, ea est profectò Gentis illius Slavicæ, quæ à Bojorum sede antiquâ (Bojohæmo) occupatâ nomen sumsit, &c. *Marquard. Freherus.*

Prefat. in editos abs se antiquos rer. Bohemicar. Scriptores ad Christoph. Radzivilium Ducem Birzarum, & S. R. Imperij Principem.

Turpe est, Peregrinum esse in Patria; dicere solebat Christophorus Befoldus Jurisconsultus, & Politicus Clarissimus; ut habet *Franciscus Liber Baro de Sprinzenstein in Facie Imperij Romani antiqua. prefat.*

ad Augustiss. Casarem Ferdinandum III.

C A P U T I.

Unde Bohemiæ nomen? habitatam & notam fuisse antiquissimis hominibus Bohemiam. Boij Galliæ Populus in has oras advenit; eorum quædam illustria facinora. Boij in Bavariam recedunt. De Tolistoboijs. An Tacitus nomine Hermundurorum Bojos vel Bojohemos intellexerit? quædam errata Novi Scriptoris.

Bohemiz
nomen Ger-
manicum.

Bohemia vel Bojemia nomen consensu Scriptorum omnium, à Boijs natum est, Gallia Celtica populis, sed tum ut Gallia tota (præter Romanorum Colonias diu post deductas) Teutonico veteri sermone utentibus; locupletes ejus rei habemus Authores quàm plurimos, adversus Gallos pauculos (Bodinum præcipuè) qui suæ gentis amore & studio, neque se à Germania venisse meminerunt, nomen suum, ut alia documenta præteream, & primam Franciam, & Francorum nomen (Franck enim hodièque liberum hominem significat) & Magnum Carolum in Germanorum lingua natum, & educatum ignorant. Bojohemia, & Bojohemum (ut Veteribus placuit) & Bohemia idem sonat; Bojheim enim est Patria Bojorum. Unde verò ipsum Boij nomen natum sit multis disputat Adzresser, aut is, qui sub illius nomi-

ne Historiam Bojorum vulgavit. Habitata fuisse Bohemiam à quocunq; populo, sub alio licet nomine, ut reliquam Germaniam, primis illis à diluvio sæculis, etsi primâ fronte audax assertio videatur, mihi dubium non est: nam si primæ profectioes hominum spectentur, & terrâ, & pedibus, non mari itinera suscepta sint (quod cuiq; credere pronius est, quàm tentasse ratibus ignota, & periculosa maria) ex Asia & Armenia proficiscentibus (prius certè, quàm aut Gallia, aut Hispania) Germania, ejusque limen Bohemia ab ea parte occurrent; congruenter sententiæ nostræ immortalis ingenij & doctrinæ Vir Athanasius Kircherus noster, in edito nuper abs se doctissimo Opere de Arca Noë inviè demonstrat: jam in ipsis propè mundi post diluvium renascentis cunabulis, Noë filios ac Nepotes, hanc Evropæ Septentrionalis partem (quæ postea Germania appellata est) occupasse, quod Tabulâ Athanasius expressit. Quare

Cospius. in
ejus vita.
Brun: in Ducibus
Bavar.
Wimpelinas
tract. Carolus
M. Germanus.
Besold. de Swe-
cest. & Elect.
l. 2. dissert. 1.
Adelzresser in
hist. Gentis Bo-
ica p. 1. l. 1.
Cuthen. in C.
1. Silvij.
Bohemia
habitata
pridem.

Kircherus in
Arca Noë.

Dresser. in Sa-
gæ histor. P.
s. 101.
Thorp. Ray-
mond in Indi-
ca SS. Logd.
in S. Enciclopæ-
dia.
in Metabo-
log. c. 7.
Hess. l. 1.
v. German.
Spiegel. Notis
ad comment.
Euse Silvij
ad Ptoem. m.
24.
Lohman in
Orta. Spr.
l. 2. c. 45.
Spruce. in
Læmper. p.
2. s. 40. 41.
De Carlo M.

Tacit. com-
ment. de Ger-
mania.

non audiendus est Tacitus cum scribit: *non terrâ olim, sed classibus advehebantur, qui mutare sedes querebant*: contrarium enim ex vetustis *Gensium Migrationibus*, quæ plerumq; terrâ & pedibus peractæ sunt, cognoscimus, idq; evidens & perspicuum est, de quo inter Scriptores omnes convenit. Inhabitata igitur primis illis temporibus *Bohemia* fuit, sed incolas qui intraverint primos, raros adhuc in tam vasto orbe Antiquitas, ut brevi dicam, oblivione sepelivit; *Germanos* tamen fuisse, id eoq; *Bojos* postea ad cognatam gentem ex *Gallia* in has oras venisse *Vohburgius* (necio an satis probabiliter) conatur ostendere. Illud certum: *Bojemiam*, aut *Bohemiam* antiquissimis Scriptoribus sub *Hercynia*, aut etiam *Orcynia* nomine, *Eratostheni* præsertim, ac *Græcis* cæteris notam fuisse, ut Vir clarissimus *Velferus* demonstrat. Magnitudine ingenti & vallitate celebrabatur id temporis silva *Hercynia*, authorque est *Cæsar* tantò post: *ejus latitudinem 9. dies patere, longitudinem incertam esse, & ad 60. dierum iter processisse quosdam, nec tamen ad Hercyniam exitum pervenire potuisse*, ingenuèque ex historici ipsius Genio magnus Author *Polybius* scripsit: à *Narbona*, verlam in septentriones mundi partem inexplorata a tati sua fuisse, & quæ de ijs memorantur, somniorum instar habere; ausim etiam *Tacitum de Germania* postea scribentem, huc trahere, qui etsi plurima, non omnia tamen comperitissima adfert, & jam sunt, qui lapsum esse demonstrent.

Wolf. Lazius
in II. de Mi-
grat. Gensium.

Vohburg. in
hist. Romano-
Germ. fol. 21.

Adelz. P. 1.
lib. 4.

Velfer. l. 2. rer.
Boic.

Cæsar. l. 6. de
bello Gallico.

Septentrio-
nalis Euro-
pæ incerta
est historia.

Polyb. l. 2. hist.

Velfer. in Boicis
l. 1. Cromer:
hist. Pol. l. 1. A-
delz. P. 1. L. 2.

Boij ingre-
diuntur
Hercyniâ.

In Epist. histor.
Liv. l. 5. hist.
Brunn. in An-
nal. Bojor. l.
1. n. 5.

Primi (quos nominare possimus) in *Bohemiam* raram cultoribus, *Boj* ante natum Christum annis præterpropter sexcentis ab Urbe Condita 150. *Sigoveso* (qui *Ambigati Celtarum Regis* ex sorore Nepos fuerit) Duce, ex *Gallia Celtica* advenere; causam & occasionem alibi narravi; quid egerint, quæ bella gesserint, a quæ ignotum est, præter paucissima, quæ *Adelzreisser* & ante eum *Brunnerus* noster

commemorant; in loco aperto, non tam ad fontes *Albis* (ut *Velferus* voluit: id enim *Hermunduris* servatum est, ut ex *Tacito* constat, & tantæ atque in tantam amplitudinem provectæ genti ora illa undecim fontium nimis quàm angusta fuisset) quàm inde ab ejus fluminis principijs, & primis per *Bohemiam* decursibus, per universam occidentalem *Bohemiam* diffusi, creduntur habitasse. *Vohburgius* *Bojemiam* veterem sic habitatam existimat: ut *Orientalia*, & *Septentrionalia Bohemix*, *Hermunduris*; *Occidentalia Narisci*; *Meridionalia Marcomanni* sint complexi. Cur *Vohburgius* *Bojos* hîc omiserit, paulò post in fine hujus capituli Lectores intelligent. Tria verò in tanto historicorum silentio illustra *Bojorum*, qui in hac Patria, nunc nostra, confederant, facinora possunt adferri: primum (quod multâ autoritate Scriptorum confirmant *Brunnerus* & *Adlsreisser*) audaciorem, & ferociorem ex *Boijs Hercyniensibus* sobolem (quos Antiqui *Tolistobojos* appellarunt) unâ cum *Trocemis* ac *Telesagis* à *Bojohemo* exisse, & *Pannoniâ* primum, deinde *Thraciâ*, *Graciâ*, (post Annum urbis conditæ 471. ante Christum natum 280) percursis & pervastatis, *Asiam* ingressos, denique in *Æolide* & *Jonia*, plurimis tactis & acceptis cladibus confedisse, ibidemque *Gallogræcorum*, ut dicebantur, gentes fundasse. Omnia *Tolistobojorum* itinera, clades, victorias, tum *Regiones*, *Urbes*, *fines*, *Regum* ex ordine nomina, aliâque his similia, postea gentis universæ excidium, verbo: omnem eorum historiam brevissimè ex probatissimis Authoribus excerpit, & unum in locum conjecit antè laudatus *Brunnerus* & post eum *Adlsreisserus*; ego hæc, quòd parum ad *Cæchicam Bohemorum* gentem pertinet, nè otio abutar, omitto; quæ tamen si tractare vellem ex causa: (quòd à vetustis *Boijs*, & ex nostra *Bohemia* profectis gesta sint) multis enim verò

Brun. l. 1. n.
19.

Vohb. Tom. 1.
f. 385.

Bojorum in
Boh. tria fa-
cina ora illu-
stria.

Brunner l. 4.
Adlsr. in Zer-
nal. Boj. p. 1.
Lib. 1.

Circa A. U. C.
575.

De Tolisto-
boijs.

Adlsr. P. 1. l.
3. 74.

Capitibus historiam hanc meam redderem auctiorem. At ego naturâ & institutione procul absum ab eorum Genio, qui semel ab alijs bene tractata, suis licet verbis, exscribunt, & priorum Scriptorum libros quodammodo abolere conantur, ijs neque nominatis, per quos profecerint; quod facinus plagij persimile est, & quale foret (ut ait S. Synesius) *sepulchra Majorum effudere.* —

Alterum de Boijs ex Posidonio (Marij & Ciceronis coævo) tradidère Scriptores: Cimbro, gentem Romanis formidatam (ad trecenta pugnatorum millia) antè, quàm Romanos aggredi statuissent, Hercyniam silvam, sedesque in ea Bojorum ad habitandum intrâsse, sed rejectos fortiter, aliasque suis terras; ergo quos Romani non nisi serò, multis prius affecti cladibus, vicerant, Boj nostri, ut ita dicam, prævicère.

Tertium non minùs insigne ad gloriam: Heduis, vel Æduis adversus Jul. Cæsarem auxilio venisse Bojos (tanto intervallo terrarum!) ex qua gente deinde Borbonij sint orti, quod historicos Galli hæbere, ait Velserus: ut, inquit, Regnum totius Gallia decem in Boijs, seu Borbonijs regulis, hodieque resident. Eadem habet nobilissimus Scriptor Brunnerus.

Porro Bojos nostros ex Bohemia, Bojoarijs, seu Bajoarijs, Bavaris (aut quocunque alio nomine appelles) originem dedisse, eosque coloniam quandam esse veterum Bojohemorum, aut ipsos potiùs Bohemos veteres nimis quàm certum existimamus; docent id disertè accuratissimus Boicæ Antiquitatis examinatus Velserus, Brunnerus, Adelzreutter, tum Philippus Cluverius consignato etiam tempore, quo migratio illa acciderit: *Bojorum ex Bojohemo sub Augusto Casare in Vindeliciam commigrationem hætenus asseruisse sufficiat.* (probavit hoc multis antea) *Nomen eorum postea in Vindelicia variè ab inferioris faculi*

Scriptoribus formatum fuit, quibus passim dicuntur Bojoarij, Bojovarij, Bajoarij, Baibarj, Baiuarij, & postremùm Bavari; ex quo quibusdam nugandi occasio arrepta, nomen hoc ex Boijs & Avaribus esse compositum. Hæc Cluverius, tacito nomine Bonfinium & Aventinum, ut existimo, sugillans, qui Bavarorum nomen sic explicant. Hæc Bavaris omnibus (quæ se Bojos & Patriam suam Bojoariam appellant) certa & indubitata hætenus fuerunt; ad Bojos in Bohemiam redeo.

Cætera igitur Bojorum veterum illustria facta, latent ac semper latebunt; quid enim sine præsidio literarum vivere, ac perennare potest? quibus cum caruerint, neque nisi arma tractaverint, procul à Græcis & Latinis, quibus tum solis cura fuit posteritati scribere, positi, nihil mirum est è memoria viventium, quæ in Bohemia gesserant, perijsse, Bojosq, à Marcomannus regione depulso, nihil nisi inane Bojemie nomen post se reliquisse.

Obiter hoc loco novus evellendus est error ejus Scriptoris, qui Suevos cum Hermunduris nuper confudit: *Suevi, inquit, Germani (apud nos Hermanduri dicti) per Bojos gentem Gallogermanicam ex Bohemia sunt ejeçti; asserit hic Scriptor, ut apparet, primos Bohemæ cultores ante ipsos Bojos Suevos fuisse; reliqua compendio, velut oracula solemus, exscribam: Suevi, & Gothi primâ origine idem est populus; Suevi è Gothia in has Bohemæ oras erupere. Tacitus pro Bohemâ semper usurpat vocem Hermandurorum. Pergit deinde enumerare Suevorum in Bohemia populos, tantâ audaciâ, & securitate, ut etiam diversis Suevorum populis diversos Bohemæ Districtus assignârit, limitèsque singulis præscripserit, quàm longè, quàm latè habitârint Suevi, nullius Scriptoris autoritate adductâ. Mirabar, cum primùm videre librum contigit, tam procul fiduciam evasisse! Inprimis Hermanduros nemo ante ipsum appellavit; Veteres*

Bonfin. Decad. I. lib. 8. Aventin l. 1. Annal. Boi.

Bojorum in Bohemia historia muta & cur.

Novi Scriptoris nova asserta.

Hermunduri, non Hermanduri dicendum.

Synes. in Ep. II. de studio Dionysij 249. in l. 4. hist. lib. 13 et 14. Inscr. h. in Scrin. Vell. veter. l. 2. irab. l. 7. Brun. Annal. Boi. l. 3. Ant. Annon. Chryso 111.

Borbonij ex Boijs.

An. C. 696.

Aventin. l. 1.

Annal. Boicor. Vels. rer. Boi. l. 1. c. 2. Mathus à Sado de Origine Bohem. c. 11. Brun. l. 3. n. 7.

Bavari sunt veteres Bohemi.

Vels. l. 1.

Cluver. in de- scrip. Vindeliciæ c. 1. in fine.

res juxta ac novi Scriptores omnes *Hermunduros* perpetuò appellant; deinde *Suevi* apud ipsum, *Hermunduri* esse non possunt, cum *Suevis* ejectis è Bohemia, *Hermunduri* manserint, ut ipse postea sui immemor docet, & mille Scriptorum locis, ac nominatim *Taciti* & *Vellej* autoritate constet: eorum ætate *Hermunduros ad fontes Albi* sedisse. Et quamvis sub *Suevis* tanquam primariâ gente, omnes olim *Germanos* comprehensos, egregij quidam Scriptores (ut *Tacitus* & *Strabo* de *Marcomannis* agentes) docuerint, atque etiam à *Suevis* *Hermunduri* sint orti, tamen cum gentes semel sese divisere nominibus, non continuo quod de *Suevis* dicitur, solis *Hermunduris* imputatur. Optimè distinxit *Plinius*: *quartum* (inquit) *Germanorum* genus *Hermiones*, quorum *Suevi*, *Hermunduri*, *Chatti*, *Cherusci*.

Hin. l. 4. hist. nat. C. 14.
Boij & Hermunduri diversa gens.

Suevos è *Gothia* venisse, nec improbo, nec improbo, sed non parvam, quod dicitur, continet difficultatem; authorem tamen idoneum vel unum mihi produci cuperem, qui istud, & aliud (quod *Suevi* è *Gothia* in *Bohemia* primi adreperint) affirmet. *Tacitum* pro *Bojohemis* *Hermundurorum* nomen semper usurpare, id verò tam est ridiculum, ut omni sponse certare velim, quisquis hæc scripsit, *Tacitum* non legisse; vel duo testimonia ex *Tacito* adduxisse suffecerit: *inter Hercyniam silvam*, inquit, *Rhenumq;*, ac *Manum Helvetij*, *ulteriora* (ad nos scilicet) *Boj*, *Gallica utraque gens tenuere*) notet *Lector*, vocem *tenuere*, non tenent) pergit *Tacitus*: *manet adhuc Bojohemi nomen* (*Vellejus* *Bojohemum* appellat) *significatq;* loci veterem memoriam, quamvis mutatis cultoribus. Cultores novos hoc loco *Tacitus* *Marcomannos* intelligit; ij enim, etsi ex gente *Boica* orti non fuerint, sed è *Suevica* (ut postea dicam) in *Bojohemiam* à *Maroboduo* sunt translati, mutatisq; cultoribus, *Bojemia* tamen, vetus nomen retinuit. At de *Hermunduris* i-

Tacit. Commo. de Germania.

Vellej. l. 2. hist. nat.

dem *Tacitus*: in *Hermunduris* ait, *Albi oritur flumen inclytum*. Brevi post scribit, *pulsos esse virtute Marcomannorum Bojos, mansisse Hermunduros*, qui postea Duce *Vibilio Catavaldam* ex *Gotonibus* ortum profligavere. ergo amittunt veteres suas sedes *Boj*, *Hermunduri* suas retinent; non igitur *Hermundurorum* nomine *Boj*, aut *Bojohemi* (nam *Bohemorum* vocabulo nunquam *Tacitus* utitur) intelligi possunt, nisi omnia permisceantur: nam si ijdem *Suevi* origine *Gothi* sunt, & rursus *Suevi* *Hermunduri*, *Hermunduri* verò *Boj* & *Bojohemi*, *Bohemi* verò *Vandali*, necesse est omnes has gentes eundem populum fuisse, quod nemo unquam concesserit. Videat *Lector* hunc novum Scriptorem suo se gladio confodere; ira nimirum solet accidere, cum legitimis, & authenticis Veterum testimonijs neglectis, aut omnino non lectis, Historiam poetico more architectamur, & ab autoritate deserti, conjecturas pro historijs obtudimus. Ad extremum scire oportet *Vohburgium* in *Idea historia* sive *Vohburgica* (initio) multis demonstrare conari: *Bojos* à *Maroboduo* pullos *Bohemiâ* non esse, contra quam *Tacitus*, alique veteres ac novi Scriptores tradiderint, sed ultro & longè prius quam *Maroboduus* advenerit, non apud *Nariscos*, sed ad *Danubium* sedes fixisse, ideoque *tacito* nomine *Brunnerum* nostrum conari refellere; Porro *Bojos* cum ad *Danubium* sederent à *Germanis* & *Dacis* pro hostibus habitos, excisos & consumptos adeò fuisse, ut gente universâ deletâ, ager pascendo pecori attributus, nihil præter veterum Incolarum nomen retinuit, *Bojorum* *deserta* dictus, ut est apud *Strabonem* hæc *Vohburgius*. Ego regiam viam sequor, & violentas Scriptorum veterum detorsiones, ut novi aliquid adferamus factas, amare non possû; ipsa claritas, & minimè obscura veterum autoritas, quid tenere nos oporteat, docet; de hac depulsione agemus in sequentibus.

Tac. l. 2. Annal.

Vohburg. add. C. 181. Critic. Tom. 1. p. 41.

C A P U T II.

Maroboduus Bojohemiam invadit, & occupat. Marcomanni gens Svevica. De Regia Marobodui in Bohemia. Marcomanni in Bohemia habitaverunt. Paprocij Errores Chronologici.

Bois in Bojohemo suo pacatè, jam annos propè sexcentos de gentibus, improvisus hostis, aut hospes parum gratus Maroboduus exoritur. Erat hic Marcomannorum Rex, ex vetusta Svevia nobilitate ortus, ipsi Marcomanni Germani, & pars Svevorum, ut clarè Annalem secundum Taciti legentibus patet, cum is Marobodui, & Arminij bellum descripturus, ait: Svevos externo metu vacuos in se arma vertisse, rectèque Lipsius ad hoc bellum in Tacito adiecit in margine: Germani inter se discordes. vide Cap. IV. hujusce Libri, in quo Capite Marcomannos Svevorum populum fuisse probabo. Maroboduus ergo Roma sub Augusto educatus, domumque ad suos reversus, cum Romanorum propinqua arma timeret, selèque mox ab ijs petendum videret, statuit (ut Vellejus loquitur) procul à Romanis advocare gentem suam. Habitasse verò Marcomannos inter Danubium & Dravum, disertissimè affirmat in Epitome sua Rufus: Marobodus vim regiam animo complexus, raptos populares suos in saltuos Hercynia loca duxit, Boisque oppressis, finitimos omnes, aut bello domuit, aut conditionibus sui juris fecit. Ex hoc loco Vellej colligunt Welferus & Adlzreiter, Bojos non regione, sed regno tantum & dominatu pullos in unam propè gentem cum Marcomannis coaluisse, quosdam verò novæ dominationis odio profugos, Bavariam fundasse; mihi Brunneri nostri rerum Boicarum peritissimi Scriptoris sententia placet: qui Bojos à Maroboduo

exactos in Nariscis confedisse (quæ fuit sexta Bojorum migratio) ac diu post (Anno Christi 508. videlicet) in Vindeliciam & Noricum septimâ Transmigratione Theodone Agilofingo Duce transisse, & Bajoavorum seu Bavavorum (quas hodièque incolunt) sedes designasse probabilissimis argumentis demonstrat. Potuere tamen Bojorum aliqui à Maroboduo illekti in Bohemia remanere: atque hæc causa fortassis fuerit: cur Maroboduus novam sibi regiam in Hercynia silva extruens, ut antiquæ Bojorum genti aliquid deferre videretur, popularis favoris captandi gratiâ, Bojastum, aut ut legit Lipsius, Boyhemium, Regiam illam nuncupavit, Cuthemum Boubianum appellat.

Goldastus cum malè legi putet Boubienum, Bojohemum supponit, Pragam, Bojohemum appellat. Res miranda! in Praga (juxta Goldastum) est Bohemia aut Bojohemum; hysteron proteron! Bojohemum ut ex Ptolemao & Vellejo, aliisque Scriptoribus patet, regionis, & Provincie, non Urbis nomen fuit; at Praga fortasse eadem Marobodum, quæ Marobodui regia apud Ptolemaum, audiatur Aventinus: Maroboduus Rex Boubienum, Caput Bojemia, Marobodum à se agnominavit, quam nunc Pragam dicimus; idem habet Spanbergius. Regiam Marobodui Urbem in altissimo monte è regione Cænoby Zbraslaviensis stetit, quo in loco postea Cassin Castrum conditum sit, Hagecius & Veleislavinus affirmant.

Paucis annis post (Anno à Virginis partu XIX. circiter) Maroboduus ab Arminio cæsus est, quod prælium latè

Taci-

Maroboduus & Marcomanni ex Svevis orti. Annal. P. 1. l. 4. Annal. Bojor. Brui. l. 3. Annal. Boj. n. 1.

Diu Cass. l. 54. l. 1. 2. 3.

Ptole. l. 2. l. 1. Tac. l. 2. An. Lipsius in Tac. ibid.

Boj. Bohemii pulsi à Marcomannis.

Ann. l. c. 1. 4.

Maroboduus Regia.

Corth. in C. 2. Silvij citato Strabone. Goldast. l. 7. de Bohemia l. 1. C. 30.

Chover. l. 3. Germ. antiq. C. 30. Aventin. l. 2. Annal. Bojor.

Spanberg. in Chron. Saxon. C. 34.

Welsch præfat. in Silv. Cuth.

Tacit. l. 2. An
mal.

Sueton. in Ti-
berio C. 37.

Dresser. in Isa-
goe histor. p.
5. 1111.

Goldast. l. 1.
de Boh.

Vohburg. ad
A. C. 98. To-
mo 1.

Marcoman-
ni in Bohē:

Goldast. l. 1.
de Boh. C. 5.

Tacitus describit; quæ verò post se-
cuta sunt, stultumque *Marobodu* con-
siliium ad Romanos *Cavalda* timore,
confugientis, tum *Ravenna* detentio-
nem, narravit *Suetonius*. Ex quibus
satis colligitur (quod alibi diximus,
probantque *Dresserius* & *Goldastus*)
Marcomannorum Regnum eo tempore
Bohemia complexum esse, ac proinde,
quæ de *Marcomannis* usque ad *Cze-
chum* memorantur, ad eos *Marcoman-
nos*, qui *Bohemia* incolebant, non
ad solos *Moravos*, ut hodie imperiti
existimant, pertinere, Eadem de
Marcomanni in *Bojemia*, longè etiam
ante *Marobodu* tempora habitantibus,
omnibus historiæ suæ locis inculcat &
probat eruditus ætate nostrâ Scriptor
Vohburgius, docetque *Bohemia* to-
tam inter *Hermunduros* & *Marcoman-
nos* quodammodo divisam fuisse, ex
quibus *Hermunduri* ad fontes *Albi* se-
derint, sic, ut *Cattos* ab occidente, *Ro-
manos* & *Danubium* à meridie, *Nari-
scos* & *Marcomannos* ab Oriente, *Sem-
nones* & *Longobardos* à Septentrione
habuerint; *Marcomannos* verò reli-
quam *Bohemia* possedisse, & per ho-
diernam *Austriam* usque ad *Danubi-
um* porrectos fuisse; *Quados* his infe-
riores, & ipsos usque ad *Danubium* sed
proximos *Dacia* adhæsisse, & *Regnum*
Vannianum comprehendisse. *Goldastus*
(quonquam alioqui sublestæ fidei
Scriptor, sed ubi aliorum autoritate
nititur, non omnino aspernandus) de
Marcomanni ex Authorum veterum
fide hæc habet: *Marcomanni Suevia*
gens (audisne *Suevos*, non *Slavos* no-
minari?) ab *Ariovisto* ex oris *Saxonicis*
evocati, à *Julio Cesare* casti, in *Styriam*
inferiorem cesserunt, qua *Valeria* dicta;
(hæc unde *Goldastus* acceperit, ne-
scio) inde abeuntes *Bojos bello aggressi*,
Quadis socijs in *Moravia* relictis, *Bojo-
hemi principia occuparunt*. Quibus
deinde auxilio venit *Maroboduus* ex ea-
dem gente, & *Bojos in Noricum expulsi*;
imperabat Maroboduus Bohemia, Lusa-

*sia, Silesia, Polonia, Marchia, Pome-
rania, Livania, Borussia, Croatia, Dal-
matia, Siritia, utriusque Saxonia, Holsa-
tia, &c.* (tot Regionibus imperasse
Maroboduus difficile est credere, ne-
que tum nata & nota erant hæc Regi-
onum nomina, nisi ad prolepsin histo-
ricam confugiamus) *Bohemia* tamen
*elegit, tum Marcomanniam à novis In-
colis sic vocatam, & sedem Regiam jam-
antè in media Germania collocatam, ibi-
dem quoque fixit*. Idem ex *Felleio Pa-
terculo* intelligi potest, qui apertissime
scribit; *Marcomannos Hercyniâ silvâ*
incingi; sed altissimum hoc loco ca-
chinnum meretur *Paprocus*, qui ut
Regum Moravorum numerum auctio-
rem, & antiquitate venerabilem sibi
redderet, *Arminium* primum *Marco-
mannorum* Regem, post eum *Marobo-
duum*, tum *Trudum*, post *Ariovistum*
(cum quo videlicet *Cæsar* bella gessit in
Gallia) actandem *Suvatoplucum* Re-
ges *Marcomannie* facit, quæ ipsa *Chro-
nologia* & temporum ratio Sole clari-
us refellit: nam *Ariovistus* (ut hoc unum
opponam, cum cætera omnia æquæ
falsa sint) *Julio Cæsari* negotium fecit,
Maroboduus, qui ante *Ariovistum* re-
gnasse ponitur, sub *Tiberio* *Ravennæ*
delituit; igitur, juxta *Paprocium* *Tibe-
rius* Imperator *Julio Cæsare* Imperij
Romani fundatore fuit antiquior; ri-
dete quidquid est domi *cachinnorum*!
diceret *Casullus*.

Porro ut aliquam *Marcomannica*
gentis (quæ in *Bohemia* nostræ regio-
ne vixit) notitiam *Lectori* demus, re-
feremus breviter quædam *Marcoman-
norum* gesta per indicem, usque ad *Cze-
chi Ducis* nostri adventum, *Weslavi-
mo* & *Weslero* Viro Clarissimo potissi-
mum, ex optimis quibusque *Roma-
norum* ejus ætatis Scriptoribus, veicut
accensam faciem præferentibus. Qui
plura de *Marcomannis* nosse cupit, le-
gat *Adelzreiterum*, ac præcipue *Voh-
burgium* latissime hæc bella tractantes,
ex quibus cæteri descripserunt.

Vohburg. hist.

Paproc. in Spa-
cio Morav.

Paproc. an-
historia.

Wesl. Offi-
fer. loc. cit.

Brunner: in
Boicnl. 3. 74
Adelzreiter: in
hist. Bojor.
Vohburg: in
hist. Roman.
germanica.

C A P U T I I I.

Marcomannorum præcipua gesta post Marobodui fugam ad Romanos. Marcomanni cælitùs viâ Christianis orantibus. Marcomannorum pars in Italiam translata. Novæ eorum sedes. Iterum adversus Romanos rem gerunt. Marcomanni Christiani. Reliquiæ Marcomannorum per Attilæ Regnum abolentur.

Marcomannorum Principes pulsi.

Maroboduus igitur desertus à suis (ut paulò antè dicebam) ab *Arminio Chermicorum* Principe inter Annum *CHRISTII* 12. & 19. victus est; at neque *Arminius* diu regnavit, sed ob Tyrannidem affectatam à suis occisus. *Arminius* cæde respirabat paulùm *Maroboduus*, cum novus hostis *Casvalda* exoritur, qui validè manu *Bojohemiam* ingressus, corruptis *Marcomannorum* Primoribus, regiam *Marobodui*, *Castellumq;* juxta situm irrupit; hæc *Tacitus*. Unde *Maroboduus* ad Romanos confugit, & *Ravenna* consenuit. In *Casvaldam* insurrexit *Jubillus*, qui pulsus, ad Romanos quoque confugit, & in foro *Julij* desertus & contemptus confedit. *Jubillus* apud *Marcomannos* usque ad An. C. 52. circiter imperavit. Qui *Jubillio* Reges successerint, non constat: *Vannius*, ejusque Nepotes, *Vannio* & *Sido* à *Tiberso* & *Claudio Imperatoribus* impositi in *Marcomannia* regnarunt. Post hæc *Domitianus Imperator* circa An. C. 83. *Marcomannos* bello aggreditur, ut habet *Dio Cassius*. *Trajanus* quoque ex hac gente *laurum* quæsit, *Marcomannosq;* & *Quados* debellavit, ut *Volaterranus* commemorat; sed famâ potiùs, quàm cæde debellatum oportuit, cum paulò post *Populo Romano* negotium facessere potuerint.

An. C. 168. *Marcomanni* ex *Bohemia* & *Moravia* exeuntes, *Vindicem* cum exercitu Romano profligant.

An. C. 171. *Marcomanni* quorum

adhuc natio à ripa *Danubij* per *Bojohemum* fusa in his oris regnabat, iterum adversus Romanos insurgunt. Imperator *Antoninus* de Imperio anxius Mago cuidam *Alexandro* temere fidem habuit, pollicenti: *sigminos Leones Danubio* flumini cum certis ritibus immitteret, sine dubio victorem de *Marcomannis* futurum. Factura ut imperâret; at *Marcomanni*, *Leones* nunquam antè visos, *lupos* aut *canes* rati, cum ad eos adnataissent, *salcibus* contudere; *secutum prælium*, quo 20. Romanorum millia sunt peremta. *Quinquennio* post renovatum bellum, & memorabilis è cælo *Victoria* à Christianis in Romano Exercitu militantibus, de *Marcomannis* & maximè *Quadis*, qui postremi restiterant (utraque Germanicâ gente) reportata, fulminibus verberati sunt; unde Legioni Christianæ datum nomen *Κεραυνοβόλοι*, id est *fulminatrici*. Hoc illud est prælium quod Christianæ Religioni apud Romanos auctoritatem maximam conciliavit, & *Christum Dominum*, *Deumq;* nostrum colendi attulit libertatem; supervacaneum est describere omnibus Scriptoribus nota. Legatur *Baronius*; id unum, observare convenit: hoc prælium non apud *Marcomannos*, ut scripsere quidam, sed apud *Quados* (in *Quadorum* finibus ait *Europius*) gestum esse. Hujus *Victoriæ* monumentum adhuc *Roma* superest columna *Antoniniana* cochlex instar, artis & operis admirandi, quam in sua *Roma* *Jacobus Laurus* expressit. *Transtulit* post victoriam idem Imperator

Oros. l. 7. c. 15

Lucian. in *Pseu*
domanta,

Marcomanni
nos vincunt
ope divinâ
Christiani.

Tertul. in *A*
pologes. C. 5:
& ad *Scap*
lam C. 4.

Baron. in *An*
nal. *Eccl.*

Entrop. in *E*
pitom.
Hemel. in *Sale*
siogr. C. 1.
Dio Cassius in
hist.
Capitolium.
etc.

Miser. in *Boi*
et.

Dion. l. 3. an
not. *Boic.*

Marcoman
ni imminu-
untur à Ro-
manis.

Zosimus lib: 1:
Welf: præf: in
Silvii. Cæthe:
Epitome Tre-
bellij.
Vallor &c.

Welf: loc: cit:
Vohburg: To-
mo 1.

Lamprid: in
Heliogab:

Herodian: &
Lamprid:

Zosimus. Ea-
stropium.

Idem.

Papiscus in Au-
reliano.
Entrop: Calij.

Sext: Aurel: Vi-
tor: C. 34.

Amnian: Zo-
simus.

rator *Antoninus* plurimos *Marcoman-
norum* in Italiam, ac deinde iterum,
cum *Marcomannis Hermunduri, Sar-
mata & Quadi* arma sociassent, trienn-
nali bello, tantis eos cladibus concidit
ac fregit, ut jam nulla apud *Marcoman-
nos* juventus armis ferendis idonea,
neque victus ex agris, quos perpetua
populationes *Romanorum* vastarant,
suppeteret; ac debellari sine dubio
potuisset, nisi *Antonini* mors interces-
sisset, & *Commodum* filium ad confici-
endas belli reliquias voluptates dome-
sticæ tenuissent. Spatium inter hæc
Marcomannis & Quadis reparandi da-
mna concessum, satisque jam firma-
tis rebus, iterum Romanos aggressi
Italiam & Græciam ipsam tenuere, ut
narrat *Zosimus*; de his rebus consula-
tur *Vohburgius*.

Anno Christi 222. *Heliogabalus* Bel-
lum cum *Marcomannis* moliens, fal-
so oraculo à bello revocatus est.

Anno C. 235. *Alexander Severus*
bellum *Marcomannis* illaturus erat, fa-
tum obstitit.

Anno C. 252. *Marcomanni* cum
Quadis & Sarmatis in Imperium *Roma-
num* incurrunt, atque etiam *Pannoni-
as* occupant.

A. C. 262. *Attalus* apud *Marcoman-
nos* regnabat, cujus filiam *Saloniam Pi-
param*, cum *Gallienus* Imperator in
Conjugem accepisset, & *Augustam* ap-
pellasset, *Pannoniam superiorem*, *Atta-
lo* pactione concessit.

A. C. 271. sub *Aureliano* *Marcoman-
ni* in Italiam irruunt, & victores pri-
mum, deinde ter vincuntur. Sub
Diocletiano A. 284. casu iterum repel-
luntur

A. C. 304. *Marcomanni & Quadi*
Diocletiani Imperatoris (qui se Impe-
rio eo anno abdicavit) auspicijs, victi
& triumphati sunt. *Carpi* (*Quado-
rum* pars & natio) in solum *Roma-
num* translati.

A. C. 358. *Marcomanni* cum *Qua-
dis & Sarmatis* *Pannoniam* incurran-

tes, à *Constantio II.* Imperatore, & *Fr-
liano* Cæsare superantur.

Sub *Valentiniano I. & Valente*, *Mar-
comanni & Quadi* à Romanis irritati,
quòd ultra *Danubium* in *Quadorum*
solo præsidia excitassent, & *Gabinium*
Regem suum, qui in *Brigorio* (ridicu-
lè *Curaus* suspicatur *Brigam*) A. 364.
regnauerat, *Marcellinus Valeria* Dux
per insidias trucidasset, *Dannbio* tra-
jecto, omnia ferro & igni per *Pannoni-
am, Illyricum, & Istriam* depopulati
Aquileiam obsident, & vix ab ingressu
Italiz arceri potuerunt, tandem à Du-
ce *Theodosio* repulsi. id accidit A. 373.
Welferus habet Annuum 370. circiter.

Anno Christi 376. sub *Valente, Gra-
siano, & Valentiniano II.* Imperatori-
bus, *Marcomanni, & Quadi* receptâ in-
numerabili multitudine Barbararum
gentium (*Goldastus* addit de suo, *Ger-
manorum & Sarmatarum*) quæ cis *Dan-
ubium* (rursus *Goldastus* addidit: à
Bohemia & Moravia) ad Pontum us-
que *Evxinum* habitabant, exitium
Romano Imperio machinari cœpe-
runt, ut Romanos Urbibus & Regio-
nibus quantum valerent, depellere
possent.

A. C. 396. *Fritigil* vel *Fritigildis* Re-
gina *Marcomannorum* à *D. Ambrosio* per
Epistolas Christianis Sacris initiata,
non modò sese, sed maritum etiam
cælesti *Christi* jugo subjecit, gentemq;
suam *Marcomannorum* conciliatam
Romanis addixit sic, ut postea *Marco-
manni*, velut socij, ac propè una gens
inter *Romana* auxilia equo & pedibus
mererent, præcipuâ in hanc gentem
Imperatoris *Honorij* benevolentiam, in
cujus honorem *Honoriani* *Marcoman-
ni* in *Notitia Imperij* Occidentalis ap-
pellantur. Trajecerant *Marcomanni*
jam pridem *Danubium*, & acceptis a-
liorum exemplo agris, *Romanam* ri-
pam videlicet cis *Danubianam*, nobis
ulteriorem coluere.

Welferus quoque Vir Clarissimus
hocce *Marcomannus* (quorum Regina
Fritig-

Welfer. p. 101
A. C. 350:

Coram indor-
nal:
Siles. mit.
Welfer in de
icu.
Amnian. lib.
29.

Amnic. l. 31.
Welf: Larer:
Boicar:

Pand: in cr-
ta S. Ambrosij.
Baron: ad d.
C. 396.

De Marco-
mannis Chi-
stianis.

Fritigil) non amplius apud nos habitasse scribit, sed in *Illyrico* (cui tum attributa erant *Noricum*, & *Pannonia*) ab Imperatore *Honorio* collocatos, in fidem Populi Romani concessisse; atque ita facilius ex alterutra Provincia *S. Ambrosium* Archiepiscopum *Marcomanni* consulere potuerunt; certè *Sirmium*, inferioris *Pannonia* Civitatem, ad *Archidiaecesim Mediolanensem* aliquando pertinuisse, vel ex eo suspicari possumus, quòd *Ambrosius* (ut in ejus vita legimus) *Avennium Sirmij* Episcopum initiarit, & consecravit. Hæc Marcomannorum divisio multum ejus populi potentiam debilitavit. Qui domi manserant *Marcomanni* cum *Quadis*, per hæc tempora, *Regem Hermaricum* vel *Ermaricum* habuere. Hic *Radagaiso* vel *Radagasto* Venedorum Slavorum Regi (quem pro *DEO Slavi Vinidi* seu *Obotriti* & *Polabi*, ubi nunc *Mechlburg* est habitantes, postea coluerunt) adversus *Romanos* bellum gerenti militavit, eoque in *Italia* caeso *Alarico Gotbo* adhæsit, cum quo in *Hispaniam* penetrans *Regnum* ibi *Suevorum* (nam *Marcomannos* & *Quados* *Suevicam* gentem fuisse constat) fundavit, ac postea A. 440. decessit. Notet, obsecro, Lector, ex *Radagasto*, jam eo tempore *Slavos Regnum in Germania* habuisse.

Secuta brevi post *Hunnorum*, aliarumque barbararum Gentium ex *Asia* in *Europam* transgressio; quæ ut cæteras omnes *Danubianas* & *Albinas* gentes præcipuè, tum *Suevos*, *Bojos*, *Quados*, *Hervulos*, sic etiam *Marcomannos*, qui in nostra ripa inter *Bojos* ad-

huc remanserant, velut tempestas quædam turbinis corripuit. Alij *Marcomannorum*, Militiam Romanam sequebantur, ut dixi, alij nobis propiores *Attilam* adjuvabant, atque ita necesse fuit (Oraculo Christi Servatoris) *Regnum desolari*, quod discordia civilis diviserat. Has omnes gentes, pluresque alias, ut *Hunnos* ipsos præteream, *Attila* circa A. C. 444. in Imperij Romani perniciem eduxit, sed plerosque eorum cladibus & victorijs ipsis confectos, vel attritos amisit in hostico: ut mirum nulli esse debeat, cur *Czechus* in has oras veniens (quamvis ante hæc tempora cum venisse probabilius sit, ut brevi dicetur) tantam solitudinem populi invenit: ibi ipsa veterum Populorum nomina extincta sunt, ut à *Draconibus*, minuti serpentes & colubri devorantur; certè post hæc tempora neque *Marcomannorum* amplius, neque *Quadorum*, neque *Hermannorum* nomen in Scriptoribus, nisi fortassis in Populi prioris memoriam inveneris. *Attila* igitur mortuo, cum ex filijs ejus nemo tot & tam varijs & discordibus ac Militaribus Populis regendis sufficeret, Monarchiâ laceratâ, nova passim *Regna* & *Provincia*, ut *Welferus* loquitur, exoriri ceperunt, ut *Sarmaticum* seu *Slavicum* apud *Moravos*, *Germanicum* apud *Suevos*, item apud *Bojos* seu *Bavaros*; alibi quoque *Rugiorum*, *Hervulorum*, *Hunnorum*; imò adeò *Zechorum* natio (quos hoc nomine disertè appellat *Welferus*) jam eo tempore tenebat *Bohemiam*; quod paulò post accuratius comprobabo.

Marcomanni dividuntur.

Brutiff in Chronico Adar ratorgenfi seu Adarshurgensi.

Cramer: l. 3. hist. Pol: Hic: & Proffer: in Chronico.

Jornandes etc. Xuanes in hist. Hist:

Solitudo Bohemie in Czechia adventu.

Bonfr: in hist: Ling: Proffer in Chronico. Jornandes de Gothis. de Hunis. Ammia: l. 32.

Paul: Dia: l. 4. C. 7. Herman: & Sigebert: in Chronico.

CAPUT IV.

Maroboduus Svevus, & Marcomanni Svevica gens fuerunt. Idem asseritur de Quadis. Objectiones solvuntur. Attilæ temporibus plurimæ Gentes extinctæ; ut Quadi.

Marcomanni fuere Germani, item Quadi &c.

Marcomannorum Populo delecto, & è rerum natura penè amisso, ipsum etiam nomen in hac historia cœpit anitci, cum ecce *Cynthius* aurem vellit & admonuit: non desore forsitan, imò jam esse, qui *Marcomannos*, & Regem *Maroboduum*, non ut nos scripsimus, *Svevica* Gentes, sed *Slavica*, & *Marcomannos Slavicam* fuisse gentem affirmant, quo nihil esse potest insulsius. *Paprocus* in eorum est numero, tum propè omne *Moravorum* vulgus, qui ob illustria *Marcomannorum* facinora, certatim illud sibi adoptant nomen, id gestiunt, id triumphant, id sibi gloriosum ad omnem memoriam ducunt, *Marcomannorum* appellationem pro virtutis maximæ titulo sumentes; quibus nimirum *Morava* & *Moravorum* nomen immeritò sordet. Ego contra nitior, & omni asseveratione affirmo: *Marcomannos*, *Quados*, *Hermunduros*, *Germanicas* Gentes fuisse & nihil ad nos, & ad *Slavicas* gentes pertinere, non secus atque ad *Czechos* (qui Bohemi nunc vocantur) *Bojorum historia*. Id imprimis omnes, quos unquam legirim Scriptores vetusti & illius ævi, tum quicumque postea historiam feliciter, & ex autoritate Veterum (non ex conjecturis inutilibus suis) tractarunt, uno ore disertè affirmant. *Strabo* lib. 7. In hac Germania parte est etiam *Hercynius saltus*, & gentes *Svevorum*, quarum alia ipsam incolunt silvam, in quibus est & *Boviasmum* *Marobodui* regia &c. *Tacitus* l. 2. *Annalium*, de *Maroboduo* & *Arminio* loquens: *Svevi*, inquit, *præsedebantur*, qui *amulatione*

gloria &c. arma in se verterant. Post è Regno *Marobodui* *Svevia* gentes *Semnomes* ac *Longobardi*; post plurima, eodem *Annali*: *Carvalda* validâ manu fines *Marcomannorum* ingreditur, corruptisq; primoribus ad Societatem, irrumpit regiam (*Bovialmum* in *Hercynia* silva, ut annotat *Lipsius*, at *Cluverius* *Pragam* & *Wissehradum*, postea ita dictas intelligit) *castellumque juxta situm*; *veteres* illic *Svevorum* *prædæ* *perpetua* &c. rursus: & *Maroboduus* quidem *Ravenna* habitus, si quando in *solerent* *Svevi*, quasi *rediturum* in *patriam* ostentabatur. *Eutropius* in *historia Romana*: *Tiberius* *Marobodum* *Svevorum* *Regem* callidè circumvenis &c. quid hâc sententiâ apertius esse potest? eadem de *Marcomannu* *V. Cl. M. Velserus*, *Philippus Cluverius* cum *Antiquam Germaniam* describit, eadem habet *Claudius Ptolemaus*, & qui in eum *commentaria* edidère: *Josephus Moletius* & *Antonius Maginus*, *Geographi* præstantes; eadem *Cromerus* & *Goldastus*, & *Curavi* & *Dalecampius* & recentissimè insignis *Scriptor* *Fobburgius* affirmant, & ipsa appellatio *Marcomannorum*, quod dicimus, evincit: *Marck* enim *Germanis* *limitem*, & *Marcomanni* *Limitaneos* homines significant. *Dresserus* in *Isagoge*: *Marcomanni* *Wardmänner* / quasi *custodes limitum* *versus Ungariam* & *Sarmatiam*, *incola* *Bohemia*, *Moravia* & *Austria*; & post pauca: *Marcomanni* *gens* *Svevica* à *Marchia*, quâ *limes* significatur: est enim *Moravia* una ex *quatuor* *Marchijs* *Imperij*, quæ sunt *Misnia*, *Brandenburgum*, *Moravia*, *Badena*. Idem loquens de *Quadis*: *Quadi* *svevi* (*Germania* *populi*) *partem* *Moravia* & *Silesia*,

Paproc in Speculo Moravia inn.

loc. anti cit
Crom: l. 2.
Dalecamp: 4
annor: mflin.
C. 14. lit: Z

Unde Marcomannorum nomē natum. Parto V.

Marcomanni gens Svevica.

Dress: P. 4. l. Isagoge in Svevia.

Maroboduus decipit Tiberius.

Illa, ubi nunc est Episcopatus Nissensis (Wratislaviensem dicere voluit) partem etiam Polonia circa Cracoviam tenuerunt; & in Itagoge historica, Suevorum populi Hermunduri, Narisci, Marcomanni, Quadi. haecenus Dresferm. Videamus nunc quibus argumentis & quàm futilibus Marobodum Slavum & Marcomannos Slavicam gentem nuper quidam Scriptores evincere sint conati: Si Marcomanni inveniunt, Slavi non erant, cum Czechus in has oras advēnit, quò Marcomanni abierunt? facilis responsio: primum ut superiore Capite dixeram, Marcomanni multis cladibus attriti, quidam eorum in Italiam translati, sedes ibi novas acceperunt; quidam in ripam Danubij adversam ad Romanos transitione factâ, Regnum ipsi suum sic extenuarunt, ut agrè Majestatem illam veterem nominis imperii que fuerentur; deinde certum est ab Attila, cum ejus arma sequerentur, cum natione universa Quadorum (ut egregij Scriptores memorant) abductos in militiam, maximè post Attila mortem, in illo quindecim diebus continuato praelio amisissâ vitâ & patriâ, ipsòque etiam nomine perijisse; reliquias verò eorum, partim Hunnis, partim Slavis Moraviis, partim etiam ipsius Czechi populo sese addidisse, & immixtos in unam gentem coaluisse. Eodem fato innumera propè sub Attila tempora, populorum nomina sunt extincta, quæ diligenter recitavit Bonfinus.

lux, & nostræ ætatis Scriptoribus derogare fidem ausit? quid enim Sarmaticum, amabò, significat Marobodum, quàm aut Casavalda, aut Regina Frisigil, aut postea Marobaudes Consul Romanus, aliâque sexcenta nomina Germanorum à Romanis Scriptoribus corrupta? quid alia quæ adfert nomina? Vibilius inquit, *je ge Cteprân eely wybil.* Conticta hæc esse in vocis gratiam, quisque prudens intelligit, non minùs, quàm postea idem Scriptor, cum *Genferici Vandalorum* Regis nomen (quod etiam constat omnibus Germanicum) Slavicum esse suspicatur; *Genfericus Genferich, genſ gſy Xel* (qui es heros) non facile rîsonantiùs, quàm cum hæc legeré, neque refutationem profectò, sed risum ista merentur. Nomen *Koribus* quod adducit, neque ipsum Slavicum esse *Lithuani* sciunt, sed distinctæ à nostra linguæ Lithuanorum; *Tursonem* Episcopum à *Turſio* descendere quis unquam quæso somniavit? *Tursonum* stirps *Ungarica* fuit, non *Polonica*, cujus originem longè diversam attulère Scriptorum Ungarici. Eiusdem est farinæ illa de *Todor* conjectura: nam si ex nominibus una aliqua & nuda probatio, ad evertendam omnium Scriptorum auctoritatem disertè contrariam partem statuentium sufficit, profectò ego me *Cæsareâ* stirpe genitum esse probabo, cum nomen congruat & in *Indicibus Cæsarium*, & in *Nannus* legatur.

Nomina deductio, si absint cætera, nihil, vel parum probat.

Objicitur & illud: si cum *Marobodo* Slavi in *Bohemiâ* non venerunt, non apparere, quis eos alius in has oras induxerit? respondemus: si adversarius hic noster cum omnibus *Bohemia, Polonia, & Germania* Scriptoribus *Czechum & Lechum Duces* (quos ille contra consensum omnis ævi *imaginaris* appellat) admittere voluisset, haberet sine dubio, qui in *Hercynios* saltus, & in *Poloniam Slavicæ* gentes inducerent.

Ultima objectio, eaque potissima

Objectiones diluuntur.

Marcomannorum extitit.

Obiter in *Attila* C. 13. & C. 17. & *primus* C. 4. *Callianus* in *Attila*. *Adrianus* P. 1. lib. 5. *hist.* *De* *nom.* 49.

Insinuat *Dionysius* 1. 1. & 2.

Marobodum non est nomen Slavicum.

Ex societa-
te armorū
non infer-
tur lingvæ
cōmūnio.

est: quòd *Marobodum* multorum po-
pulorum *Rex* fuerit, & sine dubio eti-
am *Vandalorum* (quos Scriptor *Slavos*
fuisse falsò existimat) quomodo igitur
eum, si *Germanus* fuisset, tolerassent?
item quòd *Julius Capitolinus* narret:
Marcomannos & *Quados* bellum cum
M. Aurelio Antonino gerentes, habuisse
inter auxilia *Pencimos*, *Bastarnas*, *Ostro-*
gothos, *Roxolanos*, qui sine dubio *Sar-*
matici populi fuère. *non potest autem*
presumi, inquit, *adjutores fuisse Mar-*
comannos, nisi ejusdem lingvæ Marco-
manni fuissent, id est Sarmatici. Hic
est *Achilles!* sed hunc *Achillem ad Tro-*
jam non modò *Phryges Trojami*, & eju-
dem sermonis populi, sed etiam *Amaz-*
ones repulerunt. An exempla de-
sunt ætate nostrâ, sub iisdem signis ad-
versus communem hostem diversis
lingvis militantium nationum? nu-
pero tricennali bello, quot se populi
Sveci addidère? tales tum erant *Ro-*
mani, qui cum sese *rerum Dominos* di-
cerent, & universum orbem armis
subjicere fas esse ducerent, repelleban-
tur ab omnibus, arma sociabantur se-
ptentrionalium populorum, ut postea
in *Attila* patuit, qui ut loquuntur Scri-
ptores, *Germanicum & Scythicum Im-*
perium conjunxit; Si *lupiraptores atra*
in nebula, quos *improba ventris exegit*
rabies, impetum in stabula fecerint, &
pastores, & coloni, & canes, pecudès-
que cæteræ generosiores ad arcendam
vim concurrunt; ita fiebat, cum *Ro-*
mani, aut *Rhenum*, aut *Danubium*, aut
Albim transgressi nunciabantur; sed
Marobodum Vandalos in Exercitu ha-

Virg:

buisse nondum legi, & quanquam ita
esset, ex diversis gentibus constituisse
sibi Regnum, & *Strabo*, & *Cassius*, &
Vellejus, & *Tacitus* testantur. *Ostro-*
gothos certè (ut alios præteream) *Ger-*
manicos Populos fuisse, plusquam cer-
tum est, quos idem *Author* inter *Mar-*
comannorum auxilia numeravit. Alia
quæ adducit argumenta longè debili-
ora sunt, quibus plerumque ipsa *Au-*
thoris sententia, ut patebit postea, ju-
gulatur. Sed quis miretur, *Marco-*
mannos inter *Slavorum* populos ab
hoc Scriptore censerì, cum etiam
Wandalos, *Quados*, *Vindelicios*, *Hern-*
ulos, *Pannonios inferiores & superiores*,
imò adèò ipsos *Hunnos* (quod omni-
no sustineri nequit, ut postea suo loco
patebit) nullâ authoritate, sed solâ
conjecturâ & nominum remotissimâ
derivatione *Slavos* fuisse contendat?

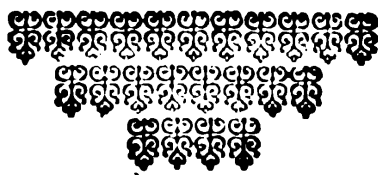
Quados certè *Gentem Germanicam*,
& ex *Suevis* ortam Sole meridiano cla-
rius, ex optimorum Scriptorum sen-
tentia *Goldastus* demonstrat, & adjit:
voce inquit, *germanicâ Quaden*,
qui alijs sunt molesti, muncupantur.
Videat, amabò Lector, *Vobburgg* hi-
storiam *Romano-Germanicam*, in qua
omnia quæ docui, tantâ authoritate
(*Vandalos*, *Marcomannos*, *Quados*
Germanos populos fuisse) probata in-
veniet, ut obsisti nullo pacto possit.
De *Quadis* eadem habent *Cluverius*,
Mesbomius, *Spangenbergius*, & ut se-
mel dicam, omnes qui de *Quadis* ege-
runt, vetusti juxta ac novi
Scriptores.

Tact. l. 21

Quadi ex
Suevis orti.

Gold. l. 1. de
Juribus Bohæ-
mia C. 12.
Cluver. l. 3.
Germ. antiq.
C. 30.
Mesbom. in
Wink.
Spangenberg.
in Chron. Sa-
von. C. 13.

C A P U T V.

Defensio Majorum nostrorum Slavicæ Gentis Originem à Turri Babel petentium adversus Silvium; idem fecisse olim & facere alias omnes nationes: Sinas, Græcos, Hunnos, Germanos, Romanos, ac cæteros. Putidum commentum Curæi & Schickfusij. An Sclavi, aut Slavi dicendum? Slavos à Moscovitica Urbe Sklovv appellationem non habere. Slavorum nomen post A. C. 500. primùm in historijs legi.

Magnam auctoritatem & fidem historiæ nostræ conciliavit *Aeneas Silvius Piccolominus*, postea *Pius II.* ac nescio, utrumne alicujus gentis profana historia ab aliquo è Pontificibus Romanis, & an diligentius, & majore fide sit tractata; illud tamen permirum & verò etiam nonnihil injuriosum semper visum est *Aeneam* legenti, quod acerbis gentem nostram perstringere, & irridere Majores nostros videatur ex eo capite, quòd tam altè gentis suæ primordia, ab ipsa scilicet confusione turre, dum labium universæ terræ confusum est petant. *Vana*, inquit, *laus & ridenda!* Ego quid rideri possit, non video. dicere voluerunt Majores: linguam suam (quâ, maxima *Septentrionalis Europa*, nonnulla etiam *Asia* pars hodièque utitur, ut *Vaticana Bibliotheca*, Liber Romæ editus, demonstrat) *primigeniam* esse, atque inter duas illas & Septuaginta Orbis universi linguas censerit; quod verissimè dici, quisquis amplitudinem ejus linguæ, Nationum in ea diversitatem, linguæ ipsius elegantiam & sanctitatem (nam in sacris eâ uti etiam apud *Moravos & Bohemos* olim licebat, & hodiè apud *Ruthenos*, pluresque alios licet) ac cæteras ejus prærogativas examinârit, facilè concesserit; hæc gloriatio certè vana nò evadet, si nonnullas alias linguas ex corruptione &

confusione gentium barbararum narras spectemus; videatur *Melchior Inkofer* in laudibus Linguæ Latinæ. addit *Aeneas*: *nondum ego quempiam legi Authorem, cui fides adhibenda sit, qui tam altè suæ gentis initium reddiderit.* Ego contra ajo: nullam fuisse nationem, aut potiùs nullum alicujus gentis Scriptorem, qui gentis suæ antiquitatem non examinârit, aut si id non posset, unde illa nata sit, unde à prima origine descenderit, quâ ratione, quo tempore, quibus Ducibus, quibus causis, aut in *Africam*, aut in *Europam*, advenerit, non explicârit; ut taceam quòd omnibus ijs quicumque Matricem, ut ita dicam, linguam aliquam esse statuunt, ut fecit *Theophilus Raynandus*, eâdem operâ ad *Turrim Babel* confugere sit necesse. *Sinarum* natio nimium gloriosa, tribus annorum millibus ante *Christum* natum, historiam suam inchoat, ut ostendit *Martinius*; legantur *Græcia* populorum de antiquitate certamina apud *Plutarchum*, ac præsertim *Pausaniam de Atheniensibus*, *Arcadibus*, ac cæteris; Prætereo *Suecia*, *Dania*, *Gothia*, *Hispania*, *Italia*, *Gallia*, *Germaniæq;* Scriptores, suarum gentium Originem à primis hominum colonijs arcessentes; alios à *Phaniciis & Tyrïs* antiquissimis hominibus, alios à *Teucriis*, alios aliunde; quidam cum homines deessent, & non satis antiqui viderentur, ad Deos ipsos primordia retulere, & *Martem & Jovem*, & *Neptunum*, auctores gentis fecere

Æn. Sylv. in hist. Boh.

Pleraq; gentes linguæ suæ antiquitatem jactant.

Theoph. Raynand. in Tabula Chronogr.

Mart. in Atlant. præfat. ad Ictorem & in Epitome historiæ extreme Asiae

Bohemiæ historiam scribit Pontifex Summus.

Æn. Sylv. in hist. Boh. C. 1.

Græc. L. 1. tit. 24. C. 1. Lingua Slava inter primigenias est habenda.

Dionys. Halicarn. in hist. Rom. Liv. Decade. 1. inst. Bonfin. Dec. 1. lib. 9.

fecere; vide quæ de Romanis *Dionysius*, & *Livius*, de Germanis *Corn. Tacitus* tradidere. *Bonfinius* homo Italus totus in eo est, ut antiquissimam *Hunorum* esse gentem demonstrat; habetque Genealogiam quandam, per quam *Reges Ungariae* continuâ serie à *Noë* deducit; mitto de Germanis & primâ *Hominum* linguâ *Teutonicâ*, *Goropii Becani* somnia, quæ ipsi *Germanus*, & *Lipso Bataro* benignam risus materiam præbuerunt: putidè in hoc argumento versati sunt *Curæus*, & *Schickfusius*: hic, ut antiquitatem gentis suæ assereret, antiquissima & obsoletissima quæque gentium nomina, ubi ubi, temere in marginibus historiæ reperta, non magis ad *Silesiam*, quàm ad aliam quamcunque gentem pertinentia, *Silesijs* imposuit; alter verò ridiculè *D.E.O.* grates agit, quòd singulari ejus providentiâ factum sit, ut semper *Judei*, suæ genti permixti essent, ut aliquam cognationem cum electo populo haberent, ut inquit, *istæ gentes jungerentur*; alibi asserit eosdem *Israëlitas* ductores fuisse suæ gentis *Cimbricae*, ideoque ejus beneficij gratiâ, quotannis *Hierosolymam* ad templum *Majores* suos munera & quadam tributa missitasse; stultissimum ab homine hæretico commentum! rectius *Henelius* nobilissima gentis nobilis Scriptor, ait: *eam, qui Silesia, & Criviatum, ac locorum in ea origines aliunde, quàm ex Slavica lingua petant, graviter insanire*; con-signat etiam annos, quibus alieno populo, præcipuè ex *Marchia Brandeburgica*, *Silesia* cœperit impleri, neque dubia est origo *Silesia* nominis, quod & *Hugecius* & *Cromerus* & *Henelius* ipse à *Populorum* qui in ea consederint, diversitate natum esse significat. Plerique Germanicæ historiæ conditores ab *Japheto Noë* filio & *Gomero*, & nescio quo *Ascemeze*, *Noë*mi pronepote, *Celtas* (quo nomine *Gallos* & *Germanos* comprehendunt) provenisse scripserunt, idque superbum nulli est vi-

sum; quò ignoscendum magis est nobis, si modestè linguam *Slavicam*, quæ propè dimidium *Septentrionalis Europæ*, nonnullam etiam *Asia* partem complectitur, cum linguis cæteris primoribus in illa confusione prima gentium à *D.E.O.* infusam affirmemus, quomodocunque ea postea sit vocata (nam id nihil refert) *Sarmatica*, an *Venedica*, an *Heneta*, an *Balsbica*, an *Slavica*, *Russica*; hæc enim nomina multis post sæculis ex regionibus & sedibus quas natio hæc incoluit, sunt enata; *Slavica* tamen hodie, & *Slavorum* lingua passim à Scriptoribus appellatur. Notandum est vernaculâ linguâ non *Slavos*, sed *Slovacos* dici; quòd nomen *Externi* linguæ nostræ ignari nobis indere non potuerunt, neque credibile est *Majores* nostros novum nomen contumeliæ causâ assumis-
Porro, *Slavos* non *Sclavos* appellari invictis argumentis pridem demonstravere *Muechovius*, omnis historiæ & linguarum peritissimus *Postellus*, *Decimus*, *Bibliander*, *Borek*, & à *Sudetis* peculiari tractatione de *Origine Bobemoslavorum*, ac deniq; *Goldastus*, qui postremus si hanc *Etymologiam Sclavorum*, vel probabilem esse credidisset, nò præterisset caput hoc, unde calumniæ argumentum tam facilè petere potuisset. *Sclavos* ab urbe *Moscovia Sklovv* dictos recens quidam Scriptor (qui conjecturis suis futilibus totam nobis patriæ historiæ pervertit) existimat; ac il-
lum quàm plurima, quæ *Cromerus* adducit (*Slavos* non *Sclavos* dici oportere demonstrans) tum etiam illud imperitiæ arguit, quòd *Sklovv Urbis* non nisi serò, post constitutum *Moscorum* principatum condi capit; *Moscorum* autem seu *Moscovitarum* Principatus (nam nomen antiquissimum fuit) annos trecentos antiquitate non superat, ut probavit diligentissimus & illustris Scriptor in sua *Moscovia Sigismundus Herbersteinus*. *Sarmata* igitur & *Venedi*, *Vendi*, aut *Hemeti*, sub quorum nomine primis illis temporibus *Bohe-*

Crom. l. 1. hist. Pol. C. 1.

Slavine an Sclavi dicendum?

Muech. in hist. Pol. Postell. Comment. de linguæ varietate in tract. de orbis concordia. Goldast l. 1. de Bohem. C. 9.

Crom. l. 1. hist. Pol. C. 19.

Slavorum nomen quòd primùm invaluit.

Curæus in hist. Siles. inist. f. 14. Schickfus. in hist. Siles. l. 1. c. 2.

Curæi & Schickfusij somnia.

Henel. in Siles. lib. C. 1.

Slavica & *Polonica* natio latebat, quando *Slavorum* appellationem assumerint (à *Slavj* vel *Slovvo*, gloriâ vel verbo, voce deductâ) dubium controversumque est; primi, quod sciamus, *Fornandes*, & *Procopius Slavorum* vel *Slavinorum* nomen in historijs usurparunt paulò ante A. C. 550. scribentes; tum *Paulus Diaconus* sæpius, præsertim An. 603. agens de ingenti multitudine *Slavorum* à *Cacano* Rege *Avarum* in Italiam ad *Agilulphum Longobardorum* Regem immisâ. Sed hæc omnia, & quidquid à quoquam questionis de *Slavis*, *Wenedis*, *Sarmatis*, *Vandalis* moveri poterat, tantâ diligentia & autoritate Veterum *Crome-*

rus *Varmiensis* Episcopus tractavit, & dissolvit toto I. historix suæ libro, ut omnes, qui novare aliquid in *historia Slavica* velint, silere, digitumque ori imponere oporteat. Unum illud de *Czecho* & *Lecho*, unde & quando in has oras venerint, nondum satis expeditum à quoquam, gravem controversiam continet, de qua (etsi definire in silentio Veterum nihil ausim) quid probabiliter tenendum sit brevissimè aperiam; videat *Lector* obsecro, quæ de *Czechi* adventu, ex accuratissimis tribus Scriptoribus, *Cromero*, *Welsero*, *Weslavo* decerpta in *Epitome historica* quondam attulimus.

C A P U T V I.

Slavorum populi ex *Sarmatia Asiatica*, & *Europæa*, in *Europam* interiorem ascendunt. *Bulgari*, *Sorabi*, *Roxolani*, *Mosci*, *Venedi*. *Venedorum* in has oras multæ & variæ immigrationes; præcipuæ tres: maxima circa *Attilæ* tempora. Quàm latè olim *Slavi*, seu *Venedi* dominati sint.

Dincipio habetur pro comperto: ex *Fornande*, *Blondo*, *Pomponio*, *Cromero*: *Slavorum* *Majores* in *Europæa* & *Asiatica Sarmatia* habitasse; præcipuè *Bulgari*, *Serbi* vel *Sorabi*, & *Roxolani*, & *Venedi* celebrantur. *Bulgari* relicto in *Asia* patrio flumine *Rhâ* seu *Volgâ* in *Mysiam* commigrarunt, tenentque eas sedes etiam nunc ad *Pontum Euxinum*, & effluentem *Danubium*. *Serbi* (quos *Ptolemaus* in *Sarmatia Asiatica* collocat) postea non solum *Bulgaris*, & *Rascijs*, & *Croatibus* proximi in *Europa* confedere, verùm etiam in *Misniam* & vicina *Albi* loca pervasere, ubi nunc quoque idem nomen retinent (*Srbi* vel *Sorabi*) quos Germani *Wenden* appellant. *Roxolani* seu *Roxani*, seu *Russe* easdem hodièque incolunt sedes, quorum finiti-

mi in *Sarmatia Asiatica*, *Modoces*, in *Europa* verò *Amoxobij* *Ptolemao*, *Pomponio* *Melæ* *Hamaxobita* vocabantur; plerosque *Sarmatia veteris* populos unum *Moschorum Imperium* (qui vetus *Moschenorum* nomen, ut dixi, primùm ante 300. circiter annos recepere) hodiè complectitur. *Moschenorum* & *Mosciorum* *Ptolemaus*, *Plinius*, *Solinus* & *Strabo* meminere, canitque de illis *Lucanus* sub *Nerone* scribens:

Sarvisq; affinis Sarmata Moschis.

Ex *Moscis* quàm plurimi *Slavorum* Populi prodierunt, eamque ob causam *Fornandes* *Russiam* & *Moscoviam*, *Vaginam Populorum* vocavit.

Venedos permagnam *Sarmatia Europæa* partem antiquitus obtinuisse, & per totum *Venedicum sinum* maximas gentes *Venedas* habitasse, maximus auctor est *Ptolemaus*. *Fornandes* *Ptole-*

C

mxo

Fornand. de
bell. Geticis
lib. 1. c. 1.
Procop. de
bell. Persicis
lib. 1. c. 1.
Paul. Diacon.
lib. 2. c. 29. de
rebus Longob.

Slavitorum
populorum
nomen
se-
les.
Fornandes de
bell. Getico.
lib. 1. c. 3.
Procop. de
bell. Persicis
lib. 1. c. 1.
Paul. Diacon.
lib. 2. c. 29.

Lucan. l. 3.
Plur. ad.
Fornand. de
bell. Geticis.
Ptolem. l. 3.
Geogr. C. 6.
Fornand. de
bell. Getico.

Sarmatæ antiquissimæ Slavicarum gentium nomen.

Crom. toto l. r. hist. Pol. Welfer. l. cii.

Tacit. comment. de Germaniis.

Item Venedi vel Heneti.

Dresser. in Isagogæ histor. P. 4. in Brandeb.

Migratio secunda Slavorum.

mao longè posterior, *Venedorum* nationem populosam ad sinistrum latus *Sarmaticarum Alpium*, quæ *Daciam* claudunt, à Civitate nova & *Slavino Rummanense* (notet Lector illud *Slavino*, unde fortasse *Slavorum* nomen) in Septentrionem, & ab exortu *Vistulae*, ad *Danastrum* (hodie *Nesler*, sive *Dneſter* ab accolis dicitur) confedisse suo tempore, indeque ad *Pontum*, ac *Danubium* extendi, memoriae prodidit. Has omnes modò memoratas gentes, *Sarmatia* & *Sarmatarum* nomine ab antiquis comprehensas demonstrat *Cromerus*; Ab hac ergo *Sarmatica* gente, (disertè *Venedos Velferus* & *Cromerus* nominant) jam pridem relictis primis sedibus, sive abundante domi multitudine, sive mitioris cæli cupiditate, sive aliâ de causa, ad *Austrum* & *Eurum* migrationes & profectioes fieri cæpère. Nòta jam erat *Tacito Venedorum* gens, meritòque ille dubitat, utrùmne *Venedos Germanis*, an *Sarmatù* adscribat. Dixi jam pridem migrasse; nam cum *Ptolemaus* qui A. C. 300. vixit, *Venedos ad Venedicum sinum* atate suâ habitasse scribat, & maximam gentem appellet, necesse est dicere longè antè *Christi* ortum, eam primam *Sarmatarum* migrationem contigisse; ac proinde in *Chronologiam* impegisse censendus est *Dresserus* cum Ann: *Christi* 500. nominavit: *Heneti*, inquit, *Sarmata magnis agminibus nescio quo fato, in Marchiam infusi à Danubio ad fontes Albis, usq; ad Cimbricam Chersonesum, cù toto tractu Balthici maris compleverunt, ferme ab A. 500. inde factù us Heneti totù tractum à Vistula usq; ad Albim & Salâ Anis 400. tenuerint.* quâ ratione A. 500. cum ibi, juxta *Ptolemaù Venedi* vel *Heneti* eorùmq; maximæ gentes jam A. 300. habitârint? ac fortasse ante alios Germaniæ populos advenerint? De *Migratione prima*, satis dictum videtur.

Processu temporum, majore multitudine (angustis fortè domi rebus) paulatim *Venedi* in ulteriorem Euro-

pam sese infudère sic, ut versùs *Meridie* in *Daciam*, *Mysiam*, *Pannoniam*, *Dalmatiam*, *Illyricum* & *Istriam*, & versùs *Occasum* ultra *Vistulam* in ipsam *Germaniam* penetrarent, & opportunè (ut notat *Dresserus*) limitaneæ istæ Germanorum nationes habitatoribus quadam ex parte nudatæ erant, quòd *Vandali Germani* qui ea loca tenuerant, ut ex optimis Scriptoribus toties laudatus *Cromerus* ostendit, impetratis à *Constantino Magno* Imperatore sedibus in *Pannoniam* (ut etiam antè ex *Bonsinio*, aliisque Ungaricis Scriptoribus dictum est) populariter commigrassent. Id factum post Annum 300. à *Christo* nato annorant modò laudati, & laudandi postea Scriptores. Jam & Germanicis, & Romanorum Provinciis satis innotuerat *Sarmatica* natio *Venedorum*, cum ecce *Gothi* gens cultu fæda, & barbara, ex *Asiatico Mauritio* usore in Romanum Imperium Anno 376. sese insinuare cæperunt: *Valentiniano defuncto* inquit, *Ammianus*, *existabile consiliùm, quo Romanum Imperium jam tunc nutans præcipiti ruinâ concideret, sub Valente, & Gratiano erupit, receptâ cù Danubium* (nota) *innumerabilis barbararum gentium multitudine à Marcomannis & Quadis longissimo terrarum tractu ad Pontum usque, cujus numerum comprehendere illi ipsi qui transfuxere sapius conati, nunquam potuerunt; cùm diligens (antea) navaretur opera, nè quis eversurus rem Romanam in adversa ripa relinqueretur.* Permissi sunt igitur (ut apud *Spondanum Baromius* loquitur) à *Valente* Imperatore, magno Reipublicæ damno, barbari *Gothi* (ab *Hunnis* ex transdanubiana ripa depulsi, & jam tum *Christiani*) *Istrum* transire, quem & alix proximæ nationes se ipsdem adjungentes transmière, Romanis licet invitis. Anno 378. *Stridonem* patriam suam à *Gothis* eversam scribit *D. Hieronymus*; quos postea An: 379. in amicitiam populi Romani receptos, etiam in militia Romana invenisse

Dress. in Isagogæ histo P. 5. in voce Slava

Crom. l. cii.

Ammian. l. 30 c. 31. Jornand. de reb. Geticis. Velfer. l. 200. Balc.

Hunorum & Gothorum migrationes.

Spond in Annal. Eccl. ad A. C. 376.

Apud Spond ad A. 378. 24

Zofimus l. 4.
 Ammian l. 31.
 Jordan l. 1.
 Prosp. in Chron.
 m. 1.

Artiz in
 Rom. Impe-
 riū incur-
 sos.

Boson Deca-
 de l. lib. 3.
 Widel. pref.
 in Cæcæni Syl-
 vum.
 Prosp. in Chro-
 nico.
 Cæfod. in
 Chronico.
 Zofimus l. 6.
 Miffella hifto-
 l. 15.
 Velfer l. 1.
 Bero. ad A.
 C. 451.
 Orf. l. 7. C.
 38.
 Hieron. Epift.
 11.
 Widel. l. cit.
 Synchron. Af-
 ricanum.
 Paulin Diacon.
 Germanicus.
 Solaum. Apol-
 linarum.
 Bosf. Decade
 1 l. 6.
 Venetiarū
 origo.
 Spond. l. cit.
 Boson. l. cit.
 Mich. Rixius
 l. 1. rer. Un-
 gar.
 Oleari in A-
 rida.
 Callimachus
 in Attila.
 Hieron. in Chro-
 nico. Ungar.

niffe locum *Zofimus* testatur. Major tempestas in Imperium tam Orientale, quàm Occidentale detonuit: quippe *Attila* cum circa Annum 428. apud *Hunnos* regnare cepisset, sibi que omnes propè septentrionales populos, verbo: univèrsa Germania & Scythiæ regna adjunxisset, septingentorum millium Exercitum ducens, An: 451. ad demoliendum *Romanum Imperium* animum adjecit, & *Galliam* ingressus est (decies centies millia in *Attila* castris fuisse, præter auxilia affirmat *Bonsinius*) inter subiectos populos, qui eum secuti à coævis Scriptoribus memorantur præter *Hunnos*, *Boj*, *Marcomanni*, *Quadi*, *Turcilingi* sive *Rugi*, *Thuringi*, *Sarmatæ*, *Saxones*, *Burgundiones*, *Alemanni*, *Pannonij*, *Heruli* cum suis *Regulis*, *Gepidæ* cum Rege suo *Ardarico*, *Ostrogothi* sub Rege suo *Valamiro*, ac innumeri alij Septentrionales Populi fuère. Pugnatum est in campis *Catalaunicis*, & centum octoginta millia hominum in prælio cecidère; *Attila* victus in *Illyricum* secessit, sed Anno sequenti reversus, plurimas *Italia* civitates expugnatas delevit. Hoc anno *Venetiarum* Civitas ante annos 30. fundata, confluentibus ad eam securitatis gratiâ ex *Italia* populis, maxima cepit incrementa; fabulari enim eos affirmat *Spondanus*, qui eam longè antè hæc tempora conditam scripserunt. Ad Annum Christi 454. Imperium ab *Attila* vexatum, tandem ejus morte secutâ respiravit, persequitur ea omnia latissimè *Bonsinius*, tum cæteri *Ungarici*, qui de *Attila* egerunt, Scriptores; post ejus mortem cum filij (quorum ingens erat turba) patri pares ad imperandum animos, ac cætera non haberent (ut jam antè C. 5. monui) scisso in partes Imperio, & prælijs ex ea discordia Ducum (duorum præcipuè *Ardarici* seu *Alarici*, quem *Quadi* & *Marcomanni* sectabantur, & *Chaba* seu *Ellaci* *Attila* filij, qui ad *Sicambriam* seu *Budam* victus est) secutis, formidatum illud *Hunnorum*

nomen contemptui esse cepit; eò demum perventum est, ut ex tanto exercitu paucissimi superessent, mutuis cladibus suis, & vicinorum armis deleri, & in *Asiam* ipsam ex *Pannonia* rejecti; unius Regni interitu multa passim nova regna exorta *Welferus*, *Adelrentter*, omnesque qui hæc tractarunt Scriptores affirmant. Ab eo tempore & *Marcomannorum*, & *Quadorum*, & *Bojorum* in ipsa *Bohemia* nomen ægrè nisi in marginibus historiarum, ut ita loquar, inveneris; etsi paulò antè latè in Imperio Romano terrorem sparserint, & arma circumtulerint: nam (ut est in *Zosimo*) *Vandalis* assumptis *Quadis*, & *Marcomannis* ad *Rhenum* progressi A. C. 406. omnia pervastarunt; ac paulò post, ijdem *Vandalis* duce *Caroco*, repetito cum *Marcomannis* *Quadisq;* f. d. e. Romani Imperij Provincias invaserunt, ut *Sigegebertus* & *Aimoimus* testantur; nimirum ad paucissimos redacti, à *Slavorum* populis novam iterum coloniam ducentibus, sunt vel depulsi, vel in unum cum advenis pluribus corpus redacti: illud, ait, V. Cl. & omnis historiæ scientissimus *Welferus*, *dubitationem non habet: Marcomannos, sociosq; populos pulsos esse interiore Hercyniâ à Slavibus Sarmaticâ gente, qua Zechi Ducis nomine dicta, nunc appellationem retinet, sed temporis ratio in controversia. Nobis probabilis visa, Cromeri accurati Scriptoris multiplex ad Attila avum derivata ratiocinatio, nisi credibilis Attilâ demum mortuo, Sarmaticis primùm irruptionibus viam paruisse; hæc Welferus; confirmat sententiam suam ex nescio quo vetusto Boico Scriptorè (quem non nominavit) asserente, per ea tempora (sub Attila scilicet) *Venedos* in Germania interiore cepisse invalescere, finitimòsq; populos *Suevos* & *Bojos* præcipuè, infestasse, qui cum *Bojohemo* pulsî cederent, *Zechum* & *Crocum* *Venedorum* Reges successisse, *Bojos* ad *Nariscos* abijisse. De hac secunda Slavorum in has oras immigratione intelli-*

Welfer. l. 2. rer.
 Boic. in fine.
 Adela. p. 1. l.
 5. n. 19.

Zof. l. 4. hift.

Marcoman-
 ni à Czechis
 Slavorum
 gente, Bo-
 hemiâ pel-
 luntur.

Welf. l. cit.

Nota.

Cromer. l. 1.
 rer. Polon. C.
 4. 9.

lib: de Origine Bohem:

telligendus est Joannes Matthias à Sudetis: *hunc in modum*, inquit, *misere desolata & deserta Germania, atque Attila quoque ipso jam vitâ functo, filijs præterea intestinis & Gothorum armis denuo oppressis, Sarmata (seu Slavi) perrexerunt, & primò vicinam Poloniam, mox ipsam Bohemiam, rejeētis in veterem sedem Marcomannis, quorum vires Attila quoque bello, & tot longinquissimis expeditionibus sunt attrita, occupârunt; cùm quidem in Germania nulla esset potentia, qua illos impediret. Auctâ deinde paulatim multitudine, cetera quoque Germania loca ad Albim, & Salam, totùmque tractum maritimum, qui est ad mare Balticum usq; ad Visurgim, ultra terminos etiam Veterum Suevorum, in ditionem suam redegerunt.* h. c. Mathias. Quæ de Bohemia & Polonia vera quidem esse possunt, at quod de maritimis terrarum tractibus, & de *Baltico mari* dicitur, sustineri difficulter potest; cùm longè ante hæc tempora, ut paulò antè scripti ex *Prolemao, ad Venedicum sinum Venedi* habitârint.

Cuthen: in Silviu C. 9.

Reliquæ Marcomanorum in Boh.

Cuthenus rem novam, & nulli, quod sciam, priorum Scriptorum traditam commemorat: cùm *Czechorum* natio in *Bohemiam* advenisset, non vacuum omnino reperisse provinciam, sed quibusdam ex priore Germanorum populo reliquijs & familijs infestam, immixtos in *Bohemia* *Slavis Germanos* usquè ad *Vogeni* Ducis tempora habitasse, *Vogenum* pacis studio *Czechos* à *Germanis* separasse, atque his *Lusatiam* inhabitandam dedisse, imposito ijs Principe filio *Wratislao, Winislaum* apud Bohemos regnasse; atque inde factum ut *Sirbÿ* seu *Lusatÿ*, quàm à Bohemis olim didicerant linguam, Tevtonicis vocibus admixtis corruerint. Quæ si vera sunt, facile apparet, cur *Wratislao* impuberi filio Præfectus Germanus homo, ex *Thuringia*, petitus sit (ut in Scriptoribus nostris legimus) videlicet ut ejus populi

linguam puerulus addiceret, cui olim erat imperaturus.)

Penetraverant, ut sæpius jam dixi, *Slavica* gentes in intimam usq; *Saxoniæ* præsertim *Megapolenses Reregi*, refertque ex *Adamo Bremensi* per vetusto Scriptori *Henrico Meibomio*, *Slavos* postea militasse sub *Carolo Magno* (quo tempore *Neklan, Vogeni*, de quo paulò antè dixi, pronepos, apud Bohemos imperitabat) & cùm *Carolus Magnus* *Saxones* quosdam *trans Albim* positos in *Franciam*, velut inquietos & pacem publicam turbantes, transtulisset, venisse ad *Carolum Slavos Reregos*, & ab eo pagos *Saxonum* desertos possidendos accepisse. Nomina *Principum Slavorum gentis*, in Antiquis Annalibus extare, videlicet: *Wizanus, Cedrugus, Slamir* seu *Slavimir, Tabamvizal, Trasco, Tressugus*; quæ nomina *Slavicum* aliquid, ut apparet, sonant, sed à vetustis illis Germaniæ Scriptoribus corrupta sunt. Clariùs longè ac distinctiùs, partitis omnibus *Slavorum* ad usquè *Mare Balticum* regionibus, ut tum erant, dum historiam describeret, idem *Adam* explicuit priùs; quem, ut constet omnibus, quàm latè *Slavi* dominati sint, describam: *ipso tempore* (id est A. 971.) *magnus Otto subjugatis, Christianaque fidei copulatis, Slavorum* (nunquam *Adam* vetustissimus Author aliter scribit, neque unquam *Slavos*, sed semper *Slavos* nominat) *gentibus, inclÿtam Urbem Medenburgh* (*Slavis* dictam *Dievvin* quasi dicas *Urbem puellarum*) *super ripam Albia* (*Albis*) *fluminis condidit, quam Slavis* (notandum diligenter) *Metropolin* statuens, *Adelbertum summe sanctitatis virum ibidem consecrari fecit Archiepiscopum. Is primus in Magdeburg ordinatus, duodecim annis strenuè Pontificatum administravit, multosq; Slavorum populos prædicando convertit; cujus ordinatio facta est anno Imperatoris & Archiepiscopi trigesimo quinto, & sunt anni post ordinationem S. Ansgarÿ centum*

Adam: l. 2. C. 10. & l. 3. C. 22.
Meibom: in l. 2. V. rubiculi.

Slavorum populi usq; ad Mare Balticum.

Adam: l. 2. C. 7. 8. 10. 11.
Baron. in Annal. Eccl: ad An: 971.

Nata chronologiam.

centum triginta septem; Magdeburgensi Archiepiscopo subiecta est tota Slavonia usque ad Penem fluvium. Episcopatus Suffraganei quinque, quorum Merseburg (Tisca) super Salam flumen condita, Misna super Albiam, Brandenburg & Hevelberg interius vadunt. Sextus Episcopatus Slavonia est Aldenburg (Staregradum Slavis) quod vicinior est nobis, Imperator Hamburgensis (Hamburgensi seu Bremensi quos duos Episcopatus in unum conflaverat jam pridem A. 858. Ludovicus Imperator ut habet Baronius) Archiepiscopatui subiecit, ibique Archiepiscopus noster primum ordinavit Archiepiscopum Curatum vel Eduardum, quem Latini dicunt Evagrium. Pergit Adam Provincias Slavorum suo tempore enumerare: Slavonia igitur amplissima Germania Provincia Finnis incolitur, qui olim dicti sunt Vandali (notet Lector vocem olim, non igitur hoc tempore; deinde dicti sunt, quod Vandali successissent, non quod Vandali essent) decies major esse quam nostra Saxonia fertur, praesertim si Bohemiam, & eos qui trans Oderam sunt Polonos, quia nec habitum nec linguam discrepant (nota Veterum habitum Bohemorum) in partem adjecteris Slavia. Haec autem regio cum sit viris, armis, & frugibus opulentissima, firmis undique saltuum & fluminum terminis clauditur. Ejus latitudo est à Meridie in Boream, hoc est ab Albia fluvio, usque ad mare Scythicum, longitudo autem illa videtur, qua in istum habet à nostra Hamburgensi parochia, & porrigitur in Orientem, infinitis aucta spatijs usque ad Bengvariam (forsitan Bulgariam intelligit) Ungariam & Graciam. Populi Slavorum multi: quorum primi sunt ab occidente confines Transalbinis, Vagri, eorum civitas Aldenburg (Starogradum) maritima; deinde sequuntur Obotrivi, qui nomine Reregi vocantur, & civitas eorum Magnopolis. Item versus nos Polabingi, quorum Civitas Razisburg: ultra illos sunt Lngones & Varnagi. Mox habitant Chynici & Circipani, quos à Tolo-

santibus & Rheterus separant fluvius Penus & Civitas Dymin, ibi est terminus Hamburgensis Parochia. Sunt & alij Slavorum populi, qui inter Albiam & Odderam degunt sicut Helveldi, qui juxta Haloam, sive Heilam fluvium, & Doxani, Leubuzi, Vilani, Stoderani cum multis alijs; inter quos medij & potentissimi omnium sunt Rhetarij, civitatum eorum vulgarissima Rethre, sedes Idololatria. Templum ibi magnum constructum est demonibus, quorum Princeps Redigast, Simulacrum ejus ex auro, lectus ex ostro paratus (civitas ipsa novem portas habet undique lacu profundo inclusa) pons ligneus &c. &c. tum describit admirandam Civitatem Slavorum Fumne dictam. Hic ex vetustissimo Chronographo Adam; cujus autoritate quam frequentissime niti solet Baronius; fuit Adam Bremensis Canonicus, & proximus temporum illorum, utpote qui A. C. 1067. se in Ecclesia Bremensis Majficulam Clericorum inscriptum testatur. In eandem sententiam longè Adamo Bremensi antiquior Witichindus Ottoni Magno à sacris, docet: Saxones adventitium esse populum, & navibus in illas oras advectum, qui cum à Thuringis arcerentur, quod terram non haberent, Saxonem ingeniosum adolescentem, multo auro oblato, à quodam Thuringo pugillum terræ emisse, cujus pulverem per agros sparserit subtilissimè, ut loquitur, eaque ratione terram suam à se emtam dixisse, castrisque positis, praelio cum Thuringis inito, vicisse, ac terram illam obtinuisse. Eadem insinuat Siffridus Presbyter Misnensis; adjicit: hos Saxones sub Vespasiano Imperatore, Exercitum in Britanniam misisse, qui ibidem confederint, & Anglo-Saxones hodièque vocentur. Hæc ideo adduxi, ut quisque intelligat, quam alia sit hodiè, ac olim fuerit, in his regionibus rerum facies, & aliqua ex antiquitate lux affulgeat ijs, qui hodiernam tantum ætatem reipiciunt, aut mirantur; sed ad Czechos nostros redeamus.

Bar. in Annal. Eccl.

Termini Vetrum Slavorum.

Witich. l. 1. Annal. Saxon.

Saxones adventitius populus.

Siffrid. in Epitome lib. 1.

CAPUT VII.

Ulterior Migrationum Slavicarum probatio.

Weleslavini de his Migrationibus, & de Czechi adventu prima sententia prioribus congruens. Attila Slavorum nationi peramicus. Svatoplucus Moraviam obtinet.

His quæ modò attulimus, satis intelligitur causa, quæ *Czechum & Lechum* Fratres permovere potuerit, cur contentis fertilissimis utriusque *Pannonia, Italia*, cæterisque; beatis regionibus, sed iisdem inquietissimis, & bello tum ardentibus, *Bohemiam* elegerint; cessabit pariter *Fodoci Detý* egregij Scriptoris admiratio, quâ ratione fieri potuerit, ut veteres *Bojemix Incolæ (Boj, Hermundurs, Marcomanni)* à tam parva *Czechi & Lechi* manu potuerint superari. Jam nimirum Slavorum multitudo pridem, non modò in *Moraviam & Bohemiam*, sed procul in *Saxoniam*, & inde usq; ad mare Balthicum ducebant colonias, deinde *Bohemia*, ut antè probavimus, populo carebat; denique *Decio* historico *Polonix Cromerus* respondet: *Non est incredibile ait Cromerus, id quod antiquitatis famâ & consensu celebratur, Lechum cum fratre Czecho à Croatia in has terras venisse non novas quidem colonias deducentes, sed ad consanguineos populos, qui jam aptè hac loca habitabant sese conferentes. Nec multum refert, suâne sponte, an necessitate, nempe pulsî vel formidantes vim domesticam id fecerint, an accitissint.* Ab hac sententia non multum dissentit *Dubravius*, facilèque id mihi persvadeo ex *Fornande*, qui sub Regno *Attilæ* Venedorum seu Slavorum regionem sic describit, ut omnia (provoco ad Lectores) *Bohemia* nostræ congruere videantur.

Non erit abs re *Weleslavini* patrij Scriptoris, & viri maximæ *Lectio*nis,

audire sententiam, qui se ex *Authoribus* optimis quæ sequuntur, describere gloriatur. Anno C. 451. *Slavi* vel *Vindi* ad *Vistulam* habitantes repulère residuos *Wandalos* apud *Oderam & Salam*; occuparunt etiam loca, quæ nunc sunt *Mechlburgum, & Pomerania*, paulò post etiam insederunt *Marchiam, Brandeburgum & Misniam*. Tandem *Hermunduros*, inter *Albim & Salsm* habitantes, extrusè *Slavi*, eisque ademère *Salem*, ubi nunc *Halla* sunt, cui loco nomen dèdè *Dobrosul* vel *Dobribor*; unde multi hodièque pagi circum ea loca *Slavicus* appellantur nominibus. Quæ sequuntur in *Weleslavino* notatu sunt dignissima: An. 495. regnabat ad *Albim Alaricus* Svevorum Rex; hic Slavorum & Vindorum potentiâ quotidie crescente animadversâ, cum insuper regiones istæ ab *Hunnis & Gothis* non ita pridem propè in solitudinem redactæ essent, relictâ *Bohemiâ, Silesiâ, Lusatiâ*, gentes suas ad *Danubium Rhenum & Neccarum* transtulit, ibique sedes fixit. Idem, paulò post, *Bavari* (qui inter *Bohemicos* montes ad *Danubium* habitârunt) egère, ac in *Vostlandiam*, ac regiones circa *Noribergam* sitas concessère. Ea res opportuna visa est *Czecho & Lecho* Slavorum Principibus, *Bohemiâ*q; ingressos esse, ac *Populos*, qui *Bojohemo* claudebantur, cum antea *Vindi, Venedi, Slavi, Slavini* appellarentur, amore Ducis *Czechorum* sibi nonien indidisse; hæc *Weleslavinus*. Quæ narratio plurimum probabilitatis, atque etiam authoritatis continere videtur; quam ille ex *Avensino, Laxibg* describit, eadem

Bojemia ab Germanis ferè deserta fuit, cum Czechus advenit.

Decius l. de Ansequit. Polon.

Crom: l. cit:

Fornand. de rebus Gesicis f. 140.

Progressiones Slavorum in German:

Welesl. profet. in Sctv. Cost:

Svevi ab Albi discedit.

Boij vel potius Marcomani discedunt à Boh:

Czech. Bohemiam ingreditur.

Avensin. l. 3. Annal. Bep:

Leunius l. 2. de
Migrat. Gen-
tium.
Cronus in An-
nal. Silesiis.
Thomae l. 56.
hist. saec. tem-
por.

dem omnino memorantibus. Tres
igitur egregij Scriptores *Welferus, Cro-
merus* & ex nostris *Weleslavinus* (qui-
bus *Aventinus, Lazius, Curavi, Thua-*
mus subscribunt) plures *Slavorum* in
has oras nostras immigrationes, &
praecipuam *Czechi & Lechi, Attila*
temporibus factam, consentiunt, quod
amplius in sequentibus Capitibus dis-
cutiemus.

Ritius l. 1. de
ribus Unger.
in fine.

Attila Sla-
vus perami-
cus.

Porro *Attilam* *Slavorum* genti mul-
tum tribuisse varijs argumentis potest
ostendi, & *Michaël Ritius* locuples te-
stis est: *Post Attila mortem, & bella in-
ternecina, non magna manus Hunno-
rum in Pannonia subsistit (qui appel-
lantur Siculi) deinde, sive quòd ea re-
gio vacua cultoribus, ob ingentes belli
clades fuit, sive quòd Marotus miles Po-
lonus (hoc per prolepsin historicam ac-
cipiendum, cum adhuc Polonorum no-*

men Scriptoribus ignotum esset) bel-
licâ virtute clarus, ab *Attila Masia, Bul-
gariâq. & Santepoluck Ungaria imposi-
tus imperavit aliquandiu, proprium
non habuit Regem, donec diu post relictis
Hunni sedibus suis, rursus effusus cum li-
beris, uxorisque in Pannoniam redie-
runt. Ubi primo adventu benignè re-
cepti nihil hostile moliebantur, postea
tamen Santopoluchum (sine dubio
Swatoplucum Regem) armis ejece-
runt. hâc Ritius. Swatoplucus de-
pulsus regni parte, alteram partem,
scilicet *Moraviam* regionem à *Moravâ*
fluvio (vel aliunde, vel à *Marotio* Re-
ge, sic dictam) retinuit, & familiam
suam regiam (qua de re externi & do-
mestici Scriptorum consulantur) fun-
davit. Sed hâc longè post gesta
mittamus, ad principia re-
deundum est.*

Moravia re-
gno infecta
Hunni.

Fabric: in An-
nalibus Misne
l. 1. habet ali-
quid de Swen-
dopoldo Duce
Moravia.

C A P U T VIII.

**Petri Codicilli sententia de Aureolo Tyranno
à Czecho & Lecho apud Illyrios interfecto proponitur, & refellitur.
Weleslavini Codicillo consentientis secunda sententia. Alexandri
Gvagnini improbabilis opinio. Piafecij conjectura, quam nec
probamus, nec rejicimus.**

Codic. l. de Cae-
di adventu.

Nam *Petri Codicilli*
Viri ætate atavorum
percelebris, & qui
eum posterius, Curis
secundis in Genealo-
gico suo opere secutus est, *Weleslavi-
ni*, sententiam brevissimè examine-
mus: ait ergo *Codicillus: Czechum,*
fratrem *Lechi* natu majorem, in *Illy-
rico*, seu apud *Illyrios*, qui *Croatia* postea
dicti sunt (quamvis *Bonsinus Valeria*
& *Croatia*, seu, ut ipse vult *Corvatie*
nomen non esse recens, sed jam *Angu-
sti* temporibus notum & usurpatum
conerur ostendere, à *Valerio Messala*
Corvino, qui *Pannonias Augusti* auspi-
cij vicerat, impositum) *Czechum* in-

Paulus Ge-
maig: Ducu
& Regum Boh.
in prefat.
ad Sil: Carbo:

Croatia
quibusdam
quali Cor-
vatiâ.

quam, in *Croatia Illyrici Provincia*, Vi-
rum Principem, ac fortè etiam Regio-
nis *Croatia Ducem*, cum capto à *Persis*
Valeriano Imperatore, Aureolus An. C.
262. in *Illyrico* à Militibus oblatum
sumsisset imperium (de quo *Trebellius*
Pollio & Baronius) & singulari imma-
nitate & crudelitate in subjectos po-
pulos grassaretur (unde etiam inter
triginta Tyrannos numeratur) tumul-
tu popularium excitato, Ducem se
præbuisse, & interfecto immanissimo
Tyranno, eadem operâ *Legiones Ro-
manas*, quæ in *Aureoli* nomen jurâ-
rant, delevisse; addunt quidam (quos
in *Epitome* citavi) raptam tum à *Cze-
cho Romanam Aquilam argenteam ma-
gnâ*

Trebell: Pollio
in 30. Tyrann:
Baron: ad A.
C. 262.

Codicilli
de adventu
Czechi sen-
tentia.

Florus l. 4. E.
pitome.
Lipsi. l. de Mi-
litis Rom. &
in Comment ad
3. Annalem
Taciti.

Czechus ad
populares
suos in Bo-
hæ: venit.

gnâ semper Romanorum militum Religionem, nè in manus hostium veniret, occultatam, ut ex *Floro* & *Lipso* discimus; ob id postea *Czechum* in clypeo suo (ut historici nostræ omnes testantur) *Aquilam* gestavisse. *Czechus* in *Croatia* sedes & ditio propria fuit *Pfary*, ad amnem *Crupinam*. Ergo cæde perpetrata, cum & ipse *Czechus* non hoc sibi sic abiturum sciret, Romanosque ultores timeret, circumspicere fugam cepit, & commodum in aliqua *Bojorum* & *Moravorum* parte *Zalmaninus* quidam *Circipani* filius ex *Slavorum* gente, imperabat, cui cum Romanis frequentia bella intercedebant; invitati ab eo in societatem belli *Czechus* & *Lechus* cum popularibus suis, & cum tumultuario illo, quem adversus legiones Romanas collegerant, exercitu, raptis etiam Uxoribus suis & parvulis circa A. C. 278. advenisse, ac sedibus auspiciatò in *Bojemia* fixis, *Zalmanino* & *Turskoni* ejus filio fidam in omnibus bellis operam præstitisse.

Turskone in victoria *Constantini* adversus *Licinium* peremto, universi populi Veteris & Novi consensu, ad *Czechum*, quanquam jam seniosem, atque ætate invalidum, summam rerum delatam, qui se patri in gubernando, quàm *Domino* similem esse voluerit, summoque dolore amantis, & amari populi, ætatis An. 86. decesserit, cum longè antè *Lechus* in septentrionem discessione factâ, *Poloniam*, seu dictam à se *Lechiam* fundasset, *Czechum* in *Ctinioves* tumulatum; *Klenium* unicum filium reliquisse inutilem imperando; decennium *Czechos* sine Ducis imperio vixisse, dum *Crocus* denique ab Optimatibus An. 345. legeretur. Principes consequentes, eorumque gesta tam accuratè, tanto semper ad Chronologiam respectu suis divisa temporibus usquè ad *Borzivoium* primum Christianum in *Bohemia* Ducem, ex autoritate Veterum Codicum apud *Weleslavinum* leguntur, ut hæc ipsa diligentia maximum Veri-

tatis cuique prudenti præbeat documentum: unum illud de *Aureolo* sustineri quomodo possit non video.

Fuit *Aurelius Flavius Claudius*, natione *Dalmata*, Vir bello egregius, neque unquam crudelitatis ullius, maxime in suos *Illyrios*, ac *Dalmatas* à Scriptoribus accusatus; deinde non est à popularibus suis, aut *Illyrijs*, sed in acie commisso prælio à *Claudio* qui successit & à Romanis occisus; tandem & locus non congruit: non enim in *Illyrico*, sed circa *Mediolanum* perijt ad eum locum, qui nunc ab eo *Pons Aureoli* nuncupatur, recitatque Epigramma sepulchrale à *Claudio* scriptum *Pollio* in 30. Tyrannis, quod exscripsit *Vohburgius*. Ex quibus omnibus colligimus: *Illyrios*, si adversus Romanos insurgere voluissent, pro *Aureolo* potius contra *Gallienum*, qui ab *Aureolo* anno post Christum 268. cæsus est, quàm adversus *Aureolum Dalmatam* & apud se natum pugnaturus fuisse. Cæterum solo *Aureoli* nomine prætermisso, in *Weleslavini* narratione, Chronologia nulla vis fiet, cum ex Scriptoribus eorum temporum satis constet: *Sarmatas* hoc tempore An. C. 263. & sequentibus vehementer in *Illyrico* Romanam vexasse militiam; quos *Vohburgius* *Gothos* fuisse putat, *Scytharum* nomine à Scriptoribus Romanis appellatos; at meliores è Romanis, & qui bellum hoc gesserunt, non *Scytbas*, sed *Sarmatas* nominant, qui tum *Illyricum* infestârunt, & *Slavi* postea sunt dicti: certè *Claudius* in Epistola ad *Regillianum*, quam recitat *Trebellius*, gratias agens ob servatum *Illyricum*, monet eum, ut cautiùs vincat *Arcus Sarmaticos*. De eodem *Regilliano* *Trebellius* scribit: eum contra *Sarmatas* in *Illyrico* multa fortiter gessisse, & auctoribus *Roxolanis* fuisse interfectum. Rursus *Gallienum* Imperatorem *Cecropij Dalmatarum Ducis* gladio (nisi error sit in *Cecropij* nomine) interemtum immixtis percussoribus; idem ipse *Vohburgius* ex *Pollione* & *Zonara* commemorat.

Aureoli historia summatim recensetur.

Adversus Codicillu.

Vohburg. ad A. C. 260. & seq.

Adversus Vohburgium.

Trebell. in 30. Tyrann. 9.

Vohburg. ad A. C. 366. Trebell. in Regilliano.

Poliburg. add.
C. 168.
Vopiscus in
Tribu.

morat. De centum Sarmaticis Virgini-
bus captis, & fedâ Proculi gloriatio-
ne, videatur Vopiscus. His igitur an-
nis, quibus tota Sarmatarum natio in
Romanos ab imo commota est (ut om-
nes eorum temporum Scriptores si-
gnificant) potuit Czechus ex Illyrico re-
aut malè, aut bene gestâ, Romano-
rum arma fugiens, cum prima Sarmat-
ia nobilitate in Hercyniam cultoribus
magnâ parte vacuum, penetrare sese,
& apud populares suos Sarmatas (Sla-
vos) seu invitatus, & in auxilium vo-
catus, seu alijs de causis, novas sedes
quaerere, ac feliciter invenire. Tan-
tùm de Codicilli sententia.

Gvagnini
sententia.

Alex. Gvagnini
in Compendio
Chronocor. Po-
lon. 1601.

Alia de Czechi in has terras adventu
singularia quædam profert Gvagninus
Veronensis, quæ unde acceperit ne-
scio: Czechum videlicet, & Lechum
non caedis alicujus reos, sed domesti-
cæ seditionis in Illyrico & Dalmatia
pertaxos, uno consilio, unâque men-
te in Germaniam procul abiisse, & has
ce omnes regiones transgressos, con-
didisse in Peseira ripa Civitatem Bremie
(quæ vox Slavica lingua onus signifi-
cat) quo indicarent hic se miseriarum
onus deposuisse; Czechum postea in
Bohemia consedisse; at Lechum fratrem
ultra progressum Regulum quendam
Germaniæ duello vicisse, Regnumque
illius cum tota Pomerania occupasse;
Lecho mortuo, ad falces Imperij Poloni-
ci ex Bohemia evocatum esse Cracum,
eum fuisse Nepotem Czechi Principis
Bohemorum, qui de suo nomine Craco-
viam condiderit. Multa nova, nar-
ratio ista Gvagnini continet; quæ an
sustineri possint alijs disputandum re-
linquo; id tamen improbabile vide-
tur mihi, tot intermedijs spatijs reli-
ctis, primo, ut sic dicam, pedatu, Cze-
chum, & Lechum Bremiam usquè per
omnium Germanorum capita trans-
scendere potuisse; ijs assentior, qui len-
tè ista peracta, & terras illas occupatas
à Slavis paulatim, & temporis aliquâ
intercapedine, docuerunt, videntur-
que ipse locorum & terrarum situs ad-
versari Gvagnino. Ad extremum jam

Adversus
Gvagninũ.

nuper ex Ptolemao docui An. C. 300.
Venedos incoluisse mariæ Venedici litora,
atque ita Gvagninum suos Slavos ni-
mistardè in Pomeraniam adduxisse.

Post hæc scripta venit in manus
meas Chronicon Pauli Piafeci ex Polo-
na gente, Episcopi Præmisliensis, qui
novam quandam sententiam de Cze-
chi & Lechi adventu aut commentus
est ipse, aut ab alijs inventam Chroni-
co suo inseruit; docet ergo Piafeci:
Lechum & Czechum nullas colonias
novas, in hæc oras (quas nunc Slavi-
cæ gentes, Bohemi, Poloni &c. inco-
lunt) adduxisse, sed cum sæpe Germa-
nis adversus Romanos suppetias tulit-
sent, novissimè in clade Quintilij Va-
ri, inter Auxiliares Germanorum sub
Sarmatarum nomine comprehensos,
duas Romanas Aquilas (signa Romana
Piafeci intelligit) interceptisse, & Al-
bam quidem Aquilam Lecho, nigram
Czecho obtigisse; venisse igitur ad po-
pulares suos Czechum & Lechum glo-
riâ plenos, ac Sarmatarum & Slavo-
rum communi appellatione relicta;
bellicæ virtutis gratiâ Czechos se & Le-
chos (seu Czechitas & Lechitas) qui
prælio interfuerint, & Romanas Legio-
nes prostraverint, appellari voluisse.
Porrò jam pridem ante hæc tempora,
Sarmatas ex finibus suis egressos, sup-
erato in Dacia Istro, per Mæsiam, Thra-
ciam, Illyriam diffusos, ibidem veteri-
bus incolis commixtos (qui fortè à
primis sæculis eodem idioma, & ha-
bitu utebantur, & eadem gente pro-
gnatierant, qui & sub Alexandro Ma-
gno olim militaverant) consedisse, &
magnum Romanis negotium facessivi-
sse: bella, inquit Piafeci, & clades
Romanorum, à Sarmaticis gentibus in
Thracia, Pannonia, Dalmatia, Illyrico
illata, legi possunt in Ammiano, Vopisco,
& Blondo. Ad hoc facit quod Tacitus
narrat: à Roxolanis Sarmaticâ gente
in Mæsia cohortes Romanas, proximâ post
Neronis mortem hieme, casas, & sub Ot-
tone prælia cum ijs commissa fuisse, quod
que Eutropius habet: sub Domitiano in
Sarmatia ejusdem Imperatoris Ducem,
D

Piafeci in
Chron. suor.
tempor. init. f.
55.

Piafeci no-
va senten-
tia de Cze-
chi adventu.

Ammian. l. 17.
Vopiscus in Au-
reliano.
Blond: Dec. 1.
Tacit. l. 1. hist.

Eutrop. l. 7.

& Legionem deletam perijisse, & in Dacia seu Masia Sabinum, & Cornelium Fuscum cum suis copijs, ab eisdem oppressos fuisse, quod etiam Svetonius commemorat. hæc Piafecijs. ex quibus colligitur I. Piafecium existimare longè ante Christum natum Sarmaticas gentes in Thracia, Masia & Illyrico habitasse, ac proinde fieri potuit, ut Czechus & Lechus inde orti, in Bohemiam & Poloniam ad populares suos advenerint. II. Czechi & Lechi in has oras adventum post A. C. 12. contigisse existimat, cum enim eo anno, Quinsily Vari & Legionum Romanarum clades, & cædes patrata sit, necessariò cogitur Piafecijs, Polonica & Bohemica gentis originem, ad illud tempus referre. Huic sen-

Sueton. in Domitiano.

Baron: in An. mal. Eccl. A. C. 13.

tentiæ Piafecijs aliquam auctoritatem ex (romero adicere possumus, qui dubitasse videtur, an in prima (jam ante Christum natum) an in secunda (circa A. C. 300.) Slavorum migratione, an in tertia post Astila tempora (de quibus capite sexto & septimo) Czechorum & Polonorum appellatio experit, illud enim statuit: non statim cum Czecho (Czechorum, & cum Lecho Lechorum (quæ recentiora esse videntur) nomina extitisse, sed posteriore aliquo tempore Czechitas & Lechitas (quòd primi fortè apud eos Czechus & Lechus regnârint, cum antè, ut cæteri Slavi apud Procopium, plebejâ, communisq; libertate viverent) appellari cepisse.

Procop. l. 3. de bello Geon.

C A P U T I X.

Accumulantur Authores de ætate Czechi. Pauli Diaconi autoritas diligenter attendenda, quæ esse debet pro Cynosura. Sabini de re tota sententia adducitur. Nostra conjectura, in quam plerique Authores inclinant. Grande aliquod meritum Czechi & Lechi in has gentes. Æneas Silvius refellitur.

Superem ego hoc loco Lectoris mei sensum intelligere, quid verisimile existimet, aut cui sese parti velit addicere. jam ex optimis Scriptoribus magnum sine dubio ad causam præjudicium fecimus; exorietur aliquis sine dubio nostris ex offibus, qui majoribus præsidijs instructus, rem totam ad liquidum adducet, tandèmq; malè conciliatam litem definiet. Nihil ego certè unquam legi in Bohemia Chronologia controversum magis: Læzius & Rhenanus annum adventus Czechi posuerunt vel sub Maurisio (600.) vel sub Heraclio, qui regnare cepit An. 611. Chytræus & Blondus posuere Annum C. 600. Welferum ævum

Chronologia Czechi incerta.

Astile qui obiit 455. Hagecius 644. Cuthenus 639. Seshus (alvisius) 645. Cario 450. Spangenberg 451. Joannes Mathias à Sudetis 407. vel 457. Renfmerus 496. Vaporius 550. Audaçter nimis litem hanc definire ausus est nobis Dictator unicus Theobaldus: A. inquit, 644. Constante Orientis Imperatore, Rothario Longobardorum & Dagoberto Gallorum Rege, sub Theodoro Pontifice Romano, XV. die Julij (unde istud quælo?) Czechus & Lechus cum fratribus suis sex (ut habet Palkava, & Boleslaviense Chronicon) cum multitudine Hemesa sexcentorum numero in Bohemiam advenit &c. ab his annis longissimè discesserunt Codicillus & Welslavimus qui An. C. 278. adventus Czechi probabiliter posuerunt. Piafecijs adhuc

Theobald. in Hussuicis. & l. de Genealog. & Chronolog. Regum Bob.

huc

huc maturius (ut antè dixi) post An. C. 12. cum in clade *Quintily Vari Czecho & Lecho Sarmatis*, qui erant inter auxilia Germanorum, duæ Aquilæ Romanæ captæ (nigra & alba) obtigissent. Ego neminem hoc loco refello, illud modò obiter adjicio: quicumque post annum 500. Czechum advenisse scripserunt, ex *Paulo Diacono* à *Welfero* refutari, qui jam A. 595. magnam fuisse *Zechorum nationem* & vicinis formidabilem scripsit (ut infra dicemus) excrescere autem nationem in peregrino solo, ut Exercitus scribere & ipsa metui possit, sine dubio non unam ætatem, sed fortasse etiam plura sæcula requirit. Unde optimè *Carrio*: Ego, inquit, existimo *Henetos* etiam ante Gothica tempora mixtos fuisse *Gentibus Teutonicis*. *Georgius Sabinus* Poëta nobilis, idèmq; Historiæ omnis scientissimus de *Gentis Polona* (quæ fraterna Bohemis est) *Originibus* scribens, plurima paucis perstringit, quæ ad controversiam finiendam faciunt, cujus verba hoc loco adferre magnum operæ pretium existimo: *Non dubium est Polonos Henetam gentem esse, quæ & in Asia, vicina fuit genti omnium laudatissima Fonica, & postea Duce Antenore, in Europam ducta, propinquas Græciæ sedes in Illyrico occupavit, ac tenet etiamnum ad hoc tempus post bellum Trojanum annos circiter bis mille sexcentos. Inde progressi ad Septentrionem omnia ad Istulam compleverunt. Nec de Henetis obscura sequor indicia: Gentium origines præcipuè appellationibus, & linguâ indicantur; quos verò hodie dicunt Venetos seu Venedos, hos esse Henedos ostendunt appellatio, & locus: nam Henedos in Illyrico, ubi manet appellatio Venedorum, confedisse affirmat Herodotus; deinde linguam Polonorum congruere cum Illyrica manifestum est, & cæterarum Urbium appellationes cognationem cum Poloniâ ostendunt. Cum autem in Asia Genti Fonica, quæ sine ulla dubitatione omnibus nationibus toto orbe terrarum omni*

*civili cultu antecessit, admixti fuerint Henesi, & passim in Europa Græcis, consentaneum est & propter calidam ac Regionum temperiem & consuetudinem humanam vitam idoneos ad Virtutem semper fuisse &c. Sæpe ego Scriptoribus illis succensco, qui nec nomen Henetum, nec linguam considerantes, fingunt recens effusam esse vestram gentem ex horrida aliqua Septentrionis regione. Illud enim verius est: Vos & Fonia, & Græcia genti vicinos, progressos ex Illyrico ad Carpathum, bonam Germania partem (Bohemiam, & inde usquè ad Oceanum terrarum tractus intelligit) quondam occupasse, repressis ad ortum & Septentrionem barbaris, qui hac loca mitiora appetebant. Inde Venedicus Sinus, in quem Istula influit, nominatus est. Hanc meam de vestra gentis origine narrationem, video veram, & perspicuis testimonijs confirmari posse. Multa profectò paucis complexus est Sabinus, eaque scitu dignissima. Si quis quid ego sentiam, in re tam difficili & intricata, ac insuper defectu Veterum Monumentorum incerta, scire, velit, huic ego animi mei sensum candidè aperio: procliviorè esse me in *Codicilli ac Weleslavini* hominum nostrorum sententiam, sed majorem me in ijs Scriptorum auctoritatem, præcipuè *Veterum* desiderare; quamvis aliqui non desint in tam densis sculorum barbarorum tenebris, & tam multiplicibus & inexplicabilibus tot & tam variorum sibi que succedentium Populorum migrationibus, quæ *Wolfgango Lazio* viro pererudito ingens confecere volumen; utinam *Lazius*, qui sibi solas gentium Teutonicarum migrationes propositas habuit, *Venedicarum* quoque & *Slavicarum* gentium profectiones, & colonias utro citroque à *Slavorum* populis ductas prosequi voluisset, profectò volumen suum plurimum locupletasset, omnesque sibi hujus lingvæ populos non parum obstrinxisset! *Weleslavino & Cromerus & Velferus* (ut ex eorum Moni-*

Sententia nostra de Czechi adventu.

C. 11.

Carrio in Chron.

Sabinus l. de nob. p. 1. Sigismundus Augustus Reginus Polon. in prefat.

De origine Gentis Henetæ, eamque fuisse Asiaticam.

mentis apparet) non multum adversantur: quippe ut certum statuunt, à *Czecho & Lecho Polonorum & Bohemorum* primordia sumsisse, de tempore quo id acciderit, dubitare videntur. *Welferus* temporis rationem, ait, esse in controversia, *Cromerus* quoque postquam diu fluctuasset ultimis primi libri Capitibus, eamque anxietatem suam manifestè prodidisset, tandem Librum concludens, utroque, ait tempore (seu primo illo ante 300. Christi annum, seu postea sub *Attila*, vel paulò post *Attila* regnum) *Slavi & Venedi, Sarmatiam, Vandaliam* (terras intelligit quas deseruere *Vandali*, ut Cap: X. probaverat) *Dalmatiam, Illyricum, Pannoniam, & intermedias Fazygum, Dacarumque oras distione tenuerunt*; quibus verbis innuere voluit, quocunque tempore dixeris *Czechum & Lechum* ex regionibus illis advenisse, perinde sibi futurum, atque id contingere potuisse. Eadem est de *Piascuj* sententia, ratio: optarem Authores laudasset, qui in clade *Variana Czechum & Lechum* adtuisse, & *Romanas Aquilas duas legionum* eripuisse testarentur; deinde, fateor, in Romanorum signis, *Aquillas, Dracones*, aliàque similia picta volitasse, at ipsa apud *Romanos Legionis Aquila*, priùs *argentea*, postea (luxu etiam in militia crescente) *aurea* fuit (non *alba*, aut *nigra*) modicâ magnitudine, ut *Dio Cassius* describit, quæ summâ chæstæ insistebat expansis alis, pede fulmen aureum tenens; sed ad postremum hoc quod objicitur facile respondere potest *Piascius*: non tantum *Aquillas*, sed etiam ipsa *signa Romana* in prælio illo erepta fuisse Romanis. *Flori* verba sunt de clade ista loquentis: *Signa & Aquilas duas adhuc Barbari possident; tertiam signifer priùs quàm in hostium manus veniret, evulsit, mersamque intra balthei sui latebras gerens, in cruenta palude sic latuit*. Exiguam hanc animadversionem adjicio: potuit fateor, *Czechus* in secunda illa *Fenedorum* in has terras immi-

gratione circa Annum Christi 300. cum populo, in *Bojohemum* advenire (ut sentiunt *Weleslavinus, & Petrus Codicillus*) potuit etiam, ut *Piascius* putavit An. C. 12. *Czech & Lech* post *Variæden*, hinc sibi ac suis commilitonibus sedè statuere; at cum de *Czechis & Lechis* altissimum sit apud eorum temporum Scriptores silentium, cumque adhuc eo tempore *Bojorum & Marcomannorum*, quasi in his terris commorantium nomen legatur, existimo *Czechis & Lechis* adventum inter A. C. 400. & 454. verisimiliter (dum certius aliquid adferatur) ac etiam probabilius collocari. Observandum & illud est: grande necessariò meritum in *Slavicas* gentes (quæ postea per *Bohemiam, Poloniam*, totque latè provincias sese effuderunt) fratrum, istorum *Czechis ac Lechis* præcessisse, ut abolito, seu *Fenedorum* seu *Sarmatarum*, seu *Slavorum*, aut quocunque alio nomine, *Czechitas* se, aut *Lechitas*, non aliter, appellari voluerint; id amori ipsorum Ducum, mitissimè, summâ populi voluntate regnantium, aut quòd commodè ingentia auxilia adversus vicinos *Germanos* genti suæ attulerint, aut quòd lectissimâ nobilitate (id enim etiam traditum legitimus) stipati advenerint, & *Bohemiam & Poloniam* generosâ illa sobole (quod alibi probabimus) impleverint, aut quòd *Patriam* ab hostibus purgârint, aliòve nomine bene mereri de patria studuerint, tributum existimo. *Silvius* non satis probabili invento: *Czechum*, quòd primus *Bohemia* incolas arare, & terram colere docuerit, *Principem* à populo nominatum scripsit. An credibile est, quod omnes tum populi, vicini æquè ac remoti nôrant, Terram ad segetes præparare, id *Bohemos* ignorâsse, & nisi à *Czecho* docerentur, etiam *Pane* carituros?

Superest ultima, eaque ut antè dixi, non tam difficilis, quàm incerta quaestio; an revera è *Croatia* per *Pannoniam*, ac *Moraviam*; an rectâ è *Sar-*

Czechis & Lechis grande meritum in Gentes Slavorum.

Silv. in hist. Boh. mit.

An Czech & Lech ex Illyrico, ac ex Sarmatia advenerint

de Aquila Romana Alex. ab Alex. l. 2 C. 2. Lips. in Tacit. & de Militia Rom.

Dio Cass. l. 40. C. 43.

Flor. l. 4. Epitom. C. 12.

MARIA

matia per *Getas, Dacas, Mysos*, an aliunde ex *Wandalorum* sedibus occupatis, *Czechus & Lechus* prodierint? *Sabellicus* disertè scribit, in secunda *Slavorum* migratione, *Slavos à Cimmerico Bosphoro per Tanaim & Meotidem paludem* (ut etiam *Vadiano & Decio adductis Goldastus* existimat) bipartitò digressos, partem unam ad dextram deflectisse, scisciamque esse in duos populos, *Bohemos & Polomos*, alteram transmissis *Danubio*, secundùm *Savum* amnem ad *Dalmatiam* usquè sedes tenuisse, nihil mutato nomine; *Blondus* verò, & *Crantzius* tradunt: *Slavos è Polonia* demum, & *Bobemiã* profectos, Orientales illas *Romani Imperij Provincias* invasisse. Ego non magnopere pugnabo, modò suum *Czecho & Lecho* advenientibus tempus tribuatur de totius antiquitatis consensu. *Dresserus* *Slavos illyricum*, & mari *Adriatico* propinquas oras, *Iustiniano & Mauritio* imperantibus invasisse tradit. Congruit *Rhemanns*, aitque (sed tempus non addit) *Slavos* cum finitimis sæpe venissent auxilio, terræ melioris occupandæ gratiæ, tandem populariter transeuntes in *Illyrico* consedisse, & ex his partem aliquam deinde *Bohemiam*, & regionem proximam, quàm à fluvio *Maravaha* *Maravansiam* appellant, occupasse; nam *Marcomanni* cum *Hermunduris* jam pridem in *Noricum & Vindeliciam* transierant. Citatur in hanc sententiam & *Suidas*. Idem sensisse postea videtur *Bonfinius*, cum *Slavoniam Ungaricam, Bohemorum Coloniam* appellat. Clariùs id expressit alio loco: *Slavi*, inquit, è regionibus *transistraniis* (*Bonfinio* sribenti *trans*, nobis *cus Danubium*, ex nostra videlicet ripa) *promanarunt, atque Istriam, & Dalmatiam occuparunt, eamque à se Slavoniam dixere*. *Primas sedes* (pergit *Bonfinius*) *trans Danubium non relinquere: ex quibus Bohemi, Poloni, Amaxobij, sive Rutheni, & Roxolani adhuc permanent*. Videat *Leætor Bonfinium* clarè docere, constitu-

tâ jam *Bobemiã* in his nostris sedibus, *Bohemos* nostros coloniam duxisse, & *Slavoniam Provinciam* fundasse, ac populo implevisse. Idem, ut antè dixi, habet *Crantzius, & Blondus, & Ungarici* plerique *Scriptores*, ac ferè omnes, qui de *Slavonia* egerunt, ipsique incolæ ex *Majorum* traditione à *Bohemis* se ortos gloriantur. *Besoldus* id factum esse putat An. C. 526. citatque in eam rem *Sabellicum*; at *Sabellicus de secundo* in has oras *Slavorum* adventu loquitur, non de *colonia Bohemorum*. *Crantzius* Annum ponit 583. quo *Bohemi* in *Dalmatiam è Bohemia* transierint *Chronicon Mundi incerti Authoris* An. C. 1492. *Noribergæ Typis* expressum de *Dalmatis* agens, disertè adjicit: *Slavos Dalmaticos è Bohemis ortos esse*; annus quo id gestum sit, non additur. *Bollandus* noster *Vir* omnis *historiæ sacræ ac profanæ* scientissimus ex *Procopio & Fredegario* demonstrat apertissimè; *Slavos* An. C. 547. & sequentibus, *transito Danubio* inter alias *Provincias Carinthiam* quoque obtinuisse, diùque sine Rege fuisse, gravi deinde ab *Hunnis* servitute oppressos, Regem sibi elegisse *Samonem* natione *Francum*, cujus *industriâ libertatem* recuperârunt. Electum esse *Samonem* An. C. 623. regnasse *Annis 35*. hisce *Slavorum* gentibus *S. Amandum* *Episcopum Trajectensem Evangelium Christi prædicasse*. Similia habet idem *Bollandus* in vita *S. Domitiani* *Slavorum Ducis* ac *Martyris* ad 5. *Februarij*, docetque à *Slavis Venedis* regnante *Dagoberto, Francos* esse repulso circa An. C. 637. contra quàm *Aventinus, Lazius & Megizerus* tradiderant, videlicet: *Slavos* cum *Semone* Rege à *Dagoberto* luperatos, & *servitio subactos* esse, quod verum non fuit. Ex his quæ *Bollandus* adducit, & *invictis* argumentis comprobat, habemus: *Slavorum & Czechi* in has oras adventum, longè ante annum *Christi 600*. imò si spectetur ratio, etiam ante 500. & 400.

Besold. in Synop. hist. univ.

Bolland. in Vita SS Febr. Tomol. ad 6 Feb. Comment. prævio §. 9.

Adventus Slavorum in Bohemiã prius quàm cæteri statuunt, ponendus.

Sabell. Enn. p. 1.2. et de vestig. A. p. 1.4. fin. Goldast. l. 4. de Boh. C. 9.

Blond. hist. Dec. 1. l. 1. Crantz. in W. d. d. Besold. in Synop. hist. univ.

Dress. P. 5. 1. 6. reg. hist.

Rhem. l. 1. rev. Germaniar.

Suidas in Lexico. Reuss. hist. Hist. Dec. 1. l. 10. 1011. l. 1. Dec. 1. l. 8.

Bohemi Slav. Coloniam dixerunt in Slavoniam.

ponendum esse. Quâ enim ratione *Novus* & recens tum *Slavorum* Populus ex *Bohemia* & sedibus hisce transdanubianis in *Slavoniam*, *Carinthiam*, in *Dalmatiam* & reliquum *Illyricum* tam numerosos exercitus, & tot colonias suorum emittere potuisset? consulatur *Epitome* nostra *historica*, in qua

hanc dubiam, & multum controversam quaestionem ventilavimus & quid verisimile videretur ex autoritate optimorum Scriptorum statuimus; aliqua etiam ad hanc quaestionem facientia, sequentibus Capitibus adferentur.

C A P U T X.

Wandalorum migrationes brevissimè percentur. Wandalorum gesta Czechorum genti nullâ ratione possunt adscribi. Wandali nunquam habitârunt in Bohemia. Eorum sedes, quas postea Slavorum populi occupârunt.

Wandalorum Gens quàm fortis, tam barbara, maximis rebus in Evropa bello gestis, postquâ diu *Oriente* & *Occidentale* Imperium fatigasset, & rem Catholicam in summum discrimen adduxisset (propterea quòd Gens universa *Arij* impietatem sequeretur) tandem in *Africa* (in quâ ex *Hispania* An. 428. transgressa fuit) Annos præterpropter 95. in Ecclesiis debacchata, etiam ipsa, ut omnia Regna caetera, fatali temporum periodo, & lege urgente concidit, victo *Gilimere* Wandalorum Rege, quem *Belisarius* Vir præstantissimus à se captum in triumpho An. 534. *Constantinopoli* duxit, ut *Procopius*, qui interfuit, narrat. Legantur & alij, qui de rebus Wandalorum scripsère, eâque ætate vixère, ut *Victor Uvicensis*, *Salvianus Massiliensis* Episcopus, *S. Prosper*, *Zosimus*, *Orosius*, *Cassiodorus*, & alij antiqui, noviq; Scriptores, *Lazius*, *Baronius*, pluresque alij. Hanc Wandalorum gentem à *Slavis* Bohæmix incolis, verbo Czechis & *Lechistoto* cælo linguâ & moribus truculentis diversam (quod nullus unquam Authorum prioris ævi somniârat, & nos antea, nè fando quidem au-

dieramus) Nuperus quidam Scriptor *Bohemia* conjungere tentavit, etiam *Chimarâ* in nomine ipso inventâ & excogitatâ, ut posthac *Vandalobohemi* dicamur. *Wandalos* igitur in *Bohemia* nescio quando venisse, & pulsâ *Marcomannis* gentem maximam fundasse affirmat. Ajo: etsi *Wandali*, *Slavica* gens fuisset, (quod, ut brevi dicam, falsò asseritur) tamen nè unum quidem vetusti, & probati Scriptoris testimonium proferri posse puto, quo *Wandalos* intrasse, & incoluisse *Bohemia* demonstretur. Peto mihi tempus quo id contigerit, consignari! unicus atque is non antiquus Scriptor ex nostris, superiore sæculo, *Cuthenus* in C. I. historix Bohemorum *Ænex* *Silvij*, postquam narrasset: *Marobodu* *Ravennæ* detento, populum ejus (*Marcomannos*) vexatos à vicinis, qui regionem eorum occupârunt, subjicit: *Wandalos quoque circa An. C. 368. & 480. in hac terra consedisse, ac propagatos fuisse*, addit tamen continuo *Cuthenus*: *errant verò quinos à Wandallis ortos putant: nam ij Germani fuerunt, & diversi sunt linguâ: idem Cuthenus initio Capitibus docet: Regem Octavum à Tuiscone (à quo Teusones dicti sint Tuiszen) Wandalum appellatum,*

Wandali quamdiu regnârunt, & ubi.

Wandali nunquam incolère Bohemiâ.

tum, à quo *Wandali* nomen acceperint. Equidem fateor *Wandalos* eas tenuisse sedes ad fontes *Vistulae*, quas postea (*Wandalis* in *Galliam*, *Hispaniam*, *Africam* & *Italiam* migrantibus) *Slavorum* populi obtinuerint; at id in *Bohemia* factum, & *Wandalos* apud nos habitasse nego, pernegoque. *Formandes* vetus Author libro de *Bello Getico* memoriz prodidit: *Wandalos* ea loca tenuisse, quæ ab *Oriente* quidem *Gothos* (quos tum in *Dacia* habitasse scribit) ab *Occidente* *Marcomannos*, à *Septentrione* *Hermundurios*, à *Meridie* *Danubium* finitimum habuerint. Conferat oro Lector, hodiernum *Bohemiae* nostræ situm, & videbit, Solis ipsius testimonio, *Marcomannos*, (qui tum magnam *Moraviae*, *Bohemiae* & aliquam *Aultrix* partem cis *Danubium* implebant, ut nuper dixi) *Marcomannos* inquam, & qui eis successere *Moravos*, non occidentales nobis, sed prorsus *Orientalis* esse. *Goldastum* audiamus: *Wandali* fuere *Germani*, & habitaverunt in inferiore *Saxonia* & *Polo-*
nia: *Welferus*, *Cromerus*, *Theobaldus*, *Meibomius*, *Sudens*. hucusque *Goldastus*, sed falsò citatis Authoribus, qui *inferiorem Saxoniã* nunquam nominarunt. *Vobargius* diligentissimus *Germanicæ Antiquitatis* Indagator, postquam *Wandalos* seu *Vandilos*, *Germanorum* populos fuisse probasset, duplicem *Vandilorum* sedem ostendit, primam circa *Vistulam* flumen; postea promovere sese, ut cæteræ gentes *Vandali*, & ad *Danubium*, vel non longè ab eo, confedere. *Cromerus* ait: *Wandalos* cum è *Scania*, sive è *Mari Baltico*, sive aliunde, ad *Meosin* paludem prius venissent, inde versùs meridiem, & *Occidentem* profectos, inter *Sarmaticos Montes* & *Istrum*, seu *Danubium* in *Faxygum Metanastarum* finibus, & in *Pannonia* confedisse. Sed neque hinc inquietissima, & semel natisibus locis mota *Natio*, diu quiescere potuit: collecta enim universa suorum multitudinem, conjugibus, & par-

vis liberis, superato *Rheno*, A. C. 406. pridie *Calend. Januarij*, partem *Galliarum*, & *Rhætiam* supra *Lycum* occupavit, indeque in *Galliam* & *Hispaniam*, deinde in *Africam* & *Italiam* commigravit; quod *Procopij* (qui de bellis *Wandalicis* eodem tempore scripsit) *Formandus* & *Blondi* apertissimis testimonijs *Cromerus* evincit. *Dalecampius* in *Plinium* ad caput *Vistulae* *Wandalos* habitasse annotavit; *Antonius* quoque *Bonfinius*, etsi *Wandalos* *Slavos* esse falsò putaret, eos tamen cum plerisque alijs, ab ortu *Vistulae* fluminis, quâ in *Aquilonem* vergit, per immensa spatia olim diffusos fuisse testatur; quâ igitur ratione *Bohemiã* inhabitasse dici possunt, *Bohemia* certè *Vistulae* ejusque fonti, non *Aquilonarij*, sed prorsus *Occidentalis* est, *Aquilonares* verò *Hermundurii*, ad quos in *Septentrionem* *Wandali* porrexere sese, ut modò ex *Procopio* dicebamus; atq; inde factum existimo, ut *Albim* fluvium, quem *Tacitus* apud *Hermundurios* oriri scripserat, *Dio Cassius* ex *Wandalicis montibus* dixerit oriri, quòd videlicet in utriusque gentis limitibus nasceretur.

Adde quòd *Chronologia* ipsa, & temporum ratio, quæ omnis historiz purum & virgo solum (ut ita loquar) censetur, huic *Wandalorum* in *Bohemia* commorationi repugnet: quo enim anno *Wandalos* *Bohemiã* ingressos à *Meotide* illâ palude faciemus? ante *Christum* dicere nõ possumus, *Boijs* (à quibus *Bojemia* nomen) omnia occupantibus, *Tacito* silente, & omnibus qui de *Boijs* egerunt; at neq; postea: nã paulò post *Christum* in terris natum *Maroboduus* *Bojemiã* (non *Wandaliam*) *Marcomannis* popularibus suis implevit, ut ex *Tacito* patet, *Romanis* imperante *Tiberio*; deinde *Bojemiã* *Marcomanni*, ut superiori *Capite* ostendi, & ex *Zosimo*, *Victore*, *Trebellio*, *Jopisco*, *Ammiano*, *Paulino*, ac cæteris liquet, ultra annum à *Christo* nato 260. cum *Boijs*, aut sine illis (utrum velimus, non

Lanini l. 8.
 Baron. in Annual. Ecc.
 Dalecamp. in l. 4. Plinij C. 14.
 Bonfin. Dec. 1. l. 1.
 Lanini l. cit.

Wandali nunquam Bohemiam ingressi.

Brunnero. Welfero. Adalwiti: etc.

Zosimus l. 1. Chron. Epitom. Treb: Jopiscus in Ann. reliano. Victor etc. Ammian. l. 29. list.

Wandali u
 i locorum
 habitant.

id. l. 1.
 Bob. C. 9.

id. l. 1.
 180.

id. l. 1.
 l. Pl. C. 5.

id. l. 1.
 de bello V
 ian.

id. l. 1.
 in perficet.
 adalica.

id. l. 1.
 in lib.
 Provident:
 Præter in
 rance l. 6.
 id. in hist.
 in Epist.

non refer) tenuere. Si post hæc tempora venisse dixeris, victus es, neq; tempus invenies. Constat enim circa annum Christi 336. *Vandalos* de gentes ad caput *Vistula* sedibus suis à *Gothis* depulsos, *Constantini Imperatoris* in Oriente permissu, *Pannoniam* intrasse, eamque annis ferme quadraginta, aut 60. (rectius 70. ut patet ex *Baronio*) inhabitasse. Inde vocatos à *Stilicone* Magistro Equitum Consulari, Patrioque Viro in *Gallias*, atque inde in *Hispaniam* & *Africam* immigrasse. Ita *Antonius Bonfinius*, & in Chronologia *Ungariae Joannes Heroldius*, in historia *Poloniae Cromerus*, & vetustissimi Authores *Formandes* & *Procopius* (qui disertè *Vandalos Germanos* & ex gente *Gothica* ortos affirmat) alique innumeri. De *Wandalorum in Galliam* incursione audiamus *Baronium*, invitâ Scriptorum ejus temporis auctoritate munitum: *Hoc ipso Anno* (videli-

Bonfin. Dec. 1.
lib. 2. Herold.
in Chronologia
Ungaria.
Formand. de
belio getico.
Procop. de bel.
Wandalico.
Crom. l. 1. C. 5.

Baron. Tomo
V. Annal. Ecc.
d. C. 406.

cet 406.) *Wandalos* & *Alanos* transire *Rheno Gallias* invasisse & depredatos esse *S. Prosper* horum malorum inspector tradit in *Chronico*, *Cassiodorus*, atq; etiam *Zosimus*, qui isdem *Wandalis* permixtos fuisse *Suevos* tradit. Porro omnes has barbaras gentes prodicione *Stilichonis* ex *Wandalis* ducentis originem, accitas esse & immixtas in *Gallias* *Orosius* horum temporum Scriptor disertis verbis affirmat. hæc *Baronius*. Quando igitur *Wandali Bohemiam* nostram ingressi sunt, dic sodes, quisquis tibi *Wandalos in Bohemia* congingis, & ex *Wandalis Bohemos*, ex *Bohemis Wandalos* conaris efficere? dic aliquem sodes, dic *Quintestiane colorem!* læculum (si annum nõ potes) nomina! hinc hæret, & hærebit quisquis est! & male historiam sine auctoritate, solis conjecturis scribi necesse est, serò tandem fateatur.

C A P U T X I.

Gravissimis Authorum maximorum testimonijs particulatim ostenditur: *Wandalos* Germanicam gentem fuisse, & Germanicâ usos linguâ. *Gothorum* gentes Religionem Christianam amplexæ, demum *Arrianismo* corrumpuntur.

Wandali
Germanicè
locuti.

AD alterum quod proposueramus dicere: utrumne *Wandali Slavica* ratio (ut quidam volunt) an contra *Germanica* fuerit, & an *Slavico* sermone sit usa, veniamus; nam si constet, probatumque fuerit, *Wandalos Teutonice* locutos, consequens erit, *Slavorum* populos ab ijs descendere non potuisse. Quæstionem hanc tractavit pridem *Martinus Cromerus* in historia *Polonorum*, tantâ diligentia, tamque claris & evidentibus Scriptorum Veterum testimonijs, *Wandalos Germanicam* fuisse gentem ostendit, ut quid responderi ab adversarijs pos-

sit, non videam; ex latere tamen, ut sic dicam, velut ex insidijs excursu aliquo petitus est à nupero Scriptor, qui rectâ fronte & acie non ausus concurrere, latera carpsit. Ac primum auctoritatem allegat *Münsteri*, *Cranstzy*, *Fabricij*, *Blondi*, qui *Wandalos Wendos* & *Slavos* nullo discrimine, pro eadem gente semper acceperint. Miror Scriptorum novitium, nunc demum, hisce authoribus paucis, tantum tribuere, qui alioqui omni auctoritate contentâ, adversus a tates omnes, & integrarum nationum consensum, & memorias à Majoribus traditas, conjecturis pugnat, quas non aliter ferè, quàm imbecillimo ex Nominibus

nibus quibusdam argumento, tuetur; Authoritati inprimis auctoritatem, deinde invictas rationes opponam, ut Lectores Romanum illud dicere possint: *hac pars major*, (imò & sanior & eruditior) *videtur*.

Authoritas
Welleri.

Raderi, Brú-
neni.

Welferus agmen ducat *Boica* historix princeps libro quarto disertè affirmans: errasse *Crantzium*, qui *Slavos*, hoc est (ut ait ille) *Venedos*, *Wandalos* appellavit. Hæc affirmat historix nostræ non ignarus aliquis, sed peritissimus, qui Veterum *Bojemorum* in hac regione Nostra degentium historiam accuratè examinavit, & quinque eruditissimis libris complexus est, in quibus nihil traditum invenias, quod non multiplici Veterum Scriptorum, Romanorum æquè, ac aliorum auctoritate & testimonijs confirmet. Eandem sententiam etsi perpauca expressit doctissimus *Raderus*: *vastabant* (inquit) *hæc tempestate Boicam Slavi seu Venedi*, quos ex vulgi errore *Wandalos* appellabant &c. Audiamus & *Brunnerum* Virum omnis historix scientissimum, totidem propè verbis loquentem: *hac tempestate Slavi Venedi* (quos vulgus Scriptorum communem errorem errantium *Vandalos* appellat) *sedibus suis effusi, facti in Boicam irruptione*, &c. *Cuthenus* quoque patrius Scriptor, qui *Ævea Silvij* Bohemiam An. C. 1539. Notis quibusdam illustravit, *Octavum à Tuiscone Germanorum Regem Wandalum* nominat, à quo nimirum *Wandali Germaniæ populi* nomen acceperint, ut superiore Capite dixi. Sed majus, ut reor auctoritatis pondus, tum ob vetustatem, tum historix omnis ævi scientiam ex *Nicephoro Callisto* sententiæ nostræ accedet. Is ergo in *Historia Ecclesiastica*, quam *Johannes Langus* ex Græco primus in Latinum convertit libro 14. C. 56, sic habet: *Eà tempestate plurima, maximèque Gothica Gentes in septentrionali parte ad Istrum passim dispersa erant. Inter quas præcipua quatuor judicio ipsarum celebres fuere: Gothi scilicet, Wis-*

Est. in Bo-
varia S. in S.
Manno f. 54.

Cuth. in C. 1.
Silvij.

Drac. Anal.
l. 1. c. 8.

segothi, Gepides & Wandali non alià re quàm nominibus solis inter se dissidentes: omnes enim linguâ unâ, & eodem vivendi instituto utebantur, deestandam Arii doctrinam sequentes; sicut in historia Valentis commemoravimus. Hi Honorio & Arcadio imperantibus, Danubium transgressi, in finibus Romani Orientalis Imperij confederunt; pergit postea narrare, sedes singulorum, & quam Imperij partem invaserint: Gepides quidem, qui in duos populos divisi sunt Longobardos & Avars, oram eam, qua ad Singidonem, & Sirmium est, incolere. Wissegothi autem Alarico de quo supra diximus, duce, Romanam & Italiam populati, atque in Galliam inde profecti, cum omnia isthic in potestatem suam redegerunt, tum Constantinum Britannia tyrannum occiderunt. Porro Gothi, qui antea Pannoniam, etque circumquaque vicina loca occupaverant, Theodosij junioris decimum nonum annum imperantis permissu, in finitima Thracia regione habitârunt; atque ubi isthic annos 58. transgère, Zenone Romanum Imperium administrante atque jubente, Theoderici Principis eorum ductu, transientes inde, occidentale Imperium occupârunt. Wandali verò Alanis sibi & Germanis qui Franci dicuntur conjunctis, Gongidiscum Ducem cum habentes, Rhenum transierunt, atque in Hispania sedes fixerunt, qua prima ab Hesperio Oceano Europa regio est &c. Wandali freso transmissi, ex Hispania in Africam venere, &c. vide quam accurata, & quam diligenter suis divisa, & consignata temporibus narratio ab homine græco, cui genti, eorumque Orientalibus Imperatoribus dum adhuc ad Istrum sederent Gothi (longè antequam Occidentale Imperium proculcassent) cum ijs gentibus saepe negotium fuit, quæ bella idem Nicephorus libris prioribus, & maximè libro undecimo à C. 48. persequitur, & Casar Baronius integro ferè volumine quinto Ecclesiasticorum Annalium, Quâ ratione autem ad Christum Gotho-

Nota.

Nicephori
Callisti Græ-
ci in re no-
stra autho-
ritas.

Gepidi.
Longobar-
di.
Avars.

Wisigothi.

Wandali.

Alani.
alij Modo-
gisclum vo-
cant.

Gothi Ariani.

Baron. Tomo IV. ad A. 370.

Idem ad An. 427.

Wandali fuère Ariani,

Wandali Germani.

Plin. l. 4. hist. nat. C. 14.

rum gentes jam inde à *Constantini Magni* temporibus accesserint, quæque ratione agente *Ulphilâ* eorum Antistite corrupti, Arii impiissimam sectam, amplexi sint, vide eundem *Nicephorum* libro XI. Capite 48. & hæc ipsa, an de *Gothis* omnibus intelligenda sint, *Baronius* alio in loco prolixè satis explicuit, ostenditque non de universis, sed de aliqua *Gothorum* parte accipi oportere; nam totam gentem pridem Christianam fuisse, multosque ex *Gothis* pro eadem Religione post An. C. 370. acerbissima supplicia, ipsamque mortem pertulisse (quos Ecclesia colat ut *Martyres*) luculentè demonstrat. Porro à *Gothis* societate linguæ conjunctis, probabile est Christianam religionem *Wandalos* didicisse, illud ex omnibus eorum temporum Scripturis constat, docetque *Baronius*: *Wandalos* cum per *Germaniam*, *Galliam*, ac cæteras *Europa* provincias arma circumferrent, jam tum hæreticos & *Arianos* fuisse; ut etiam *Nicephorus* paulò antè citatus affirmat. Ad propositam principio quaestionem de *Vandalis*, quos *Germanicam* Gentem fuisse asserimus, revertamur: Veteres omnes *Romani* Scriptores nobiscum faciunt: *Tacitus* in *Germania* sua ipso libri initio *Germanæ* gentis, seu veras, seu fictas origines à *Tuiscone* & *Manno* filio recensens, quidam, inquit, licentiâ *vestustatis* plures *DEO* ortos, pluresque gentis appellationes *Marsos*, *Gambrivios*, *Suevos*, *Vandalios* affirmans. Sequatur *Plinius*: *Germanorum* genera sunt quinque: *Vindili*, quorum pars *Bur-*

gundiones &c. in quem locum *Dalecampius* Vir eruditissimus: *Vindili*, seu *Wandali* à vocabulo germanico *Wandelen* / quod peregrinari significat. In eadem nobiscum sententia *Philippus Cluverius* Geographus ætate nostrâ præstantissimus fuit, qui inter *Germaniæ* Veteris populos, *Wandalos* nominavit, *Godofridus Viterbiensis* in rem nostram aptissimè narrat: *Vandalos* ad idolum suum *Godam* accessisse, victoriam de *Vinnulis* postulantes, tum subijcit: unde usque hodie *Gos Teus omicâ* linguâ dicitur *DEUS*. Audiamus etiam *Dresserum* *Historiæ* Septentrionalis peritissimum, cujus apud me maxima est autoritas (nisi cum affectu sinistro in Romanam Sedem & Catholicos incitatus in transversum raptur) ita scribentem: *Vandali Germani populi à Wandelen hoc est à vagando dicti, olim ad Vistulam in Polonia consederunt. Hi circa A. C. 400. adscitu Suevis ad 300. millia hominum coegerunt, & transmissis Rheno impressionem in Galliam fecerunt, omnia inflammârunt, & diripuerunt. Inde peragrata, direptaque Hispaniâ irruerunt in Africam circa Annum Christi 430. eamque in potestatem suam redegerunt: imò ipsam quoque Carthaginem occupârunt; nec inde expelli sese passi sunt, nisi facto sedere amicitia. at postquam multos annos ibi dominati fuissent, deleti sunt. Hæc Dresserus. Wandalos quoque Germanos fuisse non Slavos *Goldastus* ex *Theobaldo Meibomio*, *Joanne Mathia à Sudetis* ostendit, ut antè dixi.*

* * (†) * *

Dales. in Not.

Cluverius in Germ. antiq.

Godofridus.

Dress. in Histor. septentrionalis.

Gold. Lt. C. p. Theobald. Lib. General. Reg. Bob. Meib. in Notis ad Lemaldi chronicon. Sudetis rr. de orig. Cæcib.

C A P U T XII.

Ex Colonia Wandalorum in Burgundiam deducta probatur: Wandalos Slavicè non esse locutos, ac proinde Bohemis originem non dedisse. Novitij Scriptoris in Wandalorum historia plurimi Errores brevissimè refutantur. Venetiæ non sunt à Wandalis conditæ, sed à Venetis, vel Henetis, neque Vindelici à Wandalis prodière, cùm ipsis Wandalis sint antiquiores. Wandali Christi fidem amplexi, longè antè quàm Bohemi Czechitæ. Plura alia argumenta, ex quibus clarè evincitur Wandalos, nihil ad Bohemos pertinere. Piascius pro nobis, non adversus nos facit. Lingvæ multùm tempore immutantur.

Scriptorum gravissimorum testimonijs, quæ in ejusmodi *questione facti*, ut vocant, vim maximam obtinere merito debent, succedant probabiles, ac propè dixerim inexpugnabiles conjecturæ, eæque argumentorum vicem in re procul ab hominum memoria posita occupabunt: affirmant Scriptores uno ore omnes, *Wandalos* (aut potiùs unam aliquam *Wandalorum* partem ad 80. millia) aliquo tempore (sub *Augusto* id factum putat *Bonfinius*) suis sedibus egressos *Burgundiorum Regnum* fundâsse (nam etiam *Plinius Burgundiones Wandalorum* partem affirmat) cùmque extra Urbes & oppida à *Tiberio & Druso* disjecti) citat in eam rem *Tacitum Bonfinius*) vicatim more patrio habitarent, & vicos quos patriâ linguâ *burgos* vocant incolerent, *Burgundiones* ut ait *Orosius*, dictos esse. Hæc certa sunt, quæ nemo quòd sciam hucusquè vocârît in dubium; at quòd ex inde quidam conficiunt: *Wandalos Slavos* fuisse, id tam ridiculum est, ut hoc telo maxime, qui vibrant, vulnerentur. Quæro in primis quæ lingua vocabulo *Burg* utatur, an *Germanica*, an *Slavica*? Slaviciæ omnino inusitata *Burgi* vox est, quam apud *Germanos* audimus quoti-

die, sedemque apud illos & habitationem significat; hinc tot Urbium Germanicarum vetera, & nova nomina *Augsburg, Augustiburgium, Strasburg, Uraniburgum Tichonis* aliæque innumera, cùm nè unum dare possis à *Slavis* conditum oppidum quòd in *burgum* desinat (nam *Nymburgum* à *Bohemis* conditum & *Wicemilow* appellatum, cùm *Germani* deinde instaurâssent, *Nimburgum* vocaverunt) ex hac igitur universæ *Burgundiorum* gentis appellatione, quid aliud colligere possis, quàm nationem, quæ nomine *Teutonico* vel à se, vel à vicinis *Suevis & Vandalis* ipsis coloniam ducentibus, appellata sit, *Teutonicam*. ipsam etiam fuisse? de *Bojohemis* vel *Boijs* diversa ratio est; neque enim *Czechita Slavi, Bojorum* Gallici populi colonia sumus, sed *Boijs* aliò migrantibus, vetus *Bojohemorum* nomen (quòd eandem terram nostri Majores occupâssent) retinuimus, atque ita non à nobis, sed à vicinis populis *Bohemorum* nomine appellamur, etsi ipsi nos privatim patriâ voce *Czechos* esse dicamns; illud adjice de *Burgundis*: Nomina omnia veterum *Burgundiorum* prorsus origine & significatione *Germanica* esse, ut *Sigismundi, Gonde-mari*, ac cætera. quæ nomina nobilissimi Germaniæ Scriptores *Pistorius,*

Bojemia vel Bohemia retinet nomen antiquum mutatis cultoribus.

Bonf. Dec. 2. l. 1.

Plin. l. 6.

Wandalorum colonia sunt Burgundi.

Onomasticon
Veter. Vocum
Germ. apud
Mab. Fræher.
Pistor.

Errores qui
dam in hi-
storia Wan-
dalorum
novi Scri-
ptoris.

Freherus & Meibomius latinè interpretantur. Scriptor quidam nuperus (Vir nobilitate, ingenio, doctrinâ, dignitate, styli cultu præstans; mihi dum vita manebat, familiariter semper addictus; qua de causa ejus illustrissimum nomen, nè apud rerum imperitos in aliquem contemptum veniat, involvam silentio: nam cum semper veneratus sum ut patrem, & hoc loco solius veritatis amore cum omni debita dignitati tantæ modestia refutabo) Scriptor inquam, nuperus, postquam *Burgundos Colonia Wandalo-bohemorum* (ut loquitur) statuisset, addit insuper: *Wandalos imposuisse nomen in Pomerania fluvio Pani, unde Circipani dicti sint, Latinis Heruli, Slavorum populi* (ex quibus postea *Odoacer Herulorum Rex, Bohemis Przemyslus, Bohemix Princeps, Libussa* nostræ maritus, Romam An. 476. si Dijs placeat, occupavit) ab his *Herulis* impositum nomen esse *Pannonia* (scribit contra omnium Grammaticorum leges *Pannoniam* n. simplici) deinde *Wandalos* insedisse ante Christi adventum *Adriaticum sinum, & Venetias* condidisse; item *Rhatiam* totam, & inde appellatos esse *Vindelicos*; occupasse etiam *Britanniam* insulam sub nomine *Vitorum*, quasi dixeris *Venetorum*; ad extremum *Wandalos* affirmat à *Scythiis* (quam gentem mirè commendat) prodijisse. Somnia historica te legere putes, cum nullâ Veterum auctoritate nitantur, adeoque etsi ea silentio transmitteremus, nobis præjudicare non possent. De *Herulis & Odoacre* dicemus postea ex eorum temporum historicis; *Pannoniam* neque à *Wandalis*, neque ab *Herulis* nomen accepisse vel ex eo patet, quòd *Pannonia* nomen ipso *Wandalorum & Herulorum* nomine sit antiquiùs, ac Græcis vetustissimis & latinis Scriptoribus, ut ex *Bonifinio* id probante patet, pridem usitatum ac celebratum; *Venetias* à *Wandalis*, aut *Herulis* conditas, probare difficile est, aliam ejus invictæ & Serenissimæ Reipublicæ originè adferunt

Bonf. Deca: 1.
bist. Ung. l. 1.

eruditi, & quamvis à *Venedis*, vel *Hemesis*, & *Slavica* gente conditas fateantur *Venetias*, nullus tamen, quod sciam, à *Vandalis* (hoc nomine) *Venetias* esse conditas scripsit; de *Rhatorii & Vindellicorum*, seu *Vindellicorum* origine alij disputent, à *Wandalis* quidem eos proficisci, nemo est qui scripserit, optimèque *Bonfinius* dixit: *si alterutrum credendum sit, potius Wandalos à Vindellicis, longè celebratioribus, vetustioribusque populis, quàm Vindelicos à Wandalus denominatos se existimaturum*: Porro *Bojos* ex *Bojohemo* reætâ, aut à *Nariscis* in *Vindeliciam* progressos *Augusti* temporibus, genti *Bavarorum* seu *Bojavorum* & originem & nomen dedisse jam antè ex *Felfero & Claverio* narravi. De *Britannia*, in ea quidem multa Germanicæ lingvæ supersunt vestigia, at nullum *Slavica*; sed neq; postremum illud de *Scythiis* probari ulli poterit, quos à *Sarmatis* prorsus diversos, & hodie *Tartaros*, vel ut vult *Henelius*, *Tataros* esse, sciunt omnes.

Spondan. in
Annal. Ecclæs.
ad A. 378.

Bonfin. Deca
de 1. l. 8.

Est & illud non leve argumentum: *Wandalos* non *Slavicam* gentem, minimeque omnium *Bohemicam* fuisse, quòd *Wandali* omnium Scriptorum testimonio, cum sedibus suis egressi sunt, *Christianam fidem* (quamvis *Arianâ* impietate corrupti) jam An. 405. coluerint, imò ante id tempus A. 370. ut superius ex *Nicephoro & Baronio de Gothis* notavi, Christo nomen dederint; at *Bohemos* nostros ea celestis felicitas longè tardiùs respexit, Sanctissimis Slavorum Apostolis *Cyrillo & Methodio* per *Bulgaros & Moravos* in *Bohemiâ* ascendentibus, quòd sub *Nicolao I. Adriano II. & Joanne VII.* Pontificibus primùm circa An. C. 860. & 870. contigisse, cum jam in *Africa* *Wandalorum*, nomen prorsus esset extinctum, omnes Sacri, profaniquè Scriptores confirmant.

Wandali
Arianismo
corrupti pri-
us quàm Bo-
hemi Chri-
stianam fi-
dem susce-
perunt.

Quid? an etiam hæc probatio infirma censebitur? quòd *Wandalis* nunquam alios *Sarmatarum* populos, sed *Germanos* semper à Scriptoribus eorum temporum adjungi videamus? ubiq;

ubique *Suevos*, *Alanos* cum *Wandalis* leges, aliquando etiam, sed rarius *Gothos*, quos inter *Germania* populos censes esse aut saltem eâ lingvâ usos esse nemo dubitavit: adferamus unum alterumve exemplum. S. Prosper: *Ar- cadio VI. & Probo Coss. Wandali & Alani, & ijs permixti Suevi &c.* eadem habet *Cassiodorus*, eadem *Orosius* horum temporum Scriptor, & ut ait *Baronius*, homo *Hispanus*, res patrias non ignorans. Præter *Wandalos*, *Alanos* quoque, nec non *Suevos* in *Hispanias* ingressos esse *Isidorus* affirmat, ut est in *Baronio*. Hi verò sic *Hispanias* inter se partiti sunt: *Alani Lusitaniam & Carthaginensem Provinciam, Wandali autem cognominati Silingi*, (*Silingos Dresserus* esse dictos putat à *Sala* flumine in *Manum* defluente, à quibus *Salingestadium* nuncupatum sit) *Beticam forsiansur &c.* inde *Bonifinius Gothalianiam* (hodie *Catalauniam*) à *Gothis & Alanis* dictam *Hispaniæ Provinciam* docet, cui omnes ejus *Regionis* historiæ subscribunt. Memini olim (neque ea in re falli me puto) dum *Annales Hispaniæ* legerem, multa me in ijs deprehendisse *Germanicæ* lingvæ vestigia, plurâque *Gothorum & Wandalorum* monumenta vetustam linguam sapere *Germanicam*, sed vel nomina ipsa *Regum Gothicorum & Wandalicorum, Genserici, Hunnerici, Alarici, Gilderici, Gundarici, Gundamundi, &c.* quod diximus, luce meridiana clariùs demonstrant; quæ nomina *Germani* Scriptores, ut paulò antè dixi, interpretantur, & *Germanica* esse nemo sanus unquam dubitavit. Ac si unum aliquod *Regis* nomen tantum adferri posset, diceremus forsitan assumisisse *Wandalos & Gothos* nomina ab *Germanis*, notâ tum & æquè *Septentrionali* quondam gente, at cum nomina *Regum & privatorum* omnia, nil nisi *Germanicum* sonent, & unâ illâ tantum lingvâ aliquid significant, quis erit, obsecro, cui vehemens statim suspicio non oriatur (præsertim

tantos auctores sequenti) *Wandalos, Gothos, Alanos, Germaniæ* populos *Germanicæ* etiam lingvâ usos fuisse? plures in hanc sententiam, qui *Wandalos Germanicam* gentem adstruant, optimos, vetustâque & probæ notæ Scriptores adducit *Cromerus*, ut *Eutropium, Paulum Diaconum, Procopium*, quemque ego nuper laudavi *Corn. Tacitum*; at ego *Cromerum* describere nolui, ea sola adfero argumenta, quæ ab illo video prætermisâ. *Piascius* Polonus Scriptor in *Chronico* suorum temporum commemorat, se summâ diligentia ulum, operam præstante Illustri viro *Andreas Makovio Sigismundi Poloniæ Regis in Hispania Legato*, ut monumenta *Wandalorum & Gothorum*, quæ in *Hispania* superessent, colligerentur, eo fine, utrum aliquid *Svedicæ* lingvæ in ijs vestigium deprehendi posset, ac nihil esse omnino deprehensum quod cum lingvâ *Svecorum* congrueret, istud inquam non contra nos, sed pro nobis facit; quippe *Piascius* lingvâ *Wandalicam & Gothicam* non congruere *Svedicæ*, conatur ostendere, de *Germanicæ* nihil dicit. at nos nihil de *Svedicæ* vel *Svevicæ* lingvâ quæ longè diversa à *Germanicæ* est, dicimus; illud tantum ex optimis Scriptoribus jam ostendimus: *Wandalos* *Germaniæ* populum fuisse, & *Slavicè* non esse locutos, neque cum *Bohemis* quidquam habuisse commune; & quanquam id *Piascius* diceret, tamen ex *Cromero* gentili suo, quid verum & verisimile sit, facile posset doceri. Deinde mirum nulli esse debet, si ætatibus & longissimi temporis tractu vel eadem lingvæ mutantur; clarum id esse potest, vel ex *Germanicæ* lingvâ, quæ sic tempore immutata est, ut literas ante 400. vel 600. annos *Germanicè* scriptas ægrè intelligere possis; adde quòd *Gothi & Vandali* procul à natali sede in *Hispania & Africa* versantes, nullum cum prima patria in *Septentrionibus* commercium habuerint, & cum jam immigrassent ad *Ma-*

Crom. l. cit. Eutrop: hist. l. 10. & 14. Paul. l. 1. C. 12: de gestu Longo l. 1. 1. Procop. de bello Vandalo. Piascius in Mis. cellis mhi sol. 57.

Piascius adversus nos non facit.

Lingvæ temporibus immutantur.

de Gothis Baronum apud Spödem. An. C. 430. n. 9. S. Prosper in Cirenica. Zosim. l. 6. Cassiodor. in Chron. Oros. l. 7. C. 38. & C. 47. & C. 43. Baron. ad A. C. 409. n. 38.

Suevi, Wandali, Gothi, Alani Germaniæ populi fuere. Beuf. rev. Hist. & Doc. t. 1. 1.

osim deinde ad *Istrum*, tum illis *Gothicas* literas *Ulpias Antistes* invenerit, posteaque per tot populorum capita, ut ita loquar, in *Hispaniam & Africam* euntes peregrinitatem aliquam ex alienis lingvis contraxerint, quod præcipuè in *Gallia, Hispania, & Africa* factum esse *Hispani Scriptores* ostendunt. Ad extremum, quæ monumenta

Wandalorum requiras, gentis ad arma & sanguinem, non ad bonas literas, & atramentum natæ, quæ in *Hispania*, non amplius quàm annis novemdecim sedit? quid tantillo tempore scribi, aut si quid à barbara gente scriptum fuit, quàm faciliè potuit aboleri?

C A P U T XIII.

Caussæ, cur Venedis (Slavorum populo) ab aliquibus Wandalorum nomen sit impositum. Wenden non sunt Wandali, sed Venedi, vel Wendi. Crantzij grandis error de lingua Slavica. Item Fabricij & Blondi. Vohburgij & Trithemij invicèâ autoritate, nostra sententia stabilitur.

Quæ caussæ sit, quòd Venedos vel Venedos cum Wandalis quidam confundant.

Vnde autem natus sit error, ut *Wandali Slavorum* populi à quibusdam existimati sint, brevissimè *apud Crantzium*, causam erroris præbuit, Nominis vicinitas *Wendorum* seu *Venedorum & Wandalorum*; illos *Slavorum* populos fuisse certissimum est, & irrefragabilibus argumentis eruditissimi demonstrant, hos contra *Germanos*; ergo qui morosius nomen non examinârunt, præsertim *Itali* Scriptores procul à nobis positi, & lingvæ utriusque ignari, ut *Bonfinius, Blondus* & si qui sunt alij, (quanquam de *Blondo* postea aliud dicemus) inter *Wandalos & Wenedos* nullum fecère discrimen. *Secundò*: non parum ad eum errorem contulit locorum vicinitas: cum enim *Wandalis* juxta nomen suum (*Wandelen peregrinari*) maximè vaga vita placeret, & primùm, ut *Demessippus* apud *Bonfinium* loquitur, ab *Oceano* (urique Germanico) prodissent, & intra annum ad *Gothorum fines* pervenissent, postea (ut *Procopius* coævus *Wandalis* author testatur) ad *Mæotidem paludem* aliquan-

do consedissent, inde fame exacti eam regionem occupârunt, quam postea *Gepida* incoluerunt ad *Ostia Vistulae*, qui fluvius ab illis *Wandalus*, ut etiam habet *Bonfinius*, est vocatus; hinc etiam à *Gothis* pulsî, *Pannoniam* ab Imperatoribus impetrârunt; in ea annos aliquot commorati, eadem fame urgente in *Franco Germanos*, ut idem *Procopius* habet, irruère; addit *Salvianus*, & ipse ejus temporis Scriptor, eos inde in *Gallias*, mox in *Hispanias* ac tandem in *Africam* penetrâsse; cum ergo vagus ille *Wandalorum* populus sedibus omnibus suis in Septentrione relictis cum uxoribus & parvulis, prorsus *Europæ* excessisset, quasi ex rerum natura amissus, cumque in eorum sedes *Wendi, vel Heneti*, seu *Venedi* successissent (de quorum adventu jam ante egimus & agemus in sequentibus) factum est, ut locorum & nominum similitudine decepti Scriptores, *Venedos Wandalos* appellârint, ac fortasse ipsimet *Venedi* appellationem hanc non recusavère, ut faciunt *Czechita* nostri à *Boijs* & nomen & patriam mutuati, ut *Bojemi* aut *Bohemi* dicamur. Neque de nihilo est, quòd

Wandali vagabundus populus.

Proc. l. cit. Salu. in lib de Prudentia. Spondan. ad A. C. 428.

Crumer. l. 1. per. Isten. C. 3 4 5 6 7 8. Maxime C. 9. 10. 13. Welser. in Boi. an. l. 2. & 4.

Bonf. Dec. l. 1. 2.

Procop. l. 1. de bello Wandal.

Germa-

Germani hodiernos illos quos oppres-
sere, ut in *Epitome* diximus, *Slavos*, pas-
sim per *Lusatiam*, & aliquâ forsitan ad-
huc parte *Saxonia*, *Uckermarchia* &c.
per tuguria *sparsos Wenden* appellant,
Wenedos scilicet, non *Wandalos* vocan-
tes; ut & *Bohemi* qui nomen etiam
Wandalorum in sua lingua non ha-
bent, sed *Venedos* (*Wenden* Slavicam
gentem) *Srbo*s, aut *Sorabos*, ut notat
Fabricius, hodièque indigitant. In
eandem sententiam *Goldastus*: *Vene-*
di, inquit, *sunt Pomerani Sedinii, Mega-*
lopolenses, Cassubij, Rugij, Vagrij &c.
quorum Principes origine sunt Slavi, Ci-
uitate Germani.

Hæc ferè sunt, quæ *Münsterum*, &
quosdam alios non contemnendos a-
lioqui Scriptores deceperunt, ut *Ven-*
dos & *Wandalos* confunderent, unam-
que ingentem cogerent; de *Cranzio*
nihil est mirum eum ita sensitse, senti-
re enim ita debuit, cum prius (prorsus
ridiculè) statuisset: *Slavos ex Germa-*
niis ortos, quòdq; sadius est, linguam Sla-
vicam ex corrupta Germanica, ortam-
esse; cæcus scilicet de coloribus judi-
cabat linguam ignorans, argumento
paucissimorum verborum, quæ, cum
Germanicis artibus & artificibus, in
Slavicum sermonem irreperant; ita-
que apud eum & *Wendi*, & *Wandali*,
& *Slavi* omnes (*Bohemi, Poloni* & cæ-
teri) origine *Teutones* sunt; quâ opi-
nionem nihil esse potest absurdius, *Cran-*
zj sententiam egregiè refellit *Crome-*
rus, atque ipsa, quâ utimur *Slavorum*
lingua demonstrat per *Europam* usque
& *Asiam* diffusa, sic ut illi amplitudine
terrarum paucissimæ linguæ æquipa-
rentur, quam esse *primigeniam* (ut in
Epitome diximus) consentiunt Erudi-
ti. *Fabricium*, quem pro se Adversa-
rius adducit, nihil moror, correxit
eum gentilis suus itidem Saxo, *Mat-*
thæus Dresserus Vir omnis historix, ut
editi ab eo libri loquuntur, scientissi-
mus, deinde in hac quæstione nutasse
Fabricium, & quid potissimum seque-
retur, nescisse, aliquot ejus loca osten-

dunt; ut cum irridet *Carolus IV.* ejus
nominis Imperatorem, quòd *Slavica*
gentis amore *Sancti Sigismundi* ia-
crum corpus ex *Burgundia Pragæ* at-
tulerit, cum *Sanctus ille nihil pertine-*
ret ad Slavos. Atqui, ô *Fabrici*, si *Wan-*
dali Slavi fuère, cum *Burgundiones*,
pars *Vandalorum*, & colonia fuerint
(quod postremum consensu omnium
Scriptorum, & te authore discimus)
necesse est dicere: *S. Sigismundum* ma-
gnopere ad *Slavos* & *Bohemos* pertinui-
sse; at *Carolus*, non ut *Fabricius* puta-
bat, propter *Wandalos*, vel *Slavos*, sed
privatâ Gentis suæ *Luemburgica* pie-
tate, quæ *Burgundia* Regibus vetustis
esset cognata, hoc in *S. Sigismundum*
Martyrem studioso amore exarsit.

Blondum, qui ultimus ab adverfa-
rijs ponebatur, errare sinamus; at eum
Cromerus nobiscum sensitse manifestè
probat: ait enim, *Vandalis* ad invaden-
das Romanorum provincias abeunti-
bus, paulò post supervenisse *Slavos*;
igitur *Vandali*, si *Blondum* audiamus,
Slavi non fuère; at quod adjicit *Blon-*
*du*s de suo, maximum errorem conti-
net: *credendum inquit est, quando*
Vandalis profecti sunt ad invadendas Ro-
manorum Provincias, partem gentis in
Patria reliquisse; quare Slavi superve-
nientes ita locutiones commiscuère, ut
ex utraque tertiam linguam effecerint.
Putabat *Blondus*, homo Italus, & *Sla-*
vicæ & *Germanicæ* linguæ rudis, de *Ita-*
lia se scribere, in qua ex corrupta à bar-
baris *Longobardis* ac cæteris advenis,
lingvâ latinâ, tertiam loquendi, genus
(*Italica* lingua scilicet) emerit; at
Slavica lingua sine adminiculo alia-
rum constat, omnibus numeris abso-
luta; eadem est in *Polonia, Bohemia,*
eadem in *Moscovia, &c.* omnibus *Sla-*
vicis populis communis; quod non
ita esset, si tertia quædam apud nos lin-
gua ex *Germanicis* & *Slavicis* vocabu-
lis composita prodijisset. Ad extre-
mum denique cum (ut probatum est
nuper) apud nos non habitârint *Wan-*
dali, nullam gentis suæ partem, ut
modo

Blondi er-
ror ex igno-
rantia lin-
guæ Slavicæ

C. 10.

Wendi &
Wandali
res est di-
verſa.

Gold. L. 2. de
Juris. Bob. C.
11.

Adversus
Cranzium.

Joseph. Ray-
mond. in Chro-
nologia.

Fabricij du-
bitatio de
Wandalis.

modò dicebat *Blondus*, apud nos relinquere potuerunt; præsertim cum ibidem probaverimus, *Wandalorum* ultimam in hac Septentrionali Europa sedem Pannoniam ad Danubium fuisse, unde ad Rhenum profecti Galliam, Hispaniam, & denique Africam inundarint.

Vohburgij
authoritate
res tota de-
finitur.

*Vohburg. To-
mo I. f. 383.
A. C. 98.*

Satis arbitror ostensum est: *Bohemos & Polonos Slavicam* gentem, cum *Vandalis Arianis* nihil habuisse commune, nec lingvam, nec terram, ac sim dicere; nec aërem, nec cælum, ac proinde *Vandalo-Bohemicam* illam chimeram ad spatia imaginaria, & *Epicuri* intermundia relegandam esse. Post hæc jam scripta, & autoritate Scriptorum utcunque firmata, inspicio *Vohburgium* multis voluminibus *Romano-Germanicos Annales* complexum; is verò minimè dubiè, aut obscurè multis in locis Historiæ suæ de *Wandalis* loquens, disertè asserit: *Vandalos sub Svevis apud Tacitum contineri (quòd nempe Tacitus universaliori Svevorum genere producto, minùs universale Vandalorum subjecerit)* item ex *Vandalis Gothones*, sive ut à *Tacito* vocantur *Gothones & Burgundiones* ortos esse. Clariùs locutus est ad A. C. 180. nam cum *Dionis* locum ex L. 72. attulisset de *Commodo* Imp. qui *Marcomanos* vetuit cum *Vandalis* bellum gerere, mox adjicit: *Notes Lector: hic circa Danubium Vandalorum mentionem, cum aliàs in descriptione Germania, eos circa & ad Vistulam invenerimus, ut hinc eos sedes suas promovisse convincatur, & quia cum Quadis, & Marcomanis in Germanico hoc bello commemorantur, eos consideratis & alijs textibus vera Germanos fuisse nemo ampliùs du-*

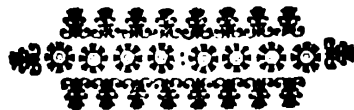
Trithemij
Abbatis au-
thoritas.

bitare debeat. hæc ad verbum *Vohburgius*. Pluribus argumentis *Vandalorum* Gentem *Germanicam* fuisse *Tomo II.* idem *Vohburgius* ex optimis Scriptoribus demonstrat. gemina omnia habet author gravior & antiquior *Trithemius* Abbas Spanheimensis: *Wandali* inquit, *qui remanserant in Gallia cum Alanis, Regem sibi constituerunt Godgisicht vel Godgisilura, & audientes Gothorum adventum, quamvis ex una essent natione Scanziana procreati* (notanda sunt hæc verba de origine *Wandalorù* gothica, seu Germanica ex Insula Scandinavia) *nihilominus terrore perterriti Galias deseruerunt, &c.* Clariora sunt quæ ad An: 422. scripsit idem *Trithemius*: *sunt autem Wandali, Alani, Svicij, sive Suedi, Goshig, Longobardi & Normanni origine pares, quantum ad patriam nationis pertinet primitivã ex Germania finibus & Insulis Scanzianis, seu Scanasanis (quæ scilicet Gothia) sub quatuor aut quinque disjunctionibus à principio transmigrationis suæ oriundi.* hæc *Trithemius*; quibus & tot alijs maximorum & coævorum Scriptorum autoritatibus, quid respondere Adversarij possint, equidem non invenio.

Ad A. C. 172.
Trith. in Gotho-
baldo.

Spero apud *Lectores* meos plus corroboratam, & omnium sæculorum & Scriptorum, & nationum consensu firmatam autoritatem ponderis habituram, quàm unius, alteriusve Scriptoris infirmissimam conjecturã, qui studio res novandi, confinxere quædam *Populo ut placerent, quas fecissent fabulas.* at cum omnis novitas suspecta & periculosa sit, tum potissimùm in historijs, invalida, vana & odiosa censetur.

☼] o [☼

CAPUT XIV.

Paradoxa, vel potiùs, ut ita dicam, Pravidoxa historiae Bohemicae novi Scriptoris brevissimè refelluntur; quæ si vera forent, universam Annalium Nostrorum Oeconomiam, & omnium veterum Scriptorum auctoritatem everterent.

De Libro
novo Wan-
dalobohe-
mia interi-
pro.

Necidi nuper in justum volumen Manuscriptum, de rebus Bohemicis, in duas divisum Partes; quarum prior generatim ad universam Bohemiam pertinentia tractat; posterior, *Illustriam Bohemiae Familiarum Origines* complectitur; de postremo quid sentiam, aperiam alio loco (non enim meum est, neque ullius Viri probi, sine probationibus adductis, ullum hominem, nè dicam Scriptorem, qui publico bono laborat, damnare) *Partem primam* ad legendum avidissimè arripui, sed invèni tot *Paradoxia* (ut levissimè dicam) scatere, ut omni sponse certare possim, nunquam ab ullo magis in historia *Patria* erratum esse, nullum qui longiùs ab omnibus Scriptoribus vetustis, & veritate discesserit! ipsa historia, ipsa gentis nostræ fundamenta convelluntur, & oppugnantur primordia; ac si quæ adfert ille, Veterum auctoritate aliquà sanciret, tolerabile foret negotium; at cum ipsà præfatione *ad universam Inclytam Nationem Bohemicam* fateatur *se verisimilia tantùm allaturum*, quis satis sanus non commoveatur, & patienter ferat: omnes *Bohemia* Scriptores Vetustos æquè, ac novos irrideri, & *palmariter* (ut ipse loquitur) *hallucinantibus adstrui*, consensum totius Antiquitatis, & omnem auctoritatem elevari, omnes Majorum traditiones, imò Exteros etiam Scriptores, qui aliquid de *Bohemia* unquam scripserint, susque deque haberi, & abjici, idque fieri, non auctoritate aliquà impetrabilis, vetusti, & probati Scriptoris,

aut ratione aliquà, aut *Chronologia* (quod acerrimum telum esse solet) poscente, aut deductà ex his probabili aliquà ratiocinatione, sed solà conjecturà, & paucorum nominum, ut videbimus, argumento. Satis scio neminem, qui vel à limine, *Bohemia* historiam salutàrit, futurum, cui Scriptoris illius novitas placere possit; nè tamen historiae nostræ ignaris illudatur, aut nè Novitatis amantes (cujus generis hominum hoc sæculo vilis habetur annona) etiam in historia (quod est nefas) fingere, & quid fieri potuit, non quid factum sit, licere sibi existiment scribere, quamvis ad tot errores historicos decutiendos grandi Volumine opus esset (defensio enim longè plus verborum, quàm accusatio, & criminatio postulat) consilium cepi paucissimis (dum alius me ætate, annis, viribus, & ingenio vegetior, id sibi negocij ut proprium assumat) per indiculum & Compendio *Paradoxia* quædam, & inanitatem ejus libri adferre, additis in loco refutationibus Laconicis, quæ multa paucis, ut Lector facilè intelliget, complectentur, cum in superioribus Capitibus satis sint refutata.

Addam in hujus tractationis principio causam, cur hic Scriptor ab auctoritate vetusta; ad hanc Novitatem desciverit: nam cum *Misnii* esset origine, & *rosas* gestaret in clypeo, si ostendere potuisset (quod voluit maxime, sed malo, ut videbimus, successu) *Bohemos à Misnijs & à Vandalis descendere*; Item *Odoacrem Hierulorum Regem, Przemyslum Libussa maritum fuisse, & Rosas in Clypeo gessisse, & ex Mis-*

Quæ causa induci potest ut ad Misniam Originem Bohemorum referret.

nia in Bohemiam venisse; Czechum & Lechum nullos fuisse, aliâque ejusmodi; cum ex ejus Przemysl (quem ille Odoacrem fuisse, sed falsò, ut videbimus, putat) familia, omnes Bohemia Principes ac Duces descendant, conficere nimirum voluit, se non modò esse Rosensem (quos omnes ex Misnia prodiisse affirmat) sed se quoque esse Regia stirpis, sarculum Bohemia Principum antiquorum, imò omnes Bohemia Reges ex sua gente descendere. huc omnis tendit probatio, hîc Rhodus, hîc saltus, hîc anguis in herba! hîc ulcus! quod ego non modò video, sed etiam manu tango, & quisque sagax Lector, involucris hîc conjecturarum malè rectum deprehendet.

Vandalobo
hemix no-
men chimæ-
ricum.

I. Vandalobohemia Libri titulus, monstrum est verbi: desinit in piscem mulier formosa superne, & Horatianum illud: Humano capiti cervicem pictor Equinam &c. Vandali enim nihil ad Bohemos; nunquam Vandalos in Bohemia habitasse, neque Slavicam sed Germanicam gentem fuisse luce meridiana clarius superioribus Capitibus ostendimus. Vendo vel Venedobohemiam si scripsisset, excusatiùs peccasset.

In Prasat.

Jornand. de
bello Getico.
Procop. l. 1. de
bello Vandal.

Vandali an
à fluvio ap-
pellati.

Crom. l. 1. c.
5.
Bonfin. hist.
Mag. l. 1. & 2.

II. Vandalos à fluvio Vandalo, qui Vistula nobis est, appellatos putat. Hoc iustineri non potest, cum Jornandes & Procopius (Vandalus propè adhuc in Africa dominantibus scribentes) disertè affirmant, primas Vandalorum sedes Scaniam, & terras ad Mare Balticum & Oceanum jacentes, fuisse; inde ad Maotin eos venisse, ac postea primùm ad Montes Sarmaticos, & ad caput fluminis, qui hodie Vistula est, profectos. Eadem de Vandalis Cromerus & Bonfinius, docuerunt. Ignotus ergo primùm Vandalis erat Vistula, ac dare genti tam remotæ nomen non poterat; arque ita non Vandali à fluvio, sed contrà fluvius à Vandalis, nomen accepit, alij certè, iique nobiliores historici, Vandalos à Rege Svevorum Vandalò nominatos dixerunt.

Jamad Librum ipsum, & singula ejus Capita veniamus.

III. Ait, Tacitum pro Bohemis semper usurpasse vocem Hermundurorum. Tacitus nè semel Bohemia vocabulo usus est, Bojos ille aut Bojobhemum semper appellat, neque nationes illas confundit, sed apertissimis verbis Bojos Gallicam gentem, Hermunduros Suevicam fuisse docet, ut superiùs citatis ejus verbis ostendimus; ad extremum nunquam Hermunduros nec Tacitus, nec Veterum ullus dixit, sed Hermunduros, qui hodie Misni vel Misniaci dicuntur, ut ostendunt Münsterus & Dresserus.

Boij & Her-
munduri di-
versî.

Monst. in
Cosmog. C. 2.
Dress. in Isoge-
geogr. P. 5.

IV. Arces & oppida, quæ apud nos Germanicis insigniuntur nominibus, ea à Boijs autumat accepisse nomen, ac etiamnum retinere; item pagos quosdam Germanicos in Moravia limitibus Litomislum versùs, reliquias esse Bojorum, vel Marcomannorum. Primum universaliter verum esse non potest, cum plurimæ arces diu post, Regum nostrorum tempore, conditæ sint, eisque tum in recenti re imposita sint nomina, ut Waldstein, Wartenberg, Guttenstein, &c. quædam earum, antè semper Slavica, Regibus Germanica stirpe imperantibus nomen mutaverunt, ut de Hasenburg satis constat; quædam à Ducibus nominatæ vetustam Hermundurorum originem non habent, ut Brandeis à Boleslao Savo conditum, ut Carlstein à Carolo IV. ut Lichtenburg, Rabstein, Pernstein, Landstein, Grünberga, Helffenburgum duplex, innumeræq; alix, quorum conditores nominare possumus. De Pagis Germanicis eadem est ratio: promovère sese ad nos Germani confines (quod hodièque fieri videmus) ut Silesij, Lusati, Bavari, Saxones, Misnij, Voilandii, terræ bonitate & frugum copiâ allecti; Svevorum etiam coloniæ à Rosensibus, & Novodomaus Proceribus sapius in Bohemiam adductæ.

An in Boh:
reliquis su-
perint Bo-
jorum vel
Marcoman-
norum.

Quod de Pagis quibusdam Litomislensibus

Hermundurorum vetu-
stz sedes a-
pod nos
quedam, re-
tinent no-
mina.

Prof. in Anna-
la Bobem.

De Marobodu-
o an fue-
rit ex gente
Slavica.

in sibus adjicitur, omnino fallum vi-
detur, reliquias esse *Bojorum*, aut *Marcomannorum*: nam *Boj* occidentalem *Bobemiam*, *Marcomanni* meridionalem & occidentalem etiam, pulsus *Bojs* tenuerunt, ut antè dixi, & docent *Vohburgius* & *Cluverius*, locis pridem citatis; *Hermundurorum* reliquias dicere oportebat: ibi enim *Grulich*, ibi *Landscrona* in proximo, Urbes Regis *Hermundurorum*, in quarum altera *Corona* servabatur, alteram *Reges* ipsi incolebant, ut ex ipso *Hagecio* datur intelligi; sed agrè istud quoque defendi potest, *Hermunduris*, ut pridem dixi, cum *Attila*, vel deletis, vel in alterius gentis nomen transeuntibus.

V. *Marcomannos*, & *Maroboduum* Regem, *Sarmatica*, seu *Venedica*, seu *Slavica* gentis fuisse; hoc jam secundo & quarto Libri presentis Capite refellimus, sed argumenta, quibus rem omnibus alijs ante se ignotam astruat, audiamus:

I. Non apparet, quò *Marcomanni* pulsus abierint, si *Slavorum* populi non erant; neq; enim est credibile tam fertilem *Bohemie Regionem* desertam & incultam jacuisse.

Jam nuper respondi: *Marcomannos* partim sedes mutasse, & à *Romanis* accepisse, partim *Romanorum* armis deletos, quosdam in *Bojos*, & *Gothos*, & *Wandalos* communionem ejusdem linguæ transisse, quosdam cum *Hunnis*, & *Attila* adversus Romanos pugnantem perisse, quosdam cum Novo *Czechorum* populo in unum coaluisse. Potest etiam nimis quàm probabiliter, & verosimiliter dici: *Maroboduus* per *Arminium*, & *Catavaldam* *Bojemiam* exacto, multos ex *Marcomannis*, qui cum Rege suo olim advenerant, *Bojemiam* ejectos. Neque magnopere mirum videri potest, illis saeculis, quibus omnes *Septentrionales Populi*, quasi ab imo commoti, huc atque illuc vagabantur (ut ostendit *Wolfgangus Lazius*) *Bohemiam* aliquo tempore, ob bel-

la, & clades propè desertam jacuisse. *Boj*, *Marcomanni*, *Hermunduris*, videlicet abierant, aut ad paucos redierant, *Venedi* seu *Slavi* paulatim succedebant.

II. Argumentum, ut *Marcomannos*, *Slavos* fuisse demonstrat, adducit: *Codex*, inquit, *M. S. Vetus in Collegio Pragensi* repertus habet: An. 350. elegisse sibi *Bobemos Slavos Ducem Crocum Eledij filium*; igitur debuere jam antè *Bohemiam* intrare, ergo sub *Maroboduo*, nam *Czechum* juxta *Hagecium* primum An. 644. venisse. Claudicat argumentum, nam si A. 278. advenit *Czechus* cum Nobilitate, & Veteres in *Bohemiam Slavos* invenit, non video cur An. 350. Veteres novique *Bohemie* Coloni, (quos unum *Bohemorum* nomen conjunxit) eligere sibi *Crocom* non potuerint, ut antè diximus; deinde ex eo quòd An. 350. *Crocus* sit electus, non continuo sequitur sub *Maroboduo* *Czechos* in *Bohemiam* venisse, cum *Maroboduus* sub *Augusto* & *Tiberio* Imp. vixerit, & An. Christi 19. ab *Arminio* sit cæsus, ut omnes *Scriptores Romani* consentiunt; poterat igitur in *Bohemiam* venire An. 300. poterant An. 250. poterant 200. poterant Anno Christi 100. diu post obitum *Marobodui*. Tandem cum ille vetustus *Codex Hagecio* adversetur, & longè citius tribus saeculis *Czechis* in has oras adventum ponat, (cui scilicet postea *Crocus* successit) necessario alteruter vel *Scriptor Codicis*, vel *Hagecius* ipse fallitur. Ergo quàm ratione utrumque sibi adversantem conjungere tentat, cum veritas falso fundamento non possit inniti? nam si admittimus *Crocom* *Czechis* successorem electum An. 350. ergo *Czechus* ante id tempus venit; si verò contrà cum *Hagecio* affirmemus venisse 644. ergo *Crocus* nò A. 350. sed post A. 644. vixit, siquidè *Czechus* (ut & hi duo *Scriptores*, aliq; omnes docent) successit. Non potest igitur pro *Maroboduo* argumentum ullum ex illo *Codice* & *Hagecio*, sibi adversantibus sumi.

Argumen-
ta solvun-
tur & osten-
ditur *Maroboduus* Re-
gem fuisse
Svevorum.

Lex. in lib. 8.
de Magras. gē-
nium.

III. Argumentum ex nominibus petit: *Marobod* enim aliquid *Sarmaticum* sonat, (inquit) uti etiam *Koribut*, *Successorum* item *Marobodui* nomina, ut *Vandini* (quem ipse *Wanniam*, ridiculè, quasi *Wannam* rusticis *Wenceslamm*, appellat) *Sidon*, *Vangius*, *Turzium*, aliique. Ego in *Marobodo* nihil *Slavicum* video, non magis quàm in Consule Romano *Marobande*, An. C. 377. & iterum An. 383. aut in *Plinia* itidem Romano Consule An. C. 419. vel in *Artaburio* & ipso Consule, vel in *Hormisda* Pontifice Romano An. C. 515. quos è *Slavica* gente ortos non esse, omnes sciunt; etiam *Koribut* quod adducit, *Slavicum* non est. Et quæso an non Regum *Vandalorum* nomina: *Genfericus*, *Geifericus*, *Hildericus*, *Gundabundus*, *Trafamundus*, *Godasius*, & *Giltmer Teutonicum* aliquid sonant? nihilominus tamen idem Scriptor *Wandalos Slavica* fuisse gentem contendit. Tacet, pigetque plures ejusmodi futilitates, refellere. Ad extremum objicit ipse sibi, quod non potest

refellere: quâ ratione *Tacitus*, *Marobodum Svecum*, & *Marcomannos Suevos* appellare potuerit? hic hæret, hic visco tactus tenetur! denique postquam formas sese versavit in omnes, ait: *Tacitum* quid diceret, nescivisse, & ignorasse *Germaniam*. Mirifica responsio! via perfacilis ad gravissimorum etiam Scriptorum auctoritatem prostituendam: *nescivisse*, *lapsus est*, *fallis*, & *fallitur*. innumeri, quos antè Cap. 2. & 3. laudavi Scriptores disertè cum *Tacito* faciunt (*Vellejus*, *Suesonius*, *Dio*, *Strabo*, *Brummerus*, *Velferus*, *Lipsius*, *Vohburgius*, *Cluverius*, *Dresserus*, &c.) de quibus omnibus ferenda erit censura: *nescierunt*, *lapsi sunt*, *fallunt*, & *falluntur*. at profectò *Marobodum* pluribus annis vel juvenis *Roma*, & postea senior inglorius in *Italia* vixit, consenuit, ibique *Ravenna* extinctus est; neque ejus gentem, aut genus, *Tacitus*, aut *Romani* potuerunt ignorare, etiam si ipsam *Germaniam* (quanquam quî istud fieri potuit?) ignorassent.

Tacitus defenditur.

C A P U T X V.

Rursus alia ejusdem Scriptoris Paradoxa proponuntur, ac refutantur; præcipuè quæ ex detortis in *Slavicam* linguam nominibus conficta sunt. *Vitæ*, vel *Viti Populi*, *Slavis* annumerari non possunt; *Hunni*, *Vindelici*, *Saxones*, *Rhæti*, *Alani*, è *Slavis* vel *Venedis* non prodière. Enumerantur *Venedorum* populi ad *Mare Oceanum*. De *Silesijs*, de *Osibus* & *Quadis*.

Refelluntur quædam derivationes ex lingua *Slavica*.

VI. Vando huc perventum est ut de Nominibus disceptetur, adducam hoc loco Authoris hujus novi *Vandalica*, *Græca*, & aliarum gentium ignotarum, nomina, in quibus ipse (quod ante ipsum nemo alius) *Slavicam* linguam latentem probare conatur; quorum nominum interpretationes plerumque tam inanes profectò sunt, ut risum, non refutati-

onem mereantur. *Liburnia* inquit, In Presa. provincia (qua eadem est cum *Croattia*) nomen à voce nostra *Liby* natum est. In primis examinandum relinquo Chorographis, utrumne *Croattia*, *Liburnia* dici possit; illud certum est, *Liburnia* nomen longè antè quàm *Slavi* in *Illyricum* venissent, *Romanis* cognitum & usitatum fuisse. *Ibi Liburnis inter alta navium Amice propugnacula*, canit *Horatius*.

Vibillum & *Jubilium* *Marcomanno-* P. 1. C. 3.

rum Reges, ille quòd hostes expulerit Wybil, iste quali Zubil, appellantur. Modighilus, ait nomen est Slavicum (non explicat originem vocis Scriptor) atqui Germanicum alij agnoscunt, & què ut Villegisus, Radegisus &c. Vide Meibomium hæc ipsa nomina, plurimâque alia ex Germanica lingua sine omni controversia felicissimè interpretantem, & explicantem. Stitico Vandalus dici posses quasi Stiblit; Czechus & Lechus dicti sunt ab Isthmò Corinthiaci duobus oppidis Cenchreis & Lecheis; quod si inde non velis, probabile est Lechum à Lyco fluvio in Vindelico appellatum. quid? opusne est, ut omnia Ducum nomina à fluvijs petantur? DEUS immortalis, quò res evadet! Pannonia ex Pomeranico fluvio Pan nomen accepit, id est Dominus; unde Circpani sunt dicti, Latinis Heruli. Nolo consultò, quod pronissimum est, refellere, Lazius consulatur. Vindelici & Rheti, Slavi fuerunt, unde etiam Veneti, & Venetia; vicinum enim est nomen Vandalis. In Burgundia Divio & Dola, voces sunt Slavica. Jam quæ sequuntur admiranda magis, quàm refellenda sunt: Lydia, inquit, Bisbynia, Mysia, Lycia, Caria à Slavicis vocibus Lito (populus) Byt (sedes) missyti (miscere) Páraci (monere) nomen acceperant. Sclavi ab Urbe Moskovitica Sklovu dicuntur; Venetia in Italia, quasi Wentzowany / ditio quedam ad Litomerinum; Coniano ab aliquo nostro Ruñany, Verona à Berany; Cadubrium per metathesin Bladruby; Udeno, Odin; Tarvisium, Tarvisse, Saicile, Saçalice; Patavinum, quasi Batow vel Batelow, qui ad Telzium pagus est. In Germania rursus Anhalt, quasi Anhob. Wittenberga Wytohrad. Charvaticæ, pagus est in Districu Slavenssi, Lutice in Zatecensi; hi dedere nomen Lusicio monti, isti Croatarum Regioni. Lusatij à Lauze dicti; Hunnos Slavicam gentem esse nomen arguit, Hunnè enim vel Haunnè tegmina sunt crasso filo, quibus Slavi conteguntur.

Frater Attila Bleda, sine dubio Slavi Bledý id est pallidus; sed Budam, non Bledam Attilæ fratrem nominant omnes Ungarici Scriptores à quo Urbs Buda nomen accepit. Zeman vox (quæ virum nobilem significat) est Germanica Seeman; atqui Zeman à terra dicitur, qui terræ Dominus est, Italis Gentilhuomo. Neklan Bohemica Princeps hinc appellationem sortitus est: Germanis enim obijcentibus, quòd esset Princeps Klen vel Klan, id est parvum, respondere Bohemi: non esse parvum; inde vocabulum Neklan. Tolerari posset si vel unicum auctorem haberet, at ultra suspicionem adfert nihil. Omitto alias non minùs audaces Nominum derivationes, in quibus omnibus faceta inventio mihi lapsus risum movit: habet ergo Bohemia suum Goropium, qui omnia Scripturæ sacræ nomina (ut Adá, Tubalcain &c.) ad Germanicam (noster nomina locorum & populorum ad Slavicam linguam) revocare conatur. Sane si conjecturæ hujusmodi infelices in historijs locum habeant, nullum mihi propè Nomen dederis, quod ego non continuò Slavicum esse, detortâ aliquâ & defractâ significatione, probare possim.

VII. Afferit Alanos & Hunnos Slavicos fuisse populos, & Slavicâ usos linguâ. De Hunnis tam fallum, quàm quod falsissimum; vel unâ Bonfinij & cæterorum, qui de Ungaris & Hunnis egerunt, inspectione tota cadet assertio. De Alanis videatur antiquissimus belli Vandalici Scriptor Procopius, qui eos unâ cum Vandalis Gallias, deinde Hispanias petivisse narrat, sed brevi & ipsos à Gothis, quibus eandem originem & linguam fuisse ait, (quod notare oportet) expulsos regnum amisisse. Plura de his in Procopio, & qui eum compendio retulit Volaterrano, legi possunt, & jam antè Cap. XI. probavimus.

VIII. Incipit Vandalorum diversos enumerare populos: imprimis Herulos, F3

Bonfin. Risim.
Callimachus.
Olahus Herold.
Samburcu &c.
C. 15.

C. 17.

C. 25.

C. 6. & C. 13.

Alani & Húni Slavord populi non fuere.

Vandalord diversi populi sine fundamento fiunt.
C. 24.

cx

Lazius in libr. de Migratio- nibus Gentil.

C. 6.

C. 7.

C. 8.

C. 9.

C. 11.

ex quibus *Odoacer Herulorum Rex Romanam occupavit*: deinde *Visos* qui in *Britanniam* penetrarunt; superesse in *Anglia Vandalsimi & Slavica* lingvæ non pauca vestigia. Tum *Hunnos, Burgundiones, Vindelicos, Saxones*, qui cum *Carolo Magno* bella gesserunt: *Vilfos, Oborritos, Tolenzos, Polabos, Sorabos, Glomacos, Lusatios, Slezacos*, seu *Silesios, Moravos, Rhedarios &c.* De *Herulis & Odoacre Italia Rege* peculiariter agemus in sequentibus. De *Vitis Dresserum* ex communi omnium eruditorum sensu scribentem audiamus: *Vita, maris Germanici accola, quorum pars cum Angriis in Angliam commigravit, pars in Helvetiam se contulit, & prope Tigurinos sedem rerum suarum collocavit. Hi postea Suits, & ab exteris Svicis sunt dicti; Regio demique ipsa ab his nomen adeptæ est. Sunt qui scribant, Carolum Magnum decem millia Anglorum, & Saxonum Albingorum, quibus absque dubio etiam Vita interfuerunt, ablegasse in Brabantiam, Flandriam, & id genus alia loca vicina, multa stem millia collocasse in Transilvania. Hæc Dresserus. De Hunnis jam antè dixi, & provoco ad rerum Ungaricarum Scriptores. Moribus, & studiis, lingvâ, religione, sedibus, totâ denique origine, & natione à Slaviv imò & à Vandalis diversi fuere, idq; nemo unquam aut dixit, aut dicturum confido, quisquis tres, quatuorve paginas historiae Ungarica percurrit. Terentianus jocus est: qui utramvis gentem (scilicet Slavicam, & Hunnicam) rectè nòrit, ambas noverit. De Burgundionibus jam antè docui, eos nihil Slavonicum, nec nominatenus quidem habuisse; Vindelici ipsis Vandalis antiquiores sunt, & quanquam à Vandalis orti forent, si Vandali Germania populus fuit (ut ostendimus) Vindelici inter Slavorum populos censerì non possunt. De Saxonibus nihil volo dicere: res ipsa, quid tenendum sit, & quàm hæc malè scribantur, ostendit. Reliqui, quos enumerat po-*

puli, fateor, ex Slaviv prodire; ac non ex Vandalis, etsi aliqui ex ijs desertas à Vandalis terras possederint, sed ex Vendis, vel Venedis (unde Venedicus sinus hodiè que) vel Hemesis, ut jam ex Dressero, Cromero, Uelero aliisque optima notæ Scriptoribus est probatum: Vilzi, vel Vilziens, Wolcy (id est Lupi) Slavi, olim ultra Salam versus Mansfeldiam habitarunt, à Saxonibus pulsi; Oberriti, vel Oberriti Slavi, ubi nunc Mechlburg; Tolenz Slavi, in Marchia Brandeburgica; Polabi Slavi secundo flumine Albi habitantes; Sorbi vel Sorabi, vel Srbi, Slavorum populi inter Salam & Albim, qui & Dalemanti nominati sunt, à quibus Serbia vel Sircia, item Glomacia, vel Lomacia, illa regio fuit appellata; à Ludovico Rege Romanorum Anno 874 prorsus oppressi. Alij sunt Serbi pars Slavorum ad dextram ripam Albi inter Witebergam & Magdeburgum; Lusati Slavorum populi inter Silesiam, & Misniam. De Slezacis, vel Silesiis ex Dressero ipsa verba annumerabo: Silesij, Tacito Lygij, Ptolemao & Straboni Luji, Suevica Gens nobilissima in Germania, quæ complexa est Arios, Helverones, Manimos, Elysijs & Naharvalos. Ac Arj quidem proximi fuerunt Carpatæ in prima ora Polonia majoris, Helverones & Mansmâ ad ripam Borealem Viadri sive Odera confederunt. Elysijs ultra Viadrum ad montes Bohemicos. Naharvali Masoviam incoluerunt. fuere igitur Silesij veteres Quadi, (habitatione videlicet, non ortu nationis vel lingvâ) sum Lygij, Elysijs & ex parte quadam etiam Manimi. Item alibi: Quadi Suevi Germania populi in parte Moravia & Silesia ad Nissam, partem etiam Polonia, ubi nunc est Cracovia, tenuerunt. Osi Suevi Moravia vicini versus Silesiam, & Poloniam, ubi sunt Oppolium & Nissa. Et paulò antè: Lygij vel Luyj Suevi, inter Oderam & Sudetos montes circa Wratislaviam, Legnicium, partem etiam trans Oderam ad Boleslaviam Silesia, & Gnesnam. hæc Dresserus. ac postea maxi-

Dress. l. c. in voce Wila.

Dress. l. c.

Dress. Isagog. hist. P. 5. in Germania Populi.

Burgundiones, Vindelici & Saxones nihil Slavicum habere.

Silesia mu-
tationes.

mam mutationem *Silesia* subiit, cum *Venedorum* populi succelsere, & prioribus Incolis sponte, vel vi adactis & alio migrantibus, qui remanserant in unum populum coaluere; post hæc rursus *Germani* potissimum ex *Marchia in Silesiam*, ut *Silesia* historici farentur, immigrare cœperunt. Ex quibus omnibus quæ antè, & modò allata sunt, & autoritate optimorum

Scriptorum, *Welseri*, *Dresseri*, *Lipsij*, *Bonfinij*, *Cluverij*, & antiquorum omnium, *Straboni*, *Ptolemai*, *Taciti*, *Velleij*, conficitur & illud: malè *Silesias superiores*, *Quados* appellari, cum *Quados* consensu omnium Scriptorum *Suevica* & *Germanica* gens fuerit, quæ prius est extincta; at *Silesia* superiores, *Sarmatica* gens est, & colonia ducta *Slavorum*, vel *Polonorum*.

C A P U T X V I.

De duabus *Dalmatijs*; nulla fuit *Misnica*; nec *Dalmatia*, sed *Daleminzia*, vel *Dalamantia*. Malè *Croatia*, & *Dalmatia* confunduntur. *Misniæ* nomen non esse improvidè, aut per errorem impositum. *Crantzius* refellit. *Misnia*, & *Bohemia* nunquam fuit una *Provincia*; neque *Austa* *Civitas* *Bohemiæ* unquam pars *Misniæ* fuit. *Berkarum* illustrissima *Stirps* non habet ortum ex *Misnia*, neque *Perensteinij*; *Sanctus Adalbertus* in *Bohemia* natus, non in *Misnia*.

Alia est re-
go Dale-
minzia, alia
Dalmatia.

IX.

C. 16.

Væ decimo sexto Cap: adferuntur, omnia adversus Scriptorum omnium torrentem nituntur, sed proposito Authoris, quod initio Capitis XIV. allatum est, mirè conducunt, & congruunt. Duas ibi facit *Dalmatias*, alteram, quam ipse vocat *Illyricanam* (*Dalmatiæ Regnum*) alteram *Misnensem*, seu in *Misnia* sitam; ex hac *Misnensis* prodijisse *Slavos Bohemos* affirmat, non ex *Illyricana Dalmatia*; omnes ante se Scriptores errasse, qui decepti voce *Dalmatia*, *Illyricanam* acceperint, cum *Dalmatia Misnica* fuerit intelligenda. Hic disputat unde *Misnia* sit dicta, aut *Dalmatia Misnica*; ab aliquo, inquit, sciole, qui cum per errorem *Misnios Mysos esse putaverit*, consequenter penes illos *Dalmasas* esse dixit; novum paradoxum sequitur: *Misniam* & *Bohemiã* olim sub una Regione comprehensas esse, cuius rei evidens sit argumentum, quod

Austa vel *Usta* regia *Civitas* ad *Misniam* aliquando spectavit, pro qua defendenda *Misnij* adversus *Hussitas* Exercitum adduxerint A. C. 1426. quotempore à *Bohemis* ad *Austam* lunt casti. quædam nomina Arcium & Oppidorum adducit, *Bobemis* & *Misnjs* communia; unde (inquit) apparet ex hac *Dalmatia*, non ex altera, *Bohemorum* (quam ille vocat *Wandalorum*) gentem prodijisse. quot lineæ, tot ut modestissimè dicam *Paradoxa*! quæ sanè absque omni autoritate prolata, à nemine tolerari possunt, nisi qui unâ liturâ omnem memoriam Scriptorum extinguere & funditus delere, omnemq; antiquitati fidem semel auferre statuerit. Aio inprimis figmentum esse geminam *Dalmatiam*, unica tantum est: nam *Misnensis*, non *Dalmatia*, sed *Daleminzia*, aut *Dalamantia* *Witkindo* dicitur, nec unquam ab ullo authore quod sciam *Dalmasas Misnenses*, sed *Daleminzos*, aut *Dalamantos*, vel *Dalmanicos* appellatos inveniri; idque

que uno tantum vel altero saeculo ab Anno 800. usque ad 1000. & paulum ultra, ita *Ditmarus* & *Witkindus* eorum temporum Scriptores, ita *Meibomius*, *Fabricius*, *Dresserus*, *Cluverius*, *Cromerus*, omnesque eruditi sentiunt; fateor errore librariorum aliquando pro *Daleminzia Dalmatiam* in *Siffrido*, aut in *Abbate Urspergensis* reperiri, sed hunc errorem pridem *Meibomius*, *Pistorius*, *Fabricius* & *Freherus* correxerunt, ac docuerunt: *Daleminzia* esse legendum. Proferam hoc loco ex *Meibomio* plagulam: *Sigbertus* inquit, *Urspergensis*, & qui hos sequuntur, ex vocabulo ignoto *Dalmunciorum*, gravi errore fecerunt *Dalmatas*, quod neque *Crantzium*, neque *Cuspinianum* animadvertisse miror. Eadem profus habet *Fabricius*: *Urbs Misna condita est in regione, quae olim dicta Dalemincia, ut apparet e literis Joannis XIII. Pontificis, appellata à Boëmis Serbia, ut scribit Cosmas, à Slavis Lomacia, ut legitur in Ditmaro; antiquissimis nominibus Terfa Senonum, & Soraborum, quam Suevo olim inhabitaverunt; has terras ad Albim antiquitus coluisse Hermundurios, Suevo- rum portionem, testatur Strabo. Dalmantici tamen potius dicendi, quam Dalemicij: quod postremum Meibomius non probat. Præterea iidem Authores duo, & si qui sunt alij, qui *Dalmatiam* vocant, nunquam *Misnia* populos *Dalmatas*, sed *Daleminzios* semper appellant; unde quisque prudens intelligit subesse amanuensis errorem, & cum *Daleminzj* populi sint, *Daleminziam* quoque eorum provinciam appellatam fuisse. Alterum illud assertum: *Slavos ex Misnia Daleminziam in Bohemiam* venisse unius *Crantzij* & paucissimorum qui eum sequuntur, somnium est: qui cum *Vendos Vandalos* esse semel crediderit, & (ignorantiâ lingvæ nostræ) *Slavicam linguam* nihil aliud esse, quam corruptam *Germanicam* affirmârit, *Vandalosque* à *Maris Oceani* litoribus sese in *Pannoniam, Italiam*, ac reliquas Meri-*

dionales partes diffudisse legerit, (ut jam sæpius hoc libro dixisse memini) necessariâ quadam consecutione adstruere debuit, intermedias quoque regiones (*Misniam, Bohemiam, Moraviam &c.*) ab iisdem *Vandalis* populo impletas esse; sed quàm istud *de Vandalis falsum*, tam etiam hoc consecutarium: *Slavorum populos ex Vandalia in Bohemiam advenisse*; ut sciamus sine omni causa, sine autoritate Veterum, sine ratione hæc confingi, quæ traditioni & consensui universæ gentis *Polonæ, Bohemicae, & universim Slavonicae*, ac deinde omni antiquitati, & historicis nostris & Germanicis omnibus è diametro adversantur; adde quòd *Czechum & Lechum* non ex *Dalmatia*, sed ex *Croatia* (nè similitudine vocis deceptos putes) venisse plerique tradiderint; quod aliud longè est; duo enim diversa regna confunduntur: quippe post *Dalmatiam* campos (verba sunt *Chronici veteris*) aperitur *Isstria*, tum *alba Croatia*; inde à dictis campis *Dyrrhachium usquè, Croatia rubea, & versus montana à flumine Drina, trans flumen ipsum, usquè Macedoniam, Rasciam, & circa flumen, Bosniam* vocavère; *Rasciâq; & Bosnia* pro *Regni Croatia* regionibus habebantur; videantur *Tabulæ Geographicae Italix* (in cujus conspectu jacet *Dalmatia*) aut *Illyrici*, aut *Græciae*, aut *Ungariae*, aut *Turcarum Imperij*. Fingenda itaque erit huic Scriptori nova *Croatia in Misnia*, ut inde primordia *Bohemie* arcescantur, cum *Daleminzia* nomen, ut videmus, non subsistat. Et quamvis è *Dalmatia Czechum* venisse antiquitas diceret; Quis quæso ex ignota *Daleminzia* paucissimis cognita, *Dalmatiam* sibi finxisset? non enim ex nova *Daleminzia* verustissimum *Dalmatie* nomen, sed contra ex *Dalmatia Daleminzia* nomen verisimiliter (si alterutrum dicere oporteat) protulit. Quanquam secum ipse pugnat hic author: cum enim antè docuerit (quod tamen defendi non potest) *Marobodu-*

Czech è Croatia, nò ex Dalmatia venit.

Chron. Veti in sexta etate Mundi f. 171. in Europa.

Ex Misnia Czechus in has oras advenire non potuit.

Meibom. in Notis ad l. 1. Annal. Vitkindi. Fabric. l. 1. Annal. Urbis Misnae & in Origin. Saxon. l. 2. mit. in Heronico l.

Strabo lib. 7.

Crantzium clarissime refutat Cromerus l. 1. hist. Polon. c. 2. 3. & 6.

Slavica gentis Regem fuisse, & populares suos *Marcomannos* (utique ex *Moravia*) in *Bohemiã* transtulisse, atque ita in *Bohemia Slavica* gentem plantasse; quã ratione nunc dicere potest, ex *Misnia* & *Daleminzia* in *Bohemiã* *Slavos* venisse?

Misnenses unde dicti; ab ã Misnia.

Jam Origo nominis *Misnia* (quam per errorem scioli alicujus, *Mysia* loco appellatam docet) prorsus est inverisimilis; quis enim Sciolus tantã authoritate pollebat, ut integrã Provinciam, quod unus ipse vellet, tanquam Dictator, Nomen imponeret? *Crantzius* (quem hic Scriptor tantopere miratur, laudat, ac velis remisque lequitur) sibi ipsi adversatur: nam *Misnios* à flumine *Bohemix Misa*, *Saxones* verò ab eisdem *Bohemix* fluvio *Sazava* derivat: quòd videlicet ad hos fluvios degentes Populi ex *Bohemia*, illi *Misniam*, isti *Saxoniam* colonijs compleverint. Quàm igitur improbabile, *Misnios* ex *Misnia* sursum in *Bohemiã*, vicissim verò *Bohemos* à *Misa* & *Sazava* in *Misniam* & *Saxoniam* descendisse? hæc certè sibi non congruunt, & nullo vetusti alicujus authoris testimonio nituntur. *Saxones* unde appellati sint habes apud antiquissimum *Saxonix* Scriptorem *Witikingum*. Rectius *Dresserus* (Scriptor egregius, *Misnensium* rerum si quis unquam peritus, ejusdemque nationis) *Misnenses*, inquit, *Misa* fluvio infra arcem *Misnensem* delabente in *Albim*, nominati sunt ab Imperatore *Henrico Aucupe* *Ann. C. 928. eo in loco ubi oppidum Lupsur, & trajectus per Albim fuit: Cum enim devictis Venedis, qui Dalamanici dicebantur, & inter Salam ac Albim confidebant, Brandeburgum & Grünam infra Ilenburgum ad Muldam, in suam potestatem redegisset, arcem & Marchiam *Misa* condidit, quam Comiti *Wesimicommandavit*, ut perpetuum esset adversus hostes presidium. Ita compressis Venedis, *Hermannus* denuò hanc oram ad *Albim* frequentarunt, admixtis haud dubiè *Venedorum* reliquijs, qua illic re-*

Witik. l. i. Ann. Saxon.

Dress. l. 1. h. 1. p. 1. Misnia.

manferant. Hæc narratio cum ex omni parte verisimillima sit, facilè quis intelligit non *Mysos*, sed *Misnenses* regionis hujus incolas nuncupari. Habet Lector eruditus ex *Dressero*, compendio, quidquid de origine *Misnensium* latè scribi potuisset; eadem de Origine *Misnae Urbis*, *Fabricij* fuit sententia. In *Originibus*, inquit, legitur, *victos à Diterico I. Dalemynios & eorum regionem tum primum esse Misniam appellatam*. Hinc necesse est dicere, *Bohemiã* & *Misniam* unã gente comprehensas non fuisse: *Misnij* enim *Germani*, & *Germanicã* usi sunt utunturque lingvã; *Bohemi* post *Bojos* depulso, & *Marcomannos* aliò translato, *Slavicã*; *Misnij* Marchionibus suis parvè semper, *Bohemis* Ducibus suis, ac Regibus omnino diversis; & quamquam Regibus nostris, ut in *Annalibus Bohemicis*, & *Misnicis* legimus, pars aliqua *Misnix* à *Cæsaribus* donata sit, ex eo tamen minime sequitur, unã provinciã *Bohemos*, ac *Misnios* comprehensos esse, non secus ac nunc, cum sub *Bohemia Regno Silesiam, Moraviam* (olim etiam *Lusatiam*) comprehendimus, quæ omnes Provincix origine, juribus, legibus, Magistratibus cæterisque omnibus distinguuntur. De *Austa* quod obijcitur incitiã plenissimum est: *Sigismundus* enim Imperator & *Bohemia Rex*, ut omnes historici sciunt, & *Transactio* ipsa versatur in manibus, cum pecunia bello gerendo non suppeteret, *Duci Misnensi* quãdam *Bohemix* Civitates, *Austam, Commosovium, Pontum, Nymburgum* oppignoravit, triginta millibus sexagenis *Bohemicis* redimendas; quarum dux priores, eodem scè anno à *Bohemis* sunt receptæ; nunquam aliàs post hæc tempora *Austam* ad *Misnios* pertinuisse invenies, oppignoratio verò ipsa argumentum præbet, *Misnia Principes, Austa* veros Dominos non fuisse, adeoque *Austam* inter *Misnia Civitates* nullo pacto posse censeri. Ac sanè miror, cur

Bohemia, & *Misnia* nunquam una Provincia fuere.

Fabr. l. 1. in Ann. Urbis Misn. na.

Austa quã ratione ad *Misnix* Duces pervenit.

Fabric. l. 7. Orig. Saxon.

non antiquiorem Urbis *Austensis* oppignorationem (non hanc recentem An: 1425.) novus hic Scriptor attulerit: nam ex *Chronico Aula Regiæ* ad A. 1283. discimus: *Ottom Brandeburgico* Tutori suo, *Wenceslaum II.* ejus nominis Regem, non tantum *Austam*, sed & *Brixiam*, & arces *Dieczin* & *Bezdiezy* pro 20. vel (ut alij volunt) pro 60. millibus marcarum argenti) oppignorasse; at exinde, ut dixi, nullum potest probari Dominium.

X. De Familia *Rosensi* in *Misnia*, tam mira in hoc Manuscripto novi Authoris libro leguntur, ut omnem fidem exsuperent: *Przemyslum Stadicensem* Libusæ maritum ex stirpe *Rosensi* ortum, Principesque omnes ac Reges Bohemix ex illa stirpe *Rosarum* descendisse, & *Rosas* in Clypeis gestavisse (quod in sequentibus refellemus) *Boleslaum Dalmanziorum Principem*, qui suppetias *Henrico Aucupituli*, *Rosensem* itidem fuisse; *Odoacrem Herulorum Regem* in *Rosenbergica* familia natum, *Ursinos Rosenses* in Italiam intulisse; *Ursinos* ipsos sic ductos quod in familiam *Beringerorum* adoptati fuissent; ab his verò *Beringeris Berkas* & *Berensteinios* nostros descendere, qui unum tantum *Ursum* gestarint in Clypeo; at quam insigniter fallatur hic Scriptor cum de Illustribus Bohemix familijs agemus, liquebit; nunquam enim ab omni memoria, & nullo Scriptoris assentiente, *Berca* nostri *Ursum* gestarunt, & *Berensteinij* non *Ursum*, sed *Urum* cum aureo in naribus *Circulo* vel *Anulo* ferebant, ideoque Veteribus non *Berensteinij*, sed per *P* *Persteinij* vel *Prstenij* ab *Annulo* (qui nobis est *Prsten*) appellabantur; serò, primum ante Annos forsitan ce rura aut du-

centos proximos, appellationem Slavonicam *Prstenij* in *Pernsteinios* detorsere, ut ex *Paprocio*, aliisque *Stemniatographis* suo tempore & loco probabo. Sed ille prorsus intolerabilis, & genti nostræ nimium injuriosus est error, quo nobis *S. Adalbertus* eripitur, & *Misnias* indubiè fuisse assertitur, contra omnes omnino Scriptores etiam *S. Adalberto* coævus, quales erant, qui vitam *SS. Præfulis* scripsere, *Silvester P. 2.*, & alter *S. Adalberti* ipsius in *Cœnobio* *Condiscipulus* apud *Surium*, nec non vicini eorum temporum *Leo Ostiensis*, *S. Petrus Damiani* &c. ut nostros omnes, *Germanos* & *Polonos* Scriptores præteream, qui omnes unà cum *Cardinali Baronio*, *S. Adalbertum* in *Bohemia* natum affirmant, ejusque fratres *Libicij* in *Bohemia* ab Ethnicis peremptos testantur. At Scriptor novitius errorem accumulans erroribus, negat ullum in *Bohemia Libicium* inveniri, & apertè *Libicij* loco, vel *Lubecam* maritimam Urbem, vel aliud aliquod in *Misnia Libicium* substituit. Quid igitur toti antiquitati, quid *Cosma* vicino illorum temporum & alijs *Libicium*, & fluvium *Cydlinam* & *Templum Beatissimæ Virginis* disertè nominantibus (quæ omnia hodieq; unà cum Oppido ipso *Libicio* non procul *Podiebradio* supersunt, visuntur, & nos ipsi vidimus) quid ipsi Sanctissimo Præfule *Adalberto*, qui in *Victoria Sobieslai* adversus *Cæsarem Lotharium Vexillum* Patris sui Slavonici ex *Libicensi* Ecclesia in *Bohemia* afferri jussit ad prælium, quid omnibus nostris Historicis respondebit: nolo tam sædam hallucinationem refellere, nè quid suspicionis certæ veritati ipsa aspergat refutatio.

Paproc. in Speculo Aler. 1283.

S. Adalbertum in Bohemia natum defendimus.

C. 14

C. 5. Vandalo boh. & C. 18.

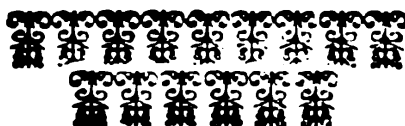
Errores alij Scriptoris novi.

C. 19.

C. 19.

C. 20. & C. 6.

C. 22.

CAPUT XVII.

Czechorum Bohemorum à Czechodenominatio brevissimè defenditur. Adferuntur novæ Novi Scriptoris de Origine nostræ Gentis sententiæ; videlicet: Czechum & Lechum imaginarios & fabulosos esse; si veri sunt, vixisse circa A. C. 814. Neklanum Ducem Bohemiæ, ipsum fuisse Czechum; Przemyslum Stadicensem Libullæ maritum Odoacrem Herulorum Regem fuisse, qui Romam occupârit; Stadicium esse Arcem Statz in Austria; eundem Przemyslum ex stirpe Rosenbergensis Misniaca ortum, & omnes Bohemiæ Reges ex Misnia & stirpe Rosensi descendisse, & Rosam gestasse in Clypeis; aliâque hujusmodi pronunciata contra omnium omnino Scriptorum torrentem.

Czechii cur
à Czecho
dicti.

Majores nostros à Czecho, Czechitas, sese aut Czechos appellare solitos, atque etiam hodie appellari, nemo unus est qui nesciat: seu quòd à Czecho Duce primitus indicti in Bohemiam sumus, seu quòd Czechus primus apud nos regnârit, seu quòd adducto novo Slavorum in Bohemiam populo, Veteres, Novosque colonos Imperio conjunxerit, amantissimus subditorum, & æquè ab ijs amatus; quo merito gens universa charissimi Ducis nomen assumerit, Czech enim quisque dici patriâ voce gaudet, hoc sese nomine jactat, hoc magnificè gloriatur. Et sanè genti novæ novum aliquod nomen necessarium fuit, ut à Boijs (qui ex Gallia venerant) Bohemiam olim incolentibus discerneret; itaque sub Czechorum, aut Czechitarum appellatione à prima gentis origine ad hæc usquè tempora, nullo litere movente, continebamur; repertus est tandem (ut antè dixi) qui Czechus ipse, sed origine Misnius, appellationem hanc à Czecho ortam oppugnaret, novumque nomen inderet (vide monstrum verbi!) Wandalobohemorum, quam vocem in nullo unquam Scriptore inventam, neque fando auditam, pri-

mus ipse confinxit; sed hæc jam satis refutata mittamus. Neque unum illud nomen dedisse contentus (ut fecunditatem inventionis in historia possis noscere) Herulos deinde fecit ex nobis, & Przemyslum Stadicensem Bohemia Principem, Odoacrem Herulorum & Italiae Regem creavit. Non opus clamores tollere, res enim vel proposita, velut turris aut paries, ad perpendiculum non exactus, sponte concidat necesse est; sententiam igitur novitij Scriptoris (historiam sine ulla Veterum autoritate, solo ingenio, velut poëma conderet, scribentis) adferamus. Czech si quis unquam fuit (vellet hic author, ut apparet, Czechum nullum fuisse dicere, ideo sæpe Czechum imaginatum barbarè vocat, & Lechum fratrem ejus fabulosè nuncupatum, postea tamen quasi victus universæ gentis consensu, quaesivit, cui aptè hoc nomen tribueret: Czechus inquit, si quando in has oras advênit, non ex Illyricana Dalmatia, sed ex Misnensi venisse censendus est; ignarus aliquis pro Dalmatia Dalmatiam accepit; unicum pro re tanta Scriptoris adducit, eumque innumeris alijs scitentem erroribus (ut notum est) Cranzium, qui in Vandalia sua Bohemos irrideat, quòd se è Dalmatia ortos exi-

7. Prefat. &
P. 1. C. 5.

Nova de
Ducibus Cze-
cho & Le-
cho senten-
tia.

C. 16. & C. 17.

stiment, cum ipsi contra in *Dalmatia* am post A. C. 583. transferint. *Czechus*, & *Lechus* pergit, non suere propria viro-
rum nomina, sed agnomina tantum ab
Isthi duobus oppidis *Cenobris* & *Lecheis*
derivata (in hanc rem nulla ratio, nul-
la autoritas adfertur) *Czechus* & *Le-*
chus paulo ante Annum Christi 814. vi-
xere, cum enim *Reisnerus* affirmet: *Vt-*
sikindus Magnus Saxonia Ducem.
(quem *Carolus Magnus* bello vicit) se-
cundam uxorem habuisse *Svasavam*.
Czechus *Itrizecorum*, seu quod idem est
Bohemorum Ducis filiam, neque alius in
historijs nostris Czechus reperitur, &
Vtsikindus circa illa tempora vixerit,
hoc probato consequens est: *Czechum*
ojusa, fratrem *Lechum* paulo ante An. C.
824. (nota C. 17. ponit annum 780.)
vixisse; idq. ex eo confirmatur maximè,
quod *Bohemi* nunquam ante *Caroli Ma-*
gni Imperium (qui ab anno 768. usq. ad
814. regnavit) *Czechita*, aut *Czechus* ab
nullo *Scriptore nominati leguntur*. Ita-
que & *Lechus* ille *Bohemorum*, in bello
adversus *Carolum*, ductor, sine dubio
frater *Czechus* fuit. Porro cum *Czechus*
ille, *Bohemia Ducis titulum habeat*, ac
circa An. C. 814. *Neklam Bohemia im-*
peris aris, verisimile omnino haberi de-
bet, *Neklamum Bohemia Ducem* alio no-
mine *Czechum* appellatum, eundemq.
omnino hominem fuisse; sed in hoc po-
stremo *Novitius* hic *Author* sibi non
satis constat, cum enim ante Cap. 5.
dixerit, suspicari se: *Czechos* & *Lechos*
in bello contra *Carolum Magnum*,
per tesseram militarem nuncupatos,
tum primùm hoc nomen accepisse; si
Czechus seu *Neklam Bohemiae* impera-
vit, ab eò *Czechusa* dici poterant *Bohe-*
mi, nec opus erit ad tesseram milita-
rem confugere.

Odoacer I-
taliz Rex
nō fuit Prze-
myslus Sta-
dicensis.

Jam ex hoc uno ingenti errore in
alium ut sit, longè etiam graviorem
Scriptor noster delatus est, cum ex
Przemyslo *Bohemiae Principe* *Stadi-*
centi Libussa marito *Odoacrem Italia*
Regem, *Primus* sine ulla autoritate
tentavit efficere; omnem decumant

hujus erroris apparatus evolam bre-
vissimè: Principiò Cap. 3. certum &
fixum esse vult: *Przemyslum* *Stadi-*
centem Bohemiae Principem, fuisse a-
liquem *Dynastam illustrem Misnia*.
Hoc loco (qua autoritate destitui-
tur) ratione adfert unicam, quod *Prin-*
cipes Bohemia olim aliquas habuerint
in *Misnia* ditiones, sine dubio à *Prze-*
myslo suis successoribus *Bohemiae Prin-*
cipibus hæreditate relictas. Nec mi-
nus indubitatum, & certum facit: *He-*
rnulos Slavica gentem fuisse, & in *An-*
stria inferiore habitasse (istud ab eo
nullo argumento usquam, aut testi-
monio probatum invèni) eisdem *He-*
rnulos cum *Vandalis* Cap. 18. confun-
dit, qui olim *Pomerania* incolentes à
fluvio quodam *Pan*, *Pani* seu *Hernuli* di-
cti sint, posteaque nomen dedisse *Pa-*
nomia.

Item persuasissimum sibi esse: *Otto-*
karum seu *Odoacrum* etsi aliàs *Regem*
Herulorum, ex *Rosenbergica* stirpe in
Misnia prodijisse, qui An. 476. *Italiam*,
& *Urbem Romanam* occupavit, ibique
Roma, suæ stirpis vestigia reliquerit,
gentem clarissimam *Ursinorum*; id an-
te ipsum sensisse *Petrum Albinum*; ad-
ducit etiam pro hac sententia *Blon-*
dum & *Crantzium*; sed omnes hi tres
tam dubiè ea de re loquuntur, ut in-
terpretatione, & ratiocinatione opus
sit, si velis eos in hanc sententiam de-
torquere, ut jam dixi. *Bobuslai* *Lob-*
kovicij verò, quam pro se allegat, au-
thoritas, ad rem propositam minimè
pertinet, cum id quod de *Ottogaro V.*
Bohemiae Rege *Bobuslaus* scribit: eum
scilicet gloriari solitum: quod *Regni*
suu limites ab *Adria* usque ad *Oceanum*
in *Prussia* protulisset, & ut ajunt *Sa-*
cra Litera, *dominaretur à mari usque*
ad mare (quam *Regis Ottogari* vocem
referunt plurimi *Scriptores*) iste de *O-*
doacre Herulorum Rege interpretan-
dam necessariò existimet, cum nullus
verius & justius istud dicere & gloriari
potuerit, inquit, quàm *Odoacer Rex Ita-*
liae & *Herulorum*. Tum conatur osten-
dere

C. 18.

C. 6. & C. 10.

Negamus
Herulos Sla-
vicam fuisse
gentem.

C. 18.

Odoacer
Herulorū
Rex an Ro-
senfi stirpe
sit ortus.

C. 20.

Hegst. Debes
v. m. Strandy
Campan. &c.

dere *Przemyslum* (ut quidam Scriptores docuerant) rusticum non fuisse, & *Stadicium* (quod *Przemyslo* historici tribuunt in Bohemia, velut sedem natalem) esse sine dubio arcem in *Austria* sitam *Starz* nomine (ille de suo addit: ante fortè vocatam esse *Staditz*) unde *Breineri* (quod ad propositum nihil omnino facit) ejus Arcis possessores die *Edle Herren von Starz* appellantur; Ex his conjecturis denique confici *Przemyslum Stadicensem* Bohemiarum Principem ex familia *Rosenbergica* ortum, qui & in *Misnia* & in *Austria* plurimas terras ditione tenuerit, eundemque *Herulorum Regem* fuisse, & altero nomine *Odoacrem* appellatum: congruere ipsa tempora: nam novitè repertas quaedam Memorias affirmare *Przemyslum Stadicensem* Bohemiarum Principem obiisse circa An. C. 499. & circa ea tempora quoque *Odoacrem Herulorum* & *Italix Regem* è medio esse sublatum. Non procul ab hac sententia abluere *Petrum Albinum*, qui *Odoacrem Misniacum* fuisse suspiceretur, *Cranzium* verò dubitasse, & vel *Austriacum*, vel *Bohemum* ex conjectura affirmasse. Cum autem à *Przemyslo* certum sit omnes *Bohemia* Duces ac Reges descendere, & *Odoacrem*, seu *Przemyslum* ex *Rosenbergicis* fuisse & probabile, sequitur *Bohemia* Reges & Principes proculdubio ex *Stemmate Misnico Rosenbergicorum* & ipsos prodijisse; hinc aliquos ex Regibus nostris *Odoacres* seu *Ottogaros* appellatos vel eo nomine genus *Odoacri* profitentes; neque se dubitare, quin Veteres *Bohemia* Reges *Rosas* in Clypeo tulerint; id ap-

Reges Bohem

parere in *Brzeunoviensis Canonij* Fundatione, ubi in Sigillo tres *Rosae* conspiciantur, quæ S. *Adalberti* Fundatoris esse non possunt. (nam ille unam tantum *Rosam* ferebat, ut habet *Paprocimus*) reliquum esse, ut illæ *Rosae* tres ad *Boleslaum* Pium Bohemiarum Ducem pertineant. Hanc Regum nostrorum cum *Rosensibus* cognationem agnovisse tacitè *Wenceslaum VI.* Bohemiarum Regem cum *Jadisham* filiam *Rynaldo Ursino* in conjugem petenti dare non recusaret.

miæ Rosas in Clypeo tulisse nemo unquam dixit.

Haecenus tota illa fabulosa & poetice inventionis *Oeconomia*, quam ego multis Capitibus comprehensam, & non satis coherentem, ex varijs libri illius *Vandalobohemici* locis excerpti & ordinavi, ex qua illud conficitur tandem (quod artificiosè dissimulatur) Reges Bohemiarum ex *Misnia* ortum habuisse, & ab ea familia, quæ in *Misnia* *Rosas* gestat descendisse, adeoque familiam Scriptoris, quod ex ea Reges prodierint, regiam esse, & hac prerogativâ plerasque alias illustres familias dignitate exsuperare. Jam ad refutationem accedamus: duo principè affirmantur: primo de *Czecho* præposterum: eundem *Neklanum* vocatum; alterum *Odoacrem Herulorum* Regem *Przemyslum* fuisse *Libussæ* maritum, quod utrumque ita paradoxum (nè dicam magis) est, ut putem nemini unquam historicorum rem tam ridiculam in mentem venisse, ac si etiam venisset, quin continuo velut apertum errorem, judicio damnaret; à *Czecho* faciamus initium.

C A P U T XVIII.

Czechus non fuit Neklan Princeps Bohemiæ, neque esse potuit; quod Pauli Diaconi (qui ante Neklanum vixit) in-
 victo testimonio probatur. Czechi jam Anno C. 520. magna Gens;
 Romani Imperij Provincias ac nominatim Illyricum fatigant bellis:
 Slavi è Sarmatia primùm effusi in Dalmatiam (non Daleminziam) ex-
 inde Bojohemiam tenuerunt. Crantzij & Blondi nulla esse debet
 in rebus Bohemorum percensendis autoritas.

Drimum, quod in-
 torquebo telum, tam
 penetrabile & tam
 certum est, ut eo uni-
 versa illa Conjectura-
 rum Actus contigatur: Si Czechus Bo-
 hemix Princeps (à quo gens nostra ap-
 pellationem Czechorum, vel Czechita-
 rum accepit) unus & idem Princeps
 fuit cum Neklano; igitur Czecho seu
 Neklano apud nos circa An. C. 814.
 regnante, Czechita primùm dici cœ-
 perunt: hæc propositio quam adfero,
 ab illo ipso authore primùm est prola-
 ta, ut Capite superiore dixi, & rejici
 nullo pacto potest; at verò Czechita-
 rum nomen ex Historijs longè esse an-
 tiquius ostenditur; igitur etiam Cze-
 chum (à quo genti nomen) antiquio-
 rem esse oportebit, ac proinde non Ne-
 klanum, sed à Neklano diversum.
 Illud igitur, si demonstravero, vici. *Paulum*
Diaconum apud *Welferum* audia-
 mus: An. 595. *Thassilo Rex Bojorum*
 (ejus nominis primus, Thassilonis II.
 abavus) *Slavos graves perpetrando, & in-*
festos vicinos, bello aggreditur: quorum,
præter Zechorum nationem (quæ ali-
quando Sarmatiâ effusa Bojohemum te-
nuis) alia Quarentanorum, seu Caren-
tanorum Dalmaticis oris progressa, No-
rici partem ad Adriaticum sinum ver-
gentem insidens, Boicam premebat. Par-
tâ victoriâ, maximam omnis generis
pradam domum retulit. Audisne Zech-
chorum, vel Czechorum, ut nos scribi-
 mus, Nationem? Eadem habent de

hoc bello *Hermannus*, eadem *Sigebertus*,
 quamvis illi *Bebemantos, Bohemos*
 nostros appellent. Audiamus *Adelz-*
veitserum: hos qui à Thassilone devicti,
sunt Paulus Diaconus Slavos appellat;
 quos (Nota) *trans Istrum ortos, in Illy-*
ricum, aliasq. Romani Imperij Provinci-
as, Justiniani Imperatoris ævo (qui An.
 C. 527. Imperium auspicatus est) *irru-*
pisse Procopius & Ferrnandes memine-
runt. Ergo jam in tantum Slavi trans
 Danubium ad hanc partem nostram
 creverant, ut superato Danubio, pau-
 lò post An. 527. in Illyricum transfer-
 re bella possent? quid hoc *Pauli Dia-*
coni amplissimo testimonio evidenti-
 us esse potest? *Czechitas* nominat An.
 C. 595. amplius ducentis ante *Neklani*
 Principatum annis; nam inter om-
 nes constat, ipso etiam Novatore affir-
 mante: *Neklanum* circa An. C. 814.
Bohemia primùm imperitasse. Quo
 igitur pacto, si *Neklan* idem cum *Cze-*
cho fuit, ante *Czechum* *Czechita* sunt
 appellati? ac nè *Pauli Diaconi* autho-
 ritatem elevare, & in dubium revoca-
 re quæpiam possit, noveritis: ipsum
Paulum Diaconum ante *Neklanum* vi-
 xisse, & circa annum Christi 760. hi-
 storiam Longobardorum *Ticini* con-
 cinnasse, & longævum ætate, post An.
 774. ut ex *Leone Ostiensi* probat *Cesar*
Baronius, in Cænobio Cassinensi in Do-
 minio quievisse. Præter ea notari à
 Lectoribus meis cuperem: in primis
Paulum antiquissimum Scriptorem di-
 cere: *Zechitas* è *Sarmatia* advenisse,

non

Czechum
 non fuisse
 Neklanum
 DucemBo-
 hemix pro-
 batur.

Pauli Dia-
 cono autho-
 ritas facit
 pro nobis.

Paul. Diac. l.
q. C. 7. de ge-
stis Longobar-
Vel. l. 3. rer.
Boicar.
Monstr. in
Cosmog. l. 9.
C. 265.

Herman. &
Sigeb. in Chron.

Adalar. p. 11.
6. n. 15.

Procop. l. 1. de
bello Gothico.
Ferrnand. in
reb. Geticis.

Pauli Dia-
coni ætas
antiquior
Neklano.

Leo Ostiensis
Chron. Cassin.
l. 1. C. 17.

Baron. in An-
nal. Eccl. ad
A. C. 774.

Historica
demonstra-
tio de Cze-
chorum na-
tione.

non ex *Misnia*; deinde disertè nomi-
nare *Dalmatiam*, unde *Slavi* progressi
sint & oram ad *Hadriaticum* sinum ve-
xarint, non *Daleminziam*; deniq; jam
tunc ijs annis) etiam ante Annum
590.) magnam fuisse in ijs partibus
Slavicarum nationum potentiam, qui
premere potentissimos *Reges Bojorum*
auderent; & sub *Justiniano* post An.
C. 527. Romani Imperij Provincias
infestare; undè meritò *Zechorum* na-
tionem, & aliam *Carentanorum* appel-
lat; sanè intra paucos annos, nè intra
sæculum quidem, nationem aliquam
fundari, ac tantùm populi viribus au-
geri, & multiplicari posse existimo, ut
sub ipsum adventum, & primis initijs,
vicinos vexare, & tantum timorem
incutere possit, ut ad eam coercen-
dam bellum suscipere *Rex Tassilo* co-
geretur. Rectè igitur, ut in superio-
ribus ex *Cromero*, *Velfero*, & *Welesla-
vino* docuimus: *Czechi* in Bohemi-
am adventus longè priùs, & sæculis a-
liquot ante *Neklanum* ponendus est,
ac proinde *Neklanus à Czecho* necessa-
riò dividendus. Quid ad hoc *Pauli
Diaconi* testimonium Adversarius re-
spondere possit, equidem non video:
subtracto solo tota moles, quæ super
incumbit, concidat necesse est: *Chro-
nologia* omnis historiae *Lydius* quidam
est *Lapis*, cujus examen si malè histo-
ria sustinet, ex historia fabula, ex ob-
ryza veritate metallum adulteratum,
& aurum comicum esse agnoscitur.
Id quod in omnibus libris meis eadem
sententiâ, ac propè ijdem verbis jam
sæpius inculcavi. Videant Lectores,
quæ in fine Capituli noni, hoc ipso li-
bro de *Slavorum* nostrorum, & *Zechorum
in Slavoniam*, in *Carinthiam*, in
Illyricum) colonijs jam ante annum
Christi 600. deductis ex optimis Scri-
ptoribus, ac præcipuè *Bollando* nostro
recitavimus, quibus omnia hæc, quæ
novus author confinxit, confodiun-
tur, & prorsus jugulantur.

Traditio &
consensus

I I. Sed neque leve apud nos pon-
dus habere debet: totius Slavicae gentis

consensio, & à Majoribus relicta per
manus traditio; nullus unquam Ma-
jorum alio se nomine quàm *Czechum*
aut *Czechitam* jactavit; hunc genti
nostræ nomen dedisse, hunc in Bohe-
miam magnâ Nobilitate Slavicâ stipa-
tum, Virisque militaribus, qui ei So-
cij in victoria adversus Romanos fuis-
sent sequentibus, advenisse, hunc pri-
mum apud nos paternè prorsus impe-
rassè, & immortale ex eo nomen in
posteris omnibus & singulis (nam
Czechum se quisq; Bohemus appellat)
meruisse, pueri audiebamus. Ejus-
modi certè unius gentis, quid unius
dixi? omnium *Slavorum* (nam idem
Poloni, quorum eadem est origo, idem
Russi, *Mosci*, verbo: omnes qui *Lechos
Polonos* fraternam nobilium gentem
indigitant, & nos *Czechos* agnoscunt)
consensus repudiari non potest, nisi
gravissima & peremptoria, ut sic lo-
quar, adferantur documenta; at no-
ster hic Scriptor ultra conjecturas, at-
tulit nihil.

III. Jam si etiam spectanda Scrip-
torum autoritas est, quem obsecro
Novus Scriptor præter se ipsum tor-
renti tot Scriptorum opponet? ac si
etiam *Cranzium*, & *Blondum* habe-
ret in partibus (quorum verba ut ei
consentiant, interpretanda priùs sunt
ut sæpe dixi) tamen quid duo illi de
aliena republica, in qua minimum, ut
apparet, fuere curiosi, scribentes, lin-
guae nostræ ignari, sic ut *Slavos ex Ger-
manis ortos*, & *Slavicam ex Germanica
lingua natam* fabulentur (qui decu-
manus est error) ijdem plurimum ali-
orum errorum pridem convicti, ut
ostendit multis in locis *Meibomius*,
nosq; antè probavimus, quid, inquam
duo illi ad totam antiquitatem, & om-
nis ævi, etiam nostri, Scriptores? cu-
perem Lectores meos *Epitomen* no-
stram inspicere, ac potissimum Notas
in Libri I. C. 10. ubi nunc de *Czecho* &
Lecho, & eorum in has oras adventu
scribuntur, innumeris antiquissimo-
rum, aut alio nomine clarorum Scri-
ptorum

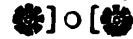
totius gen-
tis gravem
continet
probatione

Meibom: No-
ta ad l. 2. *Wit-
tikindi* & in
l. 3. cum *Cran-
zium* Corbeij
& *Fuldæ* com-
fundit.

Authoritas
Veterū Scri-
ptorum fa-
cit pro no-
bis.

ptorum testimonis, ita firmavimus, ut non impetrare, sed fidem forsitan exigere possimus. *Czechum & Lechum Palkava, Pius II. Dubravius, Hagecius, Cromerus, Velferius, Weleslavinus, Cuthenus, Stravsky*, omnes denique alij, Nostræ Genti *Authores & Duces* fecerunt; quis satis sanus sese ab hac regiâ Scriptorum omnium Veterum & novorum viâ, unius Scriptoris voce, &

conjecturis deduci patiatur? at quis non magis fabella cognoscitur, quam si examinetur per partes, singula ad examen rationis, & authoritatis vocabimus, altero abhinc Capite; nunc *Hagecium* ab eodem novo Scriptore injuriosè sæpius appellatum, & nullo suo merito vapulantem purgare & exculpate aggredior.

Animadversio in Caput XVIII. Libri II.

Paul: Diac: 1.
4. de gest: Lon-
gobard: C. 7.

Welfer: in Bo-
hem: l. 3.

Defensio
Welferi.

Multum in hoc Capite, ut par erat, tribusmodi Pauli Diaconi testimonio ex Longobardorum historia petito, quod ad verbum ita exscripsi, ut in Welferi Boicis inveneram, nihil dubitans optimâ fide citatum; at ecce cum jam præfens Liber ad Typum datus esset, ac typotheta in eo exprimendo sudaret, Pauli Diaconi historiam diu antè quasitam, in Bibliotheca SS. Patrum lætus invèni, ac prope locum à Welfero adductum inspexi. Res mira! nullum ibi Czechorum nomen, sed Slavorum tantum, cum quibus An. 595. Thassilo bellum gesserit, deprehendere licuit. Itaque nè Welfero V. Cl. fraudem aliquam impingamus (præsertim cum ejus nihil interesset fraudem aliquam ea in re, qua ad Bojorum historiam nihil attineret, commisceri) necessariò dicendum est: aut Welferum aliud Exemplar Pauli Diaconi, idque copiosiore stylo conscriptum habuisse, aut ejusdem Scriptoris sententiam à Welfero, clarioris gratiâ, paulò latius, & copiosius adductam & explicatam esse. Caterùm omnia congruunt, & ab alijs quoque Scriptoribus sic intellectum esse Paulum Diaconum, vel Adeltzeitter, cujus verba nuper attulimus, demonstrat, atque insuper ex eo validè satis probatur: quod Scriptores antiqui juxta ac novi, ut Procopius, Jornandes, Suidas, Hermannus, Sigebertus, ipsèque adeò Paulus Diaconus, tum ex recentioribus Blondus,

Crantzius, Bonfinius, Dresserus, Brunerus, Befoldus, Wohburgius, Adeltzeitter, Bollandus (quos in Capitis 9. sine adduxi) ac tandem omnes Ungarici Scriptores, & qui de Slavonia Ungarica egerunt, disertissimè doceant: Slavos ex Bohemia, colonias circa An. C. 526. in Illyricum dixisse, ac fundasse Slavoniam. Unde si post hæc tempora diu (ut novus ille Scriptor ponit An. C. 814.) Czechus primò in Bohemiam in auxilium sua gentis, cum nova Slavorum suorum multitudine & populo ascendisset, non apparet ratio, cur Czechum hætenus ignotum Bojohemi Slavici recipere voluerint, qui prægravante domi multitudine, suos ad nova regna fundanda foras mittebant? deinde qui fieri potuit, ut Gens Slavobohemorum vel ante Czechum sic multiplicari potuerit, ut maximas colonias in Illyricum deduceret, ut Exercitus conficeret, ut in medio hostium Provincias, quas populo priùs impleverat (puta Caranthiam, Dalmatiam, Slavoniam) armis propugnaret, ut potentissimum Francorum Regem Dagobertum, circa An. D. 637. ut Bollandus ostendit, gloriosissimè commisso nobilissimo prælio profligaret; ac paulò post tamen, nullo prælio, quod sciamus, atrita, nè quidem bello petita, tantum exhausti, & ad paucos redigi potuerit, ut à Czecho & ejus populo, nè penitus periret, defensionem petere, aut altro oblatam accipere cogereur?

Fam si primò post Annum C. 814.

(16)

Czechus lon-
gè ante An.
C. 814. in
Bohemiam
venit.

Ex Slavici
Bohemorū
potentia
Czechum
civis adve-
nisse proba-
tur.

Adeler: P. 1.
hist: Bojor: L.
6. n. 25.

loc. cit: C. 9.
in fine.

(*ut vult unus ille Scriptor, contra omnem torrentem Scriptorum*) in Bohemiam cum novo populo appulsi, sans aumque multitudine adduxit, ut priorem Slavorum gentem, ut ita dicam, devoravit, & in suum corpus, & nomen Czechitarum, converterit, estne factis credibile rem tantam in medio Germanix gestam, omnes Authores, Germanos, Francos, Saxones, jam aperta eo tempore Exercitiis Caroli M. & filiorum ejus Saxoniam & Bohemiam, silentio praeterituros fuisse? cur Hermannus Contractus, cur Anonymus S. Galli Monachus, cur Sigebertus, Regino, & qui Caroli M. & filiorum gesta persecuti sunt, & de rebus Bohemianorum & Marahensium seu Moravorum singulis prope annis jam ab A. C. 789. diligentissime faciunt mentionem, & bella omnia consignans, tam insperate per Czechum novo Populo auctos esse Bohemianos tacuerunt?

Tandem si Czech primò An. C. 814. in Bohemiam venit, quomodo Christianus de Skala Brzewnoviensis Monachus (in vita S. Ludmillæ quæ S. Adalberto Episcopo Prageni circa An. C. 990. dedicavit, qua in Epitome nostra excusa legitur, in qua primordia nostra gentis attingit) ignorare potuit, qua priore seculo gesta fuerunt? at Christianus (primus Bohemia Scriptor) maximum tempus intercessisse significat à Libussa Croci II. filia (qui omnium historicorum testimonio longo post Czechum tempore in Bohemia regnavit) usque ad Borzivoium primum Ducem Christianum, qui circa An. C. 850. (ut in Epitome probatum est) à S. Cyrillo sacris undis ablutus est. Audiamus Christiani verba: Posthæc invento quodam sagacissimo atque prudentissimo Viro (Przemyslo Stadicensi) responsione Pythonissæ (Libussam intelligit) Principem seu Governatorem sibi statuunt (Bohemi) vocitatum cognomine Przemysl, junctâ ei in Matrimonio memoratâ Pythonissâ Virgine; dehinc à suprâ memorato Principe ex sobole ejus Rectores

seu Duces imposuere sibi servientes dæmoniorum simulaoris, donec ad extremum dominatus ejusdem Regni pervenit ad unum ex iisdem Principibus ortum, vocatum Borzivoi &c. Videat quæso, prudens Lector, an hæc tam multa, tam exiguo tempore confici potuerint? videlicet: ut Czechus An. 814. adveniret, ut regnaret, ut post ejus mortem decennio vacaret Principatus, ut post Czechum Crocus I. post, Crocus II. Pater Libussa, deinde ipsa Libussa aliquamdiu sola, postea verò cum Conjuge Przemyslo aliquot annis imperaret, eaque mortuâ rursus viduus Przemyslus per complures annos gubernaret; tum ex ejus sobole non unus, sed plures Rectores ac Duces, donec ad extremum Dominatus perveniret ad Borzivoi (quem irrefragabiliter ex Annalibus Ecclesiasticis & ex ætate SS. Cyrilli & Methodij constat circa An. C. 850. Bohemix imperasse) hæc omnia consensu omnium Scriptorum probatissima, non unum saculum, sed plura tempora & sacula (praesertim si cum Scriptoribus nostris omnibus Undecim Duces Bohemix Ethnicos ante Borzivoium numeremus) necessariò requirunt; qua postea in fine Capituli XX. collatione Chronologica Bohemia & Polonia Ducum magis elucescent.

Maneat igitur Welferi Viri Clarissimi ex Paulo Diacono allata auctoritas inconcussa; maneat, quod alio loco Welferus, & ante eum Cromerus, & plerique meliores Scriptores probarunt, & ad Attilæ avum, vel etiam paulò citius, (ut Codicillus & Weleslavinus senserunt) Czechi adventus in Bohemiam referatur; modò tamen & illud semper maneat: plures Slavorum in has oras migrationes fuisse, & ad Venedicum finem, etiam ante Christum natum Venedos seu Slavos habitasse, ut ex Ptolemaeo constat) aded ut à Danubio usque ad Oceanum certas Regiones & Provincias (non enim omnes: nam & Wandalis & Thuringis & Saxonibus, & Herulis ac cæteris, suis affi-

loc. citati C.
2. & 9.

Multæ Scvæ
riæ Slavord
in has oras
migrationes
necessariò
admittendæ.

Ex silentio
authorum
idem probatur.

Ex narratio
ne Christi
ni valida cõ
jectura est
Czechum
citius adve
nisse.

Christum, in
vita S. Ludmil
la vult.

quandam est locus) Populi Slavorum occuparint. Ita nulla vis inferetur historiæ, suam Czecho & cæteris Bohemæ Ducibus semper tribuetur, denique conciliabuntur omnia; quo si Cze-

chum An. 814. primo venisse ponimus, necessario concident, & ipsa Principum nomina delebuntur, contra omnium Scriptorum torrentem, & sententiam.

C A P U T XIX.

Hagecij Annalium Bohemiæ conditoris multiplex, & iusta defensio. Hagecius sibi Czechum & Lechum non confinxit. Falsò Hagecio affingi plurima, quæ tantum abest ipse docuerit, ut etiam profus contraria tradiderit. Vinum tardè in Germaniam & Bohemiam allatum. Accusatio Hagecij in accusatorem retorquetur. Chronologiæ cura maxima historico esse debet. In migrationibus Gentium nostrarum tria maximè tempora observanda ei, qui historiæ Bohemorum prima fundamenta nosse cupit; Venedi in Septentrione quando & quibus fraudibus delati. Geronis Marchionis maleficia & injuria in Slavos.

um Scriptor noster, quicum mihi nunc negotium est, præter Hagecium paucos, imò veriùs nullos Patriæ historiæ Scriptores legerit (quod quam turpe sit, & errori proximum historiæ architectanti, prudentibus iudicandum relinquo) ab uno Hagecio, qui primùm sub Ferdinando I. Annales Bohemiæ scripsit, omnia de Czecho conficta existimat, hunc omnibus telis petit, qui fabulando pro more, ut loquitur, omnem Bohemiæ historiæ perverteris: adferamus in exemplum, quæ Hagecio imputet, hominiquè bene de historiæ nostræ merito defensionem aliquam comparemus. In Præfatione: Hagecius & historiæ omnes nostræ de Czecho & Lecho palmarisè hallucinantur; (alibi Czechum imaginatum & Lechum fabulosè nuncupatum appellat) jam in superioribus probatum est, non hallucinari; magnos duces secutus est Wenceslaus Hagecius. ut vel si errasset, honestari ejus error possit; at novi Scriptoris conjecturæ

sui ingenij auspicijs historiæ fingentis, quem habent, quo nitantur, authorem? cur in unum Hagecium invenitur, quod in Antiquissimis Authoribus repererat, describentem? fateatur igitur, aut Hagecium sine causa, & injuriosè à se peti, aut se Hagecio, nullum vetustiore legisse, aut calumniam, quam impingit Hagecio, in vetustiores convertat. Certè ante Hagecium, id est ante Ferdinandi I. tempora, Czechovvè & Zechisa natio nostra gaudebat appellari, ut nè tantillum quidem ad Czechi & Czechitarum nomen Hagecius contulerit.

Eodem C. 3. ait, confinxisse sibi Hagecium, qua de Bzovv seu Bzovv (quod nunc Mielnikum dicimus) scripsit. nam Bzovv vel Bzovv esse in Polonia, non in Bohemia; Patriam sine dubio Abrahami Bzovvj. De Polonico Bzovv nihil possum dicere; quod de Bzovio dicitur, vereor ut verum sit: potuit à stirpe Bzovius, non à patria nomen accipere; at quod Hagecius sibi id confinxerit, palmaris est in sacrum illum Scriptorum, & Boleslavi-
ensium

res secutus
oppugari
non potest.

Hagecius
omnes vetu-
stos Scripto-

In Originibus
Censuram de
Gartenstein.
C. 2. 3. 4. &
sq.

ensem Prapositum calumnia, cum eadem omnino de *Břovv*, & de *Mielniko* tradat *Christannus* in *vita S. Ludmilla S. Adalberto* nepot: suo dicata circa A. 990. cum agit de *Comite Slavibore S. Ludmilla* patre *Mielnicij Domino*, ex qua eadem stirpe prodire *Comites de Mielnik*, quod pridem ostendi. Eadem de *Břovv* & *Mielniko* apud *Cosmam* antiquissimum Scriptorem leguntur, eadem in *Pulkava* sub *Joanne Rege Caroli IV.* Patre scribente; eadem in *Dubravio*, eadem in *Silvio* & *Cuthemo* aliisque, *Hagecio* vetustioribus, quid igitur commeruit unus *Hagecius*?

Cap. 5. rursus peracerbè perstringit *Hagecium*, quòd non animadverso duarum Provinciarum discrimine, *Czechum Dalmatarum* Principem nuncuparit, & *Czechum* è *Dalmatia* Illyricana venisse, cum è *Dalemnia* id est *Misnensi Dalmatia* scribere debuisset. Nullus hic *Hagecij* error; scripsit is quod ante eum omnes *Poloni* & *Patry* Scriptores tradiderant, cur unus iste luceat, si communis omnium culpa fuit? deinde optimè id dici, nuper probavi, & nemo unus cum *Dalmatiam* nominari audit, *Misniam* unquam intelliget, sed *Dalmatiam* coronatam & regnum. Denique *Hagecius*, nè semel dixit, *Czechum* è *Dalmatia* venisse, sed ex *Croatia* (quod apud diligentès Scriptores diversum est) eodem igitur quem alteri impingit, errore novus Scriptor tenetur, qui *Croatiam* à *Dalmatia* non distinxerit.

In fine ejusdem Capituli 5. unum incessit probriis *Hagecium* & ignorantia puerilis inculcat in *Czecho*, quod tamen ante *Hagecium* omnes Scriptores, nullo prorsus excepto, fecerunt, quo innocenter *Hagecius* est secutus, exculatione, vel si errasset, dignus; taceo, quòd verum scripserit, neque possit nisi cum tota Antiquitate reprehendi.

Capite 14. vapulat *Hagecius*: quòd *Czechum* in historia sua, *Bohemiã* sic alloquentem induxerit: *Wjteg* &

me přesvatá! cum, inquit, *S. Vitus Bohemia* nondum esset illatus. Quid hoc tandem negotij est? an verbum *Wjcati*, nisi *S. Vitus* foret, *Bohemia* non haberet? certè Veteres, novique Scriptores vocem *Wjcati*, non à *S. Vito*, sed ab idolo *Swentowito*, cujus religio latè per omnes Septentrionales provincias eã tempestate fusa fuit, appellant; sed istud ipsum non tam certum est, neque mihi satis probatur, cum ex *Chronico Corbejensi* (quod vulgavit *Meibomius*) *Cænobio* illi primùm An. 822. 8. Cal. Septembris initium datum esse constet, & novæ *Corbejæ* etiam posterius.

Capite 17. rursus vellicatur *Hagecius*, quasi assereret *Czechum* primùm *Bohemia* fuisse cultorem; at alia *Hagecij* aliorumque mens fuit, sciuntque omnes *Bohemiã* à *Boijs* *Galliæ* populis nomen mutuari; disertè *Hagecius* Reges ipsos qui ante *Czechum* in *Bohemia* regnaverint, nomine quemq; suo appellat.

Similis oscitantia est in hujus Capituli fine: *Hagecium*, cum *Czecho Illyricano Dalmata*, *Przemyslum* & *Stadicensem* videri confundere; verba ipsa Scriptoris hujus recito. Admiratione defixus, hæsi, cum ista primùm legerem: quippe nihil alienius ejus historię obijci potuisset: *Czechum Hagecius* ex *Croatia* advenisse putat A. C. 644. at *Przemyslum* ab aratro ex *Stadicensi Villa* arcessitum An. 722. Duces diversos, ipsæ Ducum effigies in *Hageko* diversæ, satis ostendunt, verbum nullum addam.

Capite 19. *Ottogari* nomen (quòd totus *Ottoni* studeret) ab *Hagecio* confictum existimat; atqui non modò illam vocis originem coævus *Hagecio Dubravius Olomucensis* Episcopus, sed etiam *Cuthenus*, & longè antiquior *Pulkava*, pluresque alij retulerunt, ut *Hagecio* inventio illa nullo pacto tribui possit.

Capite 21. *Hagecius* reprehenditur, idque duabus ex causis: *Prima*, quòd *Bohemiã* cum *Czechus* ingrederetur *H 2*

Narratio de
Institutione
nova Corbeia
edita ab H.
Meibomio

Hagec. prefat.
ad Annales
suos.

Hagecio
aliº est Cze-
chus, alius
Przemyslº
Stadicensis.

Dubrav. l. 15.
hist. Boh.
Cuth. in Silva

De bohemi-
ca voce Wj-
cati.

vacuam

vacuam cultoribus repræsentet; *Secunda*: quòd *vini* usum, *Borziwoj* primi Ducis Christiani temporibus in *Bohemiâ* primùm inductum affirmârit. Respondemus pro *Hagecio*: nihil ab eo tale scriptum, imò contrarium: *raros enim incolas Bohemia Czecho* veniente fuisse dixit (quod est verissimum, & causam nuper attuli, cum de *Marcomannis* agerem) narratque ad *Czechum* venisse, qui referrent, habitari certis locis *Bohemiâ* à gente, quæ peregrinâ lingvâ utatur; inde natam vocem *Niemecz*, quasi *mutos* diceret &c. ibidem responsum etiam *Czechi* Ducis refert *Hagecius*; igitur à *Czecho* primùm habitata *Bohemiâ* non sensit *Hagecius*. De *Vino* Bohemis ad id tempus ignoto pura veritas est: tardè in *Germaniam* interiorem vitæ venere; à *Romanis* *Colony*s in *Germaniam* serò invecas, & primùm ad *Rhenum* *Domitiani* tempore (qui ab An: C. 83. usquè ad 98. rexit imperium) plantatas docet *Mylius*; suâ ætate caruisse *vino* *Germanos* *Tacitus* ostendit, cum potu ex hordeo, & frumento eos uti, & raros ac tantùm ripæ *Romanæ* proximos *vinum* *mercari* scribit; à *Rheno*, ac fortasse si lubet ex *Græciâ*, ut omnis humanitas, perinde *Vites* in *Pannoniam*, ac deinde ad *Moravos*, ab his ad nos propagatæ, colonias paulatim duxere.

Capite 23. Novum in *Hagecium* telum torquetur: *nagari illum*, quòd *Rosensium* Stirpem per *S. Adalberti* fratrem in *Poloniâ* illatam confinxerit, eum, inquit ex *Paprocio* constat plenam fuisse *Poloniâ* Proceribus *Rosarum*. In promptu responsio: plena fuit *Polonia* Proceribus *Rosarum*, postquam est per *S. Adalberti* fratrem illata Stirps, non antè; nam ante *Porcium* nullam in *Polonia* *Rosarum* Stirpem fuisse, ac nullam nominari posse, ex eodem *Paprocio* constat; ac miror *Paprocium* adversum *Hagecium* citari, qui disertè ex *Paprocio*, *Miechovio*, *Dlugoffio*, cæterisque *Polonia* Scriptoribus demonstrat:

omnes illas *Verustas* stirpes quæ in *Polonia* *Rosas* ferunt in clypeis, à *Porcio* & *Adalberti* fratre descendere, quod ipsimet *Rosarum* Proceres ultro concedunt; lege *R. P. Simonem Okolsky* Ordinis Prædicatorum de *Stemmatibus Polonia*, & vitam & mortem *R. P. Alberti Miechowsky S. J. Cracovia* recens vulgatam.

Hætenus accusatio, & defensio brevis *Hagecij*, quem etsi nos in *Chronologiam* peccantem, aliquando non sequamur, tamen in his, quæ allata sunt, innocenter accusari, & vapulare, neque (cujus insimulatur) finxisse, sed ex antiquis Scriptoribus accepisse, satis, ut reor luculentè demonstravimus. Certè in hac *Hagecij* accusatione illud præstitisse videtur hic Scriptor, quod alicubi *Tullius* dixit, quòdque in consuetudinè proverbij venit: *Navim perforare, in qua ipse navisges*; dum enim accusat *Hagecium*, se accusat, & incredibiliter sese licentiosum (nam audacem nolo dicere) ostendit, quòd nullo præterea lecto patrio auctore ad *Wandalobohemia* historiam scribendam, & ad omnes *Bohemia*, *Polonia*, & totius *Slavonica* gentis Scriptores palmaris, ut loquitur, errantes emendandos, accedere non dubitaverit.

Hoc unicum & postremum adicio in his tam varijs, tam antiquis, tam diversarum Gentium migrationibus, quas hoc & proximis Capitibus attulimus, ut *Bojorum*, *Vandalorum*, *Marcomannorum*, *Herulorum*, *Penedorum*, *Slavorum*, *Gothorum*, *Hunnorum*, & si qui sunt alij, ut discrepantes Authorum sententiæ concilientur, summam semper (quando istuc fieri & observari potest) habendam *Chronologiæ* & *Temporum* rationem; hæc unica *Cynosura* est, hæc libella, & virgula quædam divina, quâ æquantur & componuntur omnia: Tria maxime tempora (quod hoc loco rursus repeto) memoriâ tenenda sunt: Antè *Christi* Servatoris adventum *Boj* in *Bohemiâ* habitabant; *Slavi* sub *Sarmata-*

Chronologica fundamenta spectanda in historia *Bohemorum*.

Capitulum

Hagec. præfat. ad suos Annales.

Hagec. in Annot. ad C. 657.

De *Vino* tardius in has oras invecas.

Mylius in libro Philosoph. C. de *Vite*. *Tacit.* in comment. de *Germaniâ*.

De *Rosarum* familijs in *Polonia*.

vno nomine ad Paludem Maosidem, non procul ab his Hunni; ac Vandali, alique Germaniæ populi ab Ostio Vistulae versus Mare Balticum; tum alij populi Slavorum, Venedorum ad Venedicum Sinum, ut ex Ptolemao diximus (sive isti à palude Maosica processerint, sive contra à Venedico sinu ad Maosidē migrarint, quod non æquè exploratum est) Septentrionalia Maris littora obtinebant; Marcomanni Moraviam, & Bohemiam, ripamque Danubij, Quadi, Moravia & Silesia partem; Hermunduri Misniam & Bohemia septentrionalis partem; Heruli Megalopolitanam provinciam insidebant, omnes hi populi (præter Venedos & Slavos) Germani, & Germanicâ lingvâ utentes. Successit paulò post tempus Migrationum novarum & variarum: Vandali, Gothi, Alani &c. desertis terris suis, intravere Galliam, Hispaniam, Africam, Italiam &c. Septentrionales verò terras desertas, (certum tempus defectu historix dicere & definire non possumus) Slavica Sarmatarum nationes (sive rectâ ex Sarmatia, quod probabile est, sive per Croatiam, quæ tum Illyrici pars erat, processerint, sive à sinu Venedico sese extenderint) occupavere! occupatis jam his terris tertia Slavorum migratio admittenda est, eaque Vetusti Authoris, qui de Conversione Carenthanorum circa An. D. 854. scripsit, testimonio confirmatur, verba ejus sunt: Post Annos Nativitatis Domini 377. & amplius, Hunni ex sedibus suis in Aquilonis parte Danubij, & in desertis locis habitantes, transfretantes Romanos expulerunt & Gothos, atq; Gepidas. Tunc verò Slavi post Hunnos inde expulsos venientes, ceperunt istis partibus Danubiam diversas regiones inhabitare &c. vide rursus novam Slavica gentis migrationem non ab Oceano, sed ab Aquilonari parte Danubij ascendentium, ut jam minùs incredibiles priores illi, de quibus modò diximus, videantur. Porro in hac tertia Migratione Hunni

primum Gothorum reliquijs loco depulsis in Pannonias, postea Astilâ duce in Italiam irruerunt, Slavis novis Hunnos sequentibus, & propius ad Nos accedentibus. Tanta verò inundationes Slavorum ut ita loquar, in Septentrionalem Germaniam tribus hisce Migrationibus factæ sunt, ut præter Illyricum, Moraviam, Bohemiam, quidquid vacuum fuit, & à Danubio, Vistulâ, Albi ad Septentriones porrigitur, Slavorum populi impleverint; Slavi erant, suâ, non Germanicâ lingvâ utentes, & quia in Septentrionalibus terris olim Vandali (Germani) habitabant (ut Czechi quoque à Boijs) sic Slavistarum Regionum, à prioribus cultoribus Vandali ceperunt appellari, præsertim quòd nativum ipsorum nomen Venedi, vel Vendi, Veneti, Henedi, &c. à nomine Vandalarum non procul abluderet. Ita aucti Slavi, Ducibus sese quàm plurimis divisere (constat aliquando triginta Slavorum Ducibus uno tempore populis illis Slavicis in Septentrione præfuisse) addita etiam nomina sunt populis Hevellorum, Obotritarum, Tolenzorum, Glomaciorum seu Dalemincorum, Pulzorum, Redariarum, Ucrorum (qui Ucraina Marchiæ nomen dedere) & innumera alia, quæ Meibomius & Dresserus enumerant. Idem Slavi in his tribus migrationibus condidere Urbes pulcerrimas, Bremam, Vinezam, Rostochinum, Sestimum &c. quæ Slavorum gesta in Pomerania, Marchia, Mechlburgo, terrisque illis, tum Miechovius, tum Cromerus, sed omnium accuratissimè Helmoldus, & Adamus Bremensis, ac in Wandalia sua & Metropoli Albertus Crantzius & H. Musius in Germaniâ persequuntur, plurimis Urbibus earum regionum Slavicè nominatis.

Hactenus pacificè Venedi sedebant, nullo propè nisi Danis hostibus pacem inquietantibus usquè ad Henricum cognomento Aucupem; hic Slavos non omnes, sed astutè paucos primùm deinde alios atque alios oppugnavit, sibi

Annot. in Gr.
 77.

Cromer. l. 1.
 hist. Polon. C.
 156

Summarium
 Slavicarum
 Migrationum.

Author Anonymus de Conversione Carenthanorum quod Marquart. Fraber.

Annot. in l.
 3. Pitsibodk.

Witik. l. 7. &
l. 2.

Slavi à quo
primùm op
pugnari coe
pti.

In Notis ad l.
2. Witikundi.

Fabric. in An
nualibus Urbis
Misne l. 1. &
in Origio. Sa
xon. l. 2.

Weleslav. ad
28. Junii in
Calend. hist.
Chron. Mans
feld. C. 142.
& C. 164.

Fabric. l. 2. O
rigen. Saxon.

Crom. in hist.
Polon.

Spondan in
Annal. Eccl.
ad A. 1228.
N. 12.

Slavorum
Populi in
Saxonia ex
tincti.

que subjecit. Uno in bello *Henrici* adversus *Slavos Rbedarios* gesto, ducen-
sa Slavorum millia peremta *Witikin-*
du, qui ex *proxima Saxonia* hæc vide-
bat, affirmat. Idem fecere *Othones*
ac reliqui è *Saxonica Domo* *Casares*,
idem alij vicini Principes, & *Germa-*
nix populi, ac præcipuè *Gero Marchio*
triginta *Slavorum* *Regulis* ad convivi-
um, vocatis, & turpi dolo circumven-
tis & necatis (unde illi veteres *Rhyth-*
mi apud *Meibomium* de *Gerone*:

*Zu Lauffnis erster Fürst war ich,
Dreißig Wendisch Heren tödte ich*)
sed iustas fraudis lux pœnas dedit *Ulri-*
co *Bohemix* Principi, An. 1015. quia-
perto *Marte* (non *ficarij* instar) com-
misso *prælio*, *Geronem* manu suâ inter-
fecit, *Slavisq;* popularibus suis, ab illo
turpiter necatis, ejus sanguine parent-
avit, rectè *Martem Ultorem* agnosce-
res. Quamquam an idem ille *Gero* fu-
erit, dubium me reddit *Chronicon-*
Mansfeldense apud *Weleslavinum*,
quod duos *Gerones* *Marchiones* *Lusatia*
nominat, priorem qui An. 965. deces-
serit nullâ prole superstite relicta, alte-
rum qui ab *Ulrico* occisus sit An. 1015.
una cum filio, quod peritioribus, &
in historia *Saxonia* versatis dijudican-
dum relinquo. *Geronem* *Fabricius*
primùm accusat, postea rursus excu-
sat; astu tamen *Geronis* factos esse *Slavos*
tributarios ait, easque fraudes ex-
plicat; denique fatali inclinatione om-
nes *Vendici* (vel populari errore
Wandalici) Principes deleti, ac popu-
lus *Slavorum* simplex, hostiû qui suc-
cesserunt artibus (ut loquitur *Crome-*
rus) oppressus, servitutis jugû accepit,
de qua re est insignis querela *Gallici*
Antistitis *Henrici Spondani*. Consu-
latur etiam *Dresseri* *Isagoge* historica,
qui omnium disertissimè, & diligen-
tissimè *Slavorum* *venetorum* & *Obotri-*
tarum cruentos interitus, & totum
gentis tantæ excidium explicuit; ne-
que modò *Saxones*, & *Misnios* & *Thu-*
ringos ad *Slavos* extingvendos conspi-
xisse in. eniq; sed *Hollandos* quoque,

& *Flandros* adjuviffe; qua de re *Dres-*
serus hæc habet: *Albertus Ursus* (ex
familia Principum *Anhaltinorum*) A.
C. : 142. factus est *Marchio* *Brandebur-*
gensis, qui cum *Sorabis* ad *Albim* in *Mar-*
chia *Brandeburgensi* & *Saxonia* *superio-*
re de omnibus fortunis dimicavit; *Prze-*
mislaus autem *Obotritarum* *Regulus* qui
Marchiam tenebat, hunc *Albertum* he-
redem instituit. Ab hoc condita, vel
instaurata sunt *Urbes* *Berlinum*, *Berna-*
rum & alia; à *coloniis* verò novus *Fland-*
ris & *Hollandis*, quos, expulsis *Henetis*,
prope *Misnenses* & *Hercynios* ad *Albim*
& *Havelum* collocavit, appellationes op-
pidorum *Cameraci*, *Neomagi*, *Bruga* cir-
ca *Wittebergam* sunt nata. *Pomera-*
nia, serius paululum *Germaniæ* cessit An-
no scilicet 1222. *Bogislaus* II. *Stetinem-*
sum primo *Duce* extimèto, tum domitè
Slavi & *Wisiti*, linguæque eorum &
mores deleti, & *Saxones* (verba *Dres-*
seri refero) proijs in *Pomeraniam* infu-
si. Atque ita *Slavi* *dominatu* dejecti
omnes illas *Septentrionales* plagas
succeedentibus *Germanis* amisere;
idem ante 400. accidit *Silesiæ*, idem
alijs accidet si quando *exteriorum*
multitudine prægraventur. Non
dubia tamen *Slavi* *habitationis* suæ ad
mare *Balshicum* *monimenta* relique-
runt, & quædam *gloriæ* suæ *trophæa*
fixerunt: hinc *Pomeranorum* *Warsi-*
slai, (seu *Wratislai*) *Svvan* *antipolci*, *So-*
bieslai, *Radiborij*, & qui postremus *Du-*
cum *Stetini* fuit nostrâ *memoriâ* *Bogi-*
slaus, in *Mechiburg* *Primislai* (unde
Prinslavix in *Marchia* nomen) *Pribi-*
slai, *Mieczislai*, *Miestevonij* &c. sed de
his alius erit scribendi locus, cum *Pie-*
tatem *Slavica* *gentis*, *liberalitatem* in-
sacris, & quendam *Magnificentia* *Ge-*
niium pluribus exemplis adstruemus.

Hæc igitur, ut dixi, tria tempora.
Curiosis Lectoribus observanda sunt,
alioquin chaos tam involutum in hi-
storicis, legentibus occurret, ut expli-
care, & quid tenendum sit, scire non
possint; valet enim in historijs illud
Juris *Consultorum*: *distinguenda esse*
sempo-

Dre
Ma
det.
cip.
in A
un
cob.
nia.
Cra
Wan
in J

Not

semper, ut concordentur jura, videlicet, ut tam variaz & in speciem contraria Scriptorum concilientur sententia. Omnia quæ modò attuli, si id nunc ageretur, probatissimorum Authorum testimonijs firmari possent; sed mihi propositum non fuit, de Sla-

vi generationem scribere; quanquam facile animadvertent Lectores, hæc quæ dixi modò, probatis Scriptoribus, quos citavi, quosque adhuc in sequentibus adducam, congruere.

C A P U T XX.

Quidam historici Errores iterum decussi. Fundatur Regnum Slavicum Dalmatarum. Somniant qui Czech & Lechi nomina ab oppidis duobus Græciæ Cenchreis & Lecheis deducunt. Expenditur nomen Itzicescorum. Svvatávva Witikindi Conjux Lechi Principis Filia. Series Veterum Bohemiæ Principum. Piaſciji historia.

Romiseram duodevicesimi Capitis sine, particulatim seu per partes recitaturú me & brevissimè refutaturum hallucinationes novi illius, & incerti Scriptoris; elucescet hac ratione magis opinionum inanitas, & refutationibus oppositis evanesceat.

Czechum & Lechum è Daleminzia (quæ regio inter *Albim & Chemnicum* jacet, ut ait *Ditmarus*) seu ex *Misnia* venisse, non ex *Ilyrico* aut *Dalmatia*, scripsit nuperus Author, ut jam toties dixi. Quàm hoc audacter asseritur ab illo, tam prudenter & pudenter (quia cum autoritate omnis ævi) negatur à nobis; non opus est quenquam nominare, stant pro nobis omnes omnino, Veteres, Novi, Patrij non patrij, Sacri, & profani Scriptores & quisquis unquam historiam nostram attigit.

pri. Sunt fateor egregij Scriptores, qui
Slavi *Slavos* statim è *Sarmatia* in has oras venisse suspicantur (in quam sententiam *Cromerus*, & à *Sudetis* inclinant) neq; ego multum repugnaverim id primitus factum (ut primis hujus Libri Capitibus docui) iidem tamen conce-

dunt fieri potuisse (quod disertè *Cromerus* admittit) ut postea ex *Croatia*, ad populares suos in *Bohemiâ Czech*, & *Lech* advenerint; sed nullus Scriptorum *Misniam*, aut *Daleminziam* nominavit. Certum & illud est: Si *Slavorum* gens ex *Sarmatia* in has terras rectâ advênit, illis migrantibus, *Poloniam*, *Silesiam*, *Moraviam*, *Bohemiâ* longè priùs quàm *Misniam* occurrisset. Quid igitur obstat, quò minùs, ut tota sensit Antiquitas, & nos sentiamus? sed *Crantzius* Bohemos post A. C. 583. in *Dalmatiam è Bohemia* transisse scripsit: quid istud ad rem facit? scio *Slavos Bohemos Dalmatiam* (vel *Slavoniam* rectiùs) fundasse, ante An. C. 600. armis occupasse, Populo implevisse, vicinasque regiones *Italia ad Forutilium* multum ac diu vexasse, ut tradit *Sigonius*; at inde nihil ad summam conficitur; quin patescet potius antiquiorem esse apud nos *Slavorum* originem: utpote qui jam Anno 583. imò & maturiùs, ut Capite IX. probavimus, colonias ex *Bohemia* deducere, armatos Exercitus in hosticum tam procul mittere, ac regiones vastissimas occupare potuerint; quàm sæpe videmus & vidimus, rebus cum

Crom. in fine libri 7. hist. Polon.

Sigon. de regno Italia l. 2. A. C. 640. 6705.

Slavi priùs advenère in has terras, quàm existiment *Hæciani*

tempo-

tempore mutatis, homines priora sua vota damnare! quid si ad defensionem Veteris Patriæ vocati è *Bohemia in Illyricum* properarunt, ad Veteres Socios, Amicos, & fratres? erant tum tempora, cum avium æstivarum more, jam huc, jam illuc, terræ melioris amore, aliisque de causis, contenderent Populi, ut ex *Wolfgangi Lazij* Libris datur satis intelligi. Quò non deductæ sunt olim colonix Romanorum? quot suppetunt exempla eo sæculo ad primas, secundas, ac tertias sedes remigrantium Populorum? vidè quæ Capitis noni sine attulimus.

Czech & Lech non fuere propria nomina, sed agnomina. Unde istud quæso probari poterit? equidem susque deque rem habeo; at illi res hæc non vana est visa: nimirum viam sibi Author munire voluit, ut verisimilius ex *Czecho Neklannum* faceret. quem igitur ex *Lecho* faciet, quem intactum præterivit? rarò certè, illo rudi sæculo præsertim in Gente nostra præter nomen, agnomen aut cognomen inveniet.

Czechi & Lechi nomina, à duobus opidis Isthmi Cenchreis & Lecheis derivata videntur. Dicam cum Plauto: *ait se obligasse crus fractum Æsculapio; Apollini autem brachium.* Quomodo hæc ex tam remoto & intimâ Græcia nomina accepere? ac si ex *Illyrico Czebus & Lechus* venisset, propiores saltem *Isthmo Corinthiaco* erant futuri, nunc, cum ille *Czechum* ex *Misnia* in *Bohemiâ* ascendisse confirmet, an probabiliter satis hæc affirmantur, ipse viderit; hæc certè ipsa nomina etiam Eruditissimi hodiè que ignorant.

Czebus & Lechus Polonæ & Bobemæ gentis authores paulò ante A. C. 814. vixere. Nè unus quidem Scriptorum poterit adduci, qui istud hætenus docuerit, nè illo quidem sæculo tradunt vixisse; qui tardissimè *Czechum* in *Bohemiâ* advenisse ponunt, Annum Christi 644. opinantur, qui citissimè

An. 278. alij omnes mediâ gradiuntur viâ, & inter 300. vel 400. & 644. divinant; vide *Cromerum*, & quos in Epitome historica nominavimus. At *Reusnerus* affirmat *Wisikindum Swaravam Czechis Itzicescorum filium* in conjugio habuisse. Quid inde? an plures *Czechi* esse non poterant, præsertim si cum Novitio Scriptori dicamus *Czechum* agnomen esse? sed jam pridem nodum hunc alibi dissolvimus, ostensumque est illis sæculis *Bohemia* non unum, sed quàm plurimos parvos Duces imperitasse; hinc apud *Cosmam* sæpissime plurali numero *Bohemias* leges, & *Provinciam Slavonicam Břovuleu Melnicensem, Provinciam Lucensem, Provinciam Slavorum Carvrimensem, Provinciam Lappensem, Provinciam Liticensem &c. Provinciam Pragensem, Provinciam Tarensem,* quas singuli Principum regebant, qui tandem omnes à *Pragensibus Principibus*, ut sic dicam, sunt devorati. Qui bella *Caroli M. & filiorum ejus* describere, quos inter *Hermannus Contra-Etus, Sigebertus*, aliique, commemorant quatuordecim *Bohemannorum Principes* *Christo* nomen dedisse; ad A. 847. Eadem ratione *Czech* ille *Itzicescorum*, regiunculæ alicujus in *Bohemia* Princeps esse potuit, ut opus non videatur *Neklannum* quasi is solus regnârit apud nos, respicere. Ac certè, aut vehementer fallor, aut hoc ipsum nomen huic Scriptori advenatur: notet obsecro, Lector ultimam hujus vocabuli partem *Cesorum*: nam ut à *Lecho Lescus*, ità à *Czecho*, vel *Cecho* *Cescus* & plurali numero *Cesci* Latine (*Bohemis Cžechové*) derivantur. Vel hodie, cum adjectivum *Bohemicus* patria voce reddimus, *Czeski* vel *Cžesci*, & nos *Cžesty*, id est bohemicè loqui, dicimus: audiat in re simili *Cromerus*: *Przemyslus*, inquit, omnium acclamationibus Princeps renunciat, & blandum *Lesci* nomen, gratiosum apud Polonos, ob *Lechi conditoris memoriam, oblatum accipit.* Credibile

Cromer. l. 2. in Bepolis Synopsi h. n. v. ex C. v. 16.

Examinatur nomen Itzicescord Ducis.

Fabulosa
nominum
derivatio
Czechi &
Lechi.

Czechi
Chronologia.

Cromer. h. Polon. l. 1. d. 760.

bile est igitur primum illud dimidium vocis *Itzi* (ita enim scribit *Reusnerus*) significasse differentiam gentis alicujus *Bohemoslavica*, aut ipsum Ducis illius nomen, alterum verò dimidium, Generale fuisse nationis vocabulum *Slavo. Bohemorum* seu *Cescorum*. *Svatava* igitur *Cescorum* Ducis *Itzi* filia fuit, eorum scilicet Slavorum Ducis qui *Cesci* dicebantur; ita & hoc tempore *Gallobelgas* nominamus, & olim *Wisigothos*, *Ostrofrankos*, *Ostrogothos* ac ceteros nominabant; atque in rem nostram *Ditmarus*, & *Witikingus*, *Hevellos Slavos*, *Tolenzos Slavos*, *Bobemos Slavos* junctim appellant. Quod si jam tum *Cesbi* vel *Cesci* (quæ facilis est apud Germanos Scriptores Slavica nomina pervertentes mutatio, nam & *Czechos Fabricius* ex Veteribus Codicibus Germanorum *Zeschos* & *Cescos* appellat) *Bohemi* dicebantur, cuique apparet antiquius fuisse *Czechus* nomen, à quo videlicet universa gens appellabatur *Cesci*, ac proinde cum *Czechus* antiquior ille universæ Bohemice gentis Dux fuerit, & longè ante 814. vixerit, ut pridem ex *Paulo Diacono* probavi, & omnes omnino Scriptores consentiunt, hic verò alter *Itzius* Dux fuisse legatur, facile apparet, hunc ab illo diversum necessario fuisse.

Fabricius Orig. Germ. Sax. l. 2.

F. XIX. M. S.

Est in Bibliotheca Domus Professoræ Societatis JESU Viennæ grandis M. S. Codex plenus Genealogiarum auctore *Johanne Ludovico König F. U. D.* in quo *Witikingi Magni Coniux Svatava* filia *Itzi Cescorum in Bohemia Principis* fuisse dicitur. Notandum in primis illud *Itzi Cescorum*, ita ab hoc Genealogista expressum (nullo alio addito nomine) quasi *Svatava* filia cujusdam *Itzi Principis Cescorum in Bohemia* fuisse dicatur; deinde, non affirmare *Königium Bohemia*, sed in *Bohemia Principem*, quod (nisi fallor) longè diversum est. Idem habet ipsemet *Reusnerus*: *Svatava* vel *Svatava* (*Czechus Itzicescorum in Bohemia* (non Bohemice) *Principis filia*; nihil denique illa *Czechorum*

Reusner. in Bohem. in strepe Witikingi.

pluralitas continet novitatis: nam si ille Princeps quisquis fuit, ex *Bohemia* fuit, *Czech* fuit, neque aliter respondere poterit novitius Scriptor, si natio ejus exquiratur, quàm se *Czechum* & *Czechy* scire, *Bohemum* esse, & *Bohemice* loqui; nullum igitur ex *Czechis* vel *Cesci* nomine (cujus illa *Svatava Witikingi Magni Coniux* filia fuisse dicitur) peti potest de *Cechis* ætate argumentum; atque ita universa illa de *Neklano* fabella, quam primus excogitavit, omnino concidit; præterea ut à *Lecho* primi Poloniæ Principes *Lesci* dicebantur, ita à *Cecho*, *Cesci Bohemia* imperitantes Principes appellari potuerunt, idque sateri adversarius ipse cogitur, cum *Czechum*, & *Lechum*, non propria nomina, sed agnomina, & quæ pluribus convenirent, existimet fuisse, atque ita subtrahendo quasi solo, ruunt omnia. Quid si autem neque tum eo tempore *Czechum* ullum *Principem* vixisse probemus, & falso citari? tum profectò in ipsis suis, ut ita dicam, castris, adversarius caderetur. Et si enim *Reusnerus Svatavam Czechus* filiam, qui adversus *Carolum Magnum*, ejusque filium itidem *Carolus* pro genero suo *Witikingo* pugnaret, appellet; alij tamen longè diligentiores, non eum *Czechum*, sed *Lechum* nominant. *Weleslavinus* accuratissimus rerum Bohemicarum Scriptor narrat: *Neklanum* Bohemice Principem, bellum cum *Carolo M.* ejusque filio gessisse, sed cum imbecillior & ignavior esset, Duces suos, Principem *Lechum*, vel *Leschum* & quendam *Mildynchum* sibi substituisse; ambos verò Duces in diversis præliis perijisse. Cum *Weleslavinus* facit *Vetus Scriptor Hermannus Contractus*, qui dum hoc *Caroli* junioris bellum annotat, nullum *Czechum* aut *Czechonem*, sed Regem (*Regulum* sine dubio aliquem) Bohemice Anno 805. occisum *Lechonem* vocat, cui Anno sequenti, Dux Bohemorum dictus *Miloduch* successerit, isque etiam in prælio sic occisus. *Fabricius* non minus

Lechi non Czechus filia coniux Magni Witikingi fuit.

Weleslav. in Genealog. Ducum & Reg. Boh. init.

Fabric. in Ori-
gin. Saxon ad
Ducem Sabau-
da l. 4. init.

nus diligens Saxonix Scriptor, disertè
Svatava non *Czechus*, sed *Lechus* fili-
am appellat. *Genealogia Witechindi-*
ana Carolo Emmanuelli Duci Sabau-
dia dedicata, fragmentum est hoc:

Witechindus
Magnus. { Uxores ejus dux I. *Ge-*
va Swardi Regis Da-
nia Soror.
II. *Svatava* *Lechi*
Ducis Bohemix filia.
ex hac

Witechindus author stirpis Bud-
secix.

Et post: *Svatava* *Lechi* Ducis Bo-
hemix, item *Soraborum* & *Dalemincio-*
rum Principis filia; ex qua produj *Wi-*
techindus prima stirps *Marchionum Mis-*
mensium. Quid apertius dici potuit?
nec istud affirmat Genealogistes ali-
quis, sed *Saxonia* nobilissimus Scrip-
tor. quid si *Lechus* iste ex *Bohemia*
Ducibus ortus, non tamen *Bohemia* to-
ti imperarit, sed *Dalemincia*, eaque
de causa ejus nomen *Annales* nostri
prætereant? confirmatur suspicio
hæc mea, vel ex eo, quod adjecit *Fabri-*
cus (Orig. L. 5. in *Witechindo* Junio-
re) hic inquit (scilicet *Witechindus*
Junior) factus est *Præfectus Soraborum*,
& possessiones maternas (Nota mater-
nas) *Zorbecam*, & *Budseciam*, inter *Sa-*
lam & *Albim* (his igitur in locis *Lechus*
Svatava Pater imperabat) retinuit, se-
que *Soraborum Landvoitum*, *Zorbeca*
Burgravium, & *Budsecia* *Dominum*
nuncupavit. *Bunting* in *Historia*
Bruntwicensi: *Svatavam* alteram
Magni *Wedekindi* conjugem natam
ex *Bohemia* *Ducibus* agnoscit, sed pa-
trem non nominat; eam verò genu-
isse *Wedekindum*, vel *Wisikundum* Ju-
niorem, *Wenedorum* & *Soraborum Do-*
minum, *Comitem in Wethin*, *Purgra-*
vium in Zorbec, à quo *Hugo* magnus,
& hodierni Reges *Francia*, item *Land-*
gravij Thuringia, *Marchiones Misnia*, &
hodierni *Duces Saxonia* descendant.
Antiquiorem *Saxonum* cum gente
Vendorum conjunctionem adducit idè
author, *Dieterici Saxonia Regis* conju-

gem *Dobram* Ducissam *Vendorum* ap-
pellans, cujus *Dobra* gentilitius *Cly-*
peus Ursipus coronatum cum Anulo
haberet; sed hæc postrema nihil ad
Bohemia. *Dlugoffus* Polonus &
Gvagninus ex *Martino Gallo* referunt:
Lechum, seu *Lechonem* principem in
cruento pralio cum *Carolo* (*Caroli M.*
Imperatoris Romani filio, *Norho*)
quem pater contra *Polonos* & *Bohemos*
Saxonia bello vexantes cum exerci-
tu miserat, in *Silesia ad Oderam* occu-
buisse, idque actum esse anno primo,
quarto vel quinto post octingentesi-
mum; neque illum *Lechum* *Czechus*
fratrem appellant, sed *Cromerus* secu-
dum, *Gvagninus* tertium ejus nomi-
nis *Lescomem* vel *Lechum*. Suffragatur
omnis *historia* scientissimus *Besol-*
dus, neq; in hoc bello ullum *Czechum*,
sed *Lechum*, vel *Lechonem* nominat,
qui à *Caroli M.* filio *Carolo* sit occisus;
citaturque in eâ sententiam *Reginonem*
ex *Vetustis*, *Calvisium* ex *recentibus*
historicis. *Blondus*, & *Sabellus* *Leo-*
nem Bohemorum Ducem ab hoc *Carolo*
interfectum esse scribunt, sed nullum
per ea tempora, ait *Cromerus*, *Leonem*
apud *Bohemos* regnasse comperto, nè
Lechonem quidem. Apud *Polonos* *Les-*
cus regnavit, quem *Gallus* & *H. Musi-*
us *Lechonem*, ceteri *Leonem* vocant.
Facilis est autem Lechonis in Leonem
commutatio. Nihil verat credere, *Pol-*
onis pariter & *Bohemis* (*Exercitiis vi-*
deluces) eum præfuisse. Hæc postre-
ma ex *Cromero* descripta. Nullus isto-
rum quos modò nominavi *Scripto-*
rum, nè semel quidem, *Czechum* in
his *Caroli M.* bellis adversus *Slavos*, &
Saxones gestis nominavit. Habet igitur
Leclor quod dubitet, addo: & quod
mireretur, tam dubio scilicet & labili
fundamento, *Scriptorem*, contra
quem nunc agimus, totam illam *In-*
ventionis sue *nachinam*, quâ *luminib-*
us omnium primorum *Scriptorum*
obstruere conatus est, inædificasse.

Bohemi nunquam ante *Carolum M.*
Czechus aut *Cechus* sunt appellati. Istud

Gvagninus in
Lescom. 111.

Lechus ob
Czechus oc-
cisus in pre-
lio.

Besold. in Syn-
op. hist. Univ.

Blond. Dec. 2.
lib. 1.
Sabellus. Enur-
ad. 8. lib. 9.
Cromer. lib. 3.
hist. Pol. in Lib-
font. 11.
Marius de Ger-
man. l. 9.

Bunting. in
Wedekind.
Magn.

Bunting. in
hist. Brunswic.
in Dietsvico.

Cap. 18. dirui *Pauli Diaconi* ante hæc tempora viventis autoritate, quem *Welferus* citavit. Hæc una probatio, victoria est, & ut absint alia omnia, sole meridiano clariùs ostendit: malè *Neklano* timidissimo, & stolido Principi tribui, quæ *Czecho Duci* primo gentis universæ, viro fortissimo & suorum amantissimo tribuuntur; ob quam causam gens universa ex ejus nomine *Czechitarum* appellationem sibi sum-

fit. Cæterò *Neklan* (nihil pugno) *Czech* dici potuit, quia *Czechia* id est Bohemix imperavit; sed non *Czechus* ille de quo agimus, *Lechifrater, Dux gentis & auctor*; quem longè ante hæc tempora vixisse certissimum est ex *Ordine Polonia & Bohemia Principum*, quem subjungo ex optimorum Scriptorum autoritate, usque ad *Neklanum Caroli M. tempore* (ab An. C. 804. imperantem) deductum:

Brevis Genealogia Polonix & Bohemix Principum veterum.

Czech Bohemix Princeps, senior *Lechi* frater & 85. vacavit Imperium Annis X.

Crocus I. Dominus in *Wladorz* Bohemix Princeps.

Crocus II. Bohemix Princeps.

Libussa Croci filia & *Przemysli I.* Domini *Stadicensis*.

Nezamysl Princeps Bohemix.

Mnata Princeps Bohemix.

Vogen Princeps Bohemix.

Wnislau Princeps *Pragensis*.

Wratislau Princeps *Lucensis*.

Neklanus Princeps *Pragensis*.

Hofstritus *Neklani* filius, Princeps Bohemix, cujus & *Miloslava*.

Borzivoius I. Christianus Princeps Bohemix, & *S. Ludmilla* Comitissa de *Mielnik*.

Wratislau Princeps Bohemix & ejus *Drahomira*.

Boleslaus Sævus. & 967. *S. Wenceslaus* Princeps & Martyr.

Daubrawka vel *Dambrowka* & *Mieczislai* Principis Polonix.

Boleslaus Chrobry I. Rex Polonix Anno 999. ab hoc descendunt *Veteres Polonia Reges* usq; ad *Casimirum II.* qui & sine posteris virilis sexus A. 1370. hinc etiam ortum trahebant *Duces Silesia, & Mazovia*.

Lechus Princeps Polonix; *Czechifrater* junior.

Duodecim Duces, seu Palatini simul imperantes Polonix.

Crocus Polonix Princeps.

Lechus secundus Princeps Polonix.

Venda Principissa Polonix.

Duodecim Palatini iterum.

Przemyslus sive *Lescus I.* Princeps Polonix.

Lescus II. Princeps Polonix.

(hic *Lescus*, vel ejus filius *Lechus III.* à *Carolo Notho* occisus circa An. C. 804.)

Lescus III. Princeps Polonix.

Piaflus Civis *Crussvicensis* Princeps Polonix, & ætatis suæ anno 120.

Semovit vel *Zemovis* Princeps Polonix imperavit annis 32.

Lesco imperavit 30. annis, Princeps Polonix.

Zemomysl Princeps Polonix Anno 921.

Mezek seu *Meczislau* Princeps Polonix Christianus & *Daubrawka*.

Welferus in Genealogia Polonix & Bohemix Principum veterum.

Reliquos *Principes Bohemia* adducam in Tabulis Genealogicis *Przemyslae* stirpis, usque ad *Wenceslaum III.* Regem Bohemiae, qui An. 1306. sine liberis decessit. Polonos Principes ac Reges, totamque eorum successiorem, ac Genealogiam invenies apud *Miechovium* ac *Cromerum*; quam totam nuperus Scriptor *Piafcius* confudit, asserens *Piafium Poloniae Principem Juliani Caesaris* temporibus (id est circa Annum Christi 363.) vixisse; quod ego ex ultimo sustineri non posse, cum omnes vetusti æque, ac novi Scriptores Poloni & nostri: *Mieczislaum*, seu

Mescomem Principem Polonix & *Dambrouca* maritum, filium *Zemomysli* (pronepotis *Piafi*) fuisse affirmant, constetque ex omnibus historijs Ecclesiasticis. *Mieczislaum* paulò ante Ann: Christi 965. Religionem Christianam suscepisse; igitur *Piaficio* incumbit probatio, ut demonstrat: quomodo fieri potuerit, ut intra trecentos annos, quatuor tantum *Poloniae Principes* numerentur plures certe neque in sua, neque in ulla *Polonorum* historia reperiet *Piafcius*.

(†)

Piafcius in *Chronico* ad *A. 1587.*

Piafcius diff. *facilis* *chronologia.*

C A P U T XXI.

Przemyslum Stadicensem non fuisse Dynastam Misniae. Misniae Urbis breves & summariae alienationes & donationes Principibus Bohemiae factae. Heruli non fuere Slavorum populi. Odoacer Herulorum Rex qui Romam cepit, non fuit Bohemiae Princeps Przemyslus Libuffae maritus. Principes & Reges Bohemiae non sunt orti ex Misniacis, multoque minus è Rosensi Misniaca stirpe.

Andem tenebo rationem, & viam de *Odoacre*, quam modo in *Czecho* tenebam; absurda & falsae opinioniones quae in toto non ita patent, divise partibus, magis elucescunt, & deprehenduntur facilius.

Przemyslo *Stadicensis* *villae* *Dominus* in *Boh.* ad *Bilinã.*

Przemyslum Stadicensem, Dynastam aliquem *Misniae* fuisse affirmat. Asserenti incumbit probatio, praesertim si adversus antiquorum auctoritatem aliquid statuatur; contrarium omnes Scriptores sentiere: ab aratro vocatum, & villam *Stadicz* in *Bohemia* ad fluvium *Biel:em* coluisse, *Christannus Monachus*, ex illo *Przemysli* sanguine ortus, ad *S. Adalbertum*, scripsit; idem *Cosmas, Pulkava, Salvius, Weleslavinus*, alique omnes æque commemorant. Extat hodieque villa *Stadicz*

Christann. in *Vita S. Ludmilla.*

in *Bohemia* & *Przemyslai* coryletum; villae illius Domini non plus tributum ab omnino pendunt, quam *Nucum* illius arboris in Regum nostrorum Coronationibus mensuram. Vidimus istud in *Continuatione Ferdinandi III.* Sunt in eam rem aliquot Veterum *Bohemiae Regum* diplomata, quae in *Epitome* nostra ex *Goldasto* attulimus, & vidisse inter Privilegia Regni *Caroli IV.* ea de re literas *Sivius* testatur; non igitur *Misnensis Dynasta*, sed *Bohemus Agricola*, aut si mavis, unius *Villa in Bohemia Dominus, Przemyslus* debet haberi.

Silv. in hist. Boh. C. 6.

Duces Bohemiae in Misnia ditiones habuisse hereditate à Przemyslo acquisitas. Neque istud subsistit. Quas, quae so, ditiones, agricola, unius villae in *Bohemia* Dominus relinquere in *Misnia* potuit? habuere, fateor, diu

In *Misnia* nihil primitus hereditarium Ducibus nostris.

post ditiones in *Misnia* nostri Principes, sed jure armorum, non successione. Primus *Przemyslus, Dobrosul*, seu *Hallas Saxonia* post An. C. 490. occupavit, ut habet *Weleslavinus*. *Boleslaus II.* Bohemix Princeps An. 978. *Misnam* Urbem astu capit duce *Vangione*, quam duodecim annis tenuit, *Osrome II.* Cæsare multum invito, & indignante. Vide *Fabricium*, *Chronicon Mansfeldense*, ac *Weleslavinum*. An. 1067. *Henricus IV.* Imperator *Misnam* *Wratislao Duci Bohemia* donat, qui ad regionem in officio continendam, non procul Urbe *Misnâ* arcem munitissimam condidit *Huvozdecum* appellatam. Haec habet *Cosmas* in *Annalibus Bohemix*, *Fabricius* in *Misnicis*, *Chronicon Mansfeldense*, *Weleslavinus* & *Hagek*. Et certè nunquam, ut ex historicis nostris & Regum literis satis constat, alium juris titulum in *Misnam*, quam donationes *Cesarum* vel arma, Nostri Reges allegarunt, quæ omnia *Dresserus* confirmat. Distinctius ista, & suis divisa temporibus in *Fabricio* leguntur, qui *Misnam* Anno 978. à *Vangione* captam An. 990. ab *Echardo Marchione* ejectis Bohemis, receptam; rursus A. 1010. à *Bohemis* occupatâ *Misnensi* Arce, *Bohemis* redditam, eodemque anno (civium conspiratione) *Bohemorum* praesidio dejecto, liberatam; mox Duce *Bohemia* cum exercitu veniente, Civibus punitis, Exulibus restitutis, in *Bohemorum* potestatem venisse commemorat. Brevi post iterum *Misnam* hostium astu amisere *Bohemi*; recuperata est ab *Henrico III.* Imperatore, & *Wratislao Bohemia Duci* tradita Anno 1067. rursus ab *Echerto Turingia Marchione* recepta. A. 1076. atq; iterum An: 1078. à *Wratislao I.* Rege Bohemix vindicata. Castrum illud *Gvozdecum* vel *Huvozdecum* *Wratislao Dux Bohemix* An. 1098. in alium locum transtulit, locus tamen hodiè que nescitur. Plura de his in *Fabricio* ad A. 1130. 1157. 1193. 1213. 1247. 1272.

Tot bellis, tantòque pro *Misna* conatu, id tandem *Bohemia Reges* à *Cæsaribus* Romanis consecuti videntur, ut ijs in terris *Vicariatum Imperij* ad eos pertineret: *Wenceslai Bohemia* Regis titulum ad A. 1290. recitat *Fabricius*: *Wenceslaus DEI Gratia Rex Bohemia, Dux Cracovia & Sendomiria, Marchio Moravia, S. Romani Imperij per terras Misnensem Orientalem & Pleisnensem Vicarius Generalis*. Sed de *Vicariatu Imperij* plura in Regibus nostris adferentur. Istud de *Misna* probabile est temporarium fuisse, nam eundem titulum 1296. *Henricus Nassavius* postea gessit.

Herulos Slavicam gentem fuisse, in *Austria Inferiore* habitasse; eisdem fuisse cum *Wandalis*; à *fluvio Pannicis*; nomen dedisse *Pannonia*. Omnia hæc Scriptoribus omnibus advertantur. *Heruli*, ait *Dresserus* gentis *Gothica* populi; quis verò tam peregrinus in historia, qui *Slavos* à *Gothis* toto cælo diversos ignoret? *Bonfinius*: *Heruli*, ut *Albanus* testis est, ad *Mæotidis paludes* ac *silvas quondam habitabant*, quibus ab amore *silvarum*, stagnantiūque locorum nomen est inditum. *Hermanaricus Herulos* caso *Alarico Rege* perdomuit. Idem lib. 7. *Heruli & Turingi*, exercitūs *Attila* reliqua, qui superatus & fugatus *Hunnis*, ad *Danubij ostia* consedere; post *Attila* mortem Anno serè vigesimo, *Odoacre Duce Italia* adoriuntur. *Pannonias Ostrogothi* incolunt. paulò post: *Rugorum ac Turingorum Rex Odoacer* appellatur.

Pannonia certè antiquius est nomen, quam *Herulorum*, quos novus Author *Pannonia* nomen dedisse confinxit, aliud etymon *Pannonia* in *Bonfinio* leges. *Münsterns* quoque in *Cosmographia* l. 2. C. 63. est in nostris partibus: *Theodoricus Rex*, inquit, qui ex *Gothis* fuit multo labore *Odoacrum*, qui ex *Hunnis* erat, tandem interfecit. Sed quid conlectamur rivulos, cum fontes ipsos adire possimus? audiamus

Heruli & Wandali diversi.

Dresser. Isog. hist. l. 5. in 8.

Bonfin. hist. Ung. Dec. l. lib. 2.

Bonf. Dec. 1. lib. 1.

DeHerulis.

Weslawa. in
Genal. Prin.
Bob.
Fabric. in Mis-
nicis.
Chron. Mans-
feld. C. 146.
Weslawa. in
Calendario hi-
stor. ad 31.
Martyr & 14.
Julij.

Fabr. l. cit.
Chr. Mansfel.
C. 106.
Weslawa. ad
2. Julij.
Hagek f. 140.

Dress. in Misna
& P. Isogog.
hist. verbo:
Misna.
Fabric. in An-
nalibus Urbe
Misnae lib. 1.

Misnae Ur-
bis occupa-
tionem à Bo-
hemis.

mus *Evagrius* libro 4. historiae Ecclesiasticae Cap. 19. *ijdem temporibus scribit Procopius, Herulos qui tempore, quo Anastasius (imperavit Anastasius ab An. 491. usque ad 518.) Romanum vexit Imperium, Danubium trajecerant, à Justiniano benignè & humanè tractatos, & magnâ pecunia vi donatos, omnes ad unum Christianam Religionem recepisse.* Id factum annotat *Baronius* An. C. 527. quorum fidelè operâ *Justinianus* in bello adversus *Persas* est usus. Gemina omnia de *Herulis* commemorat *Nicephorus Callistus*. Notet Lector: *Herulos ad Danubij ostia* (id est ubi in Pontum Euxinum exonerat sese) confedisse; omnes item ad *Christum* An. 527. traductos & *Christianos* fuisse, denique vicinos *Imperio Orientali* habitasse, sic ut *Constantinopolitanis Imperatoribus* militarent; quæ omnia quàm aptè *Misnys & Bohemis, & Austriacis* convenient, & quo pacto *Odoacer* istorum *Herulorum* Rex *Przemyslus Stadicensis Bohemiae Princeps* esse potuerit, judicent prudentes. *Chronicon Noribergense* incerti authoris per mundi ætates divisum: *Hec dum apud Romanos geruntur, ostendit sese à vetustissimo cladium Imperij fomite novus turbo: siquidem Heruli, & Turingi Odoacre Viro acris ingenij Duce sibi constituto, ab inferioribus Danubij ostijs sunt profecti; fuerunt autem hi Heruli & Turingi, Exercitus Attilæ reliquia, qui Hernaco & Durich Attilæ filijs à seipsis, aliisque populis prælio superatis, apud Danubij ostia confederunt. Ipsi itaq; Italiam ingressi, &c. pergit deinde Author Odoacris in Italia gesta percurrere; Ingressus Odoacris in Italiam A. C. 475. à Baronio collocatur. Ex his omnibus satis intelligitur, Herulos neque in Austria inferiore, neque in Pannonia, sed ad inferiora Danubij ostia (non utique ad fontes) habitasse, cum eos Odoacer in Italiam duxit. non tamen inferior, paulò ante Odoacris tempora, Herulos Pannoniam tenuisse; Wolfgangus Laxius: Romani limesem Danubij theban-*

sur adversus frequentes Sarmaticarum, & Germanicarum nationum incursiones. Ex Germanis erant Marcomanni, Quadi, Boii, Heruli, Longobardi &c. ex istu Daci, Gepida &c. Imò & Vindobona (quæ hodie Vienna dicitur, ut ostendit eruditissimus Lambecius) Herulorum Reges Aulam & regiam stationem sibi fixisse, Vita S. Severini docet qui circa An. C. 464. Christo gentem illam iucrifaciens Barbaros Reges induxit, ut duas intra Urbem Basilicas extruerent, quas postea Avars & Longobardi sunt demoliti. At olim Herulos, primos Meckelburgensis regionis habitatores fuisse & Rugii confines, Münterus ostendit. Vides à Laxio insigni Scriptore Herulos Germania populis accenseri? item Vienna: jam tum ad Principum sedem delectam, quod C. 18. Vandalobohemia pertinacissimè negatur.

Odoacrem ex Rosenbergica Stirpe prodijisse, quam etiam Italia insuleris. hoc à nemine, quod sciam, traditum inter conjecturas relinquamus, aliam tamen eamque longè antiquiorem *Ursinorum* in Italia memoriam celebrat *Joannes Baptista Ferrarius* noster, & *Ernestus Brotusius* eximius Anhaltinorum Principum, ac universæ *Rosenbergica, & Ursina* Domus Genealogistes, cujus sententiam de *Ursinorum* in Italiam adventu alio in loco probavimus.

✓
Ex his conjecturis conficitur: Przemyslum Stadicensem Rosenbergicum, eundem alio nomine Odoacrem Herulorum Regem fuisse, qui Romam occupârit. Parvus error in principio maximus est in fine, ait Aristoteles; sanè ex conjecturis incredibilibus, nihil aliud quàm conjectura similis elici potest, eoque imbecillior, quòd comprehensio; ut Philosophi docent, debiliorem partem necessario sequatur. quid igitur obstat, quò minùs Przemyslum noster Odoacer Herulorum Rex per nostram sententiam fiat? obstant innumera. Primum an satis credibile est tanto ha-
ctenus

Monst. in Cosmograph. l. 3. C. 408.

Sur. in Vita S. Severini Eug. p. 100.

Monst. in Cosmograph. l. 3. C. 478.

Odoacer Herulorum Rex Rosenbergis non fuit.

Ferrar. Orat. in funere Alex. Ursini Romæ habitæ. Ernest Brotusius in Genealog. Anhaltin. Syntagma de familia CC. de Gutesleben & in Stirria Cosmograph. noster

Odoacer nullo pacto fuit Przemyslus Stadicensis.

Nicoph. Callist. Ann. l. 17. hist. Eccl. C. 13.

Chron. atate f. 247.

Notandum.

Baron. in Annal. Eccl. ad A. 475.

Wolfg. Laxius in Vienna.

ſtrepus arcano iſtud de *Odoacre* preſum latere potuiſſe, ut nunc tandem poſt annos mille ducentos & amplius, uni Scriptori paruerit? cur *Noſtri Scriptores* rem tantam, & ad gentis noſtræ gloriam maximè pertinentem tacuerunt? cur nullus omnino Veterum ſeu *Græcorum*, ſeu *Latinorum* de *Odoacre* agentium, *Bojemiam* & *Bojemos* (gentem jam pridem *Prolemao*, *Straboni*, *Tacito*, *Vellejo* notam & læpius appellatam) nominavit? *Secundò* tam varia ſunt, quæ in his duobus Ducibus occurrunt, ut conciliari à nemine poſſint: *Odoacer* natione *Italus*, *Oreſtis militiæ Præfecti armiger*, ut *Procopius* teſtatur, aut quod *Trithemio* placet, natione *Rugim*, ſive *Saxo Teutonicus*, captâ Româ Itali Regem ſeſe conſtituit An. C. 476. & An. C. 493. interfectus eſt; *Przemyslus* An. C. 455. Princeps conjugio *Libuſſæ* creatus eſt. deceſſit An. 499. Ita *Weleſtwinus*; quod ſi *Hageciam* ſequamur An. C. 722. *Przemysli Stadicenſis* initia ponentem, jugulabitur omnino nova iſthæc de *Odoacre* ſententia. *Przemyslus* ab aratro ad Principatum vocatur; *Odoacer* ex Attilæ militia, à reliquijs Exercitûs ejus Dux Italicæ & Romanæ expeditionis conſtituitur; *Przemyslus* Deorum inanum unâ cum univerſa gente cultor & paganus (conſtat enim inter omnes, longè poſt hæc tempora *Borzivoium primum* ex Bohemiæ Ducibus *Chriſto* nomen dediſſe, ut *Chriſtannus* vicinus eorum temporum narrat) at *Odoacer Chriſtianus*, & Chriſtianis imperans, licet ſectâ *Arianus*, ut ex *Ennodio* & *Engipio* coævus Scriptori bus demonſtrat *Cardinalis Baronius*: *Przemyslus* inuperi; ſedem *Bohemiæ* *Odoacer* Italiæ habuit; res ipſæ geſtæ alterius ab altero ſic diſcordant, ut nihil eſſe diſſimilius poſſit; *Przemysl* quietam ad extremum egit vitam, *Prage* deceſſit ſenio (quippe nonagenarius) *Odoacer* biennio *Ravenna* obſeſſus, tandem Anno 493. factâ cum

Theodorico Amalo Gothorum Rege pace, ad epulas fraudulentè vocatus, unâ cum filijs interemptus eſt; *Przemyslo* filij tres fuère, ex quibus ſenior *Nczamyslus* conſenſu omnium Scriptorum, poſt Patrem regnavit; *Odoacris* progenies tota extincta eſt; *Heruli* cum Duce ſuo *Odoacre* ab inferioribus *Danubij oſtijs in Italiæ* alcenderunt; *Przemyslum villâ Stadicenſi* ortum, poſt *Principem*, *Amazonum* domeſtica bella diſtinuerunt, nec niſi in viciniſſimos *Bojos*, aut *Saxones* terram ſtrinxit. *Odoacer* *Ravennæ* tumultus, *Przemyslus* *Prage* ſub *Wiſſchrado* ad rivum *Boticenſem*, cujus poſtea tumultum & aliquot ſequentium Principum, poſt multa ſæcula repertum, *Annales noſtri* commemorant; denique ut verbo abſolvam omnia, præter *hominum* & *Principum*, quas geſſere perſonas, & *calum* quod imminerebat utrique, & *terram* quam calcabant veſtigijs uterque, & *ærem* quem hauriebant uterque, nihil uſquam habuère commune.

Ad extremum Novitij Scriptoris aſſertum aliquando veniamus: *Reges noſtros à Roſenſibus Miſniacis* deſcendere; hic eſt totius libri meta & ſcopus, ut ex *Miſnia* & ex ſtirpe *Roſarum*, atque adeo ex familia ſua, *Bohemiæ* Principes, ac *Reges* deſcendiſſe credantur. Si *Przemyslum*, ut tota retro ſenſit antiquitas, ab aratro ad Imperium vocatum, & *Stadicenſis* agri Dominum (quam ob cauſſam agrum illum *Vetuſti Bohemiæ Reges* in immunem publicitus eſſe voluerunt) faciamus (quod ipſi *Reges* ſemper agnovère) evaneſcit omnis de *Rolenſibus* ſuſpicio. Nemo unquam in *Regum noſtrorum* vetuſtis *Clypeis* *Roſam*, aut *Roſas* vidit. Vidi *Przemyslæ gentis* Principum, ac *Regum* effigies vetuſtiſſimas ab Annis 600. & 700. non paucas in *Sigillis literarum*, ut moſerat, expretias; ſedent in ſolio cum *vexillo Bohemiæ*, in quo *Aquila*, aut *Leo* (ab An. C. 1160.) ſpectatur;

Roſas in *Clypeis* nō quam geſta vère *Przemyslæ* ſtirpis Principes.

Baron. in Annal. Eccl. ad Cap. 5. ſeq. Adiaz. hiſt. Byz. p. 1. ſ. Trithem. in Claudi. Præſep. de bello Gothico lib. 1.

Chriſten. in. Vaſ. S. Land. male.

Isaac. in Vi. to S. Epiphani. Ep. ſc. Trithem.

Isaac. in vi. to S. Severina. Caſ. Baron. ad A. C. 476. in Annal. Eccl.

Isaac. de bello Gothico L. 1.

Etatur; ponè solium à dextris *tres lineas* in scuto, parte sinistrâ *Leonem*, aut *Aquilam* videbis.

Antiquissimæ omnium sunt *Boleslai Pij* ex stirpe *Przemysli Breunovienses* literæ in *Bohemia*; nullas habent *Rosas*, sed *lineas*, ut testatur, qui vidit *Paprocus*. Vidi *Brzetislai Achillis Bohemia* complures literas, *Wratislai Henrici Interregis*, *Wladislai, Przemyslai Ottogari I. & II. Wenceslai I. & II.* & aliorum ex eadem gente Principum ac Regum, in *Cænobijs Georgiano, Breunoviensi, Cladrubiensi, Doxanensi, Teplensi, Zabrdocivensi, Tisnoviensi, Pomezensi, Pustomircensi*, & qualdam in *Archivis Ecclesiarum Wissehradensis, Cathedralis Olomucensis, &c.* nunquam, nè semel, animadverti *Rosas* Kegibus nostris apponi, semper aut *lineas Ssvvihovianas* (cùm integrum *Stemma* depingitur) aut *Leonem*, aut *Aquillas* multiplices *Moravia, & Silesia* Regionum. Malè autèm ex *Cænobiorum Insignibus*, *Fundatorum Insignia, Campum* (ut vocant) *Colores*, rerùmque numerum, ac cætera ejusmodi peti, pridem docui, cùm de *Guttensteiniana Familia* tractarem; vari-

Syntagmate de
Originib. CC.
de Guttenstei.

ant enim sæpe, neque ad vivum & veritatem, cùm *Fundatorum Clypeis Cænobiorum Clypei* congruunt, ut innumeris constat exemplis, atque ut aliqua in patria nominem: *Rosa Cænobiorum Trebonensis & Alsovadensis à Stirpe Rosenfis* magnificè conditorum, prorsus à suorum *Fundatorum Rosâ* discrepant, magnùmque est inter eos *Clypeos, rosarum* situ, numero, ac colore, atque universâ picturâ discrimen. Adde: quòd aliud est, *Abbatum & Prapositorum*, aliud *Conventûs* ipsius Insigne, utrumq; tamen sæpe ad *Fundatoris Clypeum* alludit, hinc etiam illa diversitas nascitur; neque facillè *Cænobium* inveneris, quod ad unguem *Clypeum* exprimat *Fundatoris*; hæc ad *S. Adalberti Rosam*.

Haftenus *Czechi & Przemysli Imperium*, quod totius gentis consensu pridem stabilivit, *authoritate* Veterum *Scriptorum*, atque ac *Novorum*, tum *Chronologiâ* & ratione temporum firmavimus, nè *Regni totius ipsa fundamenta* labarent, essentque incerta; jam post pugnam, parto velut otio, pacatè, quæ supersunt, trademus.

C A P U T XXII.

Summa, & quoddam totius Libri II. Corollarium, in quo quid nobis de Czechi & Lechi fratrum in has oras adventu verisimillimum videatur, exponimus.

Diffiteri non possum, in hac tractatione de *Czecho* mea (quod praecipuum libri hujus argumentum fuit) me tatis perturbatè, ac confusè in multis esse versatum; ut in me quodammodo aptissimè quadrare videatur, quod apud *Senecam Patrem* de obscuro Oratore legimus; qui cùm obscuritatem *Orationis spinosâ* ut dicebat, *maseriâ* excusaret, quam calcare oport-

uerit, subjecit alius: *pedes tui spinas non calcant, sed spinas habent*; ita ego in hac tractatione processi: sæpe advertentia dixisse videri potui (quia ex alieno sensu, non ex meo scribebam) sæpe eundem *Scriptorem* reprehendi, atque iterum laudavi; eadem multis locis repetij, quæ sapienti semel dicta satis erant; eadem sæpe exstruxi, quæ postea dirui: nimirum eadem omnibus contingunt cùm dubitamus, aut quaerimus; *quo teneas vulnus mutan-*

Causæ quibus impulsus hæc libram composui.

tem

In LL. Comro
versus.

sem Proteamodo? Qui rem ante oculos heri jacentem anxius aut iratus quærit, neque tamen reperit, omnia sumit in manum; multa excutit, pleraque abijcit & ex manibus cadere sinit; itaque fit, ut longè magis, quàm antè jacuerant, incomposita jaceant, & chaos quoddam chartarum creetur in pluteo. *Ne firmit hoc boni superi!* ut antiquè loquar. Claritatem in omni vita & in oratione consector; ideoque statui totam hanc de *Czechi Ducis, & Slavici Populi* in has oras adventu disputationem brevi & compendiariâ viâ relegere, & articulatim summam quandam ex omnibus conficere, ut sub unum aspectum legentibus offerantur omnia, rebûsque prolatis, quid verisimillimum, aut vero propius (nam quis in re tam remota, obscura, ad quam solæ conjecturæ perveniunt, in librorum necessariorum inopia, & Scriptorum antiquorum silentio, certi aliquid allaturum se possit promittere?) ut inquam, quid verosimillimum sit, quid contra inverisimile, videant Antiquitatis & Originis nostræ curiosi, ac planè intelligant.

Slavi in hac parte Europe adventus est Populus.

ARTICULUS I. In primis habetur pro certo universam gentem *Sarmaticam & Slavicam* (quocunque eam nomine appelles; *Henesorum, Venedorum, Vinnulorum, Czechorum, Lechitarum &c.*) hanc inquam gentem *Slavicam* in *Illyrico* seu *Croasia, Dalmatia, Slavonia &c.* in *Slavica Ungaria, in Moravia, & maximè Polonia ad nos obversâ parte, in Silesia, Bohemia, Lusatia, Marchia Ucrana, Brandeburgia, Mechlburgi, olim etiam in Pomcrania, & litoribus, quæ Venedico sinui, & Oceano Sarmatico prætenduntur, denique in omnibus hisce magis occidentalibus (respectu *Sarmatiae*) partibus *Europe, trans Danubium, Vistulam & Albim, adventitium esse populum, & desertas ab Germanorum populis Gotibus, Rugijs, Hernalis, Wandalis, aliisque innumeris (quo-**

rum nomina apud *Bonifinium, Laximum, Ptolemaum, Cluverium, &c.* leguntur) provincias occupasse. De *Henesis, & tota maritima ora contra Italiam* dicitur Capite sequenti; de *Illyrico, eique conjunctis provincijs dictum est antè. Quod nos contingit, de Bohemia id facile probatur: quia circa Christi Servatoris nostri Nativitatem certissimò, ex illorum temporum coavis Scriptoribus habemus, in hac nostra patria *Bojos & Hermundurros, deinde Marcomannos Suevia* populum habitasse. Idem est de *Moravia, Silesia, & anteriore Polonia, in quibus Wandali (ad ostia Vistulæ) tum Quadi, Elifij, Osi, Lugij, & millenialij* degebant. De *Venedis* ad mare *Sarmaticum* communis est sententia; sed ego quid sentiam Articulo 3. cum Lectore meo communicabo. universaliter hoc assertum nostrum ex eo probatur: quòd *Sarmatica, & Slavica* gentes, non in his *Europæ* terris, sed in *Asiatica, & Europæa Sarmatia* ad *Paludem Mæotidem, & ad Pontum* primas & antiquissimas sedes habuerint, atque in ulteriorem *Europam* necessariò commigrârunt. *Sarmatia Europæa* descriptionem apud *Ptolemaum* l. 3. Cap. 5. *Asiatica* l. 5. Cap. 9. invenies.*

Bonifin. Dec. 1: l. 1. c. 11. Laxius LL. 8. de Migrat. gentium. Ptolem. in Geogr. Cluver. in Germania: antiqu. de Illyris C. 8. p. 22. 23.

de his C. 3. 5. 4.

Slavi ex Sarmatia Europa & Asiatica prodire primis.

Ptolem. Geogr.

ARTICULUS II. Postquam *Sarmata, vel prægravante domi multitudine, vel calidioris cœli, & fecundioris telluris causâ, vel coacti à populis sese mutuò eâ ætate propellentibus, vel alijs de causis, sedibus primis egressi sunt, retinere satis diu, primum *Sarmatarum* nomen, sed postea occupatis quibusdam provincijs, alia nomina & appellationes indidère sibi, vel ab alijs inditas assumerunt. Qui non procul ab origine sua processerant, *Roxolani, Russi, Moschemi, Mosci &c.* qui prope *Græciam, & oram Italix, Henesi, vel Veneti &c.* qui in *Septentrione ad Mare Sarmaticum* confederant, *Venedi, Vindi, Vinuli &c.* qui inde propius ad Meridiem & ad nos, *Vagri,**

Slavorum diversæ appellationes in varijs terris.

C. sequenti hac probantur.

circa An. C.
300.

gri, Obotriti, Roregi, plurimisque aliis nominibus quæ C. 6. alibique sæpius retulimus, sunt insigniti; atque inter hæc universale nomen *Slavinorum* vel *Slavorum* exortum est; quidam è *Slavis*, antiquis Provinciarum nominibus se contexere, ut *Illyrij, Dalmata, Croati & Liburni, Carni, Bohemi* (quamvis hi sibi præterea *Czechos* patriâ voce indigent) *Lechorum Provincia, Polonia* dicta est, regni que ejus inclyti provinciæ alijs aliisque nominibus appellantur; *Slavi* tamen & origine *Sarmata*, sumus omnes.

Sarmatarum
migratio ad
Mare Oce-
anum.

ARTICULUS III. Existimo primas *Gentis Sarmatica* migrationes ante omnia in vicinas provincias, & præsertim commerciorum gratiâ, ad *Oceani Sarmatici* litora, tum alio tempore, aliâq; viâ in *Mysiam, Daciam*, & conterminas regiones factas esse; (commorationem apud *Fonios*, & inde ex *Asia minore Hænetum in Italiam* navigationes, consultò prætereo. Vide quæ C. IX. attulimus ex *Sabino*, & quæ C. sequenti adferemus) Neque ex migrationes ad *Venedicum Sinum* adverso *Danubio*, vel per *Moraviam* (& prius per *Mysiam, Daciam, & Fazygum Metanastarum fines, & Pannoniam &c.* multoque etiam minus per *Bohemiâ* fieri potuerant, sed viâ proximâ ex *Sarmatia Europæa* procelsere ad *Mare*, quod ab illis *Sinus Venedicus & Oceanus Sarmaticus* dici cœpit. Summe quælo Lector in manum, quisquis es, *Ptolemai* (vel cujuscunque demùm probati Scriptoris) *Geographiam & Europæ Tabulam VIII.* inspice, dabis manus; imò *Sinus* ille totus, & litora à *Venedis* inlessa, *Sarmatia Europæa* apud *Ptolemaum*, pars & portio fuerunt, sic ut ad *mare Sarmaticum, & Sinum Venedicum*, non *Migratio Sarmatica & Venedica Gentis*, sed quædam tantùm promotio, & extensio, nihilque ampliùs dici possit. Porro *Venedos* vel *Venedas ad Sinum Venedicum* in litoribus, *Germaniam* versùs, habitantes, longè ante Christi D. adventum *Ocea-*

Claudij Ptole-
mai Geogra-
phica cum A-
nimadvers.
Jof. Moluy.

Ante Chri-
stum natū
Venedi te-
nuerunt li-

ni Sarmatici littora, & maritimas provincias occupasse, certissima ex *Ptolemao* probatio est: qui, cum sub *Adriano & Antonino Pro* floruerit, obieritque Anno Christi 147. (non ut nuper properans senili memoriâ fallente scripseram An. C. 300.) isque apertissimè testetur: ætate suâ (quod etiam *Tabulâ VIII. Europæ* expressit) *Venedas ad ostia Fluviorum Vistule, Chroni, Rubonis, Turanti, & Chersini* (id est ex *Molctio: Weixel, Passar, Perger, Memel & Cank*) quâ in mare influunt, habitare, & jam tum *Venedicum Sinum, & Sarmaticum Oceanum* appellet, non potuit tanta, totque terrarum occupatio primùm An. C. 147. sed longè antè fieri; quod idem *Ptolemaus* l. 3. Geogr. Cap. 5. apertius expressit: *Temens* inquit, *Sarmatiam maximam Gentes Venedæ per totum Venedicum Sinum.* Imò si meum ego sensum, aut suspicionem pandere auserim: existimo *Venedos* vel *Venedas* in his litoribus & regionibus ad *Ostia* dictorum Fluviorum semper habitasse, & quamvis in *Illyrico, Bohemia ac Moravia &c.* adventitius sit populus *Slavorum*; in his tamen maritimis Provincijs à plurimis ante Christum sæculis, ac fortè statim post diluvium, & primam divisionem Gentium sibi *Patriam* posuisse.

ARTICULUS IV. At è contrario *Slavi* nostri, qui in *Illyricum*, & ex eo ad Nos usque penetrarunt, nullo modo ad nos venire è *Sarmatia* potuerant, donec *Germanorum Populi* terris suis relictis in *Germaniam* ulteriorem tum in *Italiam, Galliam, Hispaniam, & Africam* abiissent: nam cum omnes hæ nostræ provinciæ id temporis à fortissimis, bellicosissimis, & vim vi repulsuris Nationibus Germanicis tenerentur, atque insuper *Romani* cum Exercitibus ad *ripas Danubij* pervigilarent, & stativa Legionum in plurimis locis haberent, fieri omnino non potuit, ut per tot Nationum capita, via *Slavis, Sarmaticæque* genti patèret. Ex quo

tora Ocea-
ni Sarmati-
ci.

Suspicio est
Venedos
Sarmatas
in ijs litori-
bus habitasse.

Slavi antè
quàm Ger-
mani abiis-
sent, in his
oras non ad-
venerunt

Notitia Rom-
Impem apud
Voburg.

clare

clarè sequitur, *Czechnum & Lechnum* ante Christi adventum (ut *Piafeci* putavit) in Bohemiam venire non potuisse, neque contra *Quintilium Varum* Anno Christi IX. bellum gerere, & Aquilas Romanas obtinere, cum omnia Germanorum populi occuparent, & in Polonia ad fontes *Vistulae*, usque ad *Hermunduros* protracti *Vandali*, tum *Hermunduri*, *Quadi*, *Osi*, *Boij*, *Marcomanni*, *Norici*, ac ceteri, quos nominavimus alibi, sederent. Idem adversus *Guagninum* (cujus sententiam C. 8. attulimus) dictum esto.

ARTICULUS V. Primis statim à Christi nativitate ætatibus *Tensionia*, totusque ab imo *Septentrio Germanicum* commotus est: nihil præter *Germanicarum Gentium* migrationes, bella, caedes, clades, victorias, tum inter se, tum adversus Romanos in illorum temporum Annalibus invenies. Vide hæc omnia relata compendio in *Chronologia reformata Riccioli nostri*; pauca in exemplum adducam. An. C. nati 4. bellum geritur cum Germanis. An. C. 5. multi Germanorum Populi vincuntur. An. C. 6. *Maroboduus Marcomannorum Rex cum Basome Illyrici Duce* adversus Romanos bellum gerit, sed à *Tiberio*, quem Augustus Cæsar in bellum miserat, retunditur; feliciter pugnavit *Arminius* delecto cum Legionibus *Quintilio Varo* An. C. 9. *Bellum cum Dalmatis* in aliquot annos protractum. *Maroboduus Rex Marcomannorum* (eorum videlicet *Suevorum*, qui ripas & limites cis Danubianos tuebantur adversus Romanos) ut gentem suam procul à Romanorum timore abduceret, & se suosque collocaret in tuto (quod propositum *Maroboduo* fuisse & *Tacitus*, & *Vellejus* restantur) in *Bojohemum* discessit, *Boijs*que oppressis *Regiam* sibi in *Bohemia* statuit. Quoniam victi & fugati ex patrio solo *Boij* recesserint, habes Cap. II. *Wobburgius* plerosque ad *Danubium* conledisse putat, idque *Prolemani* paulò post hæc tempora An. C. 140. scribens, aperte

docuit, cum in IV. *Europa* Tabula *Bemos gentem magnam*, (ut ait) non amplius in *Hercynia* silva, sed inter *Silvam Lunam* dictam & inter *Danubium* collocârit. Quæ bella *Marcomanni* postea gesserint C. 3. summam retulimus. Post An. C. 130. fortunâ ad Romanos inclinante, *Marcomanni* victi, & nè quid unquam amplius moliri possent, partim in *Italiam* sunt translati, partim trans *Danubium* in *Romanam ripam* procul, assignatis sedibus confederunt, *Bohemiâ*, *Moraviâ*, & *superiore Austriâ* (per quas provincias antè diffusi habitârunt) propè vacuis relictis; ubicunque tamen postea habuere sedes, quam primùm juventutem idoneam nacti sunt, renovârunt bellum, & Romanis facessivè negotia. De his rebus videatur libro VIII. *Wolfgangus Lazius*.

Per ea tempora alij quoque *Germanorum Populi* se moverunt, novisque sedibus quæsitis huc atque illuc errantes omnia turbabant, ut nullius gentis in hac *Germania* parte tuta satis esset possessio. Tot gentium, quæ jam magnâ parte perierunt, chaos, evolvere frustra conatus est *Lazius*, laudabili tamen conatu, multaque prælitit, quæ nisi ille fuisset, nunquam ordinare licuisset.

ARTICULUS VI. Cum igitur susque deque apud Germanos verterentur omnia, & tot passim Populi vagarentur incerti, sedesque mutarent; quam faciliè fuit aliquam ex *Sarmatis* multitudinem, in *Moraviam*, tum etiam in *Bohemiâ*, quas accepto forsitan indicio vacuas propè cultoribus jacere sciebant, penetrare sese! nota jam erat hæc nostris Provinciis natio *Sarmatarum*, quos etiam *Suevicis* & *Germanicis Gentibus* auxilio adversus Romanos venisse multis locis ostendit, etsi aliud agens, *Wolfgangus Lazius*; maximè autem proclive iter *Sarmatis* semper fuit (relictis à dextra *Sarmaticis* montibus, & *Carpas*) penes *Danubium* ascendere, eoque deinde reli-

Ricciol. l. cit. V. C. 3. p. 7.

de Migrationibus Gent. de Marcomannis ubi 8. diversis sedes Marcomannorum enumerant.

Sarmatæ iter in Illyricum.

Laz. de Migrationibus Gent.

Germanorum Populi quando migrare cœperunt.

Æt. T. 2. Chronolog. reform. Chrono 3.

Tacit. l. 2. Ann. c. 45. Lappius in Poly. l. 2. Hist. c. 2. p. 5. Boij ex Bojohemo quorsum abierat.

C. 2.

Et, *Illyrici Provincias intrare. Certè paulò post (jam An. C. 263.) ex Trebellio pridem narraui: Sarmatas in Illyrico vehementer Romanam vexâsse militiam. Fateor hunc primum Sarmatarum in Bohemiam aut saltem in Moraviam, ingressum non æquè omnibus in vulgus notum esse, neque tot testimonijs Scriptorum niti, quot nititur adventus in has oras Slavorum circa Attila tempora, qui à doctioribus historicis apertè adstruitur, tamen cum plerique Scriptores doceant: Czechum ad populares suos in Bohemiam venisse, neq; aliud magis idoneum tempus habeamus, neque maturius quàm post translatos Marcomannos ponere possimus, satis probabili conjecturâ ducimur; aliquam Sarmatarum seu Slavorum portionem Bohemiam ingressos, nè tellus hæc nostra, quæ semper ab ubertate, metallis, & rerum omnium parabili copiâ & gignentium victu celebrabatur, per tot hominum ætates inaccessa, inculta, & deserta jacuisse dicatur. Quòd si quis jam hoc etiam tempore post An. C. 180. aut seriùs annis centum, ipsum Czechum cum fratre Lecho Bohemiam ingressos diceret, egregios Patriæ Scriptores Weleslavinum & Codicillum Authores laudare posset, qui se rebus omnibus, & Memorijs, & Annalibus inspectis comperisse affirmant Czechum circa An. C. 278. intrâsse Bohemiam; quod ego nec probo, nec refello.*

ARTICULUS VII. Vndique fluctuante bellis Germaniâ, Sarmata (sub quo nomine latebant tum, atque etiam hodie latent, plurimæ Slavorum, præsertim Polonorum nationes) cum toties adversus Romanos inter auxilia adhiberentur, cœperunt hæc terras ab Illyrico ad nos usquè, acrioribus & vigilantioribus oculis contemplari, mirari cæli temperiem, calorem probare, fecunditatem telluris laudare; felices igitur & beatas præ suis sedibus Provincias prædicabant, & limis, ut ita dicam, inquebantur hujus partis

Europa venustatem. Nondum publico consilio & totius gentis consensu intraverant, placuit fortunam experiri An. C. 319. Sarmata Danubium transmittunt cum exercitu (ut ex Zosimo narrat Ricciolus) novas sedes quaesituri; non favit Fortuna consilio, nam à Constantino Magno cæduntur, & in Sarmatiam suam repelluntur. Quivè malis victi aliquamdiu; sed brevè post intervallo, rursus jam sub his, jam sub illis (ut mille testimonijs historicorum patet) belli stipendia meruère; cum ecce optima sese Sarmatis dedit occasio cum Hunnis amicâ pridem gente confociandi arma, & quod designarant, ad totius gentis gloriam, utilitatèmq; exequendi. Porrò Hunnijam ab An. C. 376. ac fortè etiam maturius in hanc Europæ partem intulère bellum, sed circa 422. An. C. melius ordinatâ suorum militiâ, & aucti numero, formidabiles esse cœperunt; Hunnis tum immixti semper erant Sarmata, ut Cap. VII. diximus: nam huic genti (quæ paulò post, ut ex Procopio & Paulo Diacono apparet Slavica dici cœpit) vetusti Hunnorum Reges plurimum tribuebant; quæ benevolentia & societas perpetua eò deniq; tum processit, ut unus idèmq; populus videretur. Certè Attila tam amicus Sarmatis fuit, ut Santeopolcum (Swa toplucum sine dubio) Ungaria suæ, Marotam verò (utrumque Sarmaticâ & Slavicâ gente ortum) Mæsie, Bulgariâq; cum summo imperio præfecerit, ut Ritsius testatur. Annotavit istud quoque Laxius: Slavini inquit, passim in vallibus Gepusie inserti ac immixti sunt, quos undiq; Ungari ambiunt, & imperium in eos exercent, ac retinent &c. Igitur ut ad propositum redeam: cum Attila Anno. C. 441. & sequenti, excisis plurimis oppidis Illyricum occupâset, habitandam Slavinis nostris eam regionem concessit, atque ipse cum Hunnis suis Orbis imperium animo complexus, omnia Regna, omnesque Populos conjungens

Sarmatae tunc Danubium trajicere.
Ricciol. Chronolog. Reform.

Ricciol. l. cit. & ad A. 383. & aliâ.

Hunni Slavorum genti semper amici.

Probabile est: Marco mannis delictis Bohemiam à Sarmatis inhabitari cœptam.

Codicill. l. de adventu Cæchi.
Weleslav. in Genealog. Ducum Boh. mss.

Ritsius l. cit. de rebus Ungar. Laxius lib. 10. f. 56.

gens cum aliquot centenis millibus Romanum intravit imperium; longum foret, & extra sacram lineam, hæc bella commemorare; legatur *Baronius*, aliique: Hoc tempore (ævo scilicet *Assila*) *Czechum & Lechum* Duces *Cromerus & Welferus* (præstantissimi duo, & Chronologiæ studiosissimi Scriptores) ostendunt in *Bohemiam*, sive *reçtâ ex Sarmasia* (quod mihi est inverisimile, cum *Slavos in Illyrico*, & per omnes *Hunnorum* provincias dispersos fuisse sciamus) sive potius *ex Illyrico*, ad populares suos cum ingenti numero Nobilitatis ascendisse; hanc sententiam, & autoritate & ratione validiorem omnibus alijs existimo: Nam ut ante ex *Paulo Diacono*, & *Welfero* probatum est, jam An. C. 595. *Czechorum* natio appellatur, quæ in *Bojohemo* consistat; at profectò ante *Czechum Czechita vel Zechita* ut illi scribunt) appellari non poterant; quando igitur Genti suæ *Czechus* hoc nomen imposuit? aut quo tempore post ejus mortem, sui Ducis amore, *Czechos* se ipsi indigitare cæperunt? Deinde: ex omnibus *Ungarorum, Illyriorum & Slavorum* historijs, & præstantissimis quoque aliarum *Gentium* *Scriptoribus* constat, manifestumque redditur: *Slavos Bohemia Czechitas* post An. C. 500. tantopere in *Bohemia* multiplicatos, ut nimium abundante populo, *Bohemia* angustijs contineri non possent, ideòque ex *Bohemia* in alias terras colonias ducere cogerentur; ac fortè tum conterranei eorum *Slavi in Illyrico* adversus hostes poscebant auxilia; illuc igitur quàm citissimè *Bohemo-Slavica* juvenus est deducta circa An. C. 526. vel 547. ut *Bollandus* noster ostendit; denique *Slavi* in ijs provincijs in tantum creverunt numero, ut circa An. C. 583. & 595. *Boicam*, ut ait *Welferus*, *armis premerent*, & potentissimum Francorum Regem *Dagobertum* cum exercitu hostiliter advenientem, ut idem *Bollandus* probat, fortiter exceperint, repulerint, ac

omnino profligârint. Vide obsecro, quæ in Animadversione ad Cap. 18. attulimus, de fundatâ à *Czechis in Slavonia*.

ARTICULUS VIII. Hic aliquis quæstionem moveat: cur non *reçtâ ex Sarmasia Czechum & Lechum* (ut *Cromerus & Sudetis* sentiunt) venisse ponimus? cur non à mari *Venedico*, vel per *Misniam*, vel ex ipsa *Misnia*, quàm ex remota *Illyrici Provincia, Croatia, vel Corvatisa*? utrumque fieri potuisse certum est, & facilius etiam ex vicina *Misnia*, quàm aliunde *Czech & Lech* deducuntur? Respondeo: multa fieri facilius posse, quæ omnino non sunt; sæpe difficiliora, facilioribus & sanioribus consilij abjectiora, anteponi; non esse in historia quærendum, quid fieri potuerit, sed quid factum sit. Cùm igitur totius *Slavica Genti* consensu, ac Veterum *Scriptorum* autoritate & testimonijs habeatur: *Czechum ex Illyrico è Croatia aut Corvatisa* nominatim, in *Bohemiam* advenisse, quid curandum est quid fieri potuerit. Quis satis sanus (rogo) in Migrationibus tot *Populorum*, viam rectam, & lineam requirat? Nationes illæ barbaræ, Avibus æstivis simillimo errore ferebantur; quis itinera præscripsit? quot mansionibus *Longobardi*, quot *Heruli*, quot *Rugj*, quot *Gothi in Italiam*, aut *Galliam*, aut *Hispaniam*, quot *Migrationibus in Africam Vandali* pervenerunt? *Marcomannorum* (qui etiam in *Bohemia* nostra uno & amplius sæculo habitârunt) quàm diversæ habitationes leguntur! octies eos sedes mutasse *Lazius* aperte demonstrat. Neque illud de *Croatia* omnino asperandum videtur, quòd novi *Bohemia* populi quædam secum ex *Croatia* attulerint nomina patrum ditionum memores, ut *Psary (Wissehradum* postea) cui cognominem arcem ad *Crupinam* hodièque superesse in *Croatia Weleslavimus* affirmat; ejusque castelli *Crupinx* mentionem facit in *Croatia Bonifinus*; plu-

Crom. in hist. Pol. l. 1. Sude in l. de Origine Czechor.

Traditioni & consensui Genti deferre oportet, nec facile adversari.

Lazius de Hist. Gr. Gent. l. de Marcomannis Czechite Veteres Croatiz suæ memores fuerunt.

Weleslav. in Genealog. Ducum & Reg. Boh.

Baron. in An. Nat. Hist. Sarmatarum vel Slavorum ingens multitudo cum Hannis in hac oras ascendit.

C. 18.

Slavi ex Bohemia juventutem emittunt, & Regnum Savoniz fundant.

v. C. 9.

Boufin. rer.
Ungar. Deca-
de 3. l. 1.
Crom. l. 1. hist.
Pol. toto.

ra hujusmodi nomina attulimus alio loco. Jam quod *Misniam* attinet, quasi illa sit originaria & natalis *Czechi* & *Czechorum* omnium sedes, assentiri omnino non possum, ob eas quas antè multis *Capitibus* attuli causas, tum quòd opinio hæc omnem Scriptorum Veterum, & Antiquitatis traditionem evertit, præsertim cum clarè demonstratum sit: fieri potuisse, idq; facile, ut ex *Croatia Czech* adveniret, cui rei sua commoda tempora, quibus id verisimiliter factum sit, assignavimus; denique quòd nullus unquam ante *Cranzium* & unum alterumve in historia nostra (ut ex alijs quoque rebus apparet) peregrinum, idem sensisse legatur; ultimò, quòd ipse sibi *Cranzianus* non constet; docet enim *Misnios à Miza*, *Saxones à Szazava* fluvijs *Bohemix* nuncupari, quòd ab his fluvijs orti in *Misniam* & *Saxoniã* colonias duxissent. Atque ob hanc præcipuè causam factum existimo: cur *Adam Bremensis Venedorum* seu *Vinulorum*, qui ad mare fuerunt per Provincias usquè *Saxonum* & *Misniacorum* porrecti, & à *Mari Balthico usque ad Albim* diffundebantur, historiam pertexens, dubitet, an *Bohemos* & eos qui *trans Oderam sunt*, *Polonos*, *Slavia* & *Venedis* adjicere possit; cum si *Czechus* & *Lechus*, *Czechiq;* & *Lechis a* ab ijs prodissent, nullo modo dubitaturus fuerit, quin eos cum *Venedis* & *Vinulis* & *Redarijs* &c. conjungeret, ac nominaret.

Credibile est Czechum & Lechum ex Sarmatia directè non venisse.

At cur non rectè à *Sarmatia Czechum* & *Lechum* venientes inducis? præter ea, quæ modò attuli, hoc quoque responderi potest: quòd hæc ratione tota de *Lecho* cum fratre suo *Czecho* in *Bohemiã* appulso narratio antiquissima concidat: cur enim ex *Bohemia* (ut omnes *Polonorum* & *Bohemorum* veteres Historiæ tradunt) in *Poloniã* migrasset, cum jam antè in *Sarmatia*, ferè in *limine Poloniae* stetit? deinde sciendum est: *Sarmatas* progressu temporum à *Mæotide palude* sinistrorsum descendisse, adeoque

à *Ponto Euxino* usquè ad *Danubium* porrectos, facilius longè in *Illyricum*, quàm in alias terras *Vistula* objacentes vitato & ad dexteram (ut jam antè dixi) relicto *Carpatho* & *Sarmaticis montibus* penetrare potuisse. Hoc quòd nunc scripsi, ex *Formande* didici, qui An. Christi 552. historiam de bello *Getico* scribens, disertè affirmat: *Venedorum nationem populosam*, ætate suà ad *latus Sarmaticarum Alpium* (ubi & *Krapak* seu *Carpathus* stat) *quæ Daciam claudunt*, inde in *Septentrionem* postea ab exortu *Vistulae* ad *Danastrium* (seu *Dnester*) inde ad *Pontum ac Danubium extensam fuisse*. Unde facile apparet: illà vià longè antè in *Illyricum* *Sarmatas* advenisse, ac postea quosdam ex ijs bellicosiores trajecto *Danubio* ad nos in *Moraviã* & *Bohemiã* ascendisse. Neque obstare sententiæ nostræ potest, quòd toties primis illis (ab An. 150. usq; ad An. 800.) ætatibus *Illyrici*, provincias vexatas, occupatas, rursus receptas, rursus à barbaris infestas, & Romanis ereptas legamus: *Illyricum* enim maxima belli area fuit, & jam insidebatur ab hostibus *Romanorum*, jam rursus expulsis hostibus, parebat Romanis, donec prorsus occuparetur à *Slavis*. Adde quòd diversæ sint *Illyrici Provinciae*, adeoque quòd de una dicitur, non continuò de omnibus sit intelligendum. *Sarmatae* satis citò *Illyricum* invaserunt, factò à *Mæsia* initio: hinc in *Tacito* legimus à *Roxolanis Sarmaticâ gente* in *Mæsia* cohortes Romanas, proximâ post *Neronis* mortem hieme cælas, & sub *Ottone* prælia cum ijs commissâ fuisse. V. C. 8. pag. 23.

Formandi bello Getico

Tac. l. 1.

Satis jam apertè & candidè quid sentirem aperui; utinam æquè & tam claris documentis rem totam probare potuissem? sed in re tam obscura facilis est veniæ locus; *Leitores* vel hæc, quæ attulimus, vel alia, quæ verisimiliora judicârint, sequantur; ego *Viri diligens officium functus* conquiesco.

Tertio.

(+)

CAPUT

CAPUT XXIII. ET ULTIMUM.

Differtatio pereruditi è Societate nostra Scriptoris; in qua de Czechis & Lechi fratrum in has terras adventu; Unde orti fuerint; an ex Vandalis, an Henetis, an Æolijs, nationis nostræ primordia petenda sint; tum alia quædam ad hanc quæstionem pertinentia, brevissimè, sed ex fundamento cum Veterum Scriptorum autoritate tractantur.

De Authore
hujus Disser-
tationis.

um nuper ad eò quisquillas quasdam (ut ita dicam) chartarum excuterem, & pretiosum à vili secernerè, nè (ut factum aliquando doluimus) in piperis cucullum verteretur, quod pyramidibus dignum esset inscribi, reperi bonâ fortunâ tractationem, & lucubrationem egregiam eruditi è Societate nostra Viri *Andrea Stredonij*, quâ *Origines Bohemorum seu Czechorum* complexus est. Nôvi familiariter Virum, humanitate, comitate, facilitate, innocentia, & svavitate morum, cæterisque Religiosorum virtutibus perinfirmum, sed doctrinâ, eruditione, ac præcipuè *Bohemica historia* notitiâ clarum. Fuit *Venerabilis Patris Martini Stredonij*, cujus vitam sanctissimis exemplis illustrem legimus, germanus frater, ex Silesijs oriundus,

sed in *Bohemia* à prima pueritia educatus; parabat multa in *Historia Bohemia*, cujus se *Civem* esse dicebat, & quam habebat notissimam; mors intervenisse videtur negotium, nè fidem amicis sæpe datam exsolvere posset; ego nihil unquam de ejus lucubrationibus, præter, quod jam recitaturus sum, vidi, licebit tamen vel ex hoc ungue Leonem agnoscere. Si quid adfert Scriptor à nobis diversum, & ijs, quæ attuli superius, adversum (quamquam paucissima ejusmodi video) *Leitores*, quod verissimilius existimârint, sequantur: neque enim hanc ego mihi autoritatem unquam arrogavi, aut arrego, ut cogere ad meam sententiam cæteros velim; nolo mihi legentes credant, nisi, quod asserui, autoritate aut ratione confirmem.

Jam in rem præsentem.

Origines Boëmorum, seu Czechorum, Authore P. Andrea Stredonio S. J.

Bohemie
limes.

Boëmia, *Czechia*, Regio veteris quondam *Sarmatia*, provincia, nunc *Germania Regnum* opulentissimû, fines suos ab ortu solis ad *Moravos & Silesios*, ab occasu ad *Novicos* protendit; Australem verò ejus plagam *Austria*, & Borealem *Saxonia*, *Misnia* que terminant; Universam *Hercynia* silva perpetuo ambitu cingit, unde præter ejus longitudo latitudini visitur.

Boëmia porro, seu *Bojemia*, seu *Bojohomi* nomen Germanicæ originis esse, & patriam *Bojorum* Germanis significare, indeque Boëmiae incolæ Boëmos nunc dici, sub Carolo M. *Bohemannos* dictos, certius videtur, quæ aut à *Boëmo* ignoto Duce, seu Rege Svevorum; aut à Belgico *Boom* (arborum nempe *Hercyniæ* silvæ copiâ) appellatos fuisse. Cæterum *Bojos*, Aucto-

unde appellatio Boëmorum, vel Bojohemorum.

Etor Annaliū Bojorū, & *Laxi* libro septimo de varijs migrationibus gentium, ex *Bernoardi Cremlonasteriensis Monachi* historia docet, ex *Armenia* post diluuium profectos, Duce *Bojogero*, in Germaniam venisse, ad confluentes *Dannby* & *Oeni* fluminum *Bojodurum*, seu *Bojorum*, turrim, propugnaculumq; (hodie *Passavium*) exedificasse; inde successu temporis *Hercynia* silvæ fines occupatos, & in ejusdem medietate: *Albim*, & *Muldavam* fluvios, à *Bojofmanno* Urbem *Bubiennum* conditam, quã postea pulsus *Bojis*, à *Suevis Marobudum*, & tandem à *Czechis* Slavinis *Pragam* nuncupatam, *Prolemao Cassurgim* dictam; licet non desint Auctores, qui *Budvicium Babiennum* ex *Strabonis* libro septimo conijciant.

Eadem tellus *Slavinis* populis *Czechis*, *Czechi* ejus incolæ dicuntur, more *Slavis* usitatissimo, à Duce *Czecho*, cujus auspicijs, & ductu hanc regionem *Slavi* quondam occuparunt. *Czechum* porrò stirpe *Slavorum* profectum fuisse, nemo quidem inficiatur; sed tamen de ejus in *Boemiam* adventu, & *Slavorum* Aboriginibus, nemo sufficienter hucusquè opinionem suam controversijs explicavit. Harum præcipuas stylo mandare, & singulas discutere est animus, ut *Boemia*, *Stydiorum meorum altricis*, gratiæ aliquid referam, & quantum per ingenij vires licuerit, ejus origines ex opinionum tenebris vindicem, qui in ejus sinu lucem temporum clausurim.

Author vel in Bohemia natus, vel in ea educatus.

§. I.

Etymologia nominis Sclavorum, Slavorum, Slavinorum, Slovconum, Slovanorum.

Eadem gens his nominibus intelligitur.

Slavorum appellatio.

S *Lovacos, Slovanosq;* Boemix, & Polonia antiquitatum Scriptores volunt appellatos in campo *Sennaar*, quod post universale diluuium condendæ famosissimæ turris *Babel* vafores primi extitissent; siquidem *Slavonica* genti *Slowo* verbum significet, unde *Slovani* verbosi dicti. Verum obstant his Auctoribus *Epiphanius* in principio *Panarij* & *Josephus* libri primi antiqui: *Judaicarum* capite quarto, asserentes consilij illius auctorem fuisse *Nemrodum* præcipuum; licet septuaginta duo familiarum Principes opus ipsum promoverint. Utrique favere sacras literas docet *Jacobus Saliannus* è Societate *JESU*, tomo primo annalium veteris Testamenti sub Annum Mundi millesimum nongentesimum nonum.

Alij ex eodem fonte, ob commercium unius, ejusdemque lingvæ *Slovamos* nuncupatos asserunt, cum istius

populi militari virtute ea fuerit pars terrarum amplitudo, ut propè dimidium *Europe*, nonnullam etiam *Asia* partem occupaverit, teste *Cromero* libri primi capite primo de rebus *Polonorum*, cui ad stipulatur tabula quædam per vetusta in Monasterio *S. Hieronymi*, dicto *Slovan*, *Neo-Prage*, provincias olim à *Slavum* possessas continens, gentemque *Slavorum* tot per terras dispersam unius labij fuisse attestans.

Propius accedit veritati opinio asserens à celebritate nominis etiam *Slovamos, Slovacosq;* dictos, ut *Slavinos, & Slavos* à gloria appellatos. Nam Boemis *Slowennost* / est amplitudo, seu claritas famæ: & *Slowenný* / seu *na Slowo wzatý* / celebris dicitur, *Slawa* gloriam significat.

Ita sentit *Dubravius* libro primo historix Boemix, & favent nomina Boemis, Polonisque usitatissima, à *Slawo*

Slavorum
antiquæ se-
des.

1001/ seu gloria derivata, ut patet in *Wratislavu, Boleslavu, Miroslavu, &c.*

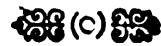
Fornandes Historicus de origine, actisque *Getarum* scribens, id ipsum innuere videtur, dum *Slavinos* à nova Civitate Slavino, & Rumennense lacu, qui *Musianus*, (*Ortelio Mysianus Europæ Scythiæ*) dicit denominatos.

Obsolera fateor equidem nomina, *Straboni, Ptolemao, &* alijs ignota, nisi quis *Musim* fluvium in *Caspium* mare influentem pro *Musiano* lacu accipiat apud *Plinium* libri sexti capite nono; suspicari tamen licet *Fornandem* Germanicæ stirpis hominem, vocabulo *Theutonico Rþūmenſee* alluisse, ad

famosum, seu celebrem lacum, cujus *Slavi* fuere accolæ. Nec *Slavi* inusitatum fuisse ab aquis desumere alicujus colonix, seu tribus denominationem, apparet in *Pomerani, Havel- li, Obotritis, seu Ododritis*: primi enim à mari, alij à fluvio *Havella & Odera* nomina sortiti fuerunt.

Hinc patet, corruptè *Slavos* dici à Germanis *Sclavos*, ab Italis *Siavos*, à Græcis *Σλαβος*, & nomen *Sclavi* servile tunc Germanis factum, quando in *Pomerania*, & vicinis provincijs, à *Saxonibus*, & alijs, domici, subjugatque *Slavi* fuerunt.

Slavi non
Sclavi di-
cendum vi-
deri.

§ II.

Slavos non descendere à Noë per Vandalos.

Defensio
vetustarum
in historia
traditionū.

A Tribus *Noachi* filijs universas hominum gentes descendere, sacra litera Christianis, & Judæis testantur, unde eos, qui in divisione linguarum, seu in sortitione terrarum facta sub ædificio turris *Babel* suos *Aborigines*, aut investigant, aut probabiliter repertos scriptis produunt, non facile censuerim anilia omnino deliramenta scribere, aut nugari, quamvis Hebræarum originum certitudine inferiores censeantur. Hoc enim præjudicio, nulla fides habenda erit majorum traditionibus, monumentis, historicis, genealogijs, nummis, lapidibus, aliisque conjecturæ signis, & causis, quæ antiquitatem alicujus populi, aut Urbis arguere possent! cum tamen *Cornelius Tacitus* ex traditionibus Germanorum suam conscripserit Germaniam, *Eusebius, Africanus, Diodorus Siculus, &* alij gentium diversarum vetustatem ex fabulis, & vocabulis eruerint, nec propterea, Sapientum censurâ, historicorum ordine sunt remoti. Fidem fateor, requiri delectatione comite, & agendorum instructione ab historico, sed hæc etiam in fabularum involucris inveniri, præter alios plurimos eruditif-

simè passim ostendit *Joannes Gæropius Beccanus* in Originibus Antverpiæ & si bnde *Salaxus* in Arnalibus veteris Testamenti. Ridiculum verò illud, quo aliqui sugillant antiquitatis studiosos sarcasticè, sciscitando: cur non ab ipsis humanæ naturæ incunabulis inter paradisi septa constitutis, *Aboriginum* suorum petant exordia? ridendi potiore jure ipsi inscitæ suæ præcones. Quis enim ita in sacris literis peregrinus, aut Christianæ fidei rudis est, qui nesciat, aut ab *Adamo* hominum Principe ad diluvij usque cladem præcipuarum familiarum unius sermonis ductâ stemmata, *Noë* avum, abavum, &c. nominatos? aut humanum genus ad octo hominum capita aquis cataclysmi redactum, ab eisdem homines propagatos descendere universos? aut denique diversitatem populorum confusione linguarum potissimum factam?

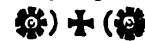
Quid quod *Crantzius Boëmorum* scriptores ambitæ vetustatis damnat, qui suos *Vandalos* ipse à *Noë* per *Vandalum* (*Bèrosi &* *Viterbiensis* malè tutus auctoritate) deducit; nã ille dignus pœnâ talionis!

Nec commenta, & ficta omnia illa
L existi-

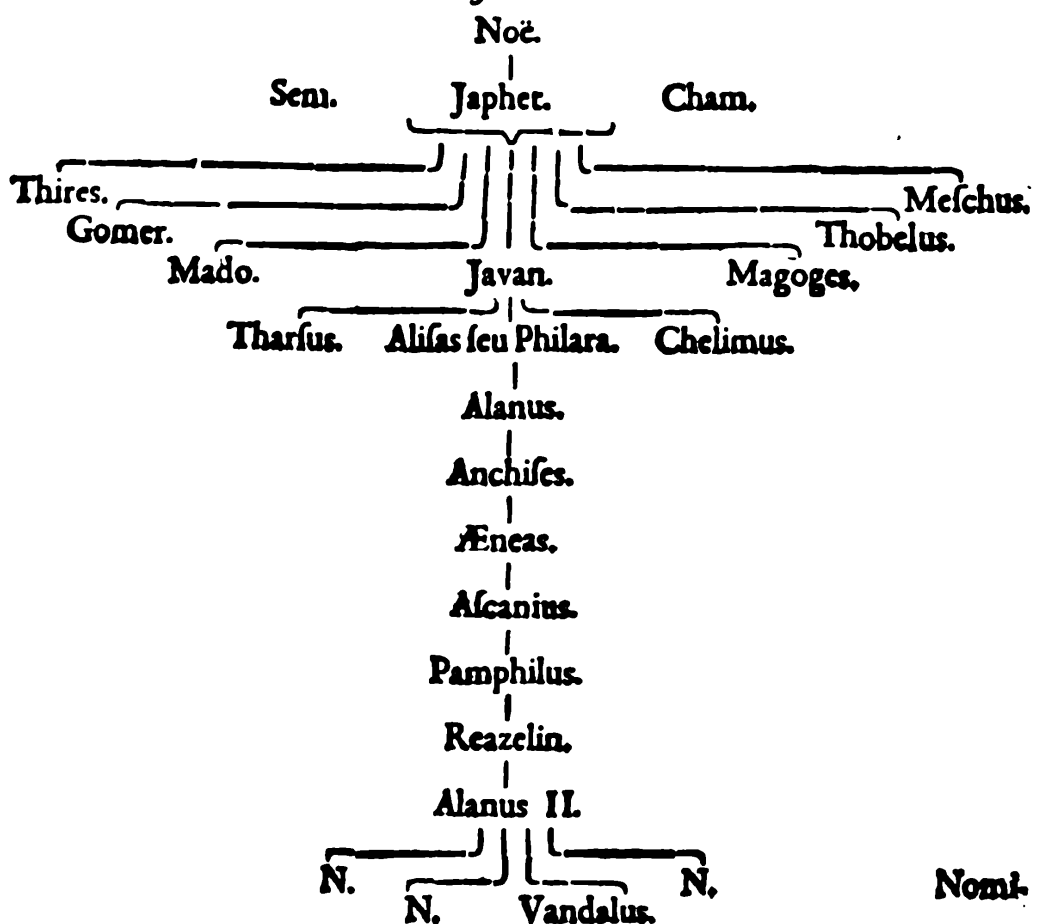
existimanda sunt, quæ subinde, interruptâ serie Ducum, aut Regum, de colonijs, populisque narrantur. Sæpe namque gens una cum altera in societatem belli evocata, sub præcipui, & celebrioris nominis Imperatore stipendia faciens, eidem subjecta, Ducibusque proprijs destituta, à Scriptoribus Græcis, Latinisque credebatur, ut passim in Germanorum, Vandalorumque bellis, & gestis id advertere licet.

Præterea videmus viros, antiquitatis peritissimos, in successione Pontificum, Judiciumque Israël ordinanda plurimum desudare: plurimos à longævitate, suæ chronologiæ suppetias postulare: alios cum Rabbini supposititios comminisci: alios divinare, conjicere, neminem sinè oppositi metu definire; non propterea tamen *Judicum historia* novitia, aut recens ingentij alicujus audit partus. Quare nec mirum erit, si etiam in *Slavorum*,

aut aliarum gentium descriptionis expertium historijs, aliqua tempora subinde lateant, nostramque cognitionem effugiant, interim uni, alterive potuit, poteritque hæc felicitas obtinere, ut de suæ patriæ origine aliqua cæteris ignota cognoscat. Neque enim omnia unum assequitur ingenium, neque omnem una complexa est scientiam ætas. Hæc ideo inferre libuit, quòd aliquos *Boëmorum*, *Poloniarumque* rerum Scriptores immeritò arrogantia notatos adverterim, quasi & illis Patriæ fumus igne alieno luculentior foret, dum antiquiorem *Cæchi & Lechi* stemmate stirpem inquireunt. Quanquam enim non omnes rem acu; tamen & ipse conatus, amore patriæ susceptus, suâ laude minime privandus: præsertim cum aliquid lucis subministret, quæ indagandis majorum rebus adæquò esse queat. Sed ad propositum.

A Noë Slavos deducunt quidam per Japhet ad Vandalos usque hæc serie.

Nomina horum ad tertiam propagationem desumpta sunt ex *Josephi* libri primi antiqui: Judaicarum capite septimo; reliqua *Cromerus* libri primi rerum Polonicarum capite secundo ex quibusdam Authoribus refert, qui scriptis mandârunt: *Alannum II.* primum ex Asia commigrâsse in *Europam* cum quatuor filiis: *Vandalum* autem multâ prole factum parentem, quartam *Europa* partem occupâsse, & posteros ejus *Vandalos* denominatos fuisse.

Authores
qui Slavos
à Wandalis
deduxerūt.

A *Vandalis* autem Slavos ortos, affirmat *Crantzius* libro primo *Vandalia*, adducens pro sua opinione *Saxonem Grammaticum*, & *Blondum*, *Sclavos* appellantes *Vandalos*.

Eidem favere videtur *Reusnerus* parte secundâ genealogici operis in stirpe *Carolina*, insinuando *Vandalum Suevo Germaniae Regis* filium, auctorem extitisse *Saxonum & Venedorum*, qui hodie *Slavi* dicuntur, cujusmodi sunt *Marovij*, *Moravi*, &c. Et *M. Adamus* libro secundo historix Ecclesiasticæ ait, *Vinulos Slavoniae incolas olim dictos Vandalos*. *Dio* etiam apud *Xiphilinum* tomo tertio historix Romanæ refert, oriri *Albim in montibus Vandalicis*: at *sons Albis* est in confinijs *Boëmiae & Silesia*, ubi *Slavi* confederunt.

Plurimorum scriptis confusos esse *Slavos* cum *Vandalis*, testatur *Lazius* libro undecimo de varijs migrationibus gentium.

Mathias porrò *Miechoviensis*, Canonicus Cracoviensis in epistola ad *Andream Cricium*, præfixa *Chronicis Poloniæ* editis sub annum M. D. XXI. ex professo *Vandalica* stirpis surculum esse *Slavos* persuadere conatur, ex communi lingua *Vandis*, seu *Vendis*, *Sarbis*, seu *Sorabis* (hodie *Lusatij*, *Boëmis* *Srbij* Germanis *Wenden*.) cum *Slavis*, ut apparet in multis vocabulis locorum quorundam, & monumentorum Poloniæ, *Gnezna*, *Mogyla*, *Nogavvka*. Deinde nomen *Vandæ* Virginis, quæ *Poloniis* summa cum potestate præerat, & in *Vistula* sponte mer-

sa perijt, aliquid cognationis cum *Vandalo* habet. Præterea in *Chronicis Hispanicis* legit *Miechovius Vandalos Polonos* appellari, & asserit in *Ecclesiastico officio Ecclesijs Poloniæ usitato*, de *S. Adalberto Pragensi Episcopo*, sequentia verba cani:

Benedic Regem cunctorum

Conversa gens Vandalorum.

Verum, quò minus his Auctoribus assentiar, *Slavosque Vandalica* genti adscribam, in causa est, diversa utriusque populi origo, lingua, mores, arma, habitus corporis, Religio, Republicæ gubernandæ ratio.

ORIGO etenim *Vandalorum* est stemmatis Germanici *Plinio* libro IV. naturalis historix in capite decimo quarto, ut *Blondus* vult decadis primæ libro primo, & *Crantzius* in præfatione *Vandalia*. *Reusnerus* à *Vandalo* Germanorum, seu *Suevorum* Rege *Vandalos* deducit, de quo *Cornelius Tacitus* in sua *Germania*. *Paulus Diaconus* libri primi capite primo de gestis *Lombardorum*, *Germania* populis *Vandalos* annumeravit. *Procopius* libro tertio *Historiæ Gothica*, eosdem *Gothorum* prolem asserit; cui *Lazius* ad stipulatur libro undecimo migrationum. *Irenicus* *Exegeleos* Germanix libro primo, capite trigesimo quinto, plures pro hac opinione afferens Auctores, citat *Methodium Martyrem*, qui epistolam *Vandalorum* adducit, *Germanos* palàm se profitentium. At *Slavos* alterius omnino originis esse infra clarissimè patebit.

Wandali
fuere Ger-
manicæ O-
riginis Po-
pulus.

Linguam deinde diversam *Slavis* ab antiquo sermone *Vandalorum* fuisse, & defacto magna ex parte esse, nemo inficias ibit, qui apud *Lazium* libro decimo migrationum, paragra-
phum (*Linguam Gothicam Theutonicam &c.*) legens, eandem cum *Slavonica* pura, & mixta conferat. Atqui *Gothica* familiaris esse *Vandalos* plurimorum jam auctoritate liquere existimo, & *Goropius Becanus* libro primo *Hermathenæ* ait: *Vandalos sermone Theuto-*

Slavica lin-
gua à Wan-
dalica di-
versa.

nico locutos. *Parum* porrò Slavonicam linguam illam esse, quâ *Pannonones* hodie utuntur, probabile redditur ex veteribus Boëmici idiomatis scriptis, proximamque illi *Boëmicam*, *Croaticam*, superioris *Silesia*, *Polonicam*, remotiorem *Rufficam*, *Voliniam*, ad ulterinam *Carniolorum*, *Histrorum*, *Lusatiorum*, *Soraborum*, *Vandalorum*, seu *Vendorum*, *Windisch* dictorum, ex vocabulis Germanicis, *Slavo*, *Boëmo*, *Croata*, *Polono*, *Russo*, planè incognitis, constare videtur. Neque enim dialectus linguam communem ità corrumpit, ut parum, vel nihil ejus retineat; quemadmodum in Attica, & vulgari Græca advertere licet; aliàs Latinæ linguæ erit dialectus, *Italicus*, *Gallicus*, *Hispanicus* sermo, quos tamen corruptæ Latinitatis vestigia, seu umbras justius, aut penitus diversum nuncupamus idioma.

Goropius Becanus, suprâ adductus, docet linguas diversas illas esse, quæ sic inter se discrepant, ut non statim qui unam intelligit, alteram quoque intelligat: *easdem* verò, quæ licet non nihil differant, tantum tamen non recedit altera ab altera, ut discrimen earum colloquendi, communicandiq; auferat facultatem, ut fit in *Italia*, *Galicia*, *Hispania*. Hæc ille.

Favent & huic diversitati Slavicæ, Vandalicæque linguæ, nomina Regum, seu Ducum utriusque gentis; quandoquidem *Vandalica* redolent etymologiam Germanicam, ut *Wissmayr*/ *Visumarus*. *Gotschalch*/ *Golds mayr*/ *Heinrich*/ &c. At Slavonica: *Boleslaw*/ *Bugoslaw*/ *Swantibor*/ *Ratibor* &c. quid affinitatis habet cum Theutonis?

Mores Vandalorum diversi à moribus Slavorum.

Discrepare etiam moribus *Vandalos* à *Slavis* *Cromerus* inde probat, quia mollissimè *Vandalos* vixisse, *Procopius* libro tertio de bello Gothorum testatur, quibus facillè concesserim hoc Sybariticæ vitæ genus duxisse *Vandalos* *Europa*, *Africæ*q; victores, cum & *Macedonas*, *Asiæ* domitores, delicijs, &

luxu diffluxisse sciamus: difficiliùs verò eorum amplector sententiam, qui *Vandalos* ante *Hispaniam*, *Africam*que occupatam molliciei damnârint. Difficilem mihi fidem facit auctoritas *C. Solly Sidonij Apollinaris*, qui epigrammate ad *Catulinum*, *Burgundiones* ejusdem cum *Vandalis* stirpis populos sequentibus describit:

Quid me, est si valeam parare carmen,
Fescenninicolæ jubes Diones
Inter Crinigeras situm casernas,
Et Germanica verba sustinentem,
Laudantem setrico subinde vultu,
Quòd Burgundin cansat esculentus,
Insundens acido comam busyro.

Et paucis interjectis:

Felices oculos tuos, & aures,
Felicemque libet vocare nasum,
Cui non allia, sordidæq; cepa.
Ructant, manè novo decem apparatus,
Quem non, ut vetulum patris parentem,
Nutricisq; virum, die nec orso,
Tot, tantiq; petunt simul Gigantes,
Quot vix Alcinoi culina ferret.

Accedit his *Procopius* de Bello Vandalico libro primo referens, *Vandalos* fame pressos à *Maotide* palude in *Germanos* irrupisse & idem apud *Cæs. Baronium Annalium Ecclesiasticorum* tomo septimo An. C. D. XXXIV. ait, *Vandalos*, ex quo *Africam* tenuerunt, mensâ quotidie copiosâ, tum omnium rerum, quas ea fert regio, continuò refertâ usos. *Salvianus* etiam libro septimo de gubernatione DEI, sub finem, pluribus laudibus exornans *Vandalos*, miratur, quòd *delicias corruptorum Afrorum indepti, corruptelam morum repudiârint*. Ex quibus prudenti liquet, *Vandalos* ante occupationem *Hispaniæ*, & *Africæ* viliori quadrâ vixisse, & cibus humi natis victicâsse.

Vasros præterea, & *perfidos Vandalos* nominat *Orosius* libro septimo, agens de *Stilicone*, & *Victor Uticensis* de persecutione Vandalica libro primo scribit: *Vandalos invenientes pacatam provinciam, universam terram depopulosos esse, incendioque, & homicidijs so-*

sam exterminasse, sed nec arbutis fructiferis omnino pepercisse, nè forte, quos antra montium, aut prærupta terrarum occultaverant, post eorum transitum, illis pabulis nutrentur. Hæc ille.

Wandalorum pug-
nandi ratio.

Jam arma & pugneratio Vandalis in usu describuntur ab eodem Sardonio Apollinari in panegyrico, dicto Casari Jul. Val. Majoriano.

Nuper, post, hostis aperto
Errabat lentus pelago, simul ordine vobis
Ordo omnis regnum dederat, plebs, curia.
miles,

Et collega simul. Campanam flantibus
austis

Ingressus terram, securum milite Mauro

Agricolam aggreditur, pinguis per trans-
stra sedebat

Vandalus.

Vandalus, opperiens pradam, quam pres-
ferat illuc

Captivo capiente trahi; sed vestra re-
pentè

Inter utrumque hostem dederant sese
agmina planis

Qua pelagus, collèmq; secans, portumq;
reducto

Efficiunt flexu fluxuq;. Perterrita pri-
mum

Montes turba petit, strabibus qua clausa
relictis

Præda præda fuit, cum concitus agmine
toto,

In pugnam Pirata cois, pars limbre cava-
sa

Jam dociles exponit equos; pars ferrea
texta

Comcolor induitur; teretes pars expli-
cat arcus,

Spiculaque infusum ferro latura vene-
num, &c.

Habitus
Vandalorum.

Habitus in super corporis Vandalorum Procopius libro tertio Gothica historia depingit, dum eos Gothica originis esse probat. Nam, inquit, & albi sunt omnes corpore, fluvicomæ (quod Germanorum insigne apud Tacitum) proceri quoque, & aspectu probo, legibus item eisdem utuntur; similiter & Ariana omnes opinionis, voce unicâ, Gothicâ appellatâ utentes.

Tandem Polistia, & Respublica Vandalorum Monarchica fuit: siquidem Regibus sive gentis paruerunt; quorum seriem recenset Lazius libro undecimo migrationum, & alij.

Respublica
Vandalorum.

Has enumeratas Vandalorum notas, Slavibus minimè convenire, vel ex Procopij libro tertio de bello Gothico discere fas est. Antiarum, inquit, Slavinarumque nationes, non ab homine aliquo uno reguntur, sed ab antiquo, plebejâ, communig, libertate vivunt, & idcirco res omnes, quæ vel utiles sint, vel fortè difficiles, in commune consilium deducuntur. His præterea Barbaris lege cautum est, & à suis majoribus proditum, inter Deos aliquem unum, qui fulminis sit fabricator, rerum omnium Dominum, ac solum esse ut credant, illique boves, & hostias ceteras macent; Fortunam verò, nec sciunt quidem, nec aliâ vim aliquam in homines habere fentur: sed postquam sibi sive domi morbo correptis, sive in prælio constitutis è propinquo mors imminet, jubentur quidem, si incolumes fortè evaserint, DEO confestim pro anima sacrificium facere. Unde quàm primùm mortis illud discrimen defugerint, sacrificium ex voto, ac promissis absolvunt, & putant ferme hoc pacto salutem sibi per sacrificia redemisse. Silvas præterea, & Nymphas habitant, & demones alios, hisque sacrificia peragunt, & inter sacrificandum vaticinantur. Habitant autem incondita quadam suguria, & longo ab invicem intervallo, & singulis domicilij locum, ut saepe fit, mutant. In prælio pedestres plerique in hostem eunt, clypeum, telæque in manu gestantes; thoracem tamen non induunt: nonnulli verò nec tritam quidem & obsoletam habent (dum interea bellum fit) vestem, sed velamenta duntaxat quadam, ad semur usq; tendensia: hunc in modum adversus hostes consistunt. Porro una utrisque, & barbara lingua. Nec Antes à Slavibus corporis specie inter se differunt: Nam & prolixiore staturâ sunt omnes, & viribus plurimum valent.

Slavorum
Veterum
vita, arma,
mores &c.

Corporum verò, & comarum colore nec candido admodum, nec rusilo prorsus. nec in nigredinem omnino vergente; sed subrutili magnopere sunt. Vitam verò ut duriores, ita & planè incultam, neglectamque, Massagetarum more, ducunt, & quidem sordibus, ut illi cibo, ingurgitantur; callidi tamen, siue malefici minimè sunt, sed in populando, ac rapiendo Hunnicam servans consuetudinem.

Hæc ex Procopio prolixius placuit transferre, ut appareat *Vandalos* inter, ac *Slavos* discrimen, quod insuper manifestius evadit ex superstitione, seu Religione *Vandalorum & Slavorum*; siquidem in confesso est: *Vandalos* Arianæ perfidiæ adhæsisse, *Slavos* Catholicam Romanam fidem aniplexos fuisse, & sæpius ab eadem delcivisse, ut videre est de prioribus apud *Victorem Uticensem, Orosium, Baronium, Spondanum*; de posterioribus *Dismarus* Episcopus Mersburgensis, libro primo, & tertio; *Adamus Bremensis* in suo Chronico; *Rensnerus* in stirpe Gryphorum, scribunt.

Adversus
Crantzii.

His præmissis, nec *Miechovij*, nec *Crantzij* ea sunt opinionis firmamenta, quæ contraria asserentium enervent sententiam. Nam in primis declaratum est *Slavis & Vandalis* linguam fuisse diversam, quod etiam elucet magis ex audaci assertione illorum Auctorum, qui *Prage*, & in *Boëmia* affirmant, sermones sacros Germanico idiomate, non patrio ad populum haberi, quasi *Boëmos* patriæ linguæ, hoc est *Vandalicæ*, puderet; cum constet in potiori parte *Boëmia*, & maximè *Prage*, ante Imperium Austriacorum in *Boëmos*, linguæ Theutonicæ in sacris cohortationibus usum fuisse nullum.

Fictitiam præterea esse illam sermonis nativi *Vandalis* verecundiam, arguunt *Soraborum* in *Lusatia* vernaculâ linguâ conciones, qui quidem alienæ linguæ non audiunt Oratorem.

Cæterum quòd quædam loca in

Polonia, Marchia, & Pomerania iisdem nominibus à *Sorabis*, seu *Vandalis* appellentur, quibus & *Poloni* utuntur, non rectè inde arguitur eadem *Slavorum, & Vandalorum* lingua, & origo, alioqui idem erit sermo *Germanorum & Polonorum*: siquidem uterq; exempli causâ vocet *Francofurtum, Frankfurt / Parisios, Paris / ꝛ.* Ubi advertendum, nomina propria locorum non mutari facilè, nisi natura linguæ alicujus mollitiem, aut asperitatem literarum nominis localis refugiat; in qua tamen literaria permutatione, adjectione, aut expunctione, radicales, seu primigeniæ vocabuli litteræ retinentur. Sic *Starigrad, Krakow, Praga, Polonis: Stargard / Krafau / Prag / Germanis* sonat.

Nullius insuper roboris est ratio petita à nomine *Vanda* *Poloniæ* Principis Craci filix; siquidem *Vandalorum & Vanda* vocabuli diversa omnino notatio, seu etymologia invenitur.

Nam asserentibus *Slavorum, Vandalorumque* unam esse gentem, *Vandali* Slavonicâ linguâ dicuntur quasi *Wen dale*; quæ vox est cohortantium sese, ut ulterius porrò ire pergast. At *Venda* (inquit *Cromerus* libro secundo de rebus Polonorum) erat *venustissima puella, ut illi merito Wenda, hoc est, nomen hami videretur ideo inditum, quòd, veluti pisces bano, specie ejus dignissimâ caperentur homines.*

Nec majoris est firmamenti illud ex aliquo *hymno*, seu Ecclesiastica prosa allatum, quandoquidem nihil ampliùs, quàm *Slavos* fuisse appellatos *Vandalos*, quòd terram, & sedes *Vandalorum* occupassent. *Divus* namq; *Adalbertus* in *Hungaria, Superiori Silesia*, & aliquantum etiam in *Polonia* Christi fidem propagavit, quas ex parte terras incoluisse quondam *Vandalos*, auctor est *Hagecius* de origine *Boëmorum*, *Lazius* libro undecimo migrationum, *Cromerus* libro primo de rebus Polonorum, *M. Adamus* libro secundo historiae Ecclesiasticæ, *Blondus*

decaedis primæ libro octavo, *Petrus Opmeer* in prima parte operis chronologici, & alij.

Hinc non erit mirum, si *Albii* fluvius in *Vandalicis* montibus oriatur;

cùm ad Bohemiæ fines in *Cerconofijs* nascatur.

Ex quibus omnibus liquet: *Slavos Vandalis* non originem suam, sed *Vandaliam* desertam debere.

Conclusio digna nota.

§ III.

Slavos non esse reliquias Vandalorum.

Cranzj argumenta dissolvuntur.

UT *Cranzj* evincat *Vandalorum* reliquias esse *Slavos*, affert pro argumento; Civitates in *Holsatia*, & vicinis mari *Balthico* provincijs, *Slavonico* nomine appellari, adducitque *Blondi* verba ex libro octavo decadis primæ. Similitudine, inquit, locutionis, ac penè proprietate ostendit eos, qui nunc *Poloni*, & *Boëmi* dicuntur, ex *Slavorum* reliquijs fuisse. Incolerunt autem prius ea loca *Vandalis*: quos credendum est, quando ad *Romanorum* invadendas provincias sunt profecti, partem gentis in patria reliquisse.

Sed verò superiori paragrapho abundè responsum credo; de nominibus civitatum *Slavonicè* denominatarum, hoc tantum addo: cum reliquix *Slavorum*, à *Saxonibus* quondam devictorum, in eadem *Balthici* maris ora maneat, & linguâ, licet corruptâ, *Slavonicâ* utantur, cur potius à *Vandalis* ex civitates asseruntur accepisse nomina, quam à *Slavis* ultimis earum provinciarum possessoribus, præsertim, cum liqueat *Vandalos Germanos* fuisse?

Conjecturæ *Blondi* oppono morem *Vandalorum* in mutatione sedium, quibus solemne fuit veteres sedes penitus deserere.

Vandalorum divergentes.

Arguit hoc primum migratio ex *Dacia*, seu *Transilvania* in *Pannoniam*, quam *Formandes* de rebus *Geticis* capite vicesimo secundo ita describit: *Geberichus*, *Helderich* parte maris, a *vo Ovidâ*, pro *vo Cnividâ*, gloriam generis sui factis illustribus exaquavit, primissias regni sui mox in *Vandalica* gente

extendere incipiens, contra *Visumar*, eorum Regem *Asdingorum* è stirpe, qua inter eos eminent, genusque indicat bellicosissimum, *Dexippo* historico referente, qui eos ab Oceano ad nostrum limitem vix in anni spatio pervenisse testatur præ nimia terrarum immensitate. Quo tempore erant in eo loco manentes, ubi *Gepida* sedens, juxta flumina *Marisia*, *Miliare*, & *Gilsil*, & *Grißia*, (hodie à *Transilvaniæ* incolis *Saxonibus*, *Merich*, *Herisch*, *Heres*, *Milenbach*, die *gela* apud *Lazium* libro undecimo Migrationum dicuntur) qui amnes supradictos excedit. Erant namque illi tunc ab oriente *Gothi*, ab Occidente *Marcomanni*, à septentrione *Hermundurii*, à meridie *Hister*, qui & *Dannubius* dicitur. Hic ergo *Vandalis* commorantibus bellum indictum est à *Geberich* Rege *Gothorum* ad istum prædicti amnis *Marisia*, ubi tunc diu certatum est ex æquali. Sed mox ipse Rex *Vandalorum* *Visumar* magna cum parte gentis sue profertur. *Geberich* verò Dux *Gothorum* eximius, superatus, depraedatisque *Vandalis*, ad propria loca, unde exierat, remeavit. Tunc per pauci *Vandalis*, qui evasissent, collectâ imbellium suorum manu, infortunatam patriam relinquentes, *Pannoniam* sibi à *Constantino* Principe petiere, ibique per quadraginta annos plus minus sedibus locati, Imperatorum decretis, ut incolæ famularunt. Hæc *Jornandes*.

Wandali à Gothis depulsi.

Hinc deinde à *Stilicone* accitos in *Gallias* irrupisse pridie *Calendas* *Januarias*, *Arcadio* septimum, & *Probo* Coss. qui fuit *Annus Christi* quadringentesimus sextus, auctor est *Prosper* in chronico.

nico. *Orosius* libro septimo capite trigesimo octavo; *S. Hieronymus* (epistolâ Anno Christi quadringentesimo septimo ad Ageruchiam datâ) Barbaros, & cladem ab eis illatam describens ait: *Innumerabiles, & ferocissimas nationes unversas Gallias occupârunt. Quidquid inter Alpes, & Pyrenæum est, quod Oceano, & Rheno includitur, Quadus, Vandalus, Sarmata, Alani, Gepides, Herali, Saxones, Burgundiones, Alemanni, & (ô lugenda Respublica!) hostes Pannoniâ vastârunt.* Unde conijcere licet, *Vandalos* omnes ex Pannonia discessisse, quam ab anno Christi trecentesimo sexagesimo septimo circiter incoluerunt.

Vândali ex Pannonia evocati in Rom: Imperium incurruerunt.

In Galliam primum de inde in Hispaniam.

Ex Gallia rursus Anno partus Virginæ quadringentesimo nono *Hispaniam* intrârunt, evocati à *Constantino Tyranno*, devictis *Didymo*, & *Viciniano* fratribus, consanguineis *Honorij Imp. Hispanie* tutoribus. *Vandalos* autem *Silingis* devictis *Bassam* sortitos fuisse, & *Gundericum* primum Regem *Vandalorum* in Gallitiæ partibus regnâsse, Auctor est *Cæf. Baronius* ad annum Christi quadringentesimum nonum ex *Cassiodori*, & *Prosperi* chronico, *Orosij* libro septimo, capite quadragesimo.

Ex Hispania in Africam trajiciunt Wandali.

Denique ex *Hispania* in *Africam* trajecisse omnes, asserit *Victor Uticensis* libro primo de persecutione Vandalica. Verba ejus sunt: *Transiens igitur quantitas unversa calliditate Genserici Ducis, ut famam terribilem faceret sua gentis, illico statuit omnem multitudinem numerari, usq; ad illam diem, quam huic luci uterus profuderat ventris. Qui reperti sunt senes, juvenes, parvuli, servi, Domini, octuaginta millia numerati.*

Wandali excisi.

Porro in *Africa* à *Bellisario* gens Vandalica excisa, paucis exceptis, qui cum *Gilimere*, ultimo *Vandalorum* Rege, in triumphum *Constantinopolim* deducti, in *Galatia* aliquot fundis donati confedere, noménque vetus amisere. Incredibile *Gvaquino* videtur perijsse omnes in *Africa* *Vandalos*, sed tantum

censet, vires eorum adeò fractas, attritâsque fuisse, ut robur vetus, & potentiam pristinam recuperare post nunquam potuerint; reliquias verò eorum itâ dispersas esse, ut quidam in *Poloniam* ad *Vistulam* fluvium, natale videlicet solum, unde ortum duxerant, regressi, nonnulli in *Græciam*, & *Pannoniam*, *Germaniam*que novis quærendis sedibus dilapsi sint. Pro confirmatione suæ opinionis refert idem *Gvaquino*, horum reliquias esse ultra *Albim* fluvium in septemtrionem sparsim habitantes, *Slavomisco* idiomate majori ex parte uti, ut & *Ducatum*, quem incolunt confinem *Prussie* *Vandaliam* nuncupari, ejus *Dux Prussie* *Polonorum* *feudalis* titulum sibi usurpat.

Gvaquino de reliquijs Wandalarum refertur.

Verum nè *Cranzio* quidem hoc persuaserit *Gvaquino*, qui sub finem libri primi *Vandalia* scribit: post cladem in *Africa* acceptam à *Bellisario*, *Vandalos* semel Duce *Guntarico* rebellâsse, mox compressos, de cætero quietos mansisse, & nomen amisisse. Quomodo ergo ex *Africa* in *Poloniam* *Vandali*? Deinde licet aliqua pars *Vandalorum* in modernam *Vandaliam* rediisset, *Poloniam* occupâset, quomodo tam citò aucti viris, ut *Justinianus Imperator* ab *Antibus* *Slavis* auxilia peteret contra *Hunnos*, ut docet *Procopius* de bello Gothico libro tertio? nam Anno salutis partæ quingentesimo trigesimo tertio, oppressi sunt *Vandali* in *Africa*; An: verò Christi supra quingentesimum quadagesimo quinto *Justinianus Imperator* promittit *Slavoniam* certam terram, pecuniam, Urbem supra *Istrum*, à *Trajano* ædificatam offert, ut contra *Hunnos*, & alios hostes Romanum Imperium defendant.

Vandali ex Africa pulsi in Germaniam redire non potuerunt.

Ex his omnibus frivolum, ac novitium assertum quorundam esse concludo, qui ex reliquijs *Vandalicis* *Slavos* natos affirmare non dubitant, decepti nimirum, vel antiquo *Vandalorum* loco à *Slavis* occupato, vel idiomate *Slavo-Germanico*, quo hodie utuntur

Lusatij, Vinda, seu *Pomerania* incolæ, *Vandali* dicti. Ostendendum enim aliàs erit, cur, & quando in septemtrionalibus plagis sedes suas retinuerint? quas colonias eò deduxerint? cur pulsati ex *Dacia* in patriam veterem non redierint, in vicinia hostium permanserint? Præterea si sermo hodiernis *Vandalis* natus est ex corruptela *Vandalica* & *Slavica* linguæ, commerciorum gratiâ, quid causæ est, quòd *Lusatij* superiores, *Vandalos*, seu *Vindos Pomeranicos*, *Hungaricosq;* non intelligant, cum omnes passim *Vendi*, seu *Wundisch* dicantur? Imò, quâ ratione *Russica*, *Moscovitica*, *Croatica* lingua, *Slavonica* dialecti, à *Vandalis* corruptæ? Affrenda in super causa, quare *Hispanus* sermo nullam affinitatem

habeat cum moderna *Vandalorum*, aut *Slavorum* lingua? siquidem *Goropius Becanus* libro primo hermath: doceat, *Hispaniam* ex *Latina*, & *Vandalica* exortam fuisse. Verba ejus sunt:

Irruerunt in Hispaniam Gothi, Vandali, Alani, & nonnulla alii agentes, omnes sermone Theusonico, vel inferiore, vel superiore loquentes; quos cum Hispani non intelligerent, factum est, ut hi, & illi sermonem diversum quoad possent imiserentur: quo utriusque partis studio effectum est, ut missa quadam lingua, neque cum Latina, neque cum Germanica consentiens, enasceretur; quæ tamen tamò vicinior Romana locutioni redderetur, quantò Theusones in aliena lingua imisanda dexteriores fuere. Huc usquè *Becanus*.

Hispaniæ
lingvæ ori-
go ex Goro-
pio.

§ IV.

Slavos non esse Riphati, abnepotis Noë, posteritatem, seu Henetos Paphlagonas.

Heneta, seu *Veneta* nationis protoplasten fuisse abnepotem Noë *Riphatum*, nepotem *Japeti*, *Gomeri* filium, asserit *Goropius Becanus* libro nono, & undecimo antiquitatum Anteverpit, Auctor annalium *Silesie* de origine veteris gentis *Elysiæ*.

Josephus libri primi antiq: *Judaicarum* capite undecimo, ait *Riphataos esse Paphlagonas*.

Nomen gens hæc sortita paucis literis diversum. *Heneti* & *Veneti* *Straboni* libro quarto. *Eneti* *Stephano* apud *Ortelium*.

A *Cimbris Venetorum* nomen habet, quia lacus accoluit. *Ven* namque *Cimbris lacus*, hinc *Veneti*, quasi lacum habentes. Hanc nominis notationem confirmant *Veneti*, *Paphlagonæ*, *Gallici*, *Adriatici*, *Sarmatici*, qui omnes inter aquas, & paludes sedes suas fixerunt. *Paphlagonæ* enim *Meandrius* secundum orientale latus *Halys* fluvij in *Cappadocia* collocavit;

& *Arriani* *Parthenium* flumen terminum *Bithyniæ* & *Paphlagoniæ* constituit, cujus litus *Heneti* accolunt. Idem *Herodotus* libro primo intimat: *Halys fluvius*, inquit è *Tauri montibus* profluens per *Cappadociam*, & à meridie *Syros*, ac *Paphlagonas* interfluens contra *Aquilonem* in *Euxinum mare* evoluitur.

De *Adriaticis Venetis* etiam patet, & *Livius* libro quinto decadis primæ, loquens de *Germaniæ* trans *Apenninum* colonias misisse, tubdit: *quæ trans omnia loca, excepto Venetorum angulo, quò sinum circumcolunt mare, usq; ad Alpes, seunt.*

Gallicorum Venetorum habitationem describit *Julius Cæsar* libro tertio de bello *Gallico* sequentibus: *erant ejusmodi ferè situs oppidorum, ut posita in extremis linguâ, promontoriisque, neque pedibus aditum haberent, cum ex alto se æstus incitavisset, quod hic semper accidit horarum XII. spatio; neque*

Diversitas
Venetorū
& Venedo-
rum.

eneti vel
cedi un-
e appella-
tionem tra-
hant,

moribus, quod rursus minime asu-
ves in vadis affl. Etarentur.

Ptolemaeus citatus à *Glareano* anno-
tatione sextâ in *Julij Cæs.* librum se-
cundum de bello Gallico, Venetos
maritimos facit in Lugdunensi Gallia;
à quibus non audet affirmare *Strabo*
libro quarto, Venetos in Italia suum
nomen habere.

Raimundus autem *Marlianus* Indice
Julij Cæs. asserit Venetos esse populos
inter *Celtas*, ex maritimis civitatibus
Oceanum attingentibus, quæ *Armo-
rica* appellantur.

Jam *Sarmaticos Venedos*, seu *Pruf-
fos*, credo *mari Balthico*, & tredecim
fluvij, *Prussiam* irrigantibus, copiose
allui, *Cimbricæq.* etymologiæ Veneto-
rum favere. Cur autem *Prussi Vene-
da*, seu *Venedi* diantur, & alij *Vene-
si*, supranominatus *Becanus* asserit hanc
causam, quod *Dania* ea loca occupan-
tes, ab alijs lacuum accolis distingui
vulnerint, nomine suæ originis cum
ven, seu lacu composito.

Petrus Berrus in descriptione *Boruss-
sæ*, recenset ex *Ptolemaeo* inter vetusti-
ores ejusdem regionis incolas *Vene-
dos*, additque *Borussiam* divitam fuisse
in duodecim Ducatus à *Veneduso*
Principe. Quidsi & *Venedusus*, no-
men *Venesorum* fecisset *Venedorum*?
mihi certius videtur deductum à *Vi-
vidu Slavorum*, *Antiumque* *Aboriginibus*.

deHenetis.

Alterum nomen stirps hæc *Ripha-
tæ* habet apud Græcos *Henetorum*,
aut à præstanti cura, & indole equa-
rum, quæ in *Paphlagonia Henetica*
nascebantur, ut testatur *Homerus* Ili.
ad: B. aut ex defectu literæ V. quæ Græ-
cicarent, unde illis *Eneſi*, & *Heneti*
dicti, *Æolibus Fenesi*. Ego in *Græ-
co Strabone* libro quarto geographiæ le-
gi *Οινετοί*, & libro quinto *Ενετων*. Si-
militer apud *Homerum* in editione *Ste-
phani*, *Βενετων*. Causas istas deno-
minationis hujus probare non videtur
Reineccius tomo tertio de familijs scri-
bens, *Heneti à moribus traxisse no-*

men videtur; quod tam *vermacula*
ipsis, quàm *nostra Germanica*, *vagabun-
dos*, seu, ut interpretati sunt *Græci*, *No-
madæ* exprimit. *Esti* hodie id *Henetis*
gentibus in usu non sit. Hæc ille;
quæ quàm veritati sint consona, vide-
rit assertor. Licet enim non sim in-
scius *Henetos* in *Paphlagonia*, in *Cappa-
docia*, ad *Cromnam*, in *Illyrijs*, apud *Tri-
ballos* habitasse, à *Leucosyris* ad *Trojanum*
venisse, cum *Cimmerijs*, & *Amazoni-
bus* militasse; non video tamen cau-
sam, cur *Suevos*, aliosque *Germanos*,
toto penè terrarum orbe vagos, etiam
Nomadum nomine dignata non fuerit
Græca Auctoritas.

Ceterùm *Henetum*, *Venetumque*
nomen promiscuum esse Auctoribus
præter *Herodotum* in *Illyrijs* libro pri-
mo, *Livius* decadis primæ libro primo
refert, *Venetos* appellatos *Henetos*, qui
cum *Antenore* in intimum maris *Ad-
riatici* sinum venerunt. *Servius* au-
tem in hos *Virgilij* versus ex primo
Æneidos desumptos:

*Antenor potuit, medijs clapsus Achivis,
Illyricos penetrare sinus, atque insima*

tutus
Regna Liburnorum, & fontem superare
Timavi,

Hæc scribit: *Antenor non Illyrium,
non Liburniam, sed Venetiam tenuit.*
*Ideo autem Virgilius dicit, Illyricos si-
nus, quod inde quidam Henetus Rex,
qui Venetiam tenuit, à cujus nomine*
*Henetiam dictam, posteri Venetiam no-
minarunt.*

Itaque & *Heneti* cum *Venetis*, diver-
sis Auctoribus, iidem sunt populi.
Hæc de nomine prolixius, ut clarius
rei quæ sita veritas elucescat.

Venetos porrò, seu *Henetos Paphla-
gonas Slavorum* faciunt parentes pluri-
micum Auctore *annalium Silesiæ*. Ar-
gumenta hujus opinionis, quantum
mihi dispicere licuit, potissimum sunt
duo: Alterum est petitum à *Strabone*
referente, in *Cappadocia Henesorum*
Colonia, duas lingvas in usu fuisse:
alterum desumitur ex *Ptolemaeo*, qui,
teste

Henetos Sla-
vicam pro-
tem fuisse
quidam af-
firmant.

reste *Becano*, libro undecimo, *Venedas* ponit inter fluvium *Vistulam* & *Chronon*, & ab illis mare adjacens, *Sinum Venedicum*, & montes, qui *Masoviam* hodie vocatam, ad Orientem claudunt, & *Prussia* ad Austrum vergunt, *Venedicos* appellat.

Ad stipulari etiam quoad locum *Cornelius Tacitus* videtur libello de moribus Germaniæ, *Venedos* extra fines *Suevia* veteris collocans, & quidquid inter *Pencinos*, *Fennósque* Silvarum, ac montium erigitur, latrocinij pererrare asserens.

Lingua ergo *Heneta*, & locus à *Slavorum* gente possessus, arguunt *Henetorum* esse progeniem *Slavos*.

Sed perperam id fieri ostendit auctoritas *Strabonis*, libro duodecimo geographiæ tradentis, apud *Halizonas* (*Colchos* aliqui putant) *Henetorum* vicinos, septuaginta, vel etiam trecentas linguas in mercatu solenni auditas fuisse; unde facile est colligere, plurium linguarum usum exstiterit in illis provincijs, propter mercium distractionem, & continuum mercatorum comitatum. Secundò suspicari licet linguarum illarum alteram fuisse *Ægyptiam*, quæ *Colchos Ægyptijs* similes, disertè docet *Herodotus* libro secundo, ut & *Syrj*, qui fluvium *Thermodoonta*, & *Parthenium* (ubi etiam *Henetorum* sedes) accolunt, *Ægyptiorum* ritum, mares circumcidendi, sunt complexi. Occasio etiam, seu necessitas *Ægyptij* idiomatis addiscendi *Henetis* seu *Syrjs*, non defuit, cum *Sestoris* Rex *Ægypti* provincias illas subactas non solis cippis hieroglyphicis in obsequio suo continuerit, sed, quem admodum ad *Phasin* flumen, ita, credibile est, & in alijs locis præsidia militaria reliquerit; quod confirmare videtur *Herodotus* intimando sponte suâ magnam partem exercitûs *Ægyptij* illis oris consedis, *Colchósque* propagasse.

Alteram linguam *Henetis* propriam *Cimbricam* fuisse, citatus *Becanus* ar-

guit ex eo, quòd *Heneti Cimmericorum* commilitones; quòd *Cromna* ab *Amazonibus* conditæ incolæ; quòd *Amazonum* mariti; quòd *Paphlagonum* *Riphatis* posteritas, qui *Comeri*, seu *Gomeri* filius. Firmatque hæc auctoritate *Josephi*, *Homeri*, *Stephani*, *Demosthenis*.

Quare ingenuè confiteor, me non percipere rationis pondus à duplici *Paphlagonia* lingua petiæ, cujus causâ *Slavos Heneto-Paphlagonicâ* stirpe perfectos fuisse, mihi persuadeam, præcipuè cum *Slavi Paphlagoniam* incoluisse nusquam legantur, neque *Paphlagonia* inter terminos patriæ *Slavorum* ab Auctoribus descriptæ contineatur, quam *Formandes* describit in hunc modum:

Scythia longè se tendens, latèque apertens, habet ab Oriente Seres in ipso sui principio ad litus Caspij maris commanentes, ab Occidente Germanos, & flumen Vistula, ab Arcto septentrionali circumdatur Oceano; à Meridie Persidâ, Albanâ, Hibernâ, Ponto, atque extremo alveo Histri, qui dicitur Danubius ab ostio suo usquè ad fontem. Et post hanc Europæ Scythiæ descriptionem, paucis interjectis, subjicit: In qua Scythia prima gens sedet Gepidarum, qua magnis, opinatisque ambitur fluminibus. Nam Fisiannus per Aquilonem, Chorûmque discurrit. Ab Africa verò magnus ipse Danubius, ab Euro fluvio Tausis secatur, qui rapidus, ac vorticofus in Histri fluentia furens devolvitur. Inversus illi Dacia est ad coronam speciem, arduis alpibus emunita, juxta quorum sinistram latet, quod in Aquilonem vergit, & ab ortu Vistula fluminis per immensa spatia venit, Vinidorum natio populosa consedit. Quorum nomina licet nunc per varias familias, & loca mutantur; principaliter tamen Slavini, & Antes nominantur. Slavini à civitate nova, & Slavino Romanense & lacu, qui appellatur Musianus usque ad Danastrum, & in Boream Vistulam commorantur; bipaludes, M 2 silvâs-

Refelluntur Auctores prioris sententiæ.

Slavorum primæ sedes.

silvasque pro civitatibus habent. Antes vero, qui sunt eorum fortissimi, qui ad Ponticum mare curvantur, à Danastro extenduntur usque ad Danubium, quae flumina multis mansionibus ab invicem absunt. Ad litus autem Oceani, ubi tribus faucibus fluentia Vistula fluminis ebibuntur, Vidioarij resident, ex diversis nationibus aggregati, post quos ripam Oceani Itemesti tenent, pacatum hominum genus. Hic Fornandes.

Quae ut hodiernis Geographorum tabulis respondeant, collocandi erunt primò Gepida in Moldavia, quae inspicienti Gerardi Mercatoris Europam, refert, non nomine, sed titu fluvios à Fornande descriptos, & Daciam, seu Transilvaniam introrsus in coronæ speciem. Slavi deinde ponendi à sinistro latere Moldavia ad Vistulam usque, à dextro autem ad Danastrum, seu Nieper, qui & major Borysthenes. Occupabant itaque Slavi Podolia fines, Volhyniam, Russiam nigram, Poloniam, Mazoviam, Lithvaniam cum parte Moscoviae ad fontem Borysthenis majoris, seu Nieper fluvij. Antea postea tacendi incolae Podolia ab ostio Borysthenis ad ostia Danubij cum curvatura litoris Pontici. Vidioarij ultimò Prussia, Itemasti Pomerellia, & Cassubia attribuenti.

Hanc declarationem Fornandus approbat Cornelius Tacitus de moribus Germanorum, dum Fenedos inter Pencilinos, Fennosque collocat. Nam Pencilini morantur ad unum ostium Danubij, Pencilinum dictum, teste Ptolemaeo, Plinio, Ammiano apud Ortelium: Fenni verò circa sinum Finnicum, ut videre est in thesauro Geographico Ortelij; unde sequitur enumeratas superius provincias, cum Livonia, Antium, Slavorumque, seu Winidarum habitatione fuisse possessas. Apparet secundò in eadem Fornandus explicatione ratio, cur Cornelius suspenderit suum iudicium de Fenedis, Sarmatiae, aut Ger-

mani forent, dum eos cinctos Germanis descriperat. Tertio tractus ista terrarum silvosi, & montosi opportuni sunt latrocinij, quod Tacitus de Fenedis non tacuit, praeterquam quòd lacubus abundant nominatae regiones, quos & Fornandes intimavit.

Altera Slavorum patriae, est descriptio Helmoldi apud Cranzium in Vandalia. Et M. Adams libro secundo historiae Ecclesiae, his verbis: Slavonia latitudo est à meridie in Boream, hoc est, ab Albi flumine usque ad mare scythicum. Longitudo initium sumit ab Hamburgensi Parochia, & porrigitur in Orientem usque in Benguanam, Ungriam, & Graciam.

Ejusdem Slavoniae & Eginhardus in vita Caroli M. mentit: Sinus, inquit, quidam ab Occidentali Oceano Orientem versus porrigitur, longitudinis quidem incomposita, latitudinis verò, quae usquam centum millia passuum excedat, cum multis locis contractum inveniat. Hunc multi circumfident nationes, Dani siquidem, & Sueones, quos Nordmannos vocamus, & septentrionale litus, & omnes in eo insulas tenent. At litus australe Sclavorum, & Aistii, & alia nationes, inter quas vel praecipui sunt Woleabi, &c.

Quae omnia considerando juxta Geographorum placita, quamadmodum inter tam amplas Slavorum limites nullus locus est Paphlagoniae jam Natolix parti; ita nec Slavi erunt Henedorum Paphlagonum posteritas. Cur autem passim Slavi Henedi à recentioribus Historicis appellentur, causa est, quòd maximas Sarmatiae gentes Slavi faciant, ut infra videbimus Paragrapho septimo, quas Ptolemaeus apud Rheineccium Henedos universè appellat; vel quia Venedorum loco obtinuerunt; vel ex confusione Venedorum, & Henedorum cum Winidis, à quibus ultimis Slavi orti.

☞(†)☞

Slavorum
in Septem-
trione patri-
a.

§ V.

Slavis immeritò attribui Aborigines Æolios, filios Elisa, nepotes Fani, pronepotes Japhet, abnepotes Noë.

Jonios, Æoliisque Slavos esse asserit *Miechovius*, libri primi capite primo, & in epistola chronicis Polonix ad *Cricium* præfixa, eosque in *Macedonia, Dalmatia, Albania, Histria, Croatia*, & cæteris *Slavorum* terris à diluvio Orbis, non interrupto tempore perseverasse contendit. Pro opinione sua cenlet primò stare *Josephum* libri primi antiquitatum Judaicarum capite sic scribentem: *Fano autem Japhet filio, & ipso tres habente filios, Elisas quidem Eliseos vocavit eos, quorum princeps fuit, qui nunc sunt Æolij.*

Sententia eorum, qui Slavos ab Æolijs profecisse existimant.

Secundò. In Urbibus *Macedonia, Philippopoli, Scopia, Ragusio*, in vicis, villisque versùs *Thessaliam*, putat *Miechovius* perpetuum fuisse linguæ *Slavonica* usum.

Bokvicia literatura apud Slavos quædam sit.

Tertiò. *S. Hieronymus* literaturam *Slavici Bokviciam* nuncupatam edidisse, & Ecclesiastica officia sub eadem literatura iisdem ordinasse, quòd negare in *Histria, Dalmatia, & Croatia* sacrilegum sit: quæ populorum traditio, & ætas *S. Hieronymi* evincere videntur, *Slavos* ante *Justiniani Imp.* tempora notos existisse.

Quartò. Nomen *Fani Ivani, Slavus* usitatissimum, arguit *Favani*, seu *Fani Slavos* esse genus.

Quintò. Commune iudicium scriptorum Polonorum, quibuscum sentiunt apud *Cromerum* libri primi capite secundo *Hagecius, Przibislaw & Cosmas* Boëmi, *Joannes Merignola, Callimachus* Itali, docentes *Slavos* esse *Dalmatas*, potèstque id confirmari adventu *Czechi & Lechi* ex *Dalmatia in Boëmiam & Poloniam*, qui indè novas colonias non eduxissent, si primi *Slavi in Illyrico*, conjunctisque provincijs non habitassent.

Tandem addo, si auctoritate *For-*

manda definita *Slavorum* mansio, superiori paragrapho explicata, omnes veritatis numeros habeat, difficile erit afferre causam, quare *Lechite* non ex vicina *Polonia* regione majorem *Poloniam*, & potius ex *Dalmatia & Boëmia* eandem ingressi fuerint, quâ difficultate immunis videtur esse præsens opinio.

Calidior *Miechovij* illa epistola, quàm nervosior, nè *Polonis* quidem persuasit, incunabula, suæ gentis in *Illyrico* ante cunas Christi reperiri. Nam *Cromerus* præfati libri cap: quarto, & tertio, probat horum nihil, atque hanc opinionem niti potissimum argumento locorum, quæ *Slavi* modò incolunt: at id imbecillum esse, ex eo apparet, quòd *Appianus Alexandrinus* cum *Ptolemao*, illarum gentium Urbes, ut *Segestum, Delminium*, (à quo *Dalmata* dicti *Saliano & Mercatori*) *Salonam, Scordonam, Faderam*, & fluvios *Naronem, Savum*: populos *Scordiscos, Triballos, Dardanos &c.* describant, quæ nomina nihil affinitatis habent cum *Slavorum* lingua, sicut notationem *Slavicam* redolent moderna: *Zagrabia, Belogradum, Cluci, Novigradum &c.* *Reca & Dobra* fluvij, *Craina* regio seu territorium. Unde idem *Cromerus* rectè conjicit, post *Appiani & Ptolemai* tempora *Slavos* his terris primùm potitos fuisse. Infirma pariter *Miechoviana* opinionis basis, tam vetustis titulis ab *Elisa* petitis succumbit, si *Æolica* lingua, utpote *Græca, Slavonico* sermoni conferatur, quarum dissidium, condemnat, aut ingratitude *Slavos*, qui nè sermone quidem patriam referunt; aut impietatis *Æolos*, qui suis filijs patriâ terrâ, & linguâ interdixerunt. Neque *Slavini* idiomatis perennitatem in *Dalmatia, Pannoniâque S. Hieronymus*,
M 3 & S.

An S. Hieronymus Biblia in Slavicum idioma transtulerit.

& S. Martinus ante *Justiniani* Imperium ibidem nati demonstrant, nisi ostendatur enucleatius auctoritate antiquâ, eosdem Divos *Slavos* fuisse. Nam translata *Divinas* litteras, & Ecclesie officia ordinata *Slavonicâ* literaturâ à S. *Hieronymo*, sine metu sacrilegij *Croatici*, *Dalmaticive*, inficiari turè possum, absolutus ab *Eminentissimo Cardinali Bellarmino*, dicente libro secundo de Verbo DEI, capite decimo sexto: nusquam apud *Hieronymum*, vel apud ullum veterem legi, *Hieronymum versisse in linguam Slavonicam. Divinas litteras.* Imò ipse *D. Hieronymus* argumentum nobis subministrat, qui tuas lucubrations diversis in locis enumerat, earumque *S. Augustinus* & *Cassiodorus* apud *Cas. Baronium* in annalibus ad Annum Christi quadringentesimum vigesimum mentionem faciunt, *Slavonica* literaturæ nullum vestigium apud eodem exstat, idque mirum silentium jure videri potest, quòd *Psalterij* juxta LXX. Interpretum versionem à se emendati Romæ, meminerit ipse *Hieronymus* in Apologia contra *Ruffinum*, & scribens in *Dalmatiam* scripius, fratremque suum ad distrahenda prædia paterna in patriam remittens, neque per illum, neque per litteras *Bukovicie*, aut ordinati officij Ecclesiastici in *Slavonia*, meminerit; cum tamen compertum sit *D. Hieronymum* scripius sua scripta varijs intimasse, ut sincera à supposititijs dignoscerent.

Exstat demum epistola *Gregorij VII.* libro septimo epistolarum ejus manu scriptarum, ad *Ducem Boëmorum*, in qua dicit, se justis de causis non voluisse postulantijs *Boëmijs* permittere, ut *Divina Officia* linguâ *Slavonicâ* celebrarent; quod profectò sapientissimus Pontifex non fecisset, si *Damasum Papam*, *Slavis* hoc ipsum operâ *Hieronymi* indulgentem advertisset; aut certè concessioni *Damasi*, propter abusus aliquos, Apostolicâ auctoritate derogasset, cujus tamen derogatio-

nis nullum reperitur signum. Novitium itaque illud commentum de literaturâ *Hieronymiana* reputo, cum aliàs multa fabulosa attributa fuisse S. *Hieronymo* legamus apud *Baronium* in Annalibus ad Annum Christi trecentessimum octuagesimum quartum.

Jvani, seu *Fani* porrò nomen *Slavus* est celebre à *D. Joanne Baptista*, quod parum alioqui æquus *Divis* colendis Auctor annalium *Silesia in Casimiro* dicto monacho annotavit, ut mittam alterum *Silesiographum* recententem, *Henricum Barbarum* suis diplomatis in hæc verba principium dedisse: *Nos Henricus DEI, & S. Joannis Baptista gratiâ Dux Silesia, &c.* Aut ut non revocem notissima *Boëmijs* de *S. Ivano & Jaromiro* Duce, à sagittis hostium ope *D. Baptista* servato.

Præterea nemo negat, *Fapbeti*, seu *Fani*, *Slavos* esse progeniem; sed *Elisa* non esse sobolem, patet ex *Chronico Alexandrino*, docente ab *Elisa* *Mauros* prodijisse.

Quod attinet ad *Boëmorum*, *Polonorum*que scriptorum consensum, difficilis non est responsio, dicendo *Czechum* & *Lechum* ex *Dalmatia*, seu *Illyrico* omnino in *Boëmiam*, & majorem *Poloniam* venisse, utramque gentem feliciter condidisse; sed *Czechis*, *Lechive* atavus, reliquive majores, an in *Illyrico* nati fuerint, neque exules illos *Illyrij*, & advenas *Bohemia*, *Poloniæ*que tradidisse, neque eorum scriptores demonstrasse.

Certè *Gordonus* in sua chronologia asserit ex epistola *Gregorij M.* septimo *Mauritij Imper.* anno, qui fuit *Christi* quingentesimus nonagesimus, *Slavinos* è *Scythia* oriundos, eam *Pannonia* partem occupasse, quæ nunc ab illis *Slavonia* dicitur; quod tempus colatum cum *Czechis* adventu in *Boëmiam*, (qui contigisse Anno Christi sexcentesimo trigesimo nono, Auctore *Cutteno* historico *Boëmo*, & alijs dicitur) quàm exiguum sit, nemo non advertit.

Cur S. Joannis nomen *Slavis* in veneratione fuerit.

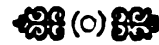
Covem.

Schickfus.

Quâ ratione dici possit: *Czechos* & *Lechum* ex *Illyrico* venisse, neque tamen *Illyricum* Patriam habuisse.

Atque hinc nullo negotio quisque assequi valebit, non sequi *Slavos* ideo à dispersione gentium semper fuisse in *Illyrico*, quia inde in *Boëmiam Czechw*, & *Lechus Slavonicam* coloniam deduxerint, cum & illi advenæ *Ulyrij* potuerint dici.

Quare cum *Miechovij*, aliorumque rationes sub initium hujus Paragraphi allatæ non subsistant, nec *Ædlij me* plagij jure convenient, quòd *Slavos* illorum familiæ surripuerim.

§ VI.

Non videri Slavos Roxanorum, seu Roxolanorum, Russorumve progeniem esse.

Opinio eorū, qui Slavos à Russis ortum trahere autumant.

REJECTIS diversorum opinionibus, *Salomon Neugebauer*, & *Martinus Cromerus* de origine Slavorum, concludit tandem capite decimo libri primi, *Slavos à Russis* prodijisse; qui *Ptolemao* libro tertio capite quinto, *Plinio* libro quarto capite duodecimo, *Tacito* annalium decimo septimo, seu historiarum primo, *Roxolani*; *Straboni* libro septimo *Roxani* dicuntur.

Fundat suam sententiam *Cromerus* in antiquitate *Roxanorum*, qui posterius *Russi* appellati; & in amplitudine *Russie*: siquidem ferè in se continet, quidquid terrarum est inter *sinum Venedicum*, *Livoniam*, *Sueciam*, *Oceanum glaciale*, *Rha seu Volgam*, *Mæotium*, *Mare Ponticum*, *Sarmaticos montes*, *Poloniam*, *Lithvaniam*, & *Sarmatiam*, quas provincias à *Slavis* possessas, declaratum est superius paragrapho quarto, explicato *Forlande*, *Tacito*, *Adamo*; quarum terrarum aliquas incoluisse *Roxanos*, auctores sunt nominati superius *Ptolemaus*, *Tacitus*, *Plinius*, *Strabo*.

Gvagninus de origine gentis *Sauromaticæ* agens, refert: post *Vandalos ex Sarmatia*, sedibus à fluvio *Tanai*, & paludibus *Mæotidis* *Roxolanos*, *Rossanos*, *Rutenos*, *Russosque* dictos, prodijisse, *Procopio* historiographo id attestante: *Volgaros* quoque ex iisdem sedibus à *Volga* fluvio exijisse, *Slavonico* sermone cum *Roxolanis* concordantes, amicitiam insuper firmatam, conjun-

ctis viribus in *Taurica* regionem, quæ nunc à *Tartaris* *Præcopiensibus* occupata est, penetrasse, inibique locum domicilio sibi delegisse; indè, crescente populo, & dissidio inter Christianos Principes gliscente, in *Thraciam*, & *Mysiam* aliquos; in *Russiam*, *Podoliam*, *Lithvaniam*, *Podlessiam*, & *Masoviam* reliquos excurrisse, in terrisque illis domicilia sua fixisse, variisque nomina à locis accepisse, & hos *Polonis*, cæterisque *Slavis* genus dedisse. A *Suedis* verò ad *Sarmatas* remittit *Origenis Slavica* cognoscendæ cupidum, iniquus invix dux viæ, qui peregrinum dubio deseruit calle.

Hæc opinio licet affinis sit veritati, mihi tamen satis securæ fidei non apparet.

Nam in eadem *Europæ Scythia*, seu *Sarmatia* plaga, *Basternas* antiquiores *Roxanis*, *Roxolanisve* apud *Stephanum*, *Orteliumque* lego, quorum pars, seu tribus, *Roxani* tantum cum *Peuciniis*, & *Atmonis*. *Livius* etiam libro quadragesimo historię Romanæ, sub annum Urbis conditæ quingentesimum septuagesimum quartum (ut vult *Salianus*) *Basternas*, seu *Batarnas*, à *Philippo Macedonum* Rege evocatos Duce *Clondico* trans Istrum narrans, *Dardaniam* occupasse; & libro quadragesimo primo, anno U. C. quingentesimo septuagesimo sexto cum *Dardanis* depugnasse; de iisdem, *Dardanos* Romanæ sequenti anno (juxta *Polibium* apud *Salianum*) questos, *Scordiscis* *Bastar-*

Refellitur superior sententia.

Urbis conditæ.

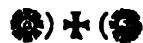
starnas lingvâ, & moribus æquales docet. Unde in parte *Pannonia* jam tum *Bastarnarum* consanguinei morantes, ampliorem reddunt *Slavorum* patriam, quàm *Roxani*.

Nec contemnendum hoc vetustatis, reor, argumentum, quod *Chronicum Alexandrinum* Raderianæ editionis subministrat, *Bastarniam* intra limites *Japheti* constituendo, & *Bastarnas* literas novisse, memorando. *Bastarnas* insuper *Persæ* secutos fuisse in bellum *Argonauticum* anno mundi bis millesimo octingentesimo vigesimo primo, docet *Valerius Flaccus* in *Argonauticis* libro sexto sequentibus carminibus:

*Illinc juratos in se trahit Æa Bastarnas,
Quos, Duce Tentagono, crudi mora corticis
armas,
Æquaque nec ferro brevior, nec Rhom-
phea ligno.*

Præterea ipse *Cromerus* libri primi capite sexto, auctoritate *Jornandis* efficaciter ostendit, diversos esse *Vandalos à Winidis*, hosque posteriores in *Venedos Sarmaticos, Slavos & Antas* præcipuæ virtutis tribus dispersitos esse; quomodo ergo *Russi* potius, & non *Winide* dant *Slavis* originem?

De *Sauromatu Guagnini*, & alterius cujusdam de *Sarmatis* narrata, face & indice egent.

§ VII.

Slavos suum genus rectè referre ad Mosoch, seu Meschec, sextum filium Japhet.

Mosci vel Moschi orti à Mosoch filio Japhet

A hoc *Moschiam*, seu *Moschovi- am* inhabitatam, & denominatam probabilius esse affirmat *Genebrardus, Arias Montanus, Mercerus* apud *Salianum* tomo primo *Annalium Veteris Testamenti*, sub *A. M. millesimum nongentesimum trigessimum primum*.

Neque obstat *Josephus, Moschimos Cappadocas Mosoch* attribuens, cum ipse incertus id conjiciat ex *Maraca Cappadocum Urbe*, & *D. Hieronymus* opponat illi *LXX*. Interpretes, qui alios *Cappadocas* faciunt. *Chronicum* deinde *Alexandrinum* inter populos prosemnatos à *Japheto*, qui à *Media ad Hesperium* usquè *Oceanum* diffusi, *Boream*, seu *Aquilonem* respiciunt, enumerat *Mossonacos, & Maotas*.

Noti insuper *Moschens* populi, & *Moschorum* tractus *Plinio* libro sexto capite decimo nono: *Straboni* finitimis *Colchis*, libro vigesimo primo geographiæ apud *Cromerum*. Noti etiam *Lucano* libro tertio canenti:

Sevisque affinis Sarmata Moschis.

Quæ omnia antiquitatem gentis in-

sinuant; quod & annales hodiernorum *Moscovitarum* confirmant, à multis seculis illas sedes gentem *Moscorum* tenere, asserendo.

Hæc porro *Moschorum* vetustas vendicare sibi videtur prima *Slavorum* in Europa incunabula; cum *Wilsj*, seu *Welesabi* apud *Eginhardum*: *Uncrani* apud *Rheginonem*: *Vehri, Hevelli, Lusici, Liscavici, Wloini* apud *Witichindum*: *Lusici* apud *Hermannum Contractum*: *Sclaveni* apud *Procopium* libro quarto: *Czechi, Poloni, Croata, Silesij, Pomerani, Bosnenses, Rasciani, Dulebiani, Drevvulani, Truvvulani, Volinij, Podolij, Paluci, Masovij, Moravi, Sorabi* apud *Cromerum*, denominationis sint recentioris.

Jam lingua *Moschorum* Slavonicam originem sapit, & sæpius attributæ *Slavis* provinciæ, ex parte etiam nunc limitibus *Moschoviticis* Imperij continentur; siquidem, teste *Petro Bertio* in descriptione *Russicæ*, *Moschovia ab oris Alexandri M. circa Tanaus fontes ad extrema terrarum Borealemque, sive glaciale Oceanum* extenditur longo tra-

Slavi à Moschis venisse probantur, imò à vetustiore Populo postertina Motoch

tractu : ab ortu habet finitimos Scythas, qui *Tartari* hodie appellantur, gentē vagam, & omnibus sæculis bello illustrem, ab occidente *Livonia* illi, & *Finlandia*, ad Austrum *Lithuania*.

Conferat jam quispiam hanc Topographiam *Moschovia* cum definitione patriæ *Wimidarum Slavorum*, facta à *Jornande*, an clarissimè nõ dispiciet magnam partem primæ *Slavonia* limitibus *Moschovia* includi? Accedit non levis conjectura, *Musianum* lacum esse hodie stagnum *Ilmen*, seu *Ilmer*, XII. milliaria Germanica latum, sitū supra *Novogradiam*, veriùs *Novogradum*, seu *novam civitatem Slavino*, ad quam *Jornandes Slavus* nomen ortum fuisse tradit, quam itidem *Moschovia* esse nemò negare potest.

Nec rejiciendum censeo, nomen *Tanaüs* fluminis, *Europam* ab *Asia* separantis, diversum, cum *Amazoniis*, *Auctori* de fluminibus, & montibus, *Ciofanóqueteste*, apud *Ortelium*, indigenis *Amesicis* dicatur: ut enim nomina hæc à *Meshec* sui principium omnino non respuunt (siquidem pateat limitanea flumina à suis Principibus, & coloniarum Ducibus sæpe accepisse nomina) ità decursu temporis, & alienigenarum scriptis facile mutationem aliquot literarum senserunt. Quid quod ignotum antiquis *Tanaüs* fontem *Moschovia* habeat, & *Mesech*, seu *Msczenecia*, *Moschovia* provincia originem *Oeca* fluvij infra *Novogradiam* inferiorem *Volgam* ingredientis ostendat, ut plura loca ejusdem *Moschovia* taceam, quæ aliquid nominis *Mosoch* retineant, quemadmodum in tabula *Russie Mercatoris* clarè apparet.

Ad hoc nomen credendus est alluisse *Joannes* quidam *Danielis* filius, qui post divisum in multos principatus *Russorum Imperium*, à flumine, atque ab Arce *Mosqua*, seu *Moscha*, obscura priùs, sede deinde sui *Ducatus* illustri, certum territorium *Russie* appellavit, sapienter prælagiens *Patriarcha* sui *Mosoch* nomen in plures populos,

non sine gloria postliminio rediturum. Neque vanum ejus augurium fuit: quandoquidem, ubi præfati *Joannis* hæredes adjunctis sibi proximis quibusque ejusdem nationis, & lingvæ Principibus, paternum Principatum longè, latèque cum *Moschi* nomine amplificassent, cæteri quoq; *Russorum* populi, *Wladimiriensis*, *Novogradenses*, *Jaroslavenses*, *Thurverenses*, *Mozaiscenses*, *Susdali*, *Pscovensis*, *Rozanenses*, *Severiensis*, & alij in *Moschorum* nomen abièrunt.

Unde non habet *Cromerus* evidentem rationem, quâ convictus cogatur negare *Mosoch* esse posteros *Slavos*; præsertim, cum libri primi capite nomen, fateatur antiquiores, & nobiliores, quàm *Moschi* à *Danielis* filio nominati, fuisse *Mosaiscenses Russos*, & antiquitus fluvium cum Arce *Moscha*, seu *Mosqua*, in ampla illa *Russia* denominata existisse; quod an manifestum indicium non sit posteritatis *Mosoch*, judicent sapientissimi antiquitatis eruditi Censores, quibus notum, perspectumque est, nihil in terris fuisse adhuc illustre, quod temporum cursu non reddatur obscurum, & ignobilia nobilissimorum Regnorum semper existisse exordia.

Neque titulus *Metropolitæ Kioviensis* olim, nunc *Moschico*, à *Patriarcha Constantinopolitano* datus, aut à magnis *Moschovia* Ducibus usurpatus, *Russiam* totam sacræ, profanæque potestati eorum subjiciens, *Russos Slavorum* faciet *Aborigines*, quod *Cromerus* intendit. Nam *Russia* æquè, ac recentium *Moschovitarum* nuper natum nomen, & fortasse tam *Metropolita Kioviensis*, quàm *Dux Moschovia* antiquum suum jus in *Russiam nigram* & *albam* prætendit, ideòque *Russiam* sine limitatione suo titulo inserit; quod an legitimè faciat, viderint illi, quorum interest.

Cæterum duo manent explicanda: alterum, quare in historia Romana, Græcæque antiquiori, etiam de bellis

Objectiones in contrarium solvuntur.

Cur exigua apud Veteres Moschorum memoria.

Sarmaticis agente, exigua sit *Moschorum* memoria? alterum est, quomodo *Formanda* auctoritati satisfiet, qui disertè affirmat, *Slavos* esse partem populosa *Winidarum* nationis? Par difficultas est de *Ruffis*, quam licèt *Cromerus* conatus fuerit *Roxolanorum* nomine tollere, à *Winidis* tamen reus plagij meritò agitur.

Non placet ad *Scytharum*, *Sarmatarum*, *Sarmatarumque* nomen confugere, licèt apud *Goropium Becanum* legam ex *Plinio*, *Scytharum* nomen usquequaque transisse in *Sarmatas*, atque *Germanos*; atque ex *Ptolemaeo*, *Mela*, *Dionysio*, *Europæam Sarmatiam Vistulâ*, & *Tanai* finiri advertam, præter illa, quæ *Curtius* libro septimo, & libro sexto de *Scythia*, tam *Europæa*, quàm *Asiatica* scriptis mandavit.

Reimerus Reineccius tomo tertio de familijs, *Henetorum* & *Moschorum* auctorem facit *Mosoch* seu, *Meshec*, filium *Japheth*, nobiscum; at *Henesi* notissimi *Homero*, *Herodoto*, *Straboni*, *Ptolemaeo*, *Apollonio* in *Argonauticis*, ut vidimus paragrapho quarto, quidni sub *Henetorum* nomine etiam *Moschi*, quibus id nominis attributum universè, ut & cæteris *Sarmatis*?

De Bastarnis.

Bastarnarum nomine comprehensos *Moschos*, seu *Mosoch* omne genus fuisse crediderim, suspicorque *Bastarnas* ipsos à *Mosoch* prodijisse, & cum alijs *Scytharum*, *Sarmatarumque* ab agricultura *Arotas*; alios à pastu pecorum *Nomadas* Græci dixerint, indicium mihi est, corruptum *Slavonicum* vocabulum *Pastyr* quod pastorem significat, Græcis *Bastarnas* condidisse.

Sed & *Moschos* ab armentis nomen accepisse, apud Græcos arguit Græca vox *Μόσχος*, vitulum, seu bovem *Euripidi* significans. *Bastarnarum* deinde nomen à Græcis *Romani* Historici mutuati, septentrionales populos eodem appellârunt universè ideo, quia *Aquilonares* regiones antiquis minùs perspectæ fuerunt.

Fatetur hanc ignorantiam *Strabo*

libro septimo scribens: *Quid autem sit ultra Germanos, & alios eius confines, siue illi sunt Bastarna, ut plerique putant, siue alij interjecti, siue Fazyges, siue Roxolani, siue alij in curribus domicilia habentes, non est facile dictum.* Præterea *Moschos* sub *Bastarnarum* nomine intelligendos esse, videtur etiam *Strabo* eodem libro insinuare, locum, seu habitationem eorundem describendo, qui *Slavis* olim adscriptus: *Regionis*, inquit, *totius, quæ inter Istrum, & Borysthenem intervallo superjacet, prima portio, & solitudo Getarum; deinde Trygeta, post hos Fazyges Sarmata, & qui Basilij, id est, Regij dicuntur, & Urgi, quorum plerique etiam sæpe ad utramque Istris partem habitasse feruntur. In mediterraneis Bastarna sunt, Trygetis, ac Germanis confines, &c.*

Quem locum clariorem reddidit *Philippus Cluverius*, libro tertio Introductionis geographicæ, asserens *Bastarnas à Vistula dextra ripas ad ostia usq; Istris incoluisse, ipsas quoque ostiorum insulas tenuisse, Pencilorum nomen argumento est.*

Nec moveatur quispiam isthic *Plinij* auctoritate, *Bastarnas inter Germanos* collocantis, aut dubitantis *Straboni* libro septimo, an *Bastarna* forent ex *Germanis* nati; scripserunt namque id divinando potius, ex vicinitate *Germanorum*, cum illis *Germania*, *Sarmatiæque* obscurior esset, ut ipse *Plinius* non diffitetur libro quarto, capite de *Germania*.

Quamquam quid *Bastarnis* notiores *Moschos* reddo, cum ipsi *Moschi* adeò novi homines *Republicam Mundi* non accesserint, quos Anno Mundi termillesimo quingentesimo trigesimo tertio, *Dario Hystaspis filio Persarum Regi* trecenta talenta tributi nomine persolvisse testatur *Herodotus* libro tertio, & eisdem *Moschos*, seu *Mussynacos* in exercitu *Xerxis* sub A. M. termillesimum quingentesimum septuagesimum tertium, ligneas circa capita casti-

caffides gestaffe, scutaque ac hastilia brevia, sed longa in hastilibus spicula, (aliquid simile de *Sarmatis Corn. Tacitus* libro primo historiarum) habuisse, idem *Hierodotus* libro septimo enarrat.

Meminit eorundem *Valerius Flac-*

em libro quinto Argonaut :
*Vos quoq, non nota mirasi vela carina,
Mossinæci.*

Et *Tibullus* in panegyrico ad Messalam:

*Quaque Hebrus Tamaisque Getas ri-
gat, atque Mosynos.*

Magynos aliqui legunt, qui tamen ab *Ortelio* vocantur etiam *Scythia* populi.

Et quamvis non diffitear *Mossynæ-* eos aliquando fuisse *Asia* incolas, nec infallibiter definiri possit tempus migrationis eorum, ex *Asia* in *Europam*; hodiernos tamen *Slavos* & *Moschovitas* aliquid *Asiaticorum Mossinorum* habere, arguit usus ligneorum domorum, à quibus vetusti illi *Stephano*, *Lignei Mossinæci* dicti, ut tradit *Æzidius Maserius* commentator in *Valerij Flac-* ci librum quintum Argonauticorum.

Huc etiam spectare videtur, quod *Halicarnassæus* libro primo antiquit: Rom: agens de *Tyrthenis* subiicit. *Hos quidem ajunt indigenas esse Italia, quidam advenas: & qui negant eos exter- ni esse generis, nominatos dicunt à domicilijs munitis, qua primi in his regionibus struxerunt. Turres enim, & Tyrtheni, ut Græci thyrtes, clausa muris, & firma adificia nominant. Volunt igitur ex re nomen eos invenisse, sicut Mossynæcos in Asia. Nam & illi habitant ligneas quasi turres compactas celsis trabibus, ipsi vocant Mosynas.* Hæc ille.

Ex quibus omnibus patet, *Slavorum* *Aborigines* penitus Orbi ignotos, degeneresque non fuisse.

aspicio
captoris.

Quod attinet ad *Formandem*, *Slavos* *Winidis* attribuentem, responderi potest posteriori ævo *Bastarnarum* nomen in *Winidas* transisse, quos ego arbitror dictos à *Slavonico* vocabulo *Wina*/ culpa seu pœna, unde *Wintcy* /

Rei, damna inferentes, & *Wintel* / damnum inferre, peccare, plectere significat, diversæ *Slavonica* lingvæ dialectis. Poterant itaque *Bastarna Artile* commilitones, *Winidos* se appellare, quasi plectentes peccata, exemplo sui Imperatoris, qui *Flagellum Dei*, dictus.

Hanc conjecturam certiore reddidit *Jornandes* de rebus Geticis capite vigesimo tertio scribens, *Slavos* suo tempore (si à facientibus peccatis) ubiq, desavire. Aut certè *Bastarna* illi, qui ad bella extra suam patriam diversis occasionibus ablegabantur, nuncupati sunt *Winidi*, seu *Vendi*, à Patria lingvâ, *Wen di* hoc est, *foras proficiscere* (tale aliquid de *Vandalis* paragrapho secundo) cum sciamus morem Svevorum fuisse, ut certi ex singulis pagis ad bella communia toti genti mitterentur, & *Formandes* insinuet præcipuos esse *Antas*, *Slavos*, *Venedos* in populosa natione *Winidarum*, ex bellis, utpote præclare gestis, contra Romanos notiores. Et *Crantzius* quidem ex *Helmoldo* refert *Winetam* nobilissimum emporium in ostio *Odera*, quâ *Balticum* alluit pelagus, genti *Slavonica* nomen dedisse *Vinidarum*; sed quis ejus *Conditor*?

Hæc de nomine *Winidarum* è certiora quivis censebit, quò recentiori memoriâ tenebit querelam communio-riam historicorum, & de inopia scriptorum, qui res *Scythicas*, & *Sarmaticas* complecterentur; & de mirâ nominum varietate, & mutatione, quibus iidem populi fuerint denominati, ut docet *Ortelij* thesaurus Geographicus in voce *Scythia*.

Atque ex his omnibus constat non à modernis *Moschovitis*, sed ab antiquiori illa posteritate *Mosoch* stirpem *Slavorum* rectè deduci per *Mosynos*, *Bastarnas*, *Winidas*, ampliùsque eorum solum, vetustius *Bastarnarum* nomen esse, quàm *Rufforum* sit, fueritve.

§ VIII.

De Literis Alexandri Magni, quas Slavica Genti dedisse scribitur, deque tempore adventus Czechi & Lechi Ducum Bohemiae & Poloniae.

FLoruisse *Slavorum* in mundo gentem ante occidentale Imperium tempore *Alexandri M.* ab illóque in præmium strenuè navata militiæ aquilonares occupasse provincias, & ejusdem jussu cum Gallis in Europam venisse, author est apud *Paprocky* Boëmicorum stemmatum scriptorem, *Vincentius Kadlubek* Episcopus Cracoviensis in suo Chronico scripto sub A.C. millesimum ducentissimum septimum, afferens suæ assertionis testes literas *Alexandri M.* in hæc verba :

Nos Alexander Philippi Regis Macedonum hæres, Monarcha figuratus, per Naftanabum annuntiatus, summi Dei filius, allocutor Brachmanorum, Solis & Luna conculcator, à Solis ortu ad occasum, à septentrione ad meridiem Dominus, Illustris Profapia, ac lingua Slavorum, Massagetisq, salutem.

Qui nobis semper in fide veraces, in armis strenuissimi, nostri milites, & coadjutores robustissimi fuistis, damus vobis hanc totam plagam terra, qua extenditur ab Aquilone usque ad partem Italia meridionalis, ut nullus ausus sit isthic manere, aut se locare, nisi vestrae, & quicumque alienus inventus fuerit illic manens, sit servus vester, & ejus posteri servi vestrorum posterorum.

Datum ex magna Alexandria nova foundationis nostræ, super magno Nilo fluvio Ægypti, aridentibus nobis magnus Dÿs, Jove, Plutone, Marte, & maximâ Deâ Minervâ. Testes autem hujus rei Illustris Anstellus Tritoseca noster, & alij undecim Principes, quos nobis sine prole decedentibus relinquimus nostros hæredes, & totius Orbis successores. Anno Regnorum nostrorum undecimo.

Plurima hanc donationem dubiæ reddunt fidei.

I. Barbaricus nominis fastus, cuius nullum exemplum in *Q. Curtio, Arriano, Diodoro, Siculo, Plutarcho* existat; qui tamen multarum *Alexandri* epistolarum mentionem faciunt.

Refutantur
Alexandri
M. literæ.

Nôvi equidem à *Plutarcho* scriptum in *Alexandro*, eum omnino adversus barbaros inflatum fuisse, & mirè prætulisse probatum sibi ortum, & stirpem suam Divinam; ad Græcos verò divinitatem usurpasse modicè, & parcius; apud *Arrianum* tamen libro secundo, idem *Alexander* jam victor scribit sequentia *Dario*: *De reliquo quando ad me scribes, ad Asia Regem scribere te memineris; neque tanquam ad parem scribe, sed veluti omnium tuarum rerum Domino significa, quid petas.* Et apud *Curtium* libro quarto: *Rex Alexander Dario, ille, cujus nomen sumpsisti. Et infra: De catero cum mihi scribes, memento non solum Regi te, sed etiam tuo scribere.* En quo titulo usus, & quem ambivit à barbaro Rege?

II. Nomen *Slavorum*, à nullo, *Alexandri* gesta scribentium reperitur signatum; nec signari potuit, cum cœperint *Slavi* hoc nomine clarere post *Alexandri* mortem *Illyricum* invadendo A.C. DXLIX. juxta calculum *Baronianum*.

III. *Massageta* & *Slavi* dicuntur fidelem, & strenuam operam militiæ *Alexandri M.* navasse; at in enumeratione copiarum ejusdem, non modò apud veteres historicos nulla eorum memoria; sed etiam *Curtius* libro quarto refert *Massagetas* II. millibus agmen *Darij* clausisse, & *Bessum* à *Dario* admonitum, ut *Massagetas* equites in *Levum Alexandri* cornu invehi jube-

ret.

ret. Apud eundem libro sexto ipse *Alexander* ad milites ait: *Sogdianos, Dacas, Massagetas, Sagas, Indos*, sui juris esse, omnes hos simul, si terga *Macedonum* viderint, secuturos utique hostes. *Arriannus* itidem libro quarto narrat, *Massagetas* cum *Scythis* conjunctos depugnasse contra *Craterum Alexandri* Ducem, & re malè gestà *Bactrianorum & Sogdianorum* lociorum impedimentis direptis, cum *Spitamene*, *Alexandri* adversario, in solitudinem confugisse. Quòd si in *Indiam Scythia & Dacia* deinde secuti *Alexandrum*, & primi invasere *Pori* Regis exercitum, ut *Curtius* libro octavo tradit; adeoque quispiam censeat *Slavos Scytharum* nomine fuisse comprehensos, indè his literis non adstruet fidem, cum redux ex *India Alexander* nunquam in *Aegyptum* revertisse legatur, ubi tamen illud diploma datum fuisse asseritur. Nec *Paphlagonas, Henetorum* patres, donationem hanc *Alexandri* robustiorem reddunt, etsi sub eorum nomine *Slavi* latuissent: hi namq; pariter in castris *Darij* militant contra *Macedonas*, teste *Curtio*, libro quarto referente, *Darij Pratores*, qui praelio apud *Isson* superfuerant, cum omni manu, quæ fugientes secuta erat, assumptà etiam *Cappadocum & Paphlagonum* juventute, *Lycham* recuperare tentasse.

Et licet *Arriannus* libro primo, *Gordij Alexandro* moranti legatos *Paphlagonum* provinciam suam fœdere inito subjecisse, eosque *Cale Phrygiorum Sarrape* subditos fuisse, *Cappadocis* etiam *Sabiellam* satrapam constitutum enarraret; nunquam tamen eorum in exercitu *Alexandri* meminit, nisi quis communi mercenariorum, vel aliorum nomine eos insinuos contendant, cui assentiendum tum reor, ubi causas assignaverit, cur *Arriannus, Curtius, Macedones, & Thessalos Græcos* tantum, aliquoties missionem ab *Alexandro* accepisse memoret?

Slavos tandem *Illyriorum* nomine intelligi non posse, patet ex paragrafo V.

IV. Donatio illa Aquilonaris Orbis non potuit ab *Alexandro Slavis* donari, cum eæ partes jugum ipsius senserint nunquam. Europæis quidem *Scythis*, devictâ *Indiâ*, inferre bellum *Alexander* cogitabat, teste *Arriano*, sed intulisse non legitur, præterquam quòd terræ illæ à *Scythis* potentissimis fuerint possessæ, *Curtio* libro septimo prolixè eorum potentiam describente.

V. *Alexandria in Aegypto* designata est A. Mundi ter millesimo septingentesimo vigesimo tertio, qui fuit ante Christum CCCXXX. Et Regni *Alexandri IV.* secundum *Salianum* tomo quinto *Annalium*. Atqui in hac Urbe undecimo anno Regni sui *Macedonici Alexander* non fuit, existens tunc in *India*: annum verò undecimum Imperij Græcorum non attigit, mortuus anno Imperij septimo, Regni decimo tertio, qui fuit A. M. ter millesimus septingentesimus trigessimus, ante Christum CCCXXIII. Quomodo ergo diploma illud *Slavis in Alexandria Aegypti* anno undecimo Regnorum *Alexandri*?

Quidquid sit de literis *Alexandri M.* an suspectæ & adulterinæ censeridebeant, & an sub nomine *Slavorum Alexandro* noti esse potuerint; dubitari tamen non potest sub *Henetorum* aliisque nominibus gentem illi non ignotam fuisse, non minùs quàm *Bojos*, quos *Alexandro M.* conciliatos asserit *Brunnerus*.

Brunner. l. r. Annal. Bojor. n. 7.

Frater *Martinus Ordinis Prædicatorum* in sua *Compilatione historica*, quam in membranis *Cænobium Henrichoviense Cisterciensium* servat, asserit *M. Aurelium* pugnasse contra *Slavos, Glaucos, Qvados*, in *Marcomannia*, quòd bellum contigisse sub A. Ch. C. LXXVI. *Baronius* docet. Id an *Martinus* ideo scripserit, quòd *Bastarnas, Roxolanos* (qui lingvâ *Slavi*) & gentes omnes ab *Illyrici* limite usque ad *Galliam* conspirasse contra Romanum Imp: apud *Fulvium Capitolinum* in *Marco* legerat; an verò ex aliquo Authore descrip-

scripserit, cum in præfatione, ad Opusculum de summis Pontif. & Imper. ex Chronicis *Damasi Papæ, Orosij, Pauli Diaconi, Gisilberti, Lobini Episcopi, Richardi Cluniacensis, Escodij, Viterbiensis, Vincentij* fateatur se concinâsse, incertum est. Certum mihi sub *M. Aurelio Boëmiam* à *Marcomannis* inhabitatam fuisse.

Verosimilis
Neugebaveri
sententia.

Salomon Neugebaverus à *Cadamo*, in historia Polonica, deducens ex *Ruffis Slavos*, cum *Cromero* consequenter docet, non ex *Dalmatia*, sed ex *Russia* & *Sarmatia* eos populos, qui nunc *Poloni* & *Boëmi* dicuntur, progressos, vacuas, aut certè infrequentes *Vandalorum* sedes in *Silesia* occupasse, indèq; in *Germaniam* interiorè, & *Bohemiã* arma protulisse. Nam faciliùs, citiùsque hâc secundùm dextrum latus *Carpathi* montis ad interiorem *Germaniam* aliquomodo vacuum tunc penetrare poterant è *Russia* profecti, quàm in *Slavoniam*, aut *Dalmatiam*, longiùs à se distantes, & *Romanorum* Imp. armis munitas. Existimat tandem hos populos è *Russia* sub *Attila* tempo-

pora circiter A. C. CDXLII. abivisse.

At hoc est contra torrentem scriptorum *Boëmorum* niti. Deinde cur *Lechus* primò ex *Boëmia* in *majorem Poloniam* coloniam suam duxit, si minorem attigit? Cur ex *Dalmatia*, & *Croatia* *Slavus* Victoribus abundante, non potuit aliquis Ducum, æmulus avitæ gloriæ, juventutem, aut otiosam turbam à bello, spe melioris glebæ, in novas sedes educere, novam coloniam condere?

Vaspovius, & *Herbertus Czechum* in *Boëmia* primas sedes fixisse A. C. DL. *Cuthenus* & *Boregk* A. C. DCXXXIX. *Hagedius* DCXLIV. affirmant. Sit penes Auctores interea fides, donec veritas ipsa elucescat. Hactenus R. P. *Andreas Stredonius* S. J.

Arque hic *Libro secundo* finem imponimus; qui licet exiguus mole, & omnium qui in his *Miscellaneis* sequentur, minimus, tamen ob molestissimam, dubiam, & laboriosissimam tractationem longè carius *Authori* constitit, quàm si *Historiam* à *Czecho Duce*, usq; ad *Reges Bohemiam* deduxisset.

I N D E X

C O P I O S I S S I M U S

I N L I B: I I.

M I S C E L L A N E O R U M.

Numerus folium, a columnam primam, b columnam secundam significat.

A.

S. Adalbertus non fuit Misniacus, aut Lubecensis, sed Bohemus, & in Bohemia natus, fol. 48. columnâ b.

Alani populi, f. 31. b. 35. a. non fuerunt Slavi, f. 43. b.

Alexandri M. literæ ad Slavos an veræ. 28. a. b. & seq.

Antes populi Slavorum, 90. a.

Antoninus Imp. cœlesti opè vincit Marcomannos. f. 7. b. columna Antoniniana, ib.

Aquila in Militia Romana, f. 22. a. num aurea, f. 26. a.

Arce Bohemiæ non sunt conditæ ab Hermuanduris, sed à Czechis, f. 40. b.

Arminius cædit Maroboduum, f. 5. b. occiditur, f. 7. a.

Attila invadit Europam, f. 9. b. Romanum Imperium f. 17. a. moritur ib. ejus socij & commilitones, ib. fuit genti Slavorum peramicus, f. 21. a. b.

Auares populi, 31. b.

Aureoli Tyranni historia, f. 21. a. b. & sequi:

Austa Civitas Boh. nunquam inter Misniæ Urbes censa, f. 45. b. sed oppignorata fuit Marchionibus Misniæ, 47. b. & 48. b.

B.

Bastarna vel *Basternæ* populi, 93. b. 94. à. de ijs 26. a. b. 27. a. b.

Bavari sunt Boij, f. 3. a. f. 5. b. Vide *Boij*.

Berkaram nobilissima stirps nunquam in Clypeo gestavit Urfos, f. 48. a.

Bernsteinij nunquam gestarunt Urfos, sed Uros, f. 48. a. b.

Blondi hallucinatio, 31. b.

Bohemia nomen Germanicum, f. 1. a. & 33. b. 77. b. Bojohemia, Bojohæmum, Bohemia, idem est. Ibid. & 77. b. Bohemia pridem inhabitata, f. 1. & 2. inter diversos populos olim divisa, f. 2. b. eadem Hercynia, f. 2. & f. 6. a. 77. a. situs, 77. a.

Bohemiæ Czech ingreditur, f. 17. b. Vide *Czech*, invēnit in Bohemia pauculos Germanos, f. 18. a. cur eam Czech præ alijs vicinis regionibus elegerit, f. 20. a.

Bohemia nomine non potest intelligi Misnia, neq; Misniæ nomine Bohemia, f. 45. a. f. 47. b. f. 52. b. 53. a. neque Bohemi ex Misnia prodire, Ib.

Bobemi non sunt Wandali, Vide *Wandali* & *Vendis*. non sunt Heruli à f. 49.

in *Bohemia* plures Duces simul imperitabant, f. 62. b. à Bohemiæ Ducibus antiquis descendunt per Matres Reges Franciæ, Saxoniz Duces, Marchiones Misniæ & Thuringiæ, f. 64. ordo Veterum Bohemiæ Ducum, f. 65.

Bobemi Czechi coloniam ducunt & fundant Regnum Sclavoniæ vel Slavoniæ, f. 27. a. b. & 54. a. b. 75. a.

Bohemia Reges an fuerint stirpe Rosenses, f. 48.

Bojorum origo fabulosa, 78. a.

Boij Calliæ populus ubi primitus habitârunt, f. 2. eorum nomen unde, f. 1. a. in Bohemiam veniunt, 2. a. ubi primùm in Bohemia confederint, 2. b. in Græciam migrant ib. eorum in Bohemia militaris virtus, 2. b. 3. a. Cimbro expellunt, 3. a. auxiliantur Hæduis, Ib.

Boij caruère literis & fuère alphabeticis, 3. b.

Boij oppressi, aut pulsi à Maroboduo, 5. a. b. ad Nariscos abeunt, 17. b. 20. b. originem dederunt Bavaris, 3. a. b. depulsi Bohemiâ, 4. b. quò recesserint, 73. a. b.

Bojorum deserta, locus, f. 4. b.

Borbonij ex Bojorum gente, 3. a.

Bubienum Marobodui regia, 7. b. ubi steterit, ibi occupatur, 7. a. fabulosa origo, 78. a.

Bulgari Slavicus populus ex Asia prodijt, 15. a.

Bzovv seu Břlow Mielnikum est, 56. b.

C.

Carabus M. in Germanorum lingua educatus, f. 1. a.

Carolus IV. Imp. cur S. Sigismundi corpus Pragam attulerit, f. 37. b.

Catalaunia unde dicta, 35. a.
Chronologiae summa autoritas in historia, 53. a.
 58. b. *Chronologia* Czechi difficilis, 24. a. *Vi-*
de Czech.
Cimbri ex Bohemia pelluntur, 3. a. de eorum lin-
 gua Goropij somnia, 14. a.
Cenobiorum Clypei saepe differunt à Clypeo Fun-
 datorum, 70. a. b.
Crantij grandis error, 46. a. & 37. a. in eo deli-
 quit, quod carpit, 77. b.
Croatia vel *Corvatiæ* nomen, 21. a. *Czech* inde or-
 tus 75. b. 46. b.
Czech citius venit in Bohemiam, quàm ponat Ha-
 gek, 41. b.
Czech historia, 21. a. b. 22. 23. & seq. ejus ad-
 ventus in Bohemiam, 17. b. 18. a. 20. a. b. 21.
 & sequentibus, 52. 53. Codicilli de ejus ad-
 ventu sententia, 21. a. b. & aliorum Ib. & seq.
 de Czech adventu difficilis controversia expen-
 ditur, 62. 63. 54. 55. 70. a. b. & à f. 71. variz
 sententiæ, 24. a. b. 25. b. 26. a. b. 27. a. *Czech*
 venit ex Illyrico, 27. a. 75. a. an ipse Illyrica-
 nus fuerit, 22. b. ex Croatia, 75. b. 46. b. ejus
 ditio in Croatia *Psary*, 22. a. de Czech ætate
 controversiæ à f. 50. *Czech* non fuit *Neklan*
 Princeps Bohemiæ, a. f. 52.
Czech & *Lech* à *Cenchreis* & *Lecheis* malè deri-
 vantur, 62. a. non fuere *Misniaci*, 52. b. 76. a.
 non advenere rectà ex *Sarmatia*, 76. a.
Czechorum appellationis causa, 23. b. 26. b. 47.
 a. 36. b. *Czechitæ* ob amorem Ducis sui sibi im-
 posuere nomen, 26. a.
Czechite ducunt coloniam in *Slavoniam*, 75. a.

D.

Dagobertus Francorum Rex à *Slavis* *Czechitis* su-
 peratur, 75. a.
 de *Dalemincijs* multa, 46. a.
Dalamentorum *Slavorum* sedes, 47. a.
Dalmatie dux non sunt, nec fuerunt, sed una tan-
 tum, 45. a. b. *Dalamentia* vel *Daleminzia* di-
 versæ sunt provinciæ à *Dalmatia*, 46. b.
Dalmate *Miscenses* nulli fuerunt unquam, 45. b.

G.

Gallia olim germanicè locuta, f. 1. a. 14. a.
Genealogia *Witikindi* Sax. Ducis, 64. a. item pri-
 morum Ducum Bohemiæ & *Poloniæ*, 65.
Gepide quinam fuerint, 31. b.
Germani ab *Japeto*, 14. a. eorum Gentes valde di-
 versæ, 4. a. eorum plurimæ Migrationes, 73. a.
 Germanicæ lingvæ apud Hispanos quædam ve-
 stigia, 35. a. cur *Germani* ad nos, 40. b.
Gero *Marchio* fraudulentus *ficarius*, 60. occisus
 ab *Udalrico* Duce Boh. ib.
Goropij *Becani* somnia de lingua *Cimbriorum*, 14. a.

Gothi irruunt in Imperium Romanum, 16. b. recep-
 ti à Romanis, ib. eorum populi diversi ex *Nice-*
phoro, 31. a. quando sint facti Christiani, 32. a.
 non sunt locuti *Svecicè*, 35. b. *Gothicæ* lit-
 ræ inventæ, 36. a.
Guagnini sententia de *Czecho* & *Lecho*, 23. a.

H.

Hagecij historici Bohemiæ defensio, à f. 56.
Helvetiorum origo à *Vitis*, 44. a.
Henesi ex Asia veniunt in Europam, 25. a. in Illy-
 ricum, ib. eorum migrationes, à f. 16. vide *Sar-*
mate, *Venedi*. de ijs 88. a. b. an fuerint *Slavo-*
rum populi 88. 89. a.
Hercyniæ silvæ magnitudo, 2. a. b.
Hermunduri in Bohemia, 3. b. eorum sedes, 4. a.
 a. manent in Boh. pulsus *Boijs*, 4. b. pelluntur à
Slavis. 20. b. quales fuerint, 40. b. delentur cū
Attila, 41. a. *Hermunduri* in *Misnia*, 47. a.
Heruli non fuere *Slavorum* populi, sed *Gothorum*
 67. b. eorum historia, 68. a. b. eorum sedes, ib.
Herulorum Regia sedes *Viennæ*, 68. b. primitus in-
 coluere *Mechlburgum*, ib.
S. Hieronymus an *Biblia* in *Slavonicam* linguam
 converterit, 22. a.
 in *Hispanica* lingua multa vestigia Germanicæ lin-
 gvæ, 35. a. nulla *Venedicæ* vel *Slavonicæ*, 8. b.
Historia autoritate placere debet, non novitate,
 38. b. 43. b. admittit vetustas traditiones, 79. a.
Hunni. eorum antiquitas, 14. a. in Europam veni-
 unt, 9. a. Regnum *Moraviæ* destruunt, 21. a. b.
 non sunt *Slavorum* populi, 44. a. sed amici *Slavo-*
rum 73. b. *Slavi* *Hunnis* immixti, ib.
Hvozdiicum *Arx* ad *Misnam* Urbem à Bohemis
 conditur, 66. a.

I.

S. Joannis *Baptistæ* nomen *Slavis* in veneratione,
 22. b.

L.

Lazius omnes *Slavorum* Migrationes in suis libris
 (de Migrationibus Gentium) omisit, f. 23. b.
 de *Lecho* militiæ Duce à f. 62. 63. 64.
Lech *Czech* frater; vide *Czech*.
Lsbicium patria *S. Adalberti* in Boh. 48. b.
Lingvæ multum immutantur tempore, 35. b. 81.
 b. 82. a.
Lingvæ *Slavica* primigenia est, 13. a. b. 37. b. ejus
 amplitudo, sanctitas, defensio, 13. 37. 77. b.
Lingvarum multitudo & varietas, 89. a.
Litere vetustæ Ducum ac Regum Boh: 69. b. 70.
 a. b.
Lomaria vel *Glomatia*, & *Srbia*, 44. b.
Lusatij *Slavorum* populus primitus, 44. b.

M.

- Magdeburgum* Metropolis Slavorum, f. 18. b.
Marcomanni Svevix populus, f. 2. 6. a. 10. b.
 unde dicti, 10. b. eorum sedes in Bohemia, 6. a.
 b. & ad Danubium, f. a. octies sedes suas muta-
 runt, 75. b. cædunt Romanos, 7. a. iterum, 7.
 b. eorum incursiones in Imperium Rom. à f. 7.
 8. vincuntur cœlesti auxilio, 7. b. cæsi sæpe, 8.
 a. conciliantur Romanis, 8. b. quomodo sint re-
 missi, 11. a. deleri, 17. b. translati aliò à Roma-
 nis, 73. b. eorum gesta à f. 7. eorum Reges, 7.
 a. quò devenerint Czecho adveniente, 41. a.
Maroboduus Svevorum Rex invadit Bohemiam,
 f. a. ejus historia, f. a. b. quàm latè imperarit,
 6. b. Svevus fuit ex Tacito, 42. b. & f. f. a. &
 10. a. b. non fuit Slavus ib. & 11. a. b. nec
 ejus nomen est Slavicum, 42. a.
Maroboduus ædificat Bubienum, f. b. cæditur ab
 Arminio, ib. vincitur à Catvalda, 7. a. recipit se
 in Italiam, 6. a. de eo, 73. a.
Mielnik olim Břlow dictum, f. 6. b. 57. a.
Migrations primæ Gentium pedestres, 2. a.
Migrations Germanorum circa adventum Chri-
 sti, 73. a.
Migrations Slavorum, f. 8. 59. tria tempora in ijs
 observanda, f. 8. & seq.
Misnensium origo. 47. a. b. Misnaji diversi à Ro-
 hemis, 47. b.
Misnie nomen, non est inpositum per errorem,
 45. a. non est dicta quasi Mysia, 47. a. unde
 dicta, ib: non est eadem cum Bohemia, 45. a.
Misna Urbis variæ occupationes, 67. b.
Moschi & Moscheni, 15. b. Moschovitarum impe-
 rium tardius exortum, 14. b. Moschi à Mosoch
 filio Japhet, 94. Slavorum natio à Moschis or-
 ta probatur, 94. a. b. 95. & seq.
Moschovia vel Moscovix extensio, 96. b. Mos-
 chi vetusti, 96. b.

N.

- Neklan* non fuit Czechus Ductor nostræ gentis, à
 f. 52.
Niemetz vox, unde nata, f. 8. a.
Nominum derivationes futiles à f. 42. 43.
Novitas in historijs damnatur, 38. b.
Nucetum Przemysli, 66.

O.

- Obotriti* Slavorum populus, 44. b.
 in *Obscurum* Scriptorem, 70. a. b.
Odoacris Regis Italix historia, f. 0. b. 68. 69. non
 fuit stirpe Rosensis, 68. b. non fuit Przemysl
 Libullæ maritus, 68. b. & seq.

Orator obscurus, 70. a. b.
Osi populi, 44. b.

P.

- Pannonia* vetustum nomen, 34. a. non accepit no-
 men ab Herulis, 57. b. Pannoniam obtinere
 Marcomanni, 8. a.
Papracij error in Arminio, 6. b.
Pauli Diaconi testimonium de Czechorum popu-
 lo, f. 2. a. b.
Perenstainij Proceres non gestere in Clypeis Ur-
 fos, sed Uros, 48. a. b. eorum antiquissima apud
 Ethnicos memoria, 64. a. b.
Piassecij sententia de Czecho & Lecho, 23. b. re-
 fellitur, 66. 77. a.
Polabi Slavi, 44. b.
 in *Polonia* Proceres Rosarum ex S. Adalberti gen-
 te descendunt, 55. b.
Polonia Ducum & Regum series, 65.
Populi multi cum Attila periere, 11. a. quinam
 certent de antiquitate, 13. b.
Praga quibusdam est Bubienum, & regia Maro-
 bodui, 78. a.
Przemyslab ab aratro vocatus ad Imperium, 66. a. b.
 non fuit ex Misnia, nec Odoacer Italix Rex, ib.
Præy dirio Czechi in Croatia. 22. a.

Q.

- Quadi* Germanix populus, f. 12. b. 44. b. 45. b.
 de ijs, 44. b. Svevix populus Quadi, 10. b. eor-
 um sedes, 6. a. 10. b. cæsi à Romanis, 7. b. ite-
 rum incurruunt in Romanos, 8. b. in Romanum
 solum translati, 8. a. quò abierint, & quomodo
 delati, 11. a. 17. b.

R.

- Radagastus* vel Redigast Slavorum Rex, f. 9. a. ejus
 idolum aureum, 19. b.
Reges Bohemix non proveniunt à Rosensibus, 48.
 a.
Regna nova in Europa oriuntur circa Attilæ tem-
 pora, 9. b. 11. a. 17. b.
Romanis Scriptoribus ignotæ regiones Sarmatarum
 &c. ultra Germaniam, 96. a. b.
Rosenbergicorum non fuit originarius Rex Odoa-
 cer, 68. b. ex Rosensibus non proveniunt Reges
 Boh. 48. a. nunquam in Clypeo culere Rosas
 Reges Boh. 69.
Roxolani Sarmatix populus, 15. a.
Russi, ab his non est orta natio Slavorum, à p. 93.

S.

Sarmatia duplex Asiatica & Europæa, 71. b. ejus populi, ib.
Sarmatarum migrationes in Illyricum, 23. b. 73. 74. 76. b. in Boh. & Moraviam, ib. *Sarmatæ* vexant Illyricum A. C. 263. fol. 22. b. commoventur funditus, 23. a. incurfant Rom. Imperium, 8. a. b. 22. b. 74. a. 76. b.
Sarmate nomen commune & antiquum *Slavorum*, 16. a. *Sarmatæ* ubi primùm habitârunt, 76. a.
Sarmatica & *Slavicæ* Migrationes & quâ viâ, 72. a. b. & seqv.
Sarmate Majores *Slavorum*, 22. b.
Sarmatis & *Slavis* amici sunt *Hunni*, & cum ijs facile miscentur, 73. b.
Saxones adventitius populus, 19. b. astu occupant terram per sparsos pulveres, ib. aliqui migrant in Angliam, ib.
Saxonum vetusti Duces cum *Bohemis* Ducibus sanguine conjuncti, 64. a.
Sclavi an *Slavi* dicendum, 14. b. V. *Slavi*. 79. b.
Scordisci, 93. b.
Serbi ex Asia prodiere, 15. a. V. *Sorabi*. *Serbi* duplices, 44. b.
S. Sigismundus cur Pragam à Carolo IV. allatus, 37. b.
Silesia Urbium origo à *Slavis*, 14. a. unde *Silesiæ* nomen, ib.
Silesia Ducum prima Genealogia, 65. *Silesiorum* nomina, 44. b. in *Silesia* multæ mutationes populi, 45. a.
Silingi populi unde dicti, 35. a.
Sine in antiquitate sua nimis gloriosi, 13. b.
Slavi sunt origiſſe *Sarmatæ*, 72. a. V. *Sarmatæ*.
Slavi in interiore Europa adventitius est populus, 71. a. b.
Slavi non sunt orti ex Germanis, ut fabulatur *Cremtzius*, 37. a. an *Slavi* semper fuerint in Illyrico, 91. & seqv.
Slavorum literatura *Bukwicia*, 91. a.
Slavi à *Moschis* provenisse probantur, 94. 95.
Slavica lingua non est orta ex Germanica, ut ignari ejus lingvæ putarunt, 35. b. 37. a. b. *Slavorum* lingua à turre *Babel*, 13. a. b. Vide *Lingua*. & 79. b.
Slavorum populi falsò citati, 44. a.
Slavorum populi versus sinum *Venedicum*, 44. b. describitur eorum regio, 90. b.
à *Slavis* maximæ Urbes in Septentrione conditæ, 59. b.
Slavi unde dicti 78. a. b. 14. b. 79. a.
Slavorum vestigia in septentrione, 60. a. b.
Slavorum migrationes præcipuæ, 55. & seqv. 27. a. 16. a. b. 20. a. b. 21. a.
Slavi an *Sclavi* dicendum, 14. b. 79. b.
Slavi non sunt ex *Paphlagonia*, 89. b. nec ex *Jonia*, aut *Æolia*, 91. 92. nec prodiere ex *Roxolanis*, 23. 24.

Slavi pridem advenere in Illyricum, 23. b. 24. a. neque tamen ibidem ab initio fuere, 91. b. 92. a.
Slavi semper in *Bohemia* juxta *Piasecium*, 23. b. de *Slavorum* origine *Sabini* sententia, 25. a.
Slavica gens ad *Joniâ* sita humanissima, 25. a. b.
Slavorum nomen serò ab historicis proditum, 15. a. 98. b. sub *Sarmatis* latuerunt olim, V. *Sarmatæ*.
Slavi ex *Sarmatia* Asiatica & deinde *Europæa* prodiere, 15. a. 61. a. *Slavorum* veterum vita, arma, mores, religio, 84. a. *Slavorum* primæ sedes, 89. b. 90. a.
Slavi quàm latè olim in *Germania* dominati sint, 18. b. 19. a. enumerantur *Slavorum* populi, ib.
Slavorum in has oras adventus, 27. a. 17. b. 9. a. non venere ex *Misnia*, 61. b.
Slavonia vel *Sclavoniæ* regnum, est colonia *Bohemorû* *Czechitarû*, 27. a. b. 61. b. de hac re 92. b.
Slavici populi ad septentrionem quomodo subjugati, 59. 60. V. *Gero*. *Slavorum* ducenta milia uno die perimuntur, 60. a. fraude & dolis oppressi, ib. a. b.
Slavinum Civitas, 79. a. 89. b.
Sorabi vel *Srbi* *Slavorum* populus, 44. b. V. *Serbi*.
Svatava *Lechi* vel *Itzi* filia, 63. ejus Genealogia, 64. est magna *Avia* *Saxoniz* Ducum, ib.
Svatoplucum *Slavus* ab *Attila* *Ungariæ* præficitur, 21. b. *Svevorum* nomine sæpe omnes *Germani* comprehenduntur, 4. a. *Svevi* an venerunt è *Goethia*, ib. *Svevorû* inter se bellû in *Bojohemo*, 5. a.

T.

Taciti errores in *Germania* describenda, 2. a.
Tolenzi populi *Slavorum*, 44. b.
Tolstoboj ex *Bohem*: populi, eorumq; historia, 2. b.
Traditiones in historicis defenduntur, 79. a.

V.

Vandali V. *Wandali*.
Venedi *Slavorum* populi, 15. b. eorum sedes, 16. a.
Venda puella, 84. b.
Venedorum vel *Vendorum* origines, 25. a. V. *Sarmatæ*, *Slavi*, & 89. a.
Vendorum migrationes, 16. a. an *Venedi* sint *Hæneti*, 89. negatur ib.
Venedi vel *Vendi* in *Lusatia*, & ultra versus mare superstites *Srbi* vel *Serbi* & *Sorabi* appellantur à *Bohemis*, 37. a. cur ab aliquibus appellantur *Wandali*, 36. a. 85. b.
Venedicus sinus, 15. b. videntur *Venedi* ad ejus litora ab initio habitasse, 22. b.
Venedi populi diversi, 87. 88. lacus cur amant, ib. an ijdem sint *Hæneti*, 88. a. b.
Venetia conduntur, 17. a. 34. a.
Vilzi (*Wicz*) vel *Uilsi* *Slavorum* populi, 44. b.
Vindelici vetustiores *Wandali*, 34. b. eorum peregrinationes, 36. a. b.

Vinuli populus Slavorum, 19. a.
Vini usus quando primùm in Bohemiam inductus,
 58. a.
Vinidi diversi à Wandaliis, 94. b. de ijs toto C. 23.
 plurima.
Viti populi non fuere Slavi, 44. a.
Ulpilas Presbyter Gothicas literas invenit, 36. a.
Ungari, V. Hunni.
Urjini Proceres non prodiere ab Odóacre, 68. b.
 V. *Rosenbergici*.

W.

Wandali Germanicæ populus, 28. b. 30. a. b. 31.
 a. b. & sequent. 38. a. b. 81. b. 85. 86. eorum
 sedes, patria prima, & migrationes, 29. a. de ijs
 31. a. b. & sequ. 81. a. b.
Wandali cur sint appellati Venedi, 36. a. 84. b.
Wandali non appellantur à fluvio, sed à peregrinan-
 do, Germanis *Bandelen* / 29. a. 40. a.
Wandali loquebantur Teutonicè, 32. b. 81. b.
Wandali ad Christum conversi, 32. a. 34. b. Arri-
 anismo corrumuntur, 32. a. 84. a.
Wandalorum gesta quedam, 31. b. 32. b. multa
 ijs fabò imputantur, 34. a. *Wandali* veniunt in

Pannoniam, 16. b. vastant Romanas Provincias,
 17. b. 85. b. fundant Burgundiam, 33. a. in
Hispaniam transeunt, 35. a. 86. a. tum in Afri-
 cam, 28. a. 86. a. *Wandali* residui à Slavis pul-
 si, 20. b.

Wandali nunquam in Bohemia habitaverunt, 28. 29.
 30.

Wandalorum origo, 81. a. b. lingua, 82. a. mores,
 ib. pugnandi ratio, 83. a. vafrities 82. b. primò
 fortes, postea delicijs enervati, 82. 83. habitus
 eorum, 83. a. *Wandalorum* sedes, 85. b. *Wan-*
dali à Gothis pelluntur ib. in Galliam irrum-
 punt, ib.

Wandalorum interitus in Africa, 28. a. 86. a.

Wandalus fluvius, 40. a.

Weslavinii de Czechis adventu sententia, 21. 22.
 & 74. a.

Wineta emporium *Winidarum*, 97. b.

Wisigothi, 31. b.

Z.

Zech quando advenerit in Boh. 74. a. sub Attila,
 12. b. Vide *Czech*.

**Errores pauculi irreperunt, quibus benigni Lecto-
 res ignoscent.**

<i>Folium.</i>	<i>Columna.</i>	<i>Linea.</i>	<i>Error.</i>	<i>Correctio.</i>
14.	b.	40.	Urbis.	Urbs.
15.	a.	3.	Slavo.	Slavva.
16.	ab.	27. & 42.	300. Fac: 147.	
26.	a.	12.	ante 300.	post 300.
33.	a.	25.	Burgundiorum.	Burgundionum
40.	b.	50.	quorum.	quarum.
58.	b.	penult.	ante Fac: circa.	
68.	a.	18.	527.	427.
77.	b.	intervenisse.		intervertisse.
78.	b.	19.	clausurim.	hanserim.
23.	a.	40.	Sarmatiz.	Sarmatia.
24.	b.	in fine	oris.	Aris.

FACULTAS

REVERENDI PATRIS

PROVINCIALIS

SOCIETATIS JESU

PER PROVINCIAM

B O H E M I Æ.

Um duos Miscellaneorum Histori-
corum libros, SECUNDUM (qui de
Bohemiæ Incolistractat) & TER-
TIUM (qui singulorum Bohemiæ
Districtuum descriptionem conti-
net) à P. BOHUSLAVO BALBINO
EX SOCIETATE NOSTRA conscriptos, tres ejus-
dem Societatis Sacerdotes recognoverint, ac in lu-
cem edi posse censuerint, potestate à Patre Nostro
JOANNE PAULO OLIVA PRÆPOSITO
GENERALI ad id mihi datâ, Facultatem conce-
do, ut prædicti duo Libri typis mandentur. In
quorum fidem has literas manu meâ subscriptas, &
Sigillo officij mei munitas dedi. Pragæ in Collegio
ad S. Clementem, 21. Martij, 1680.

WENCESLAUS SATTENWOLFF
Provinciae Bohemiæ Societatis
JESU Provincialis Præpositus.